

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทล์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน
และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร
และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร

วิทยานิพนธ์

ของ

ธนวัฒน์ ปากหวาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา

พฤษภาคม 2562

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน
และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร
และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร

วิทยานิพนธ์

ของ

ธนวัฒน์ ปากหวาน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา

พฤษภาคม 2562

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL PACKAGES BASED ON FLOORTIME TECHNIQUE
INTEGRATED WITH LOCAL PLAYING TO LEARN AND GROUP PROCESS AFFECTING
SOCIAL INTERACTION WITH OTHERS, COMMUNICATION, DESIRABLE BEHAVIORS
FOR AUTISTIC CHILDREN IN EARLY INTERVENTION AT MUKDAHAN
SPECIAL EDUCATION CENTER

By

THANAWAT PAKWAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
Master of Education Degree in Educational Research and Development
at Sakon Nakhon Rajabhat University

May 2019

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือนระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ธนวัฒน์ ปากหวาน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ดร.สมเกียรติ พละจิตต์) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ
(ดร.ศุภกร ศรีเพชร) ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์)
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามล)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 10 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2562
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม สำเร็จได้ด้วยคามกรุณาอย่างสูง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สมเกียรติ พลະจิตต์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้การสนับสนุนด้านต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินรัตน์ อภิชาติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อาจารย์สาขาวิชาการศึกษาพิเศษและการสอนภาษาไทย นางสาวสุพัฒตรา ปลั่งคโท ตำแหน่งประธานหลักสูตรภาควิชาการศึกษาพิเศษและภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร นางสาววัชรภรณ์ ผิวขำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร นางทัศนีย์ บุตรดีวงศ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาคำน้อย 2 และนายภัทรนันท์ อิงภู ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกแฝก ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณนางสาววัชรภรณ์ ผิวขำ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการด้านต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้สำเร็จ

และที่สำคัญยิ่งขอขอบพระคุณสมาชิกในครอบครัวทุกคน ที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน คอยดูแลและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดเวลา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอน สนับสนุนการศึกษาของข้าพเจ้ามาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

ธนวัฒน์ ปากหวาน

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับ เล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึง ประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร
ผู้วิจัย	ธนวัฒน์ ปากหวาน
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์ ดร.สมเกียรติ พละจิตต์
ปริญญา	ค.ม. (การวิจัยและพัฒนาการศึกษา
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1 พัฒนา ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ให้มีดัชนีประสิทธิผล (E.I. ตามเกณฑ์ 2 เปรียบเทียบ พัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 3 เปรียบเทียบพัฒนาการสื่อสาร และ 4 เปรียบเทียบ พัฒนาการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นเด็กออทิสติก จำนวน 5 คน ที่เข้ารับ บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อม ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2561 กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กออทิสติก ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม 2 แบบประเมินพัฒนาการของเด็กอทิสติก 3 ด้าน คือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ดัชนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม มีค่าเท่ากับ 0.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้
2. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. การสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

คำสำคัญ: เทคนิคฟลอร์ไทม์ การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร พฤติกรรมที่พึงประสงค์

TITLE	Development of Instructional Packages Based on Floortime technique Integrated with Local Playing to Learn and Group Process Affecting Social Interaction with Others, Communication, Desirable Behaviors for Autistic Children in Early Intervention at Mukdahan Special Education Center
AUTHOR	Thanawt Pakwan
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Marasri Klangprapan Dr. Somkiet Palajit
DEGREE	M.Ed. (Educational Research and Development
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2021

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to develop the instructional packages based on Floortime technique Integrated with local playing to learn and group process for autistic children in early intervention to achieve the efficiency index, 2) to compare social interaction with others, 3) to compare communication development, and 4) to compare desirable behaviors before and after learning through the developed instructional packages. The participants of this research, obtained through purposive sampling, were five autistic children who joined the early intervention class in Mukdahan Special Education Center in the 2018 academic year. The research instruments included: 1) the instructional packages based on Floortime technique integrated with local playing to learn and group process for autistic children in early intervention, 2) the developmental assessment for autistic children consisting of three aspects: 1) social interaction with others, 2) communication, 3) desirable behaviors. The statistics employed for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and effectiveness index.

The findings revealed as follows:

1. The effectiveness index of the instructional packages based on Floortime technique Integrated with local playing to learn and group process for autistic children in early intervention contained the efficiency of 0.80 which was higher than the set criteria.

2. The social interaction with others of the autistic children in early intervention after learning through the developed instructional packages was significantly higher than that of before the intervention.

3. The communication of the autistic children in early intervention after learning through the developed instructional packages was significantly higher than that of before the intervention.

4. The desirable behaviors of the autistic children in early intervention after learning through the developed instructional packages was significantly higher than that of before the intervention.

Keywords: Floortime Technique, Local Playing to Learn, Group Process, Social Interaction with Others, Communication, Desirable Behaviors

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	คำถามการวิจัย.....	10
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	10
	สมมติฐานการวิจัย.....	11
	ความสำคัญของการวิจัย.....	11
	ขอบเขตของการวิจัย.....	12
	กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	13
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	15
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
	หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561	
	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร.....	22
	ความนำ.....	22
	คำชี้แจง.....	23
	ปรัชญาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ.....	23
	วิสัยทัศน์.....	23
	หลักการ.....	23
	จุดหมาย.....	24
	คุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	24
	โครงสร้างหลักสูตร.....	25
	กลุ่มเป้าหมาย.....	31
	การจัดการเรียนรู้.....	32
	บทบาทของผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะสหวิชาชีพ ผู้ปกครองและบุคลากร สนับสนุน.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้.....	34
การประเมินผลการเรียนรู้.....	35
การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน.....	36
เอกสารหลักฐานการศึกษา.....	36
การส่งต่อ.....	36
เด็กออทิสติก.....	37
ความหมายของเด็กออทิสติก.....	37
ประเภทของออทิสซึมหรือออทิสติก.....	39
สาเหตุของเด็กออทิสติก.....	39
การวินิจฉัยออทิสซึม.....	40
ลักษณะของเด็กออทิสติก.....	43
ภาวะที่เกี่ยวข้องกับออทิสซึม.....	44
การรักษาอาการออทิสซึม.....	44
ประวัติความเป็นมาทางการศึกษา.....	44
การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกในประเทศไทย.....	47
วิธีการช่วยเหลือและการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลออทิสติก.....	48
แนวทางการให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กออทิสติก	
ระดับปฐมวัย.....	50
สิ่งที่ต้องพิจารณาในการให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มในเด็ก	
ออทิสติก.....	52
ชุดกิจกรรม.....	52
ความหมายของชุดกิจกรรม.....	52
ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรม.....	55
ประเภทของชุดกิจกรรม.....	57
องค์ประกอบของชุดกิจกรรม.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นตอนของการสร้างชุดกิจกรรม.....	64
การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม.....	69
ประโยชน์ของชุดกิจกรรม.....	70
เทคนิคฟลอร์โถม์.....	71
ความหมายของเทคนิคฟลอร์โถม์.....	71
หลักการและองค์ประกอบของเทคนิค DIR/ฟลอร์โถม์.....	72
การบำบัดแบบฟลอร์โถม์.....	74
วิธีการบำบัดแบบ DIR/ฟลอร์โถม์.....	76
องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของแนวทาง DIR/ ฟลอร์โถม์.....	77
ลักษณะสำคัญของฟลอร์โถม์.....	77
เทคนิคฟลอร์โถม์สำหรับพัฒนาการ.....	81
การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน.....	89
ความหมาย.....	89
ทฤษฎี/แนวคิด.....	89
แนวทางการจัดการเรียนรู้.....	91
เทคนิคการสอนเรียนปนเล่น.....	92
ความสำคัญต่อร่างกายของการเล่นของเด็ก.....	93
ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process).....	94
หลักการและแนวคิดทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์.....	94
หลักการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม.....	96
หลักการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม.....	98
วิธีการสอนที่สอดคล้องกับหลักการการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม.....	98
การสื่อสาร.....	100
ทฤษฎีการสื่อสาร.....	100
ความหมายของการสื่อสาร.....	101
วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร.....	102

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีการสื่อสาร.....	102
รูปแบบของการสื่อสาร.....	102
ระดับกิจกรรมทางการสื่อสาร.....	103
องค์ประกอบของการสื่อสาร.....	103
การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา.....	104
พฤติกรรมที่พึงประสงค์.....	113
ความสำคัญ.....	113
ความหมาย.....	114
ประเภทของพฤติกรรม.....	117
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม.....	118
ตัวชี้วัดคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน.....	120
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	124
งานวิจัยในประเทศ.....	124
งานวิจัยต่างประเทศ.....	131
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	133
กลุ่มเป้าหมาย.....	133
แบบแผนขั้นตอนการวิจัย.....	134
แบบแผนการวิจัย.....	135
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	135
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	148
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	152
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	152

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	155
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	155
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	156
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	157
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	199
	สรุปผลการวิจัย.....	200
	อภิปรายผล.....	201
	ข้อเสนอแนะ.....	215
	บรรณานุกรม.....	217
	ภาคผนวก.....	233
	ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	235
	ภาคผนวก ข ผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือ.....	239
	ภาคผนวก ค เครื่องมือในการวิจัย.....	249
	ภาคผนวก ง ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน.....	269
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	277

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ตัวชี้วัดคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน.....	120
2	แบบแผนการวิจัย.....	135
3	การวิเคราะห์เนื้อหาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับ เล่นปนเรียนแบบที่บ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ประกอบ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP).....	138
4	เกณฑ์การแปลผลคะแนน.....	149
5	แสดงค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I. ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์).....	157
6	แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรก เริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่น ปนเรียนแบบที่บ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1.....	160
7	แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรก เริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่น ปนเรียนแบบที่บ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2.....	163
8	แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรก เริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่น ปนเรียนแบบที่บ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3.....	165
9	แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรก เริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่น ปนเรียนแบบที่บ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4.....	168

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
10	แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5.....	170
11	แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1.....	173
12	แสดงการสื่อสาร ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2.....	175
13	แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3.....	177
14	แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4.....	179
15	แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5.....	181
16	แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1.....	183

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
17	แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2.....	186
18	แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3.....	188
19	แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4.....	190
20	แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5.....	192
21	แบบประเมินพัฒนาการของเด็กออทิสติกแบบประเมินพัฒนาการของเด็กออทิสติก โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์รวมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม.....	265
22	ผลการประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์รวมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....	271

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 23 ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) แบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก 3 ด้าน ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับ เล่นปนเรียนแบบที่บ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน..... 274

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	14
2 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา.....	26
3 ความสัมพันธ์ของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตร.....	30
4 แผนภาพขั้นตอนการวิจัย.....	134
5 ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ รวมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์.....	143
6 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก.....	147
7 แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะ แรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับ เล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1.....	162
8 แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรก เริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่น ปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2.....	164
9 แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรก เริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่น ปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3.....	167
10 แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรก เริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่น ปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4.....	169

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
11 แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5.....	172
12 แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1.....	174
13 แสดงการสื่อสาร ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2.....	176
14 แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3.....	178
15 แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4.....	180
16 แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5.....	182
17 แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1.....	185

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
18	แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2..... 187
19	แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3..... 189
20	แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4..... 191
21	แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5..... 193

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษา ดังกล่าวมียุทธศาสตร์และได้มาตรฐานสากลทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อย ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาตามวรรคสอง หรือให้ประชาชนได้รับ การศึกษาตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน (คณะอนุกรรมการจัดทำองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในคณะกรรมการบริหารจัดการความรู้ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2560, หน้า 14

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐ

ต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553, หน้า 14 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 5 ระบุว่า คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาดังนี้ (1 ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (2 เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึง ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น (3 ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 3

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีคุณภาพหากคนส่วนใหญ่ในประเทศมีคุณภาพแล้วย่อมส่งผลต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในที่สุด และจากการเปลี่ยนแปลงทางกระแสสังคมที่รวดเร็ว รัฐตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรของชาติในทุกๆ ด้านด้วยการวางรากฐานการศึกษาให้มั่นคง รัฐจะต้องพัฒนาคนให้พร้อมที่จะเผชิญกับวิถีชีวิตและให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวมในอนาคต สังคมปัจจุบันตั้งเร่งการพัฒนาคุณภาพคนทุกคนโดยให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ทุกคนได้พัฒนาตามศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข (พัชรี จิ๋วพัฒนากุล, 2550, หน้า 33 อ้างอิงใน อัจจิมาศิริพิบูลย์ผล, 2552, หน้า 1

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ควรได้รับสิทธิได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กปกติ เมื่อรัฐจัดการศึกษาให้เด็กปกติก็ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วยการศึกษาที่จัดให้จะต้องเหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของเด็ก จึงจะทำให้เด็กได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการศึกษา ผดุง อารยวิญญู (2542, หน้า 17 และถือว่าเป็นความจำเป็นที่ต้องสนองตอบความต้องการของนักเรียนที่มีความพิการเฉพาะด้าน รวมทั้งนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษหรือความคิดสร้างสรรค์สูง นั่นก็เป็นความจำเป็นไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน เราเชื่อว่านักเรียนพิการและผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงมีสิทธิทางการศึกษาซึ่งจะทำให้เขาพัฒนาความสามารถได้สูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ถ้าหากนักเรียนมีความต้องการพิเศษ แผนการเรียนรู้จะต้องถูกปรับและทำเป็นพิเศษเพื่อสนองตอบความ

ต้องการนั้นๆ ระบบการศึกษาของชาติควรดัดแปลงบริการและโปรแกรมทางการศึกษาที่มีอยู่ เพื่อให้การสนองตอบความต้องการนี้เป็นไปได้ นอกจากนี้การวางแผนการศึกษาควรเน้นความแข็งแกร่งด้านการเรียนรู้และความสามารถ ส่วนการตีตราเรื่องความพิการควรต้องหลีกเลี่ยงให้มากที่สุดเด็กและเยาวชนควรได้เรียนในชั้นเรียนปกติเท่าที่จะเป็นไปได้ อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญที่สุดในการพิจารณาวางแผนทุกเรื่องนั้นควรเป็นไป เพื่อประโยชน์สูงสุดของนักเรียนเหล่านี้ ไม่ว่าจะด้านการศึกษา สังคมหรือสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง (Gearheart, Weishahn, & Gearheart, 2020, หน้า 21-22)

การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เป็นระบบของการบริการที่ช่วยให้เด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าหรือมีความบกพร่อง ได้เรียนรู้ทักษะพื้นฐาน และทักษะใหม่ ที่มีผลต่อพัฒนาการในช่วง 3 ขวบปีแรกของชีวิต เช่น ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านสื่อสาร ด้านสังคม การช่วยเหลือตนเอง เป็นต้น รวมถึงการบริการที่ตอบสนองความต้องการจำเป็น เช่น การให้บริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกการให้บริการคำปรึกษาและฝึกฝนการเลี้ยงดูแก่ครอบครัว การให้บริการทางการแพทย์ การให้บริการทางโภชนาการ และการฟื้นฟูอื่นๆ เป็นต้น (Center for Parent Information and Resources, 2014 สำหรับประเทศไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 10 วรรค 3 ระบุว่า การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสองให้จัดตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและบุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 มาตรา 5 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษาโดยให้คำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น และให้ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบ ทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล จากกฎหมายข้างต้น จะเห็นว่าประเทศไทยให้ความสำคัญกับการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม แม้จะไม่ได้กำหนดอายุชัดเจน แต่เน้นให้จัดบริการตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ ทั้งในด้านการให้การศึกษ การได้รับเทคโนโลยีสิ่ง

อำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา จึงกล่าวได้ว่าการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเป็นระบบบริการที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก การช่วยเหลือครอบครัวในการพัฒนาเด็ก ซึ่งการพัฒนาเด็กในช่วงวัยเริ่มต้นมีความสำคัญที่สุด เพราะช่วยให้เด็กได้รับการช่วยเหลือที่ตรงกับความต้องการ ในช่วงสำคัญของชีวิตที่จะเป็นตัวชี้ถึงความสำเร็จในอนาคต อย่างไรก็ตามการช่วยเหลือเมื่อแรกพบความพิการ ซึ่งอาจจะไม่ใช่ในวัยแรกเริ่มก็เป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อป้องกันปัญหาการพัฒนาของวัยรุ่นและผู้ใหญ่ตอนต้น การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มครอบคลุมในเรื่องที่แตกต่างกัน ทั้งด้านการศึกษา สุขภาพ อาชญากรรม ที่จะอยู่ในรูปแบบของโปรแกรมพ่อแม่สำหรับแม่ที่ตั้งครรภ์ และคู่มือหรือพฤติกรรมในชั้นเรียนของวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม เนื่องจากเด็กและครอบครัวได้รับประสบการณ์ที่เป็นปัญหาทั้งหมด การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มจำเป็นต้องใช้กลวิธีแบบองค์รวมในหลายระดับในลักษณะเป็นความร่วมมือกัน เพื่อจัดการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพ (Early Intervention Foundation, 2015 นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการประเทศนิวซีแลนด์ได้นิยาม การบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มด้านการศึกษาพิเศษว่า เป็นการให้การช่วยเหลือแก่บุคคลที่ไม่ได้รับการตอบสนองในบริบทปกติซึ่งไม่มีการสนับสนุนเป็นพิเศษในวัยแรกเริ่ม จนถึงวัยเรียนทั้งที่บ้านหรือครอบครัวที่เป็นความต้องการจำเป็นในด้านความบกพร่องทางร่างกาย ประสาทสัมผัส การเรียนรู้หรือการสื่อสารที่ล่าช้า ความบกพร่องด้านสังคม อารมณ์ หรือพฤติกรรมหรือความบกพร่องอื่นๆ รวมกัน (Education Counts, 2007 กล่าวโดยสรุป การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เป็นระบบการบริการที่จัดให้กับบุคคลที่มีความบกพร่องหรือเป็นกลุ่มเสี่ยง ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการรวมทั้งวัยรุ่น หรือผู้ใหญ่ตอนต้น ทั้งการช่วยเหลือและการป้องกัน ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการแพทย์ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล โดยอาศัยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องในทุกๆระดับ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับบริการมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตรงตามเป้าหมาย

เด็กพิการแต่ละคนมีศักยภาพ หากได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยวิธีการที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล เด็กพิการจะสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขตามศักยภาพ ต้องได้รับความเข้าใจและการช่วยเหลือที่ถูกต้องเหมาะสม ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ ดังนั้นการช่วยเหลือเด็กพิการตั้งแต่แรกเริ่มจึงมีความสำคัญยิ่งผู้ปกครอง ครู

อาสาสมัครเพื่อเด็กพิการหรือบุคคลทั่วไปหากมีความรู้ความเข้าใจในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการก็จะสามารถให้การช่วยเหลือเด็กพิการได้ถูกต้องเหมาะสมมากขึ้น การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เป็นกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่างๆ ตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่เมื่อทราบว่ามีความบกพร่อง โดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือเด็กให้ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีอยู่โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งต้องมีการประเมินศักยภาพเบื้องต้น สภาพความบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นต่อไป การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์และวางแผนร่วมกับผู้ปกครอง การปฏิบัติการฟื้นฟูสมรรถภาพตามแผนร่วมกันระหว่างผู้ปกครองที่มีความรู้กับครูผู้สอน ตลอดจนการประเมินผลทั้งระหว่างการให้บริการและหลังการให้บริการช่วยเหลือ ทั้งนี้โปรแกรมที่จัดขึ้นต้องเป็นไปตามความต้องการจำเป็นของเด็กแต่ละบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 14

ออทิสติก (Autism หรือ Autistic Disorder มาจากคำว่า “Auto” หรือ “Self” แปลว่า “ตัวเอง” ทางการแพทย์ถือว่า ออทิสซึมเป็นภาวะความผิดปกติทางพัฒนาการอย่างรุนแรง (เพ็ญแข ลิมศิลา, 2541, หน้า 19 อ้างอิงใน พุทธิพงษ์ เพชรรัตน์, 2552, หน้า 1 ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการด้านต่างๆ ทั้งด้านภาษา การสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและพฤติกรรม ออทิสติกหรือออทิสซึม เป็นความผิดที่พบได้ตั้งแต่วัยก่อน 30 เดือน วงการแพทย์รู้จักโรคออทิสซึม (autism เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2486 เมื่อลีโอ แคนเนอร์ (Leo Kanner แห่งโรงพยาบาลจอห์น ฮอปกินส์ (John Hopkins ในสหรัฐอเมริกาได้ รายงานผลการศึกษาเด็ก 11 คนว่ามีพฤติกรรมที่ไม่เหมือนเด็กทั่วไป เช่น ชอบอยู่คนเดียว ชอบทำอะไรซ้ำๆ จากการวิจัยเชื่อกันว่า มีความผิดปกติบางอย่างที่ในสมองของเด็กกลุ่มนี้ ส่วนอะไรที่เป็นตัวการและเกิดปัญหาอยู่ตำแหน่งใดในสมองนั้น ยังอยู่ระหว่างการศึกษาและการวิจัยอยู่แต่เท่าที่มีการวิจัยออกมาพบสาเหตุของโรคนี้ได้ 3 รูปแบบ สาเหตุแรกเกิดจากมีพยาธิสภาพที่ผิดปกติในสมองจึงเป็นเหตุให้เกิดอาการเฉพาะออกมาซึ่งจะพบอาการออทิสติกพร้อมกับเด็กที่มีเนื้อสมองอักเสบในวัยทารก ในเด็กที่เกิดจากแม่ที่เป็นหัดเยอรมันขณะตั้งครรภ์ หรือในเด็กที่ขาดอากาศขณะคลอดเมื่อสารซีโรโทนินสูงกว่าเด็กคนอื่น บางรายอาจพบความผิดปกติชัดเจนจากการตรวจเอกซเรย์พิเศษ ที่ระบบประสาท สาเหตุต่อมา คือ ไม่มีพยาธิที่ชัดเจน แต่มีผลกระทบต่อการทำงานของสมองโดยผ่านทางสารเคมีที่มีระดับผิดปกติ สาเหตุสุดท้ายเกิดจากกรรมพันธุ์ ซึ่งภาวะอาการออทิสติกเกิดได้กับเด็ก

ทุกเชื้อชาติ ทุกศาสนา ทุกวัฒนธรรม และทุกสภาพครอบครัว (Pieanglo. 2003 : 91 ; อูมาพร ตรังคสมบัติ, 2545, หน้า 12-19 โดยจะมีความบกพร่อง คือ ภาษา ด้านการเล่น ด้านความสัมพันธ์บุคคลรอบข้าง มีความผิดปกติทางพฤติกรรมหรือมีความล่าช้าในด้าน พัฒนาการทางสังคม การสื่อสารความหมาย การพูด การใช้ภาษา จิตนาการ และมี พฤติกรรมซ้ำๆ (Nurcombe; et al. 2000 : 547 อ้างอิงใน พุชมณีพงษ์ เพชรรัตน์, 2552, หน้า 1

ลักษณะของเด็กออทิสติก มี 3 ด้าน คือ 1 ด้านพัฒนาการทางภาษา มีความบกพร่องการสื่อสารซึ่งเป็นความบกพร่องทั้งด้านการใช้ภาษา ความเข้าใจภาษา การสื่อสาร ความหมาย การใช้ภาษา เด็กจะมีความล่าช้าทางภาษาและการพูดในหลายระดับ ตั้งแต่ไม่สามารถพูดสื่อความหมายได้เลยหรือพูดได้บ้างแต่ไม่สามารถสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจและเหมาะสม บางคนจะมีลักษณะการพูดแบบเสียงสะท้อนหรือพูดเลียนแบบทวนคำพูดหรือพูดซ้ำแต่ในเรื่องที่ตนเองสนใจ การใช้ภาษาพูดมักจะสลับสรรพนาม ระดับเสียงที่พูดอาจจะมีความผิดปกติ บางคนพูดอาจจะมีความผิดปกติ บางคนพูดในระดับเสียงเดียว 2 ด้านพัฒนาการทางสังคม มีความบกพร่องด้านปฏิสัมพันธ์สังคม เด็กมีความบกพร่องในการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่สบสายตา ไม่มีการแสดงออกทางสีหน้ากิริยาท่าทาง จึงไม่สามารถผูกสัมพันธ์กับใคร เล่นกับเพื่อนไม่เป็น ไม่สนใจที่จะทำงานกับใคร มักจะอยู่ในโลกของตนเอง 3 ด้าน พฤติกรรมผิดปกติ คือ พฤติกรรมซ้ำๆ และเปลี่ยนแปลงได้ยาก มีลักษณะทางพฤติกรรมและอารมณ์ที่บกพร่อง เด็กออทิสติกจะมีพฤติกรรมซ้ำๆ ผิดปกติ เช่น เล่นมือ โบกมือไปมาหรือหมุนตัวไปรอบๆ กระทืบเท้า โยกตัว ยึดติดไม่ยอมเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวัน มีความสนใจแคบ หมกมุ่นติดสิ่งของบางอย่าง เด็กบางคนแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสมกับวัย บางครั้งร้องไห้หรือหัวเราะโดยไม่มีเหตุผล บางคนมีปัญหาด้านการปรับตัว เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่างๆ จะอาละวาดหรือแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น ร้องไห้ดิน (DSM-IV, 1994 ; Graziano. 2002, หน้า 23-28 อ้างอิงใน พุชมณีพงษ์ เพชรรัตน์, 2552, หน้า 2

ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ครูการศึกษาพิเศษ ที่ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม(EI และเตรียมความพร้อม กลุ่มเด็กออทิสติก ที่เข้ารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร เด็กออทิสติก อายุระหว่าง 4-5 ขวบ พบว่า มีพัฒนาการล่าช้าหรือมีพัฒนาการไปในทางถดถอย แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมในลักษณะแปลกๆ

อาจหลีกเลี่ยงการมองเห็น มีปฏิริยาตอบสนองต่อเสียงที่ได้ยิน การแตะสัมผัสหรือความเจ็บป่วยในลักษณะที่มากเกินไป หรือน้อยเกินไป หรือไม่แสดงปฏิริยาโต้ตอบใดๆ ต่อสิ่งเร้าที่กล่าวแล้ว แสดงอาการสนใจต่อตนเองหรือกระตุ้นตนเอง โดยไม่ให้ความสนใจต่อสิ่งเร้าอยู่รอบตัว มีปัญหาทางการพูดและภาษา ไม่สามารถแสดงปฏิริยาโต้ตอบต่อผู้อื่น สิ่งของหรือเหตุการณ์ต่างๆ เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่แสดงพฤติกรรมต่างไปจากเด็กปกติ พฤติกรรมดังกล่าวอาจ ได้แก่ แสดงท่าทางคล้ายเด็กหูหนวก นั่นคือไม่แสดงปฏิริยาตอบสนองต่อเสียงที่ได้ยิน มีปัญหาในการเล่นหรือการแสดงปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น ต่อต้านการเรียนหนังสือ ไม่กลัวสิ่งที่เป็นอันตราย แสดงพฤติกรรมในลักษณะเดิมซ้ำๆ กัน เด็กออทิสติก มีพฤติกรรมบางอย่างที่แตกต่างไปจากเด็กปกติอย่างเห็นได้ชัด พฤติกรรมของเด็กที่พอสังเกตได้ ได้แก่ ใช้มือป้องหูเพื่อฟังเสียง จ้องมองวัตถุหรือสิ่งของเป็นเวลานาน ไม่มองหน้าครู หรือผู้ที่พูดด้วย มีปัญหาในการเคลื่อนไหว เช่น เดินไม่ตรง มีปัญหาในการใช้นิ้ว เช่น จับดินสอไม่ได้ นั่งโยกตัวติดต่อกันเป็นเวลานานๆ แกว่งแขนหรือเคลื่อนไหวอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งติดต่อกันเป็นเวลานานๆ มีความสนใจสั้น ไม่มีสมาธิในการเรียน เข้ากับเพื่อนไม่ได้ ไม่มีเพื่อน มีท่าทางซึม หงอยเหงา ต้องการความรัก การประคบประหม่อมจากครู ผู้ปกครอง บางรายให้กอด จับมือ และจะทำร้ายตัวเองบ้าง เช่น การให้มือทุบศีรษะ การทิ้งตัวลงกับพื้น กรีดร้องโวยวาย การทำร้ายเพื่อน เป็นต้น

การบำบัดแบบฟลอร์ไทม์ เกิดจากแนวคิดพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

- 1 ภาษา สติปัญญา อารมณ์ และทักษะทางสังคมของมนุษย์ เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 2 สมรรถภาพของเด็กมีความแตกต่างกันในเรื่องของการรับรู้สิ่งเร้า การประมวลผลข้อมูล และการวางแผนการสั่งการกล้ามเนื้อ และ
- 3 พัฒนาการของเด็กแต่ละด้านจะต้องสอดคล้องกัน

การบำบัดแบบ DIR/ฟลอร์ไทม์ ประกอบด้วยวิธีการสำคัญ 3 วิธี คือ

- 1 ฟลอร์ไทม์ เป็นการส่งเสริมส่งเสริมพัฒนาการที่บ้าน
- 2 การแก้ปัญหาทั้งเป็นระบบที่บ้าน แบ่งเป็น (1) การฝึกเพื่อแก้ไขความบกพร่องของสมอง ได้แก่ การเล่นที่มีเป้าหมายเพื่อแก้ไขความบกพร่องพื้นฐานของสมอง ในเรื่องระบบรับรู้และสั่งการกล้ามเนื้อ (2) การฝึกและสอน ได้แก่ การฝึกทักษะการช่วยเหลือตัวเองในกิจวัตรประจำวัน และการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม เช่น การควบคุมอารมณ์ การกินยาก นอนยาก รวมทั้งการช่วยเหลือคลายความกลัวและกังวล เป็นต้น
- 3 การฝึกอย่างเป็นระบบ คือ การทำกิจกรรมบำบัด เพื่อช่วยปรับสมดุล (บูรณาการ) ของระบบการรับรู้ (sensory integration, SI) เพิ่มประสิทธิภาพของการประมวลผลข้อมูลผ่านการมองเห็น และระบบสั่งการกล้ามเนื้อ

พลอร์มโทม์ หมายถึง ช่วงเวลาพิเศษที่สมาชิกในครอบครัวใช้ส่งเสริมพัฒนาการให้เด็ก
ในบรรยากาศที่รู้สึกได้ถึงความอบอุ่น เป็นสุข สนุก และปลอดภัย ซึ่งมีเป้าหมายที่ชัดเจน
เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการแต่ละขั้นสมบูรณ์และก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ โดยใช้ความสนใจและ
อารมณ์ของเด็กเป็นเครื่องนำทาง เพื่อให้เด็กไว้วางใจ และอยากจะทำสื่อสาร รวมทั้งมีการ
ปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการ ระบบการรับรู้ข้อมูล และการวางแผน
สั่งการกล้ามเนื้อของเด็กแต่ละคน (กึ่งแก้ว ปาจารย์, 2553, หน้า 14-18)

การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะของเด็กออทิสติก สามารถจัดในรูปแบบของ
กิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงทางสังคมนั้น สามารถ
ทำได้หลากหลายรูปแบบ เช่น การเล่นแบบรายบุคคล การเล่นแบบเป็นกลุ่มกิจกรรมดนตรี
กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ วิธีเรื่องราวทางสังคม แบบตัวอย่าง เพื่อนคู่หู ศิลปะ เป็นต้น วราลี
โกดัย (2540, หน้า 22 ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเล่นแบบร่วมมือที่มีต่อพัฒนาการทาง
สังคมว่าช่วยให้เด็กเกิดทักษะในการสื่อสารการเข้าสังคม การเป็นผู้นำ ผู้ตาม ประกอบกับ
วิธีการจัดกิจกรรมแบบร่วมมือ ตามที่สลาวิน (ประกายแก้ว แปรโคสูง, 2541, หน้า 32 ;
อ้างอิงจาก Slavin, 1987, หน้า 7 ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน
ที่จะนำไปใช้กับการสอนแบบใดก็ได้ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และบทเรียนนั้นๆ โดยจัดว่าเป็น
กลุ่มภายในกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แต่มีเป้าหมายร่วมกัน
และมีพฤติกรรมในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเรียนจะต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการทำงานร่วมกัน
ในกลุ่ม ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้ ครูสามารถจัดผู้เรียนให้เป็นกลุ่มๆ
กลุ่มละประมาณ 5-9 คน โดยผู้เรียนทุกคน ช่วยเหลือกันในกลุ่ม (สุรศักดิ์ หลาบมาลา,
2536, หน้า 3 สอดคล้องกับที่ไดมิลโล (Dimillo. 2004, หน้า 130-134 กล่าวถึง การเรียนรู้
แบบร่วมมือ (Cooperative Learning : CL ว่าเป็นโปรแกรมที่โรงเรียนยอมรับอย่าง
แพร่หลายมีหลักฐานยืนยันว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นประโยชน์และมีความน่าสนใจที่
นำมาใช้กับวงการศึกษาปฐมวัย การเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถใช้ในการจัดประสบการณ์
ให้เด็กได้ซึ่งรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สภาพห้องเรียนจะเต็มไปด้วย
ความกระตือรือร้น เด็กปฐมวัยได้รับการกระตุ้นให้กิจกรรมแบบร่วมมือกับกลุ่มเพื่อนอย่าง
น้อย 2 คนขึ้นไป เด็กจะได้เรียนรู้ที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นผ่านกิจกรรมกลุ่ม สำหรับการ
ใช้กิจกรรมแบบร่วมมือกับเด็กพิเศษ พบว่า 75% ของเด็กเรียนรู้ในการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี
กับเพื่อน (ปิยะลักษณ์ พงษ์ชนะวัน, 2550, หน้า 322

การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านเป็นเกมประเภทหนึ่งที่มีเอกลักษณ์และวัฒนธรรมสืบทอดต่อมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้เด็กได้เรียนรู้และฝึกพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น เป็นภูมิปัญญาที่ชนรุ่นหลังสมควรอนุรักษ์ไว้ การเล่นพื้นบ้านเป็นการเล่นที่สนุกสนาน ไม่มีกติกาซับซ้อน สามารถใช้อุปกรณ์ที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นและเป็นโยชน์ต่อการเคลื่อนไหว และออกกำลังกายของเด็ก ก่อให้เกิดความกระฉับกระเฉง คล่องแคล่วว่องไว ฝึกความอดทน ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ฝึกการสังเกต มีปฏิภาณไหวพริบและสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ พีระพงศ์ บุญศิริ (2536 กล่าวว่า การเล่นของเด็กเป็นการแสดงออกของการคิดทางด้านการเล่นแบบ (Imitative ด้านจินตนาการ (Imaginative และการเล่นของเด็ก ยังมีผลต่อพัฒนาการในด้านต่างๆ กล่าวคือ ส่งเสริมให้มีการออกกำลังกาย การฝึกใช้อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย การพัฒนาทักษะทางกลไก การพัฒนาสมรรถภาพทางกาย การพัฒนาจิตใจ สังคม และอารมณ์ ชัย เรื่องศิลป์ (2538 กล่าวว่า การเล่นพื้นบ้านเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าแก่เด็ก สามารถสร้างความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดี ให้เด็กรู้จักเหตุผล รู้จักการแบ่งปัน การอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น รู้ที่จะเป็นผู้นำและผู้ตาม อีกทั้งการเล่นพื้นบ้านสามารถฝึกได้หลายด้าน เช่น ทักษะการคิดที่มีเหตุผล ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการแก้ปัญหา เป็นต้น การปลูกฝังเด็กไทยให้ได้รับการเคลื่อนไหวหรือออกกำลังกายผ่านกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย จึงเป็นการสืบทอดความเป็นไทยตามวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบำบัดแบบฟลอร์ไทม์ การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เพื่อให้เด็กออทิสติกได้รับประสบการณ์ตรงและเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กออทิสติก

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทน์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม มีดัชนีประสิทธิผล (E.I. ตามเกณฑ์ หรือไม่ อย่างไร
2. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทน์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน หรือไม่ อย่างไร
3. การสื่อสารของเด็กออทิสติก ที่เรียนที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทน์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร
4. การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทน์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน หรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทน์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ให้มีดัชนีประสิทธิผล (E.I. ตามเกณฑ์
2. เพื่อพัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทน์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
3. เพื่อพัฒนาการสื่อสารของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทน์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

4. เพื่อพัฒนาการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม มีดัชนีประสิทธิผล (E.I. ตามเกณฑ์
2. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. การสื่อสารของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่มีดัชนีประสิทธิผลตามเกณฑ์
2. เด็กออทิสติกได้รับการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้สูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กออทิสติก จำนวน 5 คน ที่เข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI และเตรียมความพร้อมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2561 ซึ่งผู้วิจัยใช้เด็กออทิสติก เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selected ซึ่งมีวิธีการคัดเลือก ดังนี้

- 1.1 ขออนุญาตผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
- 1.2 เป็นเด็กออทิสติก ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสซึม
- 1.3 ประเมินความสามารถพื้นฐานตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความ

ต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ที่พบปัญหา 3 ด้าน ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable ได้แก่ วิธีการสอนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

- 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.2.1 การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
 - 2.2.2 การสื่อสาร
 - 2.2.3 การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

2.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหา ทักษะย่อยของการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 โดยผู้วิจัยได้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการ

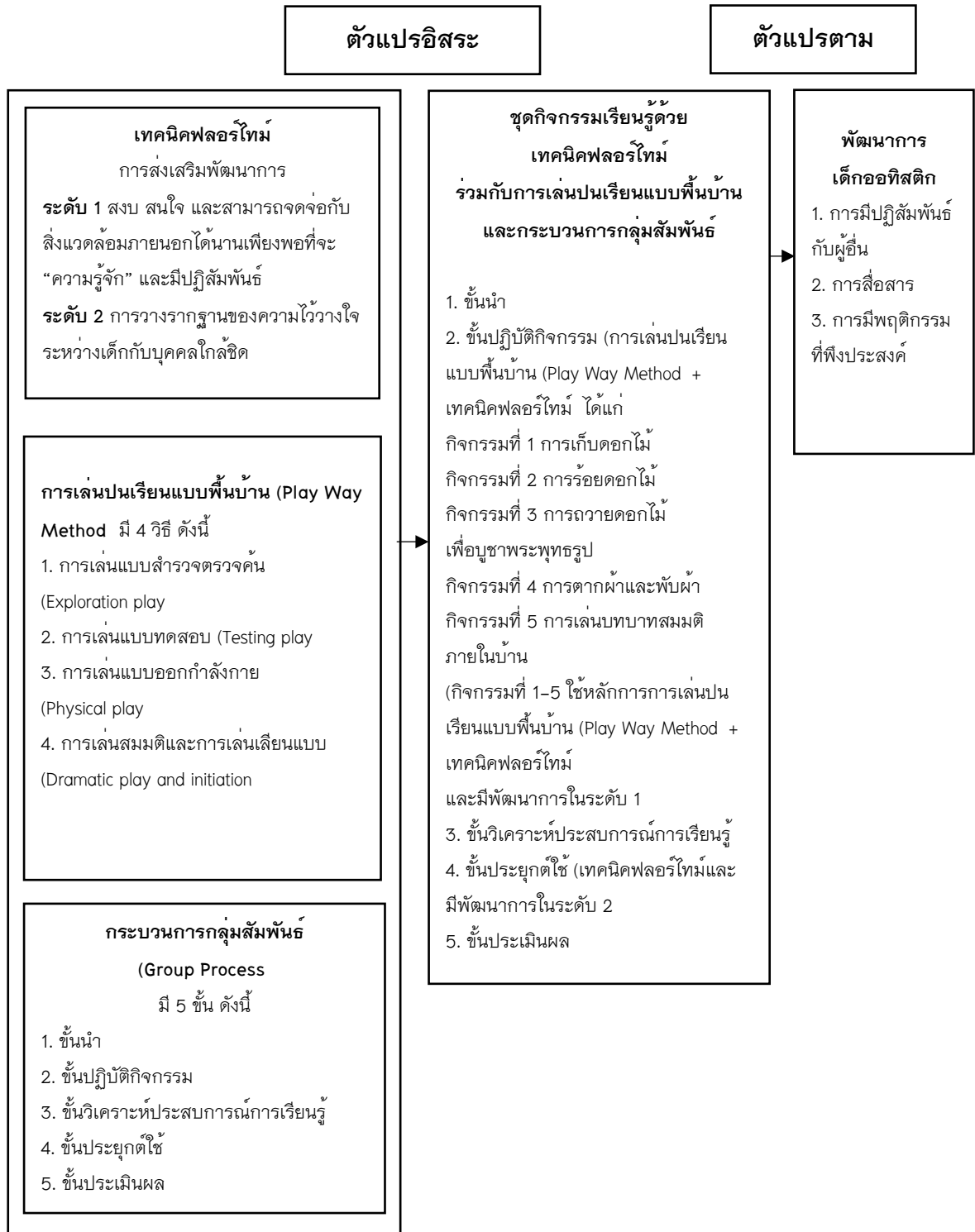
สอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP จำนวน 5 แผน จัดการเรียนการสอน สอนสัปดาห์ละ 1 ครั้งๆ ละ 5 กิจกรรม ใช้เวลา 1 ชั่วโมงต่อครั้ง รวมทั้งหมด 20 สัปดาห์ ทั้งนี้รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังการทดสอบ

2.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลาในการดำเนินการทดลองรวมทั้งสิ้น 20 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วันๆ ละ 5 กิจกรรม ใช้เวลา 1 ชั่วโมงต่อครั้ง รวม 20 ชั่วโมง ทั้งนี้รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังการทดสอบ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาของเด็กออทิสติก หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 คู่มือหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 แนวทางการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เทคนิคฟลอร์ไทม์ การเรียนรู้เล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และการเรียนรู้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ยืดหยุ่น สอนซ้ำย้ำทวน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนในการบูรณาการกิจกรรมตามรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นียมคัพทเฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นียมคัพทเฉพาะไว้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ชุดของกระบวนการจัดการเรียนรู้จัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน เมื่อผู้เรียนได้รับความรู้จะมีโอกาสเติบโตไปในทางที่ดี ตามวุฒิภาวะความพร้อมและประสบการณ์เดิมที่มีการเรียนรู้เป็นปฏิสัมพันธ์ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม แยกต่างกันไปและมีการแสดงออกต่อสภาพแวดล้อมที่แยกต่างกันไป การเรียนรู้เป็นสิ่งพื้นฐาน ที่ช่วยตอบสนองต่อความต้องการต่อสิ่งเร้าในการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ด้วยการให้เสริมแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเรียนกิจกรรมการเรียนการสอนโดยสภาพการณ์ของการจัดประสบการณ์ และการกระทำที่จัดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ น่าสนใจ ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมาย

2. เทคนิคฟอร์ทิม หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ของการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กออทิสติก ระดับที่ 1 และ 2 เน้นการเล่นสนุกด้วยกันเปลี่ยนสิ่งที่เด็กทำอยู่คนเดียวให้กลายเป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกันระหว่างเด็กและผู้ดูแลใกล้ชิดโดยพยายามเล่นจนกระทั่งเด็กหัวเราะ ตีต๊ะ และอยากจะทำอีก ซึ่งมี 2 ระดับ ได้แก่ ระดับ 1 สนใจ และสามารถจดจ่อกับสิ่งแวดล้อมภายนอกได้นานเพียงพอที่จะ “ความรู้จัก” และมีปฏิสัมพันธ์ ระดับ 2 การวางรากฐานของความไว้วางใจระหว่างเด็กกับบุคคลใกล้ชิด มีแนวคิดพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1 ภาษา สถิติปัญญา อารมณ์ และทักษะทางสังคมของมนุษย์ เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 สมอของเด็กมีความแตกต่างกันในเรื่องของการรับรู้สิ่งเร้า การประมวลข้อมูล และการวางแผนการสั่งการกล้ามเนื้อ และ 3 พัฒนาการของเด็กแต่ละด้านจะต้องสอดคล้องกัน

3. การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน หมายถึง กิจกรรมการละเล่นแบบพื้นบ้านที่ทำให้เด็กออทิสติก ได้เรียนรู้และฝึกพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา เป็นการเล่นที่สนุกสนาน ไม่มีกติกาซับซ้อน สามารถใช้อุปกรณ์ที่หาได้ง่ายในห้องถิ่นและเป็นโยชน์ต่อการเคลื่อนไหว และออกกำลังกายที่เหมาะสมกับเด็กออทิสติก ซึ่งมีอยู่ 4 วิธี ได้แก่ 1 การเล่นแบบสำรวจตรวจค้น (Exploration play 2 การเล่นแบบทดสอบ (Testing play 3 การเล่นแบบออกกำลังกาย (Physical play 4 การเล่นสมมติและการเล่นเลียนแบบ (Dramatic play and initiation

4. กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ หมายถึง กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการหรือ พฤติกรรมต่างๆ ที่มีการปฏิสัมพันธ์กัน ได้แก่ การสัมผัส การพูดคุย การโอบกอด การนำพากิจกรรมของผู้ปกครอง ครูผู้สอน และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่จะช่วยให้การ ดำเนินงานเป็นกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมี 5 ชั้น ได้แก่ 1 ชั้นนำ 2 ชั้นปฏิบัติ กิจกรรม 3 ชั้นวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ 4 ชั้นประยุกต์ใช้ และ 5 ชั้นประเมินผล

5. ชุดกิจกรรมเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียน แบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือ ระยะแรกเริ่ม หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้น เป็นรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิคฟลอร์ไทม์ เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาการ ระดับ 1 สงบ สนใจ และสามารถ จดจ่อกับสิ่งแวดล้อมภายนอกได้นานเพียงพอที่จะ “ความความรู้จัก” และมีปฏิสัมพันธ์ ระดับ 2 การวางรากฐานของความไว้วางใจระหว่างเด็กกับบุคคลใกล้ชิด ร่วมกับการเล่น ปนเรียนแบบพื้นบ้าน (Play Way Method มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้ วิเคราะห์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ (1 การเล่นเกมสำรวจตรวจค้น (Exploration play (2 การเล่นเกมทดสอบ (Testing play (3 การเล่นเกมออกกำลังกาย (Physical play (4 การเล่นเกมสมมติและการเล่นเลียนแบบ(Dramatic play and initiation และ กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ 5 ชั้น ดังนี้ (1 ชั้นนำ (2 ชั้นปฏิบัติกิจกรรม (3 ชั้นวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ (4 ชั้น ประยุกต์ใช้ (5 ชั้นประเมินผล สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยจัด กิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เพื่อใช้พัฒนาความสามารถพัฒนาการให้กับ เด็กออทิสติกและวางแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอน ประกอบด้วย 5 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นนำ

2. ชั้นปฏิบัติกิจกรรม (การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน (Play Way Method +เทคนิคฟลอร์ไทม์ ซึ่งมีอยู่ 5 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การเก็บดอกไม้

กิจกรรมที่ 2 การร้อยดอกไม้

กิจกรรมที่ 3 การถวายเป็นดอกไม้เพื่อบูชาพระพุทธรูป

กิจกรรมที่ 4 การตากผ้าและพับผ้า

กิจกรรมที่ 5 การเล่นเกมทาสสมมติภายในบ้าน

(กิจกรรมที่ 1-5 ใช้หลักการการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน (Play Way Method และเทคนิคฟลอร์ไทม์ มีพัฒนาการในระดับ 1

3. ชั้นวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้
4. ชั้นประยุกต์ใช้ (เทคนิคฟลอร์ไทม์ และมีพัฒนาการในระดับ 2
5. ชั้นประเมินผล

ในจัดการเรียนรู้ของเด็กกอธิสติก ซึ่งประกอบด้วย คำนำ แบบประเมิน ก่อนเรียนและหลังเรียน แบบประเมินพัฒนาการของเด็กกอธิสติก 3 ด้าน ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และเกณฑ์การประเมิน

6. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หมายถึง พฤติกรรมของเด็กกอธิสติก ได้แก่ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสบตากับผู้อื่น การสังเกตหรือแสดง ความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือ เลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีใน ระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำ กิจกรรมร่วมกับผู้อื่น วัดได้จากแบบประเมินพัฒนาการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

7. การสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของเด็กกอธิสติกในการพูด และมีความ พยายามจะสื่อสาร ได้แก่ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การสื่อสารหรือพยายามสื่อสาร ให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดง อารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประหม่อ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบ พฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น วัดได้จากแบบประเมินพัฒนาการ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

8. การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของเด็กกอธิสติก ไม่หมกมุ่นกับการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่ไม่เหมาะสมหรือทำซ้ำๆ ไม่ยึด ติดกับขั้นตอนของกิจวัตรประจำวันบางอย่างมีความยืดหยุ่น ไม่เคลื่อนไหวซ้ำๆ ไม่สนใจ เฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งของหรือเครื่องใช้ แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ ได้แก่ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย การขอของเล่น จากคนอื่น การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ และการขอบคุณ วัดได้จากแบบ ประเมินพัฒนาการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

9. เด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่เป็นภาวะความผิดปกติทางพัฒนาการ อย่างรุนแรง ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านต่างๆ ทั้งด้านภาษา การสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและพฤติกรรมออทิสติกหรือออทิสซึม เป็นความผิดที่พบได้ตั้งแต่วัยก่อน 30 เดือน ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ ว่ามีภาวะออทิสซึม ประเมินความสามารถพื้นฐานตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ที่พบปัญหา 3 ด้าน ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

10. ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หมายถึง เป็นระบบในการให้บริการด้านต่างๆ โดยเร็วที่สุดแก่เด็กที่มีความเสี่ยงทุกระดับทันทีตั้งแต่แรกเกิดหรือทันทีที่ได้รับการวินิจฉัยหรือประเมินคัดกรองว่ามีความพิการหรือมีความบกพร่อง โดยอาศัยความร่วมมือจากครอบครัว ตามแนวทางการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มมีวิธีการให้บริการช่วยเหลือ คือ การจัดทำแผนบริการเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP สำหรับเด็กแรกเกิดและเด็กเล็ก (0-3 ปี เป็นช่วงวัยที่ต้องได้รับการเลี้ยงดูอย่างดี ให้เจริญเติบโต ได้รับความอบอุ่น และปลอดภัยจากครอบครัว จึงทำให้เกิดแนวความคิดการให้ครอบครัวเป็นศูนย์กลางการจัดการจัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI และการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP สำหรับเด็กอายุ 4 ปีขึ้นไป เป็นแผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษคนพิการตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

11. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2543 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมให้คนพิการ สนับสนุนการเรียนการสอนการจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก การให้บริการ และความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง การจัดครูเดินสอนแก่คนพิการและสถานศึกษาในระยะแรกเริ่ม ที่ตั้งเลขที่ 244 หมู่ที่ 5 ถนนชยางกูร ตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร 49000

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์รวมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร

1.1 ความน่า

1.2 คำชี้แจง

1.3 ปรัชญาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

1.4 วิสัยทัศน์

1.5 หลักการ

1.6 จุดหมาย

1.7 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.8 โครงสร้างหลักสูตร

1.9 กลุ่มเป้าหมาย

1.10 การจัดการเรียนรู้

1.11 บทบาทของผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะสหวิชาชีพ ผู้ปกครองและ

บุคลากรสนับสนุน

1.12 เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้

1.13 การประเมินผลการเรียนรู้

1.14 การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน

1.15 เอกสารหลักฐานการศึกษา

1.16 การส่งต่อ

1.17 การบริหารจัดการหลักสูตร

2. เด็กออทิสติก

2.1 ความหมายของเด็กออทิสติก

2.2 ประเภทของออทิสซึม

2.3 สาเหตุของเด็กออทิสติก

2.4 การวินิจฉัยออทิสซึม

2.5 ลักษณะของเด็กออทิสติก

2.6 ภาวะที่เกี่ยวข้องกับออทิสซึม

2.7 การรักษาอาการออทิสซึม

2.8 ประวัติความเป็นมาทางการศึกษา

2.9 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกในประเทศไทย

2.10 วิธีการช่วยเหลือและการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลออทิสติก

2.11 แนวทางการให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กออทิสติก

ระดับปฐมวัย

2.12 สิ่งที่ต้องพิจารณาในการให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มในเด็ก

ออทิสติก

3. ชุดกิจกรรม

3.1 ความหมายของชุดกิจกรรม

3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรม

3.3 ประเภทของชุดกิจกรรม

3.4 องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

3.5 ขั้นตอนของการสร้างชุดกิจกรรม

3.6 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

3.7 ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

4. เทคนิคฟลอร์ไทม์ (Floortime)

4.1 ความหมายของเทคนิคฟลอร์ไทม์

4.2 หลักการและองค์ประกอบของเทคนิค DIR/ฟลอร์ไทม์

4.3 การบำบัดแบบ DIR/ฟลอร์ไทม์

4.4 องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของแนวทาง DIR/ฟลอร์ไทม์

- 4.5 ลักษณะสำคัญของฟลอร์ไทม์
- 4.6 เทคนิคฟลอร์ไทม์สำหรับพัฒนาการ
- 5. การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน
 - 5.1 ความหมาย
 - 5.2 ทฤษฎี/แนวคิด
 - 5.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้
 - 5.4 เทคนิคการสอนเรียนปนเล่น
 - 5.5 ความสำคัญต่อร่างกายของการเล่นของเด็ก
- 6. ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process)
 - 6.1 หลักการและแนวคิดทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
 - 6.2 หลักการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
 - 6.3 หลักการสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
 - 6.4 วิธีการสอนที่สอดคล้องกับหลักการการสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
- 7. การสื่อสาร
 - 7.1 ทฤษฎีการสื่อสาร
 - 7.2 ความหมายของการสื่อสาร
 - 7.3 วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร
 - 7.4 วิธีการสื่อสาร
 - 7.5 รูปแบบของการสื่อสาร
 - 7.6 ระดับกิจกรรมทางการสื่อสาร
 - 7.7 องค์ประกอบของการสื่อสาร
 - 7.8 การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา
- 8. พฤติกรรมที่พึงประสงค์
 - 8.1 ความสำคัญ
 - 8.2 ความหมาย
 - 8.3 ประเภทของพฤติกรรม
 - 8.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม
 - 8.5 ตัวชี้วัดคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

สัมพันธ์

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 งานวิจัยในประเทศ

9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร

1. ความนำ

หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ฉบับนี้ เป็นแนวทางในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการศูนย์การศึกษาพิเศษ 9 ประเภท ความพิการประกอบด้วย เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา เด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ เด็กออทิสติก เด็กพิการซ้อน ที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มทักษะพื้นฐาน และกลุ่มทักษะจำเป็นพิเศษเฉพาะความพิการหรือกลุ่มทักษะจำเป็นอื่นๆ ส่วนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการศูนย์การศึกษาพิเศษเน้นการสร้างความรู้ให้กับผู้ปกครองในเรื่องการดูแลช่วยเหลือ กระตุ้นพัฒนาการและพัฒนาศักยภาพให้เทียบเคียงกับพัฒนาการเด็กทั่วไปให้มากที่สุด การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท ดังนี้

1.1 เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ เด็กเห็นเลือนราง และเด็กตาบอด มุ่งพัฒนาทักษะการใช้ประสาทสัมผัสที่เหลืออยู่ เช่น การมองเห็น การได้ยิน การสัมผัส การดมกลิ่น ฯลฯ โดยเด็กเห็นเลือนราง ฝึกใช้อุปกรณ์ช่วยการเห็น เช่น แว่นขยาย เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ขยายข้อความและภาพ สำหรับเด็กตาบอด ฝึกการสร้างความรู้ความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว การเดินทางของคนตาบอด การใช้ลูกคิด การเตรียมความพร้อมการอ่าน และการเขียนอักษรเบรลล์ไทย

1.2 เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ เด็กหูตึง และเด็กหูหนวก โดยเด็กหูตึง ฟีกฟัง ฟีกพูด ฟีกการใช้เครื่องช่วยฟัง ฟีกการใช้ประสาทหูเทียม สำหรับเด็กหูหนวก ฟีกการใช้ภาษามือ การอ่านริมฝีปาก การสะกดนิ้วมือ

1.3 เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มุ่งเน้นฝีกปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การรับผิดชอบงานบ้าน การดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล และความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน

1.4 เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ฟีกการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดิน ภายอุปกรณ์เสริม ภายอุปกรณ์เทียม ภายอุปกรณ์ดัดแปลง สิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน

1.5 เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ฟีกความสนใจ ความเข้าใจภาษา การแสดงออก ทางภาษา อารมณ์ ความรู้สึก การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การปฏิบัติตามกติกาของสังคม เตรียมความพร้อมด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ

1.6 เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ฟีกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยการฝีกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การใช้รูปภาพสัญลักษณ์ ในการสื่อสาร

1.7 เด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ ฟีกการควบคุม อารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ การตอบสนองต่อสิ่งเร้า เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และปฏิบัติตามกติกาของสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.8 เด็กออทิสติก ฟีกการเข้าใจภาษา การแสดงออกทางภาษา อารมณ์ ความรู้สึก ฟีกการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความสนใจ การตอบสนองต่อสิ่งเร้า การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การปฏิบัติตามกติกาของสังคม การเลียนแบบ การหลีกเลี่ยงหนี จากอันตราย

1.9 เด็กพิการซ้อน ฟีกโดยเน้นความบกพร่องที่จะพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านอื่น ที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิต

2. คำชี้แจง

ทั้งนี้ การให้บริการช่วยเหลือเด็กพิการแต่ละประเภท ครูและผู้ปกครองควร เลือกลงใช้เทคนิค วิธีสอน สื่อ และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สอดคล้องเหมาะสม กับระดับและประเภทความพิการ สำหรับเด็กพิการอายุต่ำกว่า 3 ปี เน้นให้ครอบครัวมี บทบาทสำคัญในการดูแล ช่วยเหลือ กระตุ้นพัฒนาการในระยะแรกเริ่ม ส่วนเด็กพิการอายุ

3-6 ปี เน้นให้ศูนย์การศึกษาพิเศษร่วมกับคณะสหวิชาชีพ ครอบครัวและชุมชน พัฒนา คักยภาพและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กพิการ

3. ปรัชญาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

3.1 เด็กพิการทุกคนมีโอกาสรับและเข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

3.2 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ควรจัดให้เร็วที่สุดตั้งแต่แรกเกิดหรือ พบความพิการ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ครู หมอ พ่อแม่ และชุมชน รวมทั้งมีการวางแผนการจัดบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม เพื่อสนองต่อ ความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล

3.3 จัดให้มีการดำเนินการส่งต่อหรือการเปลี่ยนผ่าน เพื่อให้เด็กพิการได้รับ บริการที่เหมาะสมตามความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล

3.4 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการมุ่งเน้นให้เด็กพิการดำรงชีวิตอยู่กับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. วิสัยทัศน์

เด็กพิการทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ ดำรงชีวิตและสามารถอยู่กับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5. หลักการ

หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์ การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 มีหลักการสำคัญ ดังนี้

5.1 จัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.2 พัฒนาเด็กพิการโดยองค์รวมด้วยรูปแบบและกระบวนการที่หลากหลาย ผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ โดยใช้แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะ ครอบครัว แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะของเด็กพิการและครอบครัว

5.3 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กพิการสามารถดำรงชีวิตได้เต็ม ศักยภาพอย่างมีความสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

5.4 เลือกใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือ อื่นใดทางการศึกษา ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล

5.5 เน้นการมีส่วนร่วมกับครอบครัว คณะสหวิชาชีพ สถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กพิการ

5.6 ประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับและทบทวนแผนเพื่อพัฒนาเด็กพิการ

6. จุดหมาย

มุ่งพัฒนาเด็กพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการให้สามารถพัฒนาได้เทียบเท่า หรือใกล้เคียงกับเด็กทั่วไปในวัยเดียวกัน และส่งเสริมครอบครัวให้สามารถเลี้ยงดูพัฒนาเด็กพิการ เพื่อให้เด็กพิการได้รับการพัฒนาตามที่กำหนดในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ให้มีศักยภาพพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับ เด็กพิการ ทั้งทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ อารมณ์ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา ด้านการพึ่งพาตนเอง และด้านคุณภาพชีวิตที่ดี เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยกำหนดตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 10 ประการ ดังนี้

- 7.1 ร่างกายเจริญเติบโตและมีสุขนิสัยที่ดี
- 7.2 กล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรงและใช้ได้อย่างสัมพันธ์กัน
- 7.3 ราเร็ง แจ่มใส มีความสุข และมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
- 7.4 มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบ
- 7.5 ช่วยเหลือตนเองได้เต็มศักยภาพ
- 7.6 สนใจต่อการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว
- 7.7 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้
- 7.8 สื่อสารด้วยภาษาหรือวิธีการอื่นได้
- 7.9 มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เต็มศักยภาพ
- 7.10 มีความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวันได้เต็มศักยภาพ

8. โครงสร้างหลักสูตร

การพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ ตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 จำเป็นต้องคำนึงถึงโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

แผนภาพที่ 1 โครงสร้างหลักสูตร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	
1. ร่างกายเจริญเติบโตและมีสุขภาพที่ดี	6. สนใจต่อการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว
2. กล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรงและใช้ได้อย่างสัมพันธ์กัน	7. เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้
3. ร่าเริง แจ่มใส มีความสุขและมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	8. สื่อสารด้วยภาษาหรือวิธีการอื่นได้
4. มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบ	9. มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เต็มศักยภาพ
5. ช่วยเหลือตนเองได้เต็มศักยภาพ	10. มีความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวันได้เต็มศักยภาพ
ทักษะการเรียนรู้	
กลุ่มทักษะพื้นฐาน	กลุ่มทักษะจำเพาะเฉพาะความพิการหรือทักษะจำเพาะอื่นๆ
- กลุ่มทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ - กลุ่มทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก - กลุ่มทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน - กลุ่มทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา - กลุ่มทักษะทางสังคม - กลุ่มทักษะทางสติปัญญาหรือการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ	- กลุ่มทักษะจำเพาะเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น - กลุ่มทักษะจำเพาะเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน - กลุ่มทักษะจำเพาะเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา - กลุ่มทักษะจำเพาะเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ - กลุ่มทักษะจำเพาะเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ - กลุ่มทักษะจำเพาะเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการพูด และภาษา - กลุ่มทักษะจำเพาะเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ - กลุ่มทักษะจำเพาะเฉพาะสำหรับเด็กออทิสติก - กลุ่มทักษะจำเพาะเฉพาะสำหรับเด็กพิการซ้อน
เวลาเรียน ตามอายุจริงตั้งแต่แรกเกิด ถึง 6 ปี และยืดหยุ่นตามความพร้อม พัฒนาการและศักยภาพของเด็กพิการ ตามประเภทและสภาพความพิการของแต่ละบุคคล ถึง 8 ปี	
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมคุณธรรม กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กิจกรรมเสริมทักษะ กิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม ฯลฯ	

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการตามหลักสูตรกำหนด

2. ทักษะการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ กลุ่มทักษะพื้นฐานและกลุ่มทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการหรือกลุ่มทักษะจำเป็นอื่นๆ

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพตามประเภทและสภาพความพิการ ตามบริบทหรือความพร้อมของศูนย์การศึกษาพิเศษ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขอบข่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งศูนย์การศึกษาพิเศษสามารถนำมาปรับใช้และดำเนินการในรูปแบบกิจกรรม โครงการ หรือ การบูรณาการกิจกรรม ดังสาระสำคัญต่อไปนี้

3.1 กิจกรรมนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ จัดเพิ่มเติมจากกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเด็กพิการตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เช่น กิจกรรมดนตรี กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมกีฬา เป็นต้น ส่วนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว อาจจัดกิจกรรมตามความสนใจของเด็กและสภาพความพิการภายใต้บริบทของครอบครัว เช่น การฟังเพลงจากวิทยุ จากโทรทัศน์ ร่วมงานนันทนาการในชุมชน เป็นต้น

3.2 กิจกรรมคุณธรรม เป็นกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กพิการมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น กิจกรรมทางศาสนาวัดธรรม และประเพณี กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมการรักษาธรรมเนียมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจิตสาธารณะ เป็นต้น ส่วนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว อาจมีการจัดกิจกรรมตามความสนใจของเด็กและสภาพความพิการภายใต้บริบทของครอบครัว เช่น การสวดมนต์ ฟังหรือดูนิทานธรรมะ เป็นต้น

3.3 กิจกรรมทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ของชุมชน ท้องถิ่น ชาติและกลุ่มประเทศอาเซียน และทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ตรงให้กับเด็กพิการเพิ่มเติมจากที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เช่น ทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สวนสัตว์ เป็นต้น ส่วนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว อาจมีการจัดกิจกรรมตามความสนใจของเด็กและสภาพความพิการภายใต้บริบทของครอบครัว เช่น สถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น

3.4 กิจกรรมบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นกิจกรรมการให้บริการแก่เด็ก หรือผู้ปกครอง เช่น การให้บริการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การให้บริการสื่อ การบริการสืบค้นผลงาน เป็นต้น ส่วนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว อาจมีการจัดกิจกรรมตามความสนใจของเด็กและสภาพความพิการภายใต้บริบทของครอบครัว

3.5 กิจกรรมเสริมทักษะ เป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายเพื่อป้องกัน แก้ไขฟื้นฟู ความเสื่อมสภาพของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ ทางบวก เพื่อลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ได้แก่ กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมบำบัด กายภาพบำบัด อรรถบำบัด จิตวิทยา ธาราบำบัด เป็นต้น

3.6 กิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม

4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพตามประเภทและสภาพความพิการ ตามบริบทหรือความพร้อมของศูนย์การศึกษาพิเศษ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขอบข่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งศูนย์การศึกษาพิเศษสามารถนำมาปรับใช้และดำเนินการในรูปแบบกิจกรรม โครงการ หรือการ บูรณาการกิจกรรม ดังสาระสำคัญต่อไปนี้

4.1 กิจกรรมนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ จัดเพิ่มเติมจากกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของเด็กพิการตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เช่น กิจกรรมดนตรี ได้แก่ ฟังเพลง จากรายการทีวี วิทย์ ร้องคาราโอเกะ การแสดงพื้นบ้าน เป็นต้น กิจกรรมศิลปะ ได้แก่ ตัดกระดาษ ฝึกตัดปะ วาดภาพระบายสี กิจกรรมกีฬา เป็นต้น

4.2 กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กพิการมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น กิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจิตสาธารณะ เป็นต้น

4.3 กิจกรรมทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สภาพแวดล้อมของชุมชน ท้องถิ่น ชาติ และกลุ่มประเทศอาเซียนและทัศนศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ตรงให้กับเด็กพิการเพิ่มเติมจากที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เช่น ทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวสวนสัตว์ เป็นต้น

4.4 กิจกรรมบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นกิจกรรมการให้บริการแก่เด็ก หรือผู้ปกครอง เพื่อเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น บริการติดตั้งโปรแกรมสำหรับการศึกษา การสื่อสาร การให้บริการคอมพิวเตอร์ให้ในการจัดทำสื่อ การบริการสืบค้นข้อมูล เป็นต้น

4.5 กิจกรรมเสริมทักษะ เป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายเพื่อป้องกัน แก้ไขฟื้นฟูความเสื่อมสภาพของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ทางบวก เพื่อลดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ได้แก่ บริการสอนเสริม กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมบำบัด กายภาพบำบัด อรรถบำบัด จิตวิทยา ธาราบำบัด เป็นต้น

4.6 กิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม

5. เวลาเรียน ให้ใช้เวลาเรียนที่สอดคล้องกับอายุจริงของเด็กพิการ คืออายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี โดยการจัดโปรแกรมของเด็กพิการแต่ละบุคคลให้ขึ้นอยู่กับความพร้อม พัฒนาการและศักยภาพ ตามประเภทและสภาพความพิการของแต่ละบุคคล ในกรณีเด็กพิการอายุเกิน 6 ปี และสถานศึกษาพิจารณาว่า ควรจะได้รับการพัฒนาด้านพัฒนาการต่อเนื่อง เพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการจัดช่วงเชื่อมต่อ ก็สามารถยืดหยุ่นเวลาเรียนได้ จนถึงอายุจริง 8 ปี สำหรับเด็กพิการที่อายุเกิน 8 ปี ศูนย์การศึกษาพิเศษควรจัดหลักสูตรที่มุ่งพัฒนา ให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนตามเป้าหมายที่ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันวางแผนเพื่อให้ผู้เรียนได้ดำรงชีวิตในสังคมต่อไป

ความสัมพันธ์ของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
 ระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561

วิสัยทัศน์

เด็กพิการทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ ดำรงชีวิตและสามารถอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จุดหมาย

มุ่งพัฒนาเด็กพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการให้สามารถพัฒนาได้เทียบเท่า หรือใกล้เคียงกับ เด็กทั่วไปในวัยระดับเดียวกัน และส่งเสริมครอบครัวให้สามารถเลี้ยงดูพัฒนาเด็กพิการ เพื่อให้เด็กพิการได้รับการพัฒนาตามที่กำหนดในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ให้พึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ร่างกายเจริญเติบโตและมีสุขนิสัยที่ดี
2. กล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กแข็งแรง และใช้ได้อย่างประสานสัมพันธ์กัน
3. ราแรง แจ่มใส มีความสุขและมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
4. มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบ
5. ช่วยเหลือตนเองได้เต็มศักยภาพ
6. สนใจต่อการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว
7. เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้
8. สื่อสารด้วยภาษาหรือวิธีการอื่นได้
9. มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เต็มศักยภาพ
10. มีความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวันได้เต็มศักยภาพเต็มศักยภาพ

กลุ่มทักษะการเรียนรู้	ทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการ	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
1. กลุ่มทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ 2. กลุ่มทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก 3. กลุ่มทักษะการช่วยเหลือตนเอง 4. กลุ่มในชีวิตประจำวัน 5. กลุ่มทักษะการรับรู้และแสดงออก 6. กลุ่มทางภาษา 7. กลุ่มทักษะทางสังคม 8. กลุ่มทักษะทางสติปัญญาหรือ 9. กลุ่มการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ	1. ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2. ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3. ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4. ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย 5. ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6. ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7. ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมและอารมณ์ 8. ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กออทิสติก 9. ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กพิการซ้อน	◇ กิจกรรมนันทนาการ ◇ กิจกรรมคุณธรรม ◇ กิจกรรมทัศนศึกษา ◇ กิจกรรมบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร ◇ กิจกรรมเสริมทักษะ ◇ กิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม ฯลฯ

คุณภาพเด็กพิการ

ภาพประกอบ 3 ความสัมพันธ์ของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561

9. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายตามหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ดังต่อไปนี้

9.1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการเห็น ตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

1 คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้สื่อสัมผัสและสื่อเสียงหากตรวจวัดความชัดของสายตาดำข้างดีเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 (6/60) หรือ 20 ส่วน 200 (20/200) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง

2 คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดของสายตาดำข้างดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6 ส่วน 18 (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 (20/70)

9.2 บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยิน ตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงหูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1 คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่านทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะ มีการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบลขึ้นไป

2) คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูดผ่านทางการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบลลงมาถึง 26 เดซิเบล

9.3 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตนในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่า เกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัว อีกลักษณะ 2 ทักษะจาก 10 ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม/การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันการทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ 18 ปี

9.4 บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์หรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูกการไม่สมประกอบ มาแต่กำเนิด อุบัติเหตุและโรคติดต่อ

2 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

9.5 บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติในการทำงานของสมองบางส่วนที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน คือ การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ในด้านที่บกพร่องได้ ทั้งที่มีระดับสติปัญญาปกติ

9.6 บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องในการเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือบุคคลที่มีความบกพร่องในเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด การเขียนหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหาและหน้าที่ของภาษา

9.7 บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ ได้แก่ บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์หรือความคิด เช่น โรคจิตเภท โรคซึมเศร้า โรคสมองเสื่อม เป็นต้น

9.8 บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วนซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

9.9 บุคคลพิการซ้อน ได้แก่ บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน

10. การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นการนำหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2561 ไปสู่การปฏิบัติ ผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้เฉพาะสำหรับเด็กพิการ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึง ความสามารถพื้นฐานของเด็กพิการ ความยืดหยุ่นของเนื้อหา และกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล

ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้คำนึงถึงความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนซึ่งอาจใช้กระบวนการดังต่อไปนี้ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการวิจัย การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การลงมือปฏิบัติจริง การแก้ปัญหา การเรียนรู้แบบบูรณาการ และเทคนิคการสอนอื่นๆ เช่น เทคนิคการวิเคราะห์งาน เทคนิค 3R (Repetition/ Relaxation/Routine) เทคนิคการเสริมแรง เทคนิคการเลียนแบบ เทคนิคการกระตุ้นเตือน เทคนิคการลงโทษ เทคนิคฟลอไทม์ (Floor Time) วิซีพีคส์ (PECS) วิซีทีช (TEACCH) เป็นต้น

11. บทบาทของผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะสหวิชาชีพ ผู้ปกครอง และบุคลากรสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะสหวิชาชีพ ผู้ปกครอง และบุคลากรสนับสนุน ควรมีบทบาท ดังนี้

11.1 ผู้บริหาร

ผู้บริหารเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรสู่การปฏิบัติจริงในศูนย์การศึกษาพิเศษ อย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กพิการ

11.2 ครูผู้สอน

ครูผู้สอนต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง 2561 อย่างถ่องแท้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

11.3 คณะสหวิชาชีพ

คณะสหวิชาชีพ เป็นคณะผู้ให้บริการประกอบด้วย แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักอรรถบำบัด นักโภชนาการ นักกิจกรรมบำบัด นักกายภาพบำบัด นักสังคม

สงเคราะห์ ครูการศึกษาพิเศษ มีส่วนร่วมในการประเมินความสามารถพื้นฐาน วางแผนร่วมพัฒนา และประเมินผล รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาในการพัฒนาเด็กพิการ โดยคณะสหวิชาชีพเป็นบุคลากรจากโรงพยาบาล ศูนย์การศึกษาพิเศษ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และอื่นๆ

11.4 ผู้ปกครอง

ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน และพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา

11.5 บุคลากรสนับสนุน

บุคลากรสนับสนุน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานจัดการศึกษาและปฏิบัติการกิจให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

12. เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ต้องใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของแต่ละบุคคล รวมทั้งการใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น มาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้เด็กพิการเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้ นั้น ผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเองหรือพิจารณาเลือกใช้จากคู่มือรายการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษามาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้เด็กพิการเกิดการเรียนรู้ โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้เด็กพิการเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงควรดำเนินการดังนี้

12.1 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ศูนย์สื่อ นวัตกรรม และเครือข่ายการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน

12.2 จัดทำ จัดหาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้ สำหรับเด็กพิการ ส่งเสริมให้ผู้สอนจัดทำ จัดหาสื่อที่หลากหลาย รวมทั้งประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นสื่อการเรียนรู้

12.3 เลือกใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเหมาะสม และหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้และความแตกต่างของแต่ละบุคคล

12.4 ประเมินความเหมาะสมคุณภาพของเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ ที่เลือกใช้ในการจัดการเรียนรู้

12.5 ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเด็กพิการ

12.6 จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพ การใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ เป็นต้น

13. การประเมินผลการเรียนรู้

การประเมินคุณภาพของผู้เรียน พิจารณาองค์ประกอบรวมกัน 3 ด้าน คือ ทักษะ การเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตร กำหนด โดยผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกองค์ประกอบ ดังนี้

13.1 องค์ประกอบด้านทักษะการเรียนรู้

เป็นการประเมินกลุ่มทักษะพื้นฐานและกลุ่มทักษะจำเป็นอย่างเฉพาะ ความพิการ หรือกลุ่มทักษะจำเป็นอย่างอื่น ๆ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1 การประเมินก่อนการให้บริการ

เป็นการประเมินความสามารถพื้นฐาน เทียบเกณฑ์พัฒนาการมาตรฐานของเด็กทั่วไป เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2 การประเมินระหว่างการให้บริการ

เป็นการประเมินจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือเป้าหมายระยะสั้น จากแผนการสอนเฉพาะบุคคล เพื่อประโยชน์ในการติดตามความก้าวหน้า หรือพัฒนาการ หรือข้อบกพร่อง รวมทั้งการทบทวน ปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3 การประเมินหลังการให้บริการ

3.1 การประเมินเป้าหมายระยะยาว 1 ปี ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อตัดสินผลการเรียนรู้

3.2 การประเมินความสามารถพื้นฐานหลังการให้บริการ เพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของพัฒนาการ

3.3 ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาเด็กพิการ หรือการส่งต่อ การประเมินทักษะการเรียนรู้ตามหลักสูตร ใช้เกณฑ์ในการตัดสินเป็น 5 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

13.2 องค์ประกอบด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เป็นการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรโดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินเป็น 4 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี ผ่าน และไม่ผ่าน

13.3 องค์ประกอบด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรโดยใช้เกณฑ์การตัดสินผ่านและไม่ผ่าน

14. การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน

การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน เป็นการจัดทำเอกสารรายงานความก้าวหน้าในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

15. เอกสารหลักฐานการศึกษา

เอกสารหลักฐานการศึกษา เป็นสมุดรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วย

15.1 แบบรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

15.2 แบบสรุปผลประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

15.3 แบบสรุปผลประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม และผลงานของผู้เรียน

16. การส่งต่อ

การส่งต่อ เป็นการประสานงานระหว่างศูนย์การศึกษาพิเศษกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เด็กพิการได้รับบริการที่เหมาะสม เช่น บริการทางการแพทย์ บริการทางสังคม บริการทางการศึกษา โดยประสานงานระหว่างโรงเรียนจัดการเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เมื่อเด็กพิการมีผลการพัฒนา

ศักยภาพผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้ส่งต่อเข้าสู่ระบบการศึกษาในชั้นเรียนที่สูงขึ้น เมื่อ ย้ายสถานศึกษา หรือรับบริการด้านอื่นๆ ให้ศูนย์การศึกษาพิเศษนำส่ง แผนการจัดการ การศึกษาเฉพาะบุคคล แบบรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัด การศึกษาหรือบริการด้านอื่นๆ ต่อไป

เด็กออทิสติก

1. ความเป็นมาและความหมาย

ออทิสซึมเป็นความบกพร่องที่รู้จักมาเป็นเวลา 70 ปีแล้ว ในประเทศ สหรัฐอเมริกา ได้อธิบายอาการออทิสซึมว่าเป็นความบกพร่องทางด้านพัฒนาการ ลักษณะ ของออทิสซึมมักปรากฏให้เห็นได้ในช่วงระหว่าง 3 ปีแรกของชีวิต จากความผิดปกติของ ระบบประสาทจึงส่งผลกระทบต่อการทำงานของสมอง (Autism Society of America, 2007) สำหรับประเทศไทย คารณี อุทัยรัตนกิจ (2552) ได้ให้คำนิยามของออทิสซึม โดยอธิบายว่า ออทิสซึม หมายถึง พัฒนาการที่ผิดปกติซึ่งมีจุดกำเนิดจากประสาทชีววิทยาและส่งผล กระทบต่อความสามารถของบุคคลในการสื่อสารความคิดและความรู้สึก การใช้ จินตนาการ การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น การเปลี่ยนแปลง การรับสัมผัสและการรับรู้ ความเป็นไปรอบตัวไม่มีพฤติกรรมใดเพียงพฤติกรรมเดียวที่บ่งบอกลักษณะของออทิสซึม ปัจจุบันยังไม่ทราบสาเหตุ ที่แน่ชัด และยังไม่มียาหรือการรักษาให้หายขาดได้ตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 และมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการจัด การศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดประเภท และหลักเกณฑ์การพิจารณา บุคคลออทิสติก ดังนี้ บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของการจัดระบบงาน ของสมองบางส่วนซึ่งส่งผลกระทบต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรมหรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใด เรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

จากการรายงานของ The Centers for Disease Control and Prevention (CDC) แสดงการเพิ่มขึ้นของจำนวนเด็กออทิสติกในรัฐต่างๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกาและใน รายงานฉบับเดียวกันได้ระบุว่า จากในอดีตอัตราส่วนเด็กออทิสติกกับเด็กทั่วไป คือ 15 ต่อ 10,000 คน และเพิ่มขึ้นเป็น 1 ต่อ 88 คน ในปี ค.ศ. 2008 (Centers for Disease Control and Prevention, 2008) นอกจากนี้ จากการศึกษาความชุกของออทิสซึมในประเทศ

เกาหลี โดย Kim young-shin (2011) พบว่า ร้อยละ 2.64 ของเด็กอายุ 7-12 ปี มีอาการออทิสซึม และข้อมูลกระทรวงสาธารณสุขเมื่อปี ค.ศ. 2007 พบว่า ประเทศไทยมีบุคคลออทิสติกอยู่ราว 180,000 คน ทั้งนี้โดยภาพรวม พบว่า อัตราส่วนเด็กชายที่เป็นออทิสติกมากกว่าหญิง 4 เท่าโดยไม่มีความสัมพันธ์กับเชื้อชาติหรือพื้นที่ทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งรายได้ของครอบครัว ลักษณะการดำเนินชีวิตและระดับการศึกษาก็ไม่มีผลต่อการเป็นออทิสซึมที่ส่งผลต่อพัฒนาการของสมองในบริเวณที่เกี่ยวข้องกับความคิดที่เป็นเหตุผลการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และทักษะการสื่อสาร โดยทั่วไปเด็กและผู้ใหญ่ที่เป็นออทิสติกมีความบกพร่องในการสื่อสาร ทั้งการสื่อสารด้วยวาจาและท่าทาง (Verbal and non-verbal communication) การมีปฏิสัมพันธ์ทางด้านสังคมและการใช้เวลาว่างหรือการเล่นเนื่องจากความบกพร่องดังกล่าว ส่งผลให้บุคคลออทิสติกมีปัญหาด้านการสื่อสารกับผู้อื่นและสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตนเอง บุคคลออทิสติกอาจแสดงการเคลื่อนไหวของร่างกายที่ซ้ำๆ เช่น การสะบัดมือ (Hand flapping) การโยกตัว (Rocking) มีการตอบสนองต่อผู้อื่นที่ผิดปกติหรือยึดติดกับสิ่งของและต่อต้านต่อการเปลี่ยนแปลงในแบบแผนของตนเอง ในบางกรณีปรากฏความก้าวร้าวหรือทำร้ายตนเอง

เพ็ญแข ลิมศิลา (2545, หน้า 358) ได้อธิบายว่า Han Asperger (1940-1944) ได้พบเด็ก ที่มีลักษณะขาดการติดต่อกับผู้อื่น ไม่สนใจโลกภายนอก มีปัญหาในการสื่อสาร การใช้ภาษาพูด Asperger จึงตั้งชื่ออาการของเด็กที่มีลักษณะดังกล่าวว่า “autism” ซึ่งมากจากรากศัพท์ว่า “auto” คือ ตนเอง (self ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมที่หมกหมุ่นกับตัวเอง ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม มีความผิดปกติในน้ำเสียง ในภาษาพูดและการใช้คำ เช่น บางคนจะพูดเน้นเสียงสูง บางคนจะพูดเน้นเสียงต่ำ มีพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวทางร่างกายซ้ำๆ เช่น ชอบหมุนมือเล่นเป็นเวลานานๆ ไม่สบตาคน ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ฯลฯ นับตั้งแต่ ค.ศ. 1942 มาจนถึงเมื่อไม่กี่ปีมานี้ เด็กที่มีลักษณะอาการดังกล่าวถูกจัดอยู่ในกลุ่มผู้ป่วยทางจิตเวช ชนิดจิตเภทเด็กประเภทหนึ่ง จนกระทั่งเมื่อไม่นานมานี้เด็กกลุ่มนี้มีจำนวนกลุ่มนี้ไม่ถูกนับว่าเป็นผู้ป่วยทางจิตเวช เพราะความผิดปกติดังกล่าวไม่สัมพันธ์กับโรคจิตในวัยผู้ใหญ่ เด็กเหล่านี้ทางการแพทย์จัดอยู่ในกลุ่ม Pervasive Development Disorder (PDD) คือมีความบกพร่องที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการในมิติต่างๆ หลายด้าน ในด้านจิตวิทยาเด็ก พิเศษ ได้นับเด็กกลุ่มนี้เป็นเด็กที่มีพัฒนาการต่างจากเด็กธรรมดาในกลุ่มหนึ่ง ซึ่งต้องได้รับการเรียนและการฝึกหัดอบรมต่างจากเด็กธรรมดา ในปัจจุบันนี้ การช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ให้มีพัฒนาการเหมือนเด็กปกติธรรมดา ได้กระทำโดยความร่วมมือกันของหลายฝ่าย ได้แก่

แพทย์ พยาบาล ครู นักบรรณารักษ์ นักจิตวิทยา นักจิตบำบัด นิमितหมายใหม่ก็คือ เด็กเหล่านี้จะได้รับการรักษาและการศึกษาที่ถูกต้องเหมาะสม สามารถหายได้เทียบเท่าเด็กหรือผู้ใหญ่ปกติ และสามารถประกอบอาชีพได้ในรายที่ไม่มีภาวะออทิสติกรุนแรง (high functioning) (Hardman et al. 1996 ในสหรัฐอเมริกาการศึกษาและให้การช่วยเหลือเด็กออทิสติกได้ทำกันอย่างกว้างขวาง (รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีเรื่อน แก้วกัจจวน, 2544, หน้า 210

ออทิสซึม คือ ความบกพร่องทางพัฒนาการ ด้านการสื่อสารด้วยภาษาทั้งภาษาถ้อยคำ และไม่ใช่ภาษาถ้อยคำ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น และมักสังเกตเห็นอาการเหล่านี้ได้ชัดเจนตั้งแต่อ่อนอายุ 3 ขวบ ความบกพร่องดังกล่าวมีผลกระทบต่อพัฒนาการด้านต่างๆ หลายด้าน เด็กกลุ่มนี้ชอบทำอะไรซ้ำๆ ชอบการเคลื่อนไหวแบบใดแบบเดียว หมกมุ่นกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมาก มีความพอใจกับสิ่งแวดล้อมที่ซ้ำซากจำเจ (U.S. Department of Education, 1991, p. 41271 อ้างจาก Hardman et al., 1996, p. 367

2. ประเภทของออทิสซึมหรือออทิสติก

ออทิสซึมเป็นหนึ่งใน “Spectrum disorder” หมายถึง อาการหรือลักษณะของออทิสซึมที่มีความหลากหลายผสมผสานกัน จากระดับน้อยจนถึงรุนแรง ถึงแม้ว่าออทิสซึมได้ถูกอธิบายโดยลักษณะพฤติกรรมต่างๆ ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ที่เป็นออทิสติกแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่ผสมผสานออกมาในระดับความรุนแรงของแต่ละคน แต่อย่างไรก็ตามเด็กสองคนที่ถูกวินิจฉัยว่าเป็นออทิสติก ก็อาจแสดงพฤติกรรมที่ต่างกันได้ผู้เชี่ยวชาญได้ใช้คู่มือการวินิจฉัยอาการออทิสซึม “Diagnostic and Statistical Manual: DSM-IV” และได้จัดกลุ่มความผิดปกติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับออทิสซึม ให้อยู่ภายใต้ร่มของความผิดปกติของพัฒนาการในหลายๆ ด้าน (Pervasive Developmental Disorder) หรือ PDD: ดังนี้ Autism, PDD-NOS (Pervasive developmental disorder, not otherwise specified), Asperger’s syndrome, and Rett’s syndrome

3. สาเหตุของเด็กออทิสติก

นักวิจัยด้านการแพทย์หลายท่านได้ให้คำอธิบายที่แตกต่างกันสำหรับรูปแบบออทิสซึมที่หลากหลาย ถึงแม้ว่ายังไม่ทราบสาเหตุที่แน่ชัด แต่จากงานวิจัยล่าสุดได้พบว่า ออทิสซึมมีความเกี่ยวข้องกับชีววิทยาหรือระบบประสาทที่แตกต่างกันในสมอง จากการใช้ “Magnetic Resonance Imaging (MRI) and Positron Emission Tomography (PET)” สแกนแสดงให้เห็นความผิดปกติ ด้านโครงสร้างในสมอง โดยมีความแตกต่างอย่างมี

นัยสำคัญภายในสมองส่วนซีรีเบลลัม (Cerebellum) ซึ่งมีความแตกต่างในด้านขนาดและจำนวนของ “Purkinje cells” ในบางครอบครัวมีรูปแบบของออทิซึม ที่อาจมีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม (Genetic) แต่ในปัจจุบันยังไม่สามารถบ่งชี้ได้ว่า ยีน ตัวใดที่เกี่ยวข้องกับออทิซึม มีทฤษฎีดั้งเดิมที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของออทิซึมอยู่หลายทฤษฎีที่พิสูจน์แล้วว่า ไม่ถูกต้อง ข้อความจริงที่ค้นพบใหม่ คือ ออทิซึมไม่ใช่การป่วยทางจิต เด็กที่เป็นออทิสติกไม่ใช่เป็นเด็กดีหรือควบคุมไม่ได้ ไม่ใช่เป็นผู้ที่ประพฤติดัวไม่ดี การเลี้ยงดูไม่ดีไม่ใช่สาเหตุของออทิซึมและไม่พบว่า ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กเป็นสาเหตุของออทิซึม

4. การวินิจฉัยออทิซึม

ปัจจุบันยังไม่มี การทดสอบทางการแพทย์เพื่อวินิจฉัยออทิซึม การวินิจฉัยที่ถูกต้องจำเป็นต้องอยู่บนพื้นฐานของการสังเกตด้านการสื่อสาร พฤติกรรมและระดับพัฒนาการของเด็ก แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากมีพฤติกรรมหลายพฤติกรรมที่เกิดจากความผิดปกติอื่นๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับออทิซึม ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการวินิจฉัยออทิซึมจึงมีความสำคัญมากที่สุด เด็กควรได้รับการประเมินโดยทีมสหวิทยาการ (Transdisciplinary team) ซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านประสาทวิทยา (Neurologist) นักจิตวิทยา (Psychologist) กุมารแพทย์ (Pediatrician) นักบำบัดการพูดและภาษา (Speech/language therapist) ผู้ให้คำปรึกษาทางการเรียนรู้ (Learning consultant) และนักวิชาชีพอื่นๆ ที่มีความรู้เกี่ยวกับออทิซึม

การแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างออทิซึมกับความบกพร่องอื่นๆ มีความสำคัญอย่างยิ่ง การวินิจฉัยที่ถูกต้องเป็นพื้นฐานในการจัดหรือพัฒนาแผนการจัดการศึกษาและโปรแกรมการช่วยเหลือที่เหมาะสม

นายแพทย์ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา (2556) จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น ได้อธิบายเกณฑ์การวินิจฉัยโรคตามคู่มือการวินิจฉัยโรคทางจิตเวช ของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน ฉบับที่ 4 ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2543 จัดออทิสติกทุกสเปกตรัมอยู่ในกลุ่มการวินิจฉัยที่เรียกว่า “พีดีดี” (Pervasive Developmental Disorders) ประกอบด้วย 5 กลุ่มย่อย ดังนี้

- 1) ออทิสติก (Autistic Disorder)
- 2) แอสเพอร์เกอร์ (Asperger's Disorder)
- 3) เร็ทท์ (Rett's Disorder)
- 4) ซีดีดี (Childhood Disintegrative Disorder)

5) พีดีดี เอ็นโอเอส (PDD, Not Otherwise Specified)

โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยโรคออทิสติก (Autistic Disorder) ซึ่งประกอบด้วย 3 เกณฑ์หลัก ดังนี้

1. เข้าเกณฑ์ต่อไปนี้ 6 ข้อหรือมากกว่า จากหัวข้อ (1.1) (1.2) และ (1.3) โดยอย่างน้อยต้องมี 2 ข้อจากหัวข้อ (1.1) และจากหัวข้อ (1.2) และ (1.3) อีกหัวข้อละ 1 ข้อ

1.1 มีคุณลักษณะในการเข้าสังคมที่ผิดปกติ โดยแสดงออกอย่างน้อย 2 ข้อต่อไปนี้

1. บกพร่องอย่างชัดเจนในการใช้ท่าทางหลายอย่าง เช่น การสบตา การแสดงสีหน้ากิริยาหรือท่าทางประกอบการเข้าสังคม

2. ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนในระดับที่เหมาะสมกับอายุได้

3. ไม่แสดงความอยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ หรือร่วมงานให้เกิดความสำเร็จกับคนอื่น ๆ เช่น ไม่แสดงออก ไม่เสนอความเห็น หรือไม่ชี้ว่าตนสนใจอะไร

4) ไม่มีอารมณ์หรือสัมพันธภาพตอบสนองกับสังคม

1.2 มีคุณลักษณะในการสื่อสารผิดปกติ โดยแสดงออกอย่างน้อย 1 ข้อ ต่อไปนี้

1) พัฒนาการในการพูดช้าหรือไม่มีเลย โดยไม่แสดงออกว่าอยากใช้การสื่อสารวิธีอื่นมาทดแทน เช่น แสดงท่าทาง

2) ในรายที่มีการพูดได้ ก็ไม่สามารถเริ่มพูดหรือสนทนาต่อเรื่องกับคนอื่นได้

3) ใช้คำพูดซ้ำหรือใช้ภาษาที่ไม่มีใครเข้าใจ

4) ไม่มีการเล่นสมมติที่หลากหลาย คิดเองตามจินตนาการหรือเล่นเลียนแบบสิ่งต่างๆ ตามสมควรกับพัฒนาการ

1.3 มีแบบแผนพฤติกรรม ความสนใจหรือกิจกรรมที่จำกัด ใช้ซ้ำและรักษาเป็นเช่นเดิม โดยแสดงออกอย่างน้อย 1 ข้อ ต่อไปนี้

1) หมกมุ่นกับพฤติกรรมซ้ำๆ (stereotyped) ตั้งแต่ 1 อย่างขึ้นไป และความสนใจในสิ่งต่างๆ มีจำกัด ซึ่งเป็นภาวะที่ผิดปกติทั้งในแง่ของความรุนแรงหรือสิ่งที่สนใจ

2) ติดกับกิจวัตร หรือยึดติดกับบางสิ่งบางอย่างที่ไม่มีประโยชน์
โดยไม่ยืดหยุ่น

3) ทำกิริยาซ้ำๆ (mannerism) เช่น เล่นสะบัดมือ หมุน โยกตัว

4) สนใจหมกมุ่นกับเพียงบางส่วนของวัตถุ

2. มีความซ้ำหรือผิดปกติในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ ก่อนอายุ 3 ปี

2.1 ปฏิสัมพันธ์กับสังคม

2.2 ภาษาที่ใช้สื่อสารกับสังคม

2.3 เล่นสมมติหรือเล่นตามจินตนาการ

3. ความผิดปกติไม่เข้ากับ Rett's Disorder หรือ Childhood

Disintegrative Disorder ได้ดีกว่าระบบการจำแนกโรคตามมาตรฐานสากลขององค์การ
อนามัยโลก ฉบับที่ 10 ปรับปรุง ปี พ.ศ.2554 (ICD-10, version 2010) ก็ใช้ชื่อ “พีดีดี”
เช่นเดียวกัน แต่แบ่งออกเป็น 8 กลุ่มย่อย ดังนี้

3.1 Childhood Autism

3.2 Atypical Autism

3.3 Rett's Syndrome

3.4 Other Childhood Disintegrative Disorder

3.5 Overactive Disorder Associated with Mental Retardation and

Sterotyped Movements

3.6 Asperger's Syndrome

3.7 Other PDDs

3.8 PDDs, unspecified ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2556 การวินิจฉัยจะมีการ

เปลี่ยนแปลงตาม คู่มือการวินิจฉัยโรคทางจิตเวช โดยสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน ฉบับที่ 5
(DSM-5, 2013) เรียกว่า “ออทิสติก” (Autism Spectrum Disorder) โดยไม่มีการแบ่งกลุ่ม
ย่อย ซึ่งมีเกณฑ์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก โดยมีคุณลักษณะหลักเหลือเพียง 2 กลุ่ม คือ
ความบกพร่องในการพัฒนาทักษะทางสังคม และการสื่อความหมายได้เหมาะสมตามวัย
(social communication and social interaction) และมีลักษณะพฤติกรรม กิจกรรรม และ
ความสนใจเป็นแบบแผนซ้ำๆ จากัดเฉพาะบางเรื่องและไม่ยืดหยุ่น (restricted, repetitive
patterns of behavior, interest or activities) ภาวะสำคัญที่เป็นตัวทำนายโรคออทิสติก
ในเด็กอายุ 18 เดือนขึ้นไปมี 4 อาการหลัก ถ้าพบว่ามีอาการผิดปกติเหล่านี้ตั้งแต่ 2 อย่าง

ขึ้นไปควรนึกถึงโรคออทิสติก และควรมีการดำเนินการเพื่อยืนยันการวินิจฉัยโรค และให้ความช่วยเหลืออย่างทันที อาการดังกล่าว คือ

1. เล่นสมมติ เล่นจินตนาการไม่เป็น (lack of pretend play)
2. ไม่สามารถชี้นิ้วบอกความต้องการได้ (lack of proto declarative pointing)
3. ไม่สนใจเข้ากลุ่ม หรือเล่นกับเด็กคนอื่น (lack of social interest)
4. ไม่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจร่วมกับคนอื่นได้ (lack of joint attention)

นอกจากนี้ ในคู่มือการวินิจฉัยโรคทางจิตเวชโดยสมาคมจิตแพทย์อเมริกันฉบับที่ 5 (DSM-5, 2013) ยังมีการเปลี่ยนแปลงสำคัญ คือการตัดการวินิจฉัยกลุ่มอาการออทิสซึม PDD-NOS และ Asperger syndrome ที่เคยอยู่ในคู่มือการวินิจฉัยโรคทางจิตเวช ของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน ฉบับที่ 4 (DSM-IV-TR, 2000) ออกไป

5. ลักษณะของเด็กออทิสติก

ในกลุ่มบุคคลที่เป็นออทิสติกแต่ละคนมีความแตกต่างกันมาก บางคนที่ได้รับผลกระทบจากออทิสซึมเพียงเล็กน้อย อาจมีพัฒนาการทางด้านภาษาเพียงเล็กน้อยและมีปัญหาด้านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่า บางคนอาจมีการใช้คำพูดความจา หรือทักษะทางด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Skills) อยู่ในระดับปกติหรือสูงกว่าระดับปกติ แต่จะมีปัญหาในด้านการคิด จินตนาการหรือการร่วมเล่นเกมกับเพื่อนๆ ในบางคนที่มีอาการรุนแรงกว่าอาจมีความต้องการความช่วยเหลือในด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น การข้ามถนน การซื้อสินค้า เป็นต้น

นอกจากนี้ เป็นที่เข้าใจกันทั่วไปว่า ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ที่เป็นออทิสติกสามารถสบตา แสดงความรักหรือชอบยิ้มหัวเราะและแสดงความหลากหลายในอารมณ์อยู่ในระดับต่างๆ เช่นเดียวกับเด็กทั่วไป ที่ตอบสนองต่อสิ่งที่อยู่รอบข้างตนเองทั้งเป็นไปในทางบวกและทางลบ ออทิสซึมอาจส่งผลกระทบต่อระดับการตอบสนอง และมีปัญหาในการควบคุมการแสดงออกทางด้านร่างกายและจิตใจของตนเอง บุคคลที่เป็นออทิสติกมีชีวิตยืนยาว เช่นเดียวกับคนทั่วไปและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับออทิสติกอาจเปลี่ยนแปลงหรือหายไปในช่วงเวลาหนึ่ง

ในขณะที่ไม่มีใครสามารถทำนายอนาคตของบุคคลออทิสติกได้ ปรากฏว่าในประเทศสหรัฐอเมริกาและอีกหลายประเทศ ผู้ใหญ่ที่เป็นออทิสติกบางคนมีความเป็นอยู่

และทำงานแบบพึ่งพาตนเอง (มีชีวิตอิสระ) ในชุมชน ในขณะที่คนอื่นๆ อาจต้องได้รับความช่วยเหลือจากครอบครัวหรือนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ผู้ใหญ่ที่เป็นออทิสติกได้รับประโยชน์จากการฝึกอาชีพ เพื่อช่วยให้เขาเหล่านั้น มีทักษะเพียงพอในการทำงานที่เหมาะสม รวมทั้งการอยู่ร่วมกันในสังคม การเข้าร่วมในโปรแกรมนันทนาการ ผู้ใหญ่ที่มีอาการออทิสซึมอาจอยู่ในที่พักอาศัยที่จัดตั้งขึ้น ซึ่งมีทั้งที่เป็นบ้านที่เป็นอิสระ หรืออพาร์ทเมนท์ จนถึงบ้านที่ที่พักอาศัยเป็นกลุ่ม (Group Home) อพาร์ทเมนท์ ที่มีผู้ดูแลอาศัยอยู่กับสมาชิกในครอบครัว คนใดคนหนึ่งหรืออาศัยอยู่ในที่ที่มีโครงสร้างที่เป็นระบบในการดูแลที่มากกว่า

6. ภาวะที่เกี่ยวข้องกับออทิสซึม

บุคคลออทิสติกบางคนอาจมีความผิดปกติอื่นๆ ซ้อนอยู่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของสมอง เช่น เป็นโรคลมชัก สติปัญญา หรือ ความผิดปกติเกี่ยวกับพันธุกรรม เช่น “Fragile X Syndrome” สองในสามของผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นออทิสติกพบว่า มีปัญหาด้านสติปัญญาในระดับใดระดับหนึ่งและประมาณ 25-30% จะมีรูปแบบอาการชักในบางช่วงของชีวิต

7. การรักษาอาการออทิสซึม

ตั้งแต่ที่มีการเริ่มอธิบายเกี่ยวกับออทิสซึมในครั้งแรกในปี ค.ศ. 1943 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับออทิสซึมได้เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย การค้นหา “วิธีการรักษา” ในปัจจุบันดูเหมือนว่า การรักษาทางการแพทย์ ยังไม่มีวิธีการแก้ไขความแตกต่างหรือรักษาความผิดปกติที่เกิดขึ้นในสมองซึ่งมีผลต่อออทิสซึมอย่างไรก็ตาม ได้มีการค้นพบวิธีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความผิดปกติ และช่วยให้ทั้งเด็กและผู้เกี่ยวข้องสามารถรับมือหรือจัดการกับอาการต่างๆ ของออทิสซึม และอาการบางอย่างอาจลดลงเมื่อเด็กมีอายุมากขึ้น บางอาการอาจหายไปด้วยการแทรกแซงหรือการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสม พฤติกรรมที่เป็นปัญหาสามารถเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีได้ยิ่งกว่านั้น อาจเป็นไปได้ที่เด็ก หรือผู้ใหญ่ที่เป็นออทิสติกจากจุดที่ว่าเป็นคนที่ไม่เคยได้รับการฝึกกลายเป็นไม่ปรากฏอาการของออทิสซึมได้ ในขณะที่เด็กและผู้ใหญ่ที่เป็นออทิสติกส่วนใหญ่ยังคงแสดงลักษณะอาการบางอย่างของออทิสซึมในระดับหนึ่งตลอดชีวิตของตนเอง

8. ประวัติความเป็นมาทางการศึกษา

ถึงแม้ว่ามีการกล่าวถึงประวัติทางด้านออทิสซึมในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา แต่ออทิสซึม ก็ไม่ได้เป็นที่รับรู้อย่างเป็นทางการ ซึ่งในปัจจุบันยังคงมีความสับสนเกี่ยวกับออทิสซึม โดยเรียกบุคคล ที่มีอาการออทิสซึมว่า เป็นบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต (Mental

Disorder) หรือเป็นโรคจิตเภท (Schizophrenia) ในปี ค.ศ. 1912 ยูจีน บลิวเลอร์ (Eugene Bleuler) จิตแพทย์ชาวสวิสเซอร์แลนด์ เป็นบุคคลแรกที่ชี้ให้เห็นรูปแบบของบุคคลที่เป็นโรคจิตเภทว่ามีลักษณะที่หมกมุ่นกับตนเอง(Self-absorbed) และบลิวเลอร์เรียกบุคคลที่มีลักษณะหมกมุ่นกับตนเองว่า “ออทิสซึม” (Autism) ซึ่งทำให้บลิวเลอร์เป็นบุคคลแรกที่ใช้คำว่า “ออทิสซึม” แต่อย่างไรก็ตาม บลิวเลอร์ไม่ใช่เป็นบุคคลแรกในประวัติศาสตร์ของออทิสซึมที่จำแนกบุคคลที่มีอาการออทิสซึมออกจากบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต และโรคจิตเภท ในปี ค.ศ. 1943 ลีโอ คานเนอร์ (Leo Kanner) จิตแพทย์เด็กชาวออสเตรียน-อเมริกัน เป็นบุคคลแรกที่จำแนกออทิสซึมออกจากความผิดปกติทางจิต คานเนอร์ได้อธิบายลักษณะของกลุ่มเด็ก 11 คน ที่มีลักษณะเหมือนกัน คือ มีปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง (Anguish with changes) มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Problems with social interaction) การเลียนเสียงคำพูดที่เคยได้ยินมาก่อน (Delayed echolalia) มีความจำดี (Good memory) มีอาการไวต่อสิ่งที่มีมากกระตุ้นมากเกินไป (Overly sensitive to specific stimulants) หรือกับเฉพาะเสียงบางเสียง มีปัญหาเกี่ยวกับอาหาร (Problems with food) มีปัญหาด้านสัญชาตญาณ (Difficulty being spontaneous) มีศักยภาพทางสติปัญญาอย่างโดดเด่น (Notable intellectual potential) คานเนอร์ได้ให้คำนิยามพฤติกรรมของเด็กทั้ง 11 คน นี้ว่า "เออร์ลี่ อินแฟนไทล์ ออทิสซึม" (Early Infantile Autism)

ใน ค.ศ. 1944 ฮันส์ อัสเพอร์เกอร์ (Hans Asperger) กุมารแพทย์ และจิตแพทย์ชาวออสเตรียนได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับประสบการณ์กับกลุ่มเด็กที่เขาเรียกว่าโรคจิตออทิสติก (Autistic psychopaths) อัสเพอร์เกอร์ได้อธิบายลักษณะของเด็กกลุ่มดังกล่าวว่ามีลักษณะพิเศษหลายอย่าง ที่เหมือนกับเด็กกลุ่มที่คานเนอร์ศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม อัสเพอร์เกอร์มิได้กล่าวถึงลักษณะพิเศษประการหนึ่ง คือ การเลียนเสียงคำพูดที่เคยได้ยินมาก่อน แต่เขากลับอธิบายว่าเด็กกลุ่มดังกล่าวมีการพูดเหมือนกับ “เด็กไร้เดียงสา” (Little grown-ups) นอกจากนี้ อัสเพอร์เกอร์ยังได้กล่าวถึงความยุ่งงำมในด้านทักษะการเคลื่อนไหวของเด็กกลุ่มดังกล่าวซึ่งแตกต่างจากเด็กทั่วไปในวัยเดียวกัน ทั้งนี้สาเหตุที่เรียกเด็กกลุ่มออทิสติกที่มีความสามารถสูงกว่ากลุ่มอาการอัสเพอร์เกอร์ เนื่องจากฮันส์ อัสเพอร์เกอร์ มีบทบาทสำคัญในประวัติของออทิสซึม

ใน ค.ศ. 1960 จิตแพทย์ไมเคิล รัตเทอร์ (Michael Rutter) และคณะ ได้ร่วมกันทาวิจัยจนเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ ที่ได้ผลว่า พฤติกรรมที่ผิดปกติต่างๆ ที่เด็กออทิสติกแสดงออกมานั้น เป็นความผิดปกติของพัฒนาการ ที่สามารถสังเกตได้ตั้งแต่

แรกเกิด จนถึงระยะแรกของวัยเด็ก สาเหตุมาจากความผิดปกติของหน้าที่ของสมองบางส่วน ไม่ใช่มาจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่ ทำให้พ่อแม่สบายใจขึ้น ในปีเดียวกันนี้ จิตแพทย์บางท่าน มีความเห็นว่าโรคออทิซึมเป็นแบบหนึ่งของโรคจิตเภทในวัยเด็ก จนกระทั่งถึง ค.ศ. 1970 จิตแพทย์โคลวิน ชาวอิสราเอลและคณะได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างโรคออทิซึมกับโรคจิตเภทในวัยเด็กอย่างชัดเจน

ใน ค.ศ. 1967 บรูโน เบทเทลไฮม์ (Bruno Bettelheim) นักจิตวิทยาเด็กชาว ออสเตรีย-อเมริกัน และนักเขียน ได้เขียนหนังสือชื่อ “The Empty Fortress” ภาวะออทิซึม ในวัยทารก (Infantile autism) และจุดเริ่มต้นของการสนใจตัวเอง (Birth of the self) ในงานเขียนดังกล่าว เบทเทลไฮม์ อธิบายถึงการบำบัดสามชนิดสำหรับเด็กที่เขาเรียกว่า ออทิสติก โดยเบทเทลไฮม์ได้กล่าวว่า โรคออทิซึม (Autistic disorder) มีสาเหตุจากการป่วยของ มารดา ซึ่งทำให้เขามีความเชื่อว่าผู้ปกครองไม่ควรมีส่วนร่วมในการบำบัดลูกออทิซึม ด้วยการขาดความเข้าใจที่ถูกต้องดังกล่าวได้ส่งผลให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความรู้สึกผิด และบางครั้งก็ได้รับคำตำหนิว่าเป็นต้นเหตุของความบกพร่องของลูก ใน ค.ศ. 1970 ความรู้และงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับออทิซึมได้ขยายไปถึงประเทศสวีเดน โดยมูลนิธิเอริกา ในประเทศสวีเดนได้เริ่มจัดการศึกษาและการบำบัดสำหรับเด็กออทิซึม จากการศึกษาวิจัยในประเทศสวีเดนได้พบว่า ออทิสซึมมีความซับซ้อนกว่าที่เคยรับรู้มาก่อนหน้านี้ ซึ่งช่วยให้นักวิจัยก้าวไปสู่แนวทางใหม่ในการทรวิจัยเกี่ยวกับออทิซึม ซึ่งเป็นครั้งแรก ในประวัติศาสตร์ออทิซึมที่นักวิจัยพบว่าอาการออทิซึมเกิดจากหลายสาเหตุมิใช่เกิดจาก สาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง

ใน ค.ศ. 1980 มีการศึกษาวิจัยด้านออทิซึมอย่างจริงจัง และนักวิจัยหลายท่าน เชื่อว่าออทิซึมมีความเกี่ยวข้องกับความผิดปกติของระบบประสาท ซึ่งบางครั้งอาจมีสาเหตุ ร่วมกับปัจจัยทางพันธุกรรม เช่น ความผิดปกติของโครโมโซม (Chromosomal aberrations) การรบกวนต่อการเผาผลาญ (Metabolic disturbances) หรือการเจ็บป่วย (Illness) ปี พ.ศ. 2537 ออทิสติกจัดอยู่ในกลุ่มการวินิจฉัยโรค ที่เรียกว่า “Pervasive Developmental Disorders” ตามเกณฑ์คู่มือการวินิจฉัยโรค ทางจิตเวชของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน ฉบับที่ 4 (DSM-IV, 1994) และปรับปรุง ปี พ.ศ. 2543 (DSM-IV-TR, 2000) ส่วนเกณฑ์ การวินิจฉัยโรคขององค์การอนามัยโลก ฉบับที่ 10 ปรับปรุง ปี พ.ศ. 2554 (ICD-10, 2011) ก็ใช้ชื่อเดียวกัน และใช้ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากความรู้เกี่ยวกับออทิซึมมีมากขึ้นจากผลการรวบรวมงานวิจัยทั่วโลก ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์การวินิจฉัยโรคใหม่

ซึ่งต่างไปจากเดิมพอสมควร และเรียกชื่อเดียวกันในทุกกลุ่มย่อย คือเรียกว่า “Autism Spectrum Disorder” เป็นเกณฑ์ตามคู่มือการวินิจฉัยโรคทางจิตเวช ของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน ฉบับที่ 5 (DSM-5) ซึ่งจะใช้อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2556 (นายแพทย์ทวีศักดิ์ ลิริรัตน์ เรขา, 2556)

9. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกในประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เล็งเห็นความสำคัญของการให้ความช่วยเหลือบุคคล ออทิสติกซึ่งเป็นบุคคลพิการ 1 ใน 9 ประเภท ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (2552) โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกที่ทำให้ความช่วยเหลือบุคคลกลุ่มนี้ตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐานถึงระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เปิดโอกาส ให้เด็กออทิสติกเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป โดยรับนักเรียนออทิสติกเข้าศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 ซึ่งเป็นการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กับโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์โดย ศ.พญ.เพ็ญแข ลิ้มศิลา

ในปีการศึกษา 2545 นักเรียนออทิสติกรุ่นแรกสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มนี้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยโดยวิธีพิเศษ และในปัจจุบันมีนิสิตออทิสติกในโครงการฯ สำเร็จการศึกษาแล้ว จำนวน 8 ราย และหนึ่งในนั้น กำลังจะสำเร็จปริญญาโททางด้านโบราณคดีจากมหาวิทยาลัยศิลปากรในปี พ.ศ. 2546 มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้จัดตั้ง “ศูนย์วิจัยและพัฒนากิจการศึกษาศิลปะแบบการเรียนรวมสำหรับเด็กออทิสติก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น”

สำหรับปีการศึกษา 2554 นี้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้สนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ ในการให้ความช่วยเหลือนิสิตกลุ่มนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนออทิสติกและนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ที่ศึกษาในสถาบันอื่นๆ นอกเหนือจากโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เข้าศึกษาต่อในโครงการรับตรง (โควตาพิเศษ) ของโครงการดำเนินการจัดการศึกษา การวิจัย และการติดตามผลนิสิตออทิสติกและนิสิตที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งมีคณะและสาขาที่เปิดรับ คือคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 1 ราย สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา จำนวน 1 ราย คณะมนุษยศาสตร์สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา จำนวน 1 ราย และคณะ

สังคมศาสตร์ สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา จำนวน 1 ราย รวมทั้งสิ้น จำนวน 4 ราย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีนโยบายจะดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลกลุ่มนี้ ได้รับความศึกษาได้สูงสุดตามศักยภาพและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อตนเอง ครอบครัว และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

ระหว่างปีการศึกษา 2547-2549 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับบุคคลออทิสติกในรูปแบบห้องเรียนคู่ขนาน โดยจัดการศึกษาให้กับเด็กออทิสติกกลุ่มที่มีความบกพร่องระดับรุนแรงมีความบกพร่องทางพัฒนาการอย่างรุนแรง 3 ด้าน ได้แก่ 1 ด้านสังคม 2 ด้านภาษาและการสื่อความหมาย และ 3 ด้านพฤติกรรมและอารมณ์ ที่ไม่สามารถเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปได้ จำนวน 53 ห้องเรียน ในโรงเรียนเรียนรวม 46 โรงเรียน กระจายอยู่ทุกภูมิภาค 24 จังหวัด และจัดจ้างครูผู้สอนประจำห้องเรียนคู่ขนานห้องเรียนละ 2 คน รวม 106 คน สำหรับการดำเนินงานที่ผ่านมาได้รับงบประมาณสนับสนุนจากเงินสลากพิเศษ 3 ตัวและ 2 ตัว จำนวนทั้งสิ้น 20 ล้านบาท ซึ่งจะกล่าวถึงการดำเนินงานโดยย่อตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 จนถึงปัจจุบัน ดังนี้

1. ปีการศึกษา 2547 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้พัฒนาครูประจำห้องเรียนคู่ขนานให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการพัฒนาบุคคลออทิสติกเพื่อประจำห้องเรียนคู่ขนานห้องเรียนละ 2 คน รวมจำนวน 106 คน

2. จัดทำหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มทักษะ 6 ทักษะ ได้แก่ ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร ทักษะทางพฤติกรรมและอารมณ์ ทักษะทางสังคม ทักษะทางการรับรู้และเคลื่อนไหว ทักษะการดูแลช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และทักษะทางวิชาการให้กับครูห้องเรียนคู่ขนานใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียนออทิสติก

10. วิธีการช่วยเหลือและการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลออทิสติก

10.1 การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและการเตรียมความพร้อมออทิสซึมส่งผลให้พัฒนาการของเด็กก่อนอายุ 3 ปี ผิดปกติ และผลกระทบนั้นยังคงต่อเนื่องถึงพัฒนาการทางสังคม ภาษา/การสื่อสาร และพฤติกรรมของเด็ก ประมาณหนึ่งในสามของเด็กปฐมวัยที่มีอาการออทิสซึม มีพัฒนาการปกติในระหว่างขวบปีแรก แล้วต่อมาจะสูญเสียทักษะทางสังคม และการสื่อสาร (B.J. Freeman, 1993) โดยทั่วไปการวินิจฉัยอาการของออทิสซึมพบ

ในระหว่างปีที่สองและจำนวนของเด็กออทิสติก มีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้น เด็กปฐมวัยที่มีอาการออทิสซึมอาจแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1) มีการตอบสนองที่ไม่ปกติต่อสิ่งที่มากระตุ้น มีการกระตุ้นตนเอง และมีการเคลื่อนไหวที่ซ้ำๆ เช่น การโยกตัว การสับัดมือ หรือ มีการตอบสนองต่อสิ่งที่มากระตุ้นทางประสาทสัมผัสที่ไว หรือซ้ำกว่าปกติ

2) มีพัฒนาการทางการสื่อสารที่จำกัด ไม่ปรากฏการพูดหรือการออกเสียง มีการเลียนแบบเสียงซ้ำๆ มีการใช้ท่าทางเพียงเล็กน้อย หรือมีการตอบสนองต่อคำถามน้อยมาก

3) มีพัฒนาการทางสังคมที่ไม่ปกติ ไม่สบตา ไม่แสดงความสนใจต่อของเล่นง่ายๆ สำหรับเด็ก การสัมผัสทางกาย ไม่สนใจในเด็กคนอื่น หรือผู้ที่เลี้ยงดูอย่างใกล้ชิดและมีความเข้าใจในการยิ้มที่แสดงออกทางสังคม

เด็กออทิสติกส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้านความบกพร่องทางสติปัญญา นอกจากนี้ยังอาจพบความพิการซ้อน เช่น ความบกพร่องทางการได้ยิน มีปัญหาในการประมวลผลข้อมูลที่ได้จากประสาทรับความรู้สึก การเห็น การได้ยิน และการสัมผัส ดังนั้น การวินิจฉัยและให้การช่วยเหลือเด็กออทิสติก ในระยะแรกเริ่มจึงมีความสำคัญ ทั้งนี้ ผลการวิจัยในปัจจุบัน ยืนยันอย่างชัดเจนว่าการให้การศึกษา แบบเข้มกับเด็กออทิสติก ตั้งแต่วัยเล็ก ช่วยให้เด็กออทิสติก มีพัฒนาการอย่างเด่นชัด ถ้าเด็กไม่ได้รับการวินิจฉัย ตั้งแต่ยังเล็ก เด็กจะขาดโอกาสที่จะเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นต่อการศึกษาเมื่อเขาโตขึ้น ดังนั้น การให้ความช่วยเหลือตั้งแต่เด็กยังเล็ก จึงเป็นองค์ประกอบ สำคัญของการบำบัดที่มีประสิทธิภาพ (Rapin, 1997; Strain, Wolery และ Izeman, 1998, อ้างถึงใน ดารณี อุทัยรัตน์กิจ, 2556) การให้การศึกษา และ การบำบัดรักษาที่เหมาะสม ตั้งแต่เด็กยังเล็กทำให้เด็กจำนวนหนึ่งพัฒนาขึ้นมาสู่ระดับเกือบจะปกติหรือปกติในหลายๆ ด้าน องค์ประกอบ สำคัญของโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพ คือ ความเข้มของจำนวนชั่วโมงสอนโดยบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรม พ่อแม่มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันและเริ่มต้นการช่วยเหลือตั้งแต่ก่อนวัยเรียน (Dawson และ Osterling 1997; Harris และ Handleman, 1994, อ้างถึงใน ดารณี อุทัยรัตน์กิจ, 2556)

11. แนวทางการให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กออทิสติก ระดับปฐมวัย

11.1 การช่วยเหลือตามแนวทางที่ช “TEACCH Approach” (Treatment and Education of Autistic และ Communication Handicapped Children) พัฒนาโดย University of North Carolina โดยการจัดให้สภาพแวดล้อมมีโครงสร้างที่เป็นระบบ เช่น การใช้รูปภาพหรือวัตถุ เพื่อบ่งบอกถึงกิจกรรมที่มีอยู่ในตารางและจัดแบ่งพื้นที่ เพื่อบ่งบอกถึงขอบเขตบริเวณที่จะจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมภายในห้องไว้อย่างชัดเจน) เพื่อให้เด็กสามารถคาดหมายสิ่งที่กำลังจะเกิด ยอมรับ และมีส่วนร่วมในกิจวัตรที่คุ้นเคยได้ (Lord, Bristol, and Schopler, 1993) นักเรียนเรียนรู้ทักษะต่างๆ ผ่านการสอนโดยตรงในรูปแบบ หนึ่งต่อหนึ่ง แล้วจึงมีการถ่ายโยงการเรียนรู้ไปสู่ กิจกรรมกลุ่ม และสถานการณ์อื่นๆ ต่อไป วิธีการบางส่วนของ “TEACCH” จะใช้ในเรื่องการเตือนความทรงจำด้วย ตารางกิจกรรม ทั้งที่อยู่ในระดับวัตถุ และรูปภาพ (Calendar Box and Picture and Object cues) ที่นิยมใช้กันในบุคคล “Deafblind”

11.2 Intensive Behavioral Intervention (IBI) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย Lovaas at the University of California, Los Angeles วิธีการนี้เป็นที่ต้องการเป็นอย่างมากในกลุ่มผู้ปกครองของเด็กออทิสติกวัยทารก และก่อนวัยเรียน ‘IBI’ เป็นการใช่วิธีการทางพฤติกรรม เพื่อให้ได้รับความสนใจ ความร่วมมือ และการตอบสนองจากเด็ก พฤติกรรมของเด็กจะถูกปรับโดยใช้ตัวเสริมแรงแบบต่อเนื่อง การเรียนรู้แบบ “Discrete Trial Learning” (สิ่งกระตุ้น-ตอบสนอง-ตัวเสริมแรง) และใช้การกระตุ้นเตือน และลดการกระตุ้นเตือน และใช้การเพิกเฉยต่อการกระตุ้นตนเอง และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือให้แรงเสริมกับการแสดงพฤติกรรมที่ใช้ทดแทนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตัวเสริมแรงที่เป็นพื้นฐานที่ควรนำมาใช้ได้แก่ อาหารและการกระตุ้นทางประสาทรับความรู้สึก แล้วจึงค่อยๆ ใช้ตัวเสริมแรงทางสังคม และใช้ตัวเสริมแรงที่ใช้กับเด็กโดยทั่วไปวิธี ‘IBI’ นี้ ผู้ใช้ต้องได้รับการฝึกอย่างเข้มข้นและอาจใช้เวลาการฝึกแบบหนึ่งต่อหนึ่งมากถึง 40 สัปดาห์ เป็นเวลาสองถึงสามปี และมีค่าใช้จ่ายในการฝึก ‘IBI’ มากกว่า \$ 30,000 ต่อปี (Smith และ Lovaas, 1998)

11.3 วิธีที่สาม เป็นวิธีที่ได้จากการทำงานทางด้านคลินิกสุขภาพจิตของเด็กที่มีความบกพร่องในด้านการสื่อสารระดับรุนแรง และที่เกี่ยวข้องมามากกว่า 20 ปี ของ

Greenspan and Wieder (1997) โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อช่วยเหลือผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กออทิสติก ซึ่งมีหลักการ ดังนี้

- 1 ควรให้ความสนใจกับ ความจำเป็นพื้นฐานของครอบครัว เช่น ที่อยู่อาศัย การรักษาพยาบาลอาหาร เสื้อผ้า และความมั่นคงในอารมณ์
- 2 ครูที่ทำหน้าที่ให้บริการช่วยเหลือในระยะแรกเริ่ม (Early Intervention Teacher: EI Teacher) สามารถส่งเสริมการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เลี้ยงดูและเด็กได้ โดยการช่วยเหลือผู้เลี้ยงดูเด็กให้รับรู้ถึงสัญญาณ หรือการสื่อสารที่เด็กทารกส่งออกมา และใช้วิธีการตอบสนองที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การตอบสนองทางบวกออกมาจากเด็ก ตัวอย่าง เด็กทารกอาจเป็นเด็กที่ไวต่อการสัมผัส (Hypersensitive) จะมีการตอบสนองทางลบต่อการสัมผัสของผู้เลี้ยงดู อย่างไรก็ตามผู้เลี้ยงดูเด็กอาจใช้การสัมผัสที่มั่นคง (Firm Touch) ในการอุ้มหรือการจับตัวเด็ก แทนการสัมผัสที่แผ่วเบา (Light Touch) เพื่อให้เด็กมีการตอบสนองที่เป็นบวก
- 3 การให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มควรมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กทารกและผู้เลี้ยงดู โดยใช้วิธีที่หลากหลายในการเข้าถึงเด็กและดึงการตอบสนองที่เป็นทางบวกของเด็กออกมา
- 4 การให้ความช่วยเหลือที่ให้ความสำคัญกับการปฏิสัมพันธ์ ต้องให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการของเด็ก เพื่อส่งเสริมการก้าวไปสู่พัฒนาการขั้นต่อไป ตัวอย่าง ถ้าเด็กยังไม่แสดงการสื่อสารที่มีจุดมุ่งหมาย ฉะนั้นแผนควรมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมการสื่อสารที่มีเป้าหมาย หรือตรงตามเจตนาของเด็ก (สื่อสารเพื่อให้ได้สิ่งที่ตนเองต้องการ)
- 5 ใช้เทคนิคการช่วยเหลือที่เฉพาะ เช่น “Behavioral Approach” (Smith and Lovaas, 1998) หรือการปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี “Floor Time” (Greenspan, 1992) วิธีนี้จะประกอบด้วย การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ทำอย่างมีระบบ และใช้การเล่นที่เหมาะสมกับระดับพัฒนาการ เพื่อส่งเสริมการสื่อสารในระยะแรกเริ่ม ด้วยวิธีนี้ ประกอบด้วย การทำตามสิ่งที่เด็กสนใจ แปลความหมายกิริยาท่าทางของเด็กทารกที่แสดงออกมาอย่างมีความหมาย เล่นเกมที่ทำให้เด็กต้องใช้การร้องขอ ใช้ของเล่นที่แสดงถึงผลที่เกิดจากการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด (Cause-and-Effect Toys) สร้างปัญหาต่างๆ ให้เด็กแก้ กระตุ้นให้เด็กได้เลือก และสร้างเกมที่ง่ายๆ หรือเกมที่เด็กคุ้นเคย เป็นต้น

12. สิ่งที่ต้องพิจารณาในการให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มในเด็ก

ออทิสติก

ครูให้บริการช่วยเหลือในระยะแรกเริ่ม (Early Intervention Teacher: EI teacher) ควรทำความเข้าใจวิธีการให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มที่มีในปัจจุบันนี้ เพื่อพิจารณาเลือกใช้วิธีที่จะมีประโยชน์สำหรับการกระตุ้นการเรียนรู้ของเด็กที่มีอาการออทิสติก ในเบื้องต้นเด็กกลุ่มนี้จะได้รับประโยชน์จากกิจกรรมที่มีโครงสร้างที่เป็นระบบสภาพแวดล้อมที่สามารถคาดหมายได้ และการสอนแบบหนึ่งต่อหนึ่งกับผู้ใหญ่ ในขั้นที่สอง เด็กที่เป็นออทิสติกมีปัญหาในการจัดการกับข้อมูลที่ได้รับจากประสาทสัมผัส ซึ่งอาจเป็นเด็กที่มีการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งที่มากระตุ้น (Over or Under-stimulated) ทางสายตา การได้ยิน การรับรส การสัมผัส หรือการดมกลิ่นมาก หรือน้อยเกินไป ซึ่งอาจพบอาการเช่นเดียวกันนี้ในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นที่มีความพิการอื่นร่วม (Morse, 1991) เด็กออทิสติกบางคนที่มีพัฒนาการช้า มีความพิการซ้อน และมีความบกพร่องมองเห็นจะแสดง “Stimulus Over-Selectivity” โดยไม่มุ่งความสนใจไปยังสิ่งที่ควรสนใจที่มากระตุ้น และเพิกเฉยในส่วนอื่นๆ ตัวอย่าง เด็กอาจมุ่งความสนใจไปที่แถบ หรือลายของกล่องใส่ของเล่น แต่ไม่สนใจเล่นของเล่นที่อยู่ในกล่อง เป็นต้น เพราะฉะนั้นในการกระตุ้นการเรียนรู้ทางด้านประสาทรับความรู้สึกของเด็กเหล่านี้ ควรมีการเลือกใช้อย่างระมัดระวัง และจัดให้มีการกระตุ้นความสนใจ และความเข้าใจ ในขั้นที่สาม การให้ความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มจำเป็นต้องเป็นในรูปแบบการเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เลี้ยงดู และเด็ก โดยโปรแกรมควรให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับเด็กทั่วไป และส่งเสริมการสื่อสารในระยะแรกเริ่มที่เด็กพยายามสื่อออกมา

ชุดกิจกรรม

1. ความหมายของชุดกิจกรรม

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2541, หน้า 95 กล่าวว่า ชุดการสอน (Instructional Package) คือ สื่อการเรียนหลายอย่างประกอบกันจัดเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด (Package) เรียกว่าสื่อประสม (Multi Media) เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น Learning Package, Instructional Package หรือ Instructional Kits นอกจากนี้จะใช้สำหรับให้ผู้เรียนเรียนเป็นรายบุคคลแล้ว ยังใช้ประกอบการสอนแบบอื่น เช่น

ประกอบกับการบรรยาย ใช้สำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย การใช้ชุดการสอนสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อยจะจัดในรูปของศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center ในห้องเรียนจะจัดออกเป็นศูนย์หลายศูนย์ แต่ละศูนย์อาจมีชุดการสอนย่อยประจำศูนย์นั้นๆ เพื่อให้ผู้เรียนหมุนเวียนกันเรียนเป็นกลุ่มๆ

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2542, หน้า 91 ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรม คือ สื่อการสอนชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นชุดของสื่อประสม (Multi media ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อ เนื้อหา และประสบการณ์ ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับ สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพและยังช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจพร้อมที่จะสอนอีกด้วย

หนึ่งนุช กาฬภักดี (2543, อ้างใน ดำรงค์ดี มีวรรณ, 2552, หน้า 16 กล่าวว่าชุดการเรียนหรือชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนสำเร็จรูปประกอบด้วยอุปกรณ์หลายชนิดที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในชุด โดยพึ่งครูน้อยที่สุด นักเรียนสามารถเรียนได้อย่างอิสระตามความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักพึ่งพาตนเองในการศึกษาหาความรู้

สมพร ประมวลศิลป์ชัย (2543, หน้า 36 ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรม คือ การรวบรวมสื่อการเรียนสำเร็จรูป ซึ่งส่วนมากประกอบด้วย คำชี้แจง ชื่อเรื่อง จุดมุ่งหมาย กิจกรรม และการประเมินผล โดยครูเป็นผู้สร้างขึ้นประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์หลายชนิด และองค์ประกอบอื่นๆ เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, หน้า 51 กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน เป็นกระบวนการเรียนจากชุดการสอน เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่เป็นลักษณะของสื่อประสม (Multi-media เป็นการนำสื่อสองชนิดขึ้นไปรวมกันเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ต้องการ โดยอาจจัดขึ้นสำหรับหน่วยงานการเรียนตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อาจจัดเอาไว้เป็นชุดๆ บรรจุในกล่อง ซอง หรือกระเป๋าคู่ ชุดการสอนแต่ละชุดประกอบด้วยเนื้อหาสาระ บัตรคำสั่ง/ใบงานในการทำกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ใบความรู้ เครื่องมือหรือ สื่อที่จำเป็นสำหรับกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งแบบวัดประเมินผลการเรียนรู้

ปิยะพงษ์ สุริยะพรหม (2546, หน้า 63-64 ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมว่า หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้สื่อต่างๆ หลายชนิดเป็นองค์ประกอบ

เพื่อทำให้เกิดความสมบูรณ์ในตัวเอง ลักษณะขอชุดฝึกหรือชุดการสอนจะแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการสร้าง เพื่อให้ผู้ใช้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัฒนพร ระงับทุกษ์ (2547, หน้า 27 ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรม คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับการออกแบบและจัดอย่างมีระบบ ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา และวัสดุอุปกรณ์ โดยกิจกรรมดังกล่าวได้รับการรวบรวมไว้เป็นระเบียบในกลุ่มเพื่อเตรียมไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากประสบการณ์ทั้งหมด

อิสริยา หนูจ้อย (2549, อ้างใน อัฐวุฒิ คำแสน, 2554, หน้า 7 กล่าวว่า ชุดกิจกรรม คือ ชุดการสอนที่ฝึกให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนด ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม คำชี้แจง จุดประสงค์ของกิจกรรม และเนื้อหา กิจกรรม สื่อ คำถามท้ายกิจกรรม แบบประเมินท้ายกิจกรรม ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและได้รับประสบการณ์ตรงในกระบวนการเรียนการสอน

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, อ้างใน พรปวีณ์ กอกอง, 2555, หน้า 21-22 ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมไว้ว่า ชุดกิจกรรมเป็นกระบวนการสอนแบบโปรแกรมชนิดหนึ่ง อาศัยระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วย มาช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวิดา ตั้งกมลศรี (2552, หน้า 40 ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรม คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยแนวคิด จุดประสงค์ เนื้อหา และสื่อการสอนที่ครูจัดให้ผู้เรียนได้ใช้ประกอบการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ของผู้เรียน

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, หน้า 14 ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมไว้ว่า ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมที่ครูใช้ประกอบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนศึกษาและใช้สื่อต่างๆ ในชุดกิจกรรมที่ผู้สอนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

ดังนั้น พอสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรม คือ สื่อการสอนที่เป็นชุดสื่อประสม หรือสื่อการเรียนสำเร็จรูป ซึ่งประกอบด้วย ชื่อเรื่อง คำชี้แจง จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม วัสดุอุปกรณ์การวัดประเมินผล ที่รวบรวมไว้เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีระบบ ที่ครูผู้สอนเป็นผู้สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรม

Kemp and Dayton (1985, p. 1 อ้างถึงใน ลัดทัด ภิบาลสุข และพิมพ์ใจ ภิบาลสุข (2525, หน้า 196-197 ได้กล่าวถึง แนวคิดทางทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพมีอยู่ 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

2.1 กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism เป็นกลุ่มที่ตีความพฤติกรรมมนุษย์ว่าเป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus และการตอบสนอง (Responses บางทีเรียกว่าการเรียนรู้แบบ S-R สิ่งเร้าคือข่าวสารหรือเนื้อหาวิชาที่ส่งไปให้ผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน โปรแกรมการเรียนการสอนอิงหลักการทฤษฎีนี้มาก โดยจะแบ่งลำดับขั้นของการเรียนรู้ออกเป็นขั้นตอนย่อย และเมื่อผู้เรียนเกิดการตอบสนองก็จะสามารถทราบผลได้ทันทีว่าเกิดการเรียนรู้หรือไม่ ถ้าตอบสนองถูกต้องก็จะมีเสริมแรง

2.2 กลุ่มเกสตัลท์ หรือสนามหรือความรู้ความเข้าใจ (Gestalt Field or Cognitive Theories เป็นกลุ่มเน้นกระบวนการความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดกระทำ อันเป็นคุณสมบัติพื้นของพฤติกรรมมนุษย์ทฤษฎีนี้ถือว่าการเรียนรู้ของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพของสติปัญญา และความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์

2.3 กลุ่มจิตวิทยาทางสังคมหรือการเรียนรู้ทางสังคม (Social Psychology or Social Learning Theories เป็นที่เริ่มได้รับความสนใจมากขึ้น ทฤษฎีนี้เน้นปัจจัยทางบุคลิกภาพ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ การเรียนรู้ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการกระทำทางสังคมโดยการเรียนรู้ จากประสบการณ์โดยตรงหรือผ่านการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ เคมพ์ และเดตัน (Kemp and Dayto, 1985, pp. 14-15 กล่าวว่า ทฤษฎีทั้งสามกลุ่มต่างมีความคล้ายคลึงกันหรือจุดเน้นเกี่ยวกับการออกแบบ และการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1 แรงจูงใจ (Motivation หากนักเรียนมีความต้องการ ความสนใจ หรือความปรารถนาที่จะเรียนรู้ ก็จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างกิจกรรมในการเรียนรู้ ซึ่งมีความหมายหรือน่าสนใจสำหรับนักเรียน

2 ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences นักเรียนแต่ละคนต่างมีอัตราและวิธีการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดสื่อการสอนจะต้องคำนึงถึงประเด็นนี้ด้วย

3 วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ (Learning Objective ในการจัดการเรียนการสอนหากนักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ก็จะทำให้นักเรียนมีโอกาสที่จะ

บรรลุจุดประสงค์ได้มากกว่าที่ไม่ทราบ นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ยังช่วยในการวางแผนสร้างสื่อการเรียนการสอน คือทำให้ทราบว่าควรบรรจุเนื้อหาอะไรในสื่อ

4 การจัดเนื้อหา (Organization of content การเรียนรู้จะง่ายขึ้นหากมีการจัดลำดับเนื้อหาสาระในการเรียนรู้เป็นลำดับขั้น และสมเหตุสมผล

5 การจัดเตรียมการเรียนการสอน (Per learning Preparation บางครั้งการเรียนรู้เนื้อหาสาระหนึ่งๆ จำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์เรียนรู้ที่มีมาก่อน ดังนั้นในการสร้างชุดการเรียนการสอนควรคำนึงถึงธรรมชาติ และระดับการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม เพื่อที่จะจัดเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มผู้เรียน

6 อารมณ์ (Emotion การเรียนรู้จะเกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลพอๆ กับความสามารถทางสติปัญญา ดังนั้นในการสร้างชุดการเรียนการสอนควรตอบสนองอารมณ์ ซึ่งก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ

7 การมีส่วนร่วม (Participation การเรียนรู้จะบังเกิดผลอย่างรวดเร็วและคงทน ถ้าหากให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทางสติปัญญา และทางกายภาพและควรจัดเป็นเวลานานกว่าการเรียนรู้โดยการฟังหรือการดู

8 การสะท้อนกลับ (Feedback การเรียนรู้จะเพิ่มขึ้นหากนักเรียนได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจ

9 การเสริมแรง (Reinforcement เมื่อนักเรียนบรรลุผลในการเรียนรู้เนื้อหาสาระได้แล้วก็จะถูกกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องต่อไป ซึ่งการเรียนรู้ก็เป็นรางวัลที่สร้างความเชื่อมั่น และส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในทางบวกแก่นักเรียน

10 การฝึกปฏิบัติและการทำซ้ำ (Practice and Repetition บุคคลจะเกิดการเรียนรู้ในเรื่องของความรู้และทักษะได้ จะต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติและการนำซ้ำ อยู่เสมอ ซึ่งจะนำไปสู่ความคงทนในการเรียนรู้

11 การนำไปประยุกต์ใช้ (Application ผลลัพธ์ที่พึงปรารถนาของการเรียนรู้ คือ การเพิ่มความสามารถของแต่ละบุคคลในการประยุกต์ หรือการถ่ายโยงการเรียนรู้คือ สามารถนำไปปรับใช้กับปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่ นอกจากนี้ สาขาโรจนน์ แพ่งยัง (2529, หน้า 17) กล่าวว่าในการผลิตสื่อการสอนเพื่อได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องอาศัยหลักการจากแนวคิดของทฤษฎีทางจิตวิทยา ซึ่งพอสรุปหลักสำคัญได้ดังนี้

- 11.1 สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพต้องให้ผู้เรียนเข้ามา มีส่วนร่วม
ไม่ว่าในการผลิตการใช้หรือการประเมินผล
- 11.2 สื่อการสอนที่ดีต้องสามารถให้ผู้เรียนทราบผล ในการเรียนได้
ทันที
- 11.3 สื่อการสอนที่ดีต้องให้ความรู้แก่ผู้เรียนเป็นขั้นตอนที่ละน้อยๆ
จากง่ายไปหายาก
- 11.4 สื่อการสอนที่ดีต้องสร้างความสนใจของผู้เรียนและผู้เรียน
สามารถตอบสนองได้ทันที
- 11.5 สื่อการสอนที่ดีต้องเหมาะสมกับวุฒิภาวะและความสามารถ
ของผู้เรียน
- 11.6 สื่อการสอนที่ผลิตสามารถตอบสนองตามหลักการดังกล่าว
ข้างต้นได้สื่อนั้นก็ย่อมไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

3. ประเภทของชุดกิจกรรม

การแบ่งประเภทของชุดกิจกรรม ได้มีนักการศึกษาแบ่งประเภทของชุด
กิจกรรมไว้ ดังนี้

ศรีสุตา จริยากุล (2543, หน้า 647-648 ได้จำแนกประเภทของชุดกิจกรรม
ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1 ชุดกิจกรรมรายบุคคล สำหรับผู้เรียนตามความสนใจ และระดับ
ความสามารถของตนเอง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้ชุดกิจกรรมแต่ละชุดมี
คำแนะนำให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนแหล่งวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ที่จะต้องไป
ศึกษาเพิ่มเติม ผู้เรียนสามารถทดสอบ เพื่อทราบผลความก้าวหน้าของตนเองได้ทุกเวลา
และทราบผลการเรียนทันที ประกอบด้วย บทเรียนสำเร็จรูป แบบประเมินผลและวัสดุ
อุปกรณ์การเรียน

2 ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียนเป็นกลุ่ม ชุดกิจกรรมแบบนี้ใช้ในการ
ประกอบกิจกรรมของผู้เรียนเป็นกลุ่ม หรืออาจจัดในรูปศูนย์การเรียน ชุดกิจกรรมนี้จะมีสื่อ
ไว้ให้สมาชิกแต่ละคน ที่จะประกอบกิจกรรมตามคำสั่งได้ ประกอบด้วยชุดย่อยที่มีจำนวน
เท่ากับจำนวนศูนย์ที่แบ่งไว้แต่ละหน่วย ซึ่งแต่ละศูนย์จะมีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบทุก
คนตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง หรือช่วยเหลือ
ซึ่งกันและกันในศูนย์ต่างๆ จนครบรอบ

3 ชุดกิจกรรมประกอบ ประกอบการบรรยายของครูหรือชุด กิจกรรม สำหรับครู เป็นชุดกิจกรรมที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนให้ครูหรือผู้สอนใช้ ประกอบการบรรยายเป็นเนื้อหาและประสบการณ์ที่ผู้สอนต้องการพื้นฐานให้ผู้เรียนได้ เรียนไปพร้อมกัน โดยมีเวลาให้ผู้เรียนได้เรียนรวมกันบางครั้งตามที่กำหนดไว้ในตาราง เรียนของแต่ละคน

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545, หน้า 94-95 ได้แบ่งชุดการสอน หรือชุด กิจกรรมออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1 ชุดการสอนประกอบคำบรรยาย เป็นชุดการสอนสำหรับผู้สอนจะใช้สอน ผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่หรือเป็นการสนทนาที่ต้องการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนส่วนใหญ่อ่านและเข้าใจ ในเวลาเดียวกันมุ่งการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ชุดการสอนแบบนี้จะช่วยให้ผู้สอน ลดการพูดให้น้อยลงและใช้สื่อการสอนที่มีพร้อมอยู่ในชุดการสอน ในการเสนอเนื้อหา มากขึ้น สื่อที่ใช้อาจได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ फिल्मสตริป ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง หรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ เป็นต้น ข้อสำคัญก็คือสื่อที่จะนำมาใช้นี้จะต้องให้ผู้เรียนได้เห็น อย่างชัดเจนทุกคน ชุดการสอนชนิดนี้บางคนอาจจะเรียกว่า ชุดการสอนสำหรับครู

2 ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดการสอนสำหรับให้ผู้เรียนเรียน ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 5-7 คน โดยใช้สื่อการสอนที่บรรจุไว้ในชุดการสอน แต่ละชุด มุ่งที่จะฝึกฝนทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียนและให้ผู้เรียนมีโอกาสทำงานร่วมกัน ชุดการสอนชนิดนี้มักจะใช้ในการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

3 ชุดการสอนแบบรายบุคคลหรือชุดการสอนตามเอกัตภาพ เป็นชุด การสอนสำหรับเรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล คือ ผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ตาม ความสามารถและความสนใจของตนเอง อาจจะเรียนที่โรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ ส่วนมาก มักจะมุ่งให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนเพิ่มเติม ผู้เรียนสามารถจะ ประเมินผลการเรียนด้วยตนเองได้ด้วย ชุดการสอนชนิดนี้อาจจะจัดในลักษณะของหน่วย การสอนย่อยหรือโมดูลก็ได้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, หน้า 51 ได้กล่าวถึง ชุดการสอน หรือชุดกิจกรรม ที่ใช้กันอยู่ แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ คือ

1 ชุดการสอนประกอบการบรรยายของครู

เป็นชุดการสอนสำหรับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ หรือเป็นการสอนที่มุ่งเน้น การปูพื้นฐานให้ทุกคนรับรู้และเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจน ยิ่งขึ้น ชุดการสอนแบบนี้ลดเวลาในการอธิบายของผู้สอนให้ผู้พูดน้อยลง เพิ่มเวลาให้ผู้เรียน ได้ปฏิบัติมากขึ้น โดยใช้สื่อที่มีอยู่พร้อมชุดการสอน ในการนำเสนอเนื้อหาต่างๆ สิ่งสำคัญ คือ สื่อที่นำมาใช้จะต้องให้ผู้เรียนได้เห็นชัดเจนทุกคนและมีโอกาสได้ใช้ครบทุกคนหรือ ทุกกลุ่ม

2 ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรมหรือชุดการสอนสำหรับการเรียนเป็น กลุ่มย่อย

เป็นชุดการสอนสำหรับผู้เรียนรวมกันเป็นกลุ่มย่อยประมาณกลุ่มละ 4-8 คน โดยใช้สื่อการสอนต่างๆ ที่บรรจุไว้ในชุดการสอนแต่ละชุดมุ่งที่จะฝึกทักษะใน เนื้อหาที่เรียน โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสทำงานร่วมกัน ชุดการสอนชนิดนี้มักจะใช้มีการสอน แบบกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียน การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

3 ชุดการสอนรายบุคคลหรือชุดการสอนตามเอกัตภาพ

เป็นชุดการสอนสำหรับเรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล คือ ผู้เรียน จะต้องศึกษาหาความรู้ตามความต้องการและความสนใจของตนเองอาจจะเรียนที่โรงเรียน หรือที่บ้านก็ได้ประสงค์หลัก คือ มุ่งให้ทำความเข้าใจกับเนื้อหาวิชาเพิ่มเติม ผู้เรียนสามารถ ประเมินผลการเรียนด้วยตนเองได้ ชุดการสอนเนื้อหาช่วยให้ผู้จัดในลักษณะหน่วยการ สอนย่อยหรือโมดูลตัวอย่าง เช่น ชุดวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2552, อ้างใน พิเชษฐ ไพโรจน์, 2554, หน้า 20 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับครูผู้สอนในการจัดการศึกษาในระบบนั้น สามารถ จัดทำได้ 4 รูปแบบ

1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอน เป็นชุดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่ครูใช้ประกอบการสอน ประกอบด้วยคู่มือครู สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมและสื่อการสอนประกอบการบรรยายของผู้สอน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นี้มีเนื้อหาสาระเพียงหน่วยเดียวและใช้กับผู้เรียนทั้งชั้น แบ่งเป็นหัวข้อที่จะบรรยาย มีการ กำหนดกิจกรรมตามลำดับชั้น

2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับกลุ่ม เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนได้ศึกษาความรู้ร่วมกัน โดยปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดไว้ ในชุด กิจกรรมการเรียนรู้หรืออาจจะเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในศูนย์การเรียน กล่าวคือ

ในแต่ละศูนย์การเรียนรู้ จะมีชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหัวข้อย่อยของหน่วยการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนศึกษา ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะหมุนเวียนศึกษาความรู้ และทำกิจกรรมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้จนครบทุกศูนย์การเรียนรู้

3 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนศึกษาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนแล และเมื่อศึกษาจนครบตามขั้นตอนแล้ว ผู้เรียนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้ด้วยตนเอง

4 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสม เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการจัดกิจกรรมหลากหลาย บางขั้นตอนผู้สอนอาจใช้วิธีการบรรยายประกอบการใช้สื่อ บางขั้นตอนผู้สอน อาจให้ผู้เรียนศึกษาความรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคล และบางขั้นตอน อาจให้ผู้เรียนศึกษาความรู้ จากชุดกิจกรรมโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง (2555, อ้างใน กฤษณา ฟ่ำตะนอง, 2557, หน้า 25 ได้แบ่งประเภทของชุดการสอนหรือ ชุดกิจกรรม เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1 แบบประกอบการบรรยาย เป็นชุดการสอนที่มีเนื้อหาเพียงอย่างเดียว โดยแบ่งหัวข้อที่จะบรรยายและประกอบกิจกรรมไว้ตามลำดับขั้น ให้ครูใช้ประกอบคำบรรยายตามปัญหาและหัวข้อที่ครูกำหนดให้ เพื่อความเรียบร้อยในการใช้ประกอบการสอนหรือบรรยาย

2 แบบกิจกรรมกลุ่ม เป็นชุดการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งในชุดการสอนนี้ประกอบด้วยชุดย่อยตามจำนวนศูนย์ที่แบ่งไว้ ผู้เรียนที่เรียนจากชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มจะต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อย ในระยะเริ่มเรียนเท่านั้น หลังจากเริ่มเรียนแล้วผู้เรียนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ หรือหากปัญหาในการเรียนสามารถถามครูได้เสมอ

3 แบบรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อศึกษาจบแล้วจะทำการทดสอบประเมินความก้าวหน้าและศึกษากิจกรรมอื่นต่อไปตามลำดับ ชุดกิจกรรมนี้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้แต่ละบุคคลให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองจนสุดความสามารถ

4. แบบทางไกล เป็นชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมาเข้าเรียน เป็นชุดการสอนสำหรับผู้เรียนต่างถิ่น

โดยชุดกิจกรรม สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย ชุดกิจกรรมสำหรับการเรียนรู้เป็นกลุ่ม และชุดกิจกรรมแบบรายบุคคล โดยชุดกิจกรรมแต่ละประเภทจะมีความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ผู้สอนเลือกใช้ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้

4. องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมเป็นสื่อ และอุปกรณ์ที่ครูสร้างเพื่อช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวคิดกับองค์ประกอบของชุดกิจกรรมไว้ ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2543, หน้า 95 ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของชุดกิจกรรมว่ามีส่วนประกอบที่สำคัญ 4 อย่าง ดังนี้

1. คู่มือ หรือคู่มือการใช้ชุดกิจกรรม เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้ศึกษา และปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุอย่างมีประสิทธิภาพ อาจประกอบด้วยแผนการสอน และคำอธิบายการจัดกิจกรรมการสอน

2. แบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบเพื่อใช้สำหรับวัดที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. แบบฝึกปฏิบัติ เป็นแบบฝึกหัด หรือบัตรคำสั่งที่ระบุกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนของผู้เรียน

4. สื่อการสอน เป็นสื่อต่างๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ อาทิ รูปภาพ สไลด์ เทปบันทึกเสียง บัตรคำ เป็นต้น

ฮุสตัน และคนอื่นๆ (Houston ; other, 1973, อ้างใน นิติกาญจน์ ไกรสิทธิพัฒน์, 2553, หน้า 13 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการเรียนไว้ ดังนี้

1. คำชี้แจง (Prospectus ในส่วนนี้ จะอธิบายถึงความสำคัญของจุดมุ่งหมายขอบข่ายชุดการเรียนการสอน สิ่งที่นักเรียนจะต้องมีความรู้ก่อนเรียนและขอบข่ายของกระบวนการทั้งหมดในชุดการเรียน

2. จุดมุ่งหมาย (Objectives คือ ข้อความที่แจ่มชัดไม่กำกวม ที่กำหนดว่า ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จอะไรหลังจากเรียนแล้ว

3 การประเมินผลเบื้องต้น (Pre-assessment มีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนอยู่ในชั้นการเรียนรู้จากการเรียนการสอนนั้น และเพื่อดูว่าเขาได้สัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์เพียงใด การประเมินเบื้องต้นนี้อาจจะอยู่ในรูปของการ ทดลองแบบข้อเขียน ปากเปล่าการทำงาน ปฏิริยาตอบสนองต่อคำถามง่ายๆ เพื่อให้รู้ถึงความต้องการและความสนใจ

4 การกำหนดกิจกรรม (Enabling Actives คือ การกำหนดแนวทางและวิธีเพื่อนำไปสู่จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นด้วย

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2551, อ้างใน ศักดา พิมพ์แก้ว, 2552, หน้า 10-11

ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรมประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 อย่าง คือ

1 เนื้อหาหรือมโนทัศน์ที่ต้องการให้นักเรียนศึกษา (Concept Focus ชุดกิจกรรมชุดหนึ่งควรจะเน้นให้นักเรียนศึกษาเพียงมโนทัศน์หลักเรื่องเดียว

2 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behaviorally Stated Objective เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้ให้นักเรียนนั้นประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว เป็นข้อความระบุพฤติกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ ควรระบุชัดเจนให้นักเรียนเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งเพราะวัตถุประสงค์นี้เป็นแนวทางในการกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

3 มีกิจกรรมให้เลือกหลายๆ อย่าง (Multiple active Methodologies คือ รายละเอียดของกิจกรรมที่ต้องการให้นักเรียนปฏิบัติ เช่น ทำงานกลุ่ม ทำการทดลองหรือใช้สื่อ การเรียนชนิดต่างๆ การที่มีกิจกรรมให้นักเรียนเลือกปฏิบัติหลายๆ อย่าง มาจากความเชื่อที่ว่าไม่มีวิธีใดวิธีหนึ่งจะเหมาะสมที่สุดกับนักเรียน

4 วัสดุประกอบการเรียน (Diversified Learning Resources จากกิจกรรมให้เลือกหลายทางนั้นจำเป็นต้องมีวัสดุประกอบการเรียนหลายๆ อย่าง เช่น แผนภูมิรูปภาพ หุ่นจำลอง เทปบันทึกเสียง เป็นต้น วัสดุหรือสื่อการเรียนเป็นแหล่งที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดการเรียนรู้ในมโนทัศน์ที่กำหนด

5 แบบทดสอบ (Evaluation Instrument ในการประเมินผลดูว่านักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้จากการสอนมากน้อยเพียงใด แบบทดสอบที่ใช้ อาจใช้ใน 3 ลักษณะ

5.1 แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test

5.2 แบบทดสอบตนเอง (Self-Test

5.3 แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test

6 กิจกรรมสำรวจหรือกิจกรรมเพิ่มเติม (Breadth And Depth Activities) หลังจากที่เราเรียนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว อาจทำกิจกรรมที่เสนอแนะเพิ่มเติมตามความสนใจ

7 คำชี้แจงวิธีใช้ชุดกิจกรรม (Instruction) เนื่องจากชุดกิจกรรมที่ผลิตขึ้นเพื่อให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง คำชี้แจงวิธีใช้ชุดกิจกรรมจึงจำเป็นต้องบอกรายละเอียดของวิธีการใช้ชุดกิจกรรมทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจและเรียนได้ด้วยตนเอง

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2552, อ้างใน พิเศษฐ์ ไพโรจน์, 2554, หน้า 25) องค์ประกอบ ที่สำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

1 คำชี้แจงในการ ใช้ชุดกิจกรรม เป็นคำชี้แจงให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์ของการเรียน ศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และส่วนประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ประกอบด้วยบัตรคำสั่ง บัตรปฏิบัติการ บัตรเนื้อหา บัตรฝึกหัดและบัตรเฉลย บัตรปฏิบัติการและบัตรเฉลย บัตรทดสอบและบัตรเฉลยทดสอบ

2 บัตรคำสั่งเป็นการชี้แจงรายละเอียดของการศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าต้องปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างไร

3 บัตรกิจกรรมหรือบัตรปฏิบัติการ บางชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อาจออกแบบให้มีบัตรกิจกรรมหรือบัตรปฏิบัติการ ซึ่งเป็นบัตรที่บอกให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่างๆ

4 บัตรเนื้อหา เป็นบัตรที่บอกเนื้อหาให้ผู้เรียนศึกษา สิ่งที่มีในบัตรเนื้อหา คือ หัวเรื่อง สูตร นิยามและคำอธิบาย

5 บัตรแบบฝึกหัดหรือบัตรงาน เป็นแบบฝึกหัดที่ให้ผู้เรียนทำหลังจากได้ทำกิจกรรมและศึกษาเนื้อหาจบแล้ว (ในกรณีวิชาคณิตศาสตร์อาจมีหัวเรื่อง สูตร นิยาม กฎ ที่ต้องการใช้ในโจทย์แบบฝึกหัด

6 บัตรเฉลยบัตรแบบฝึกหัด เมื่อผู้เรียนทำบัตรแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว สามารถตรวจสอบความถูกต้องจากบัตรเฉลยแบบฝึกหัด

7 บัตรทดสอบ เมื่อผู้เรียนทำบัตรแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ผู้เรียนมีความรู้ในหัวข้อเรื่องนั้นๆ ต่อจากนั้นจึงให้ผู้เรียนทำบัตรทดสอบ

8 บัตรเฉลยบัตรทดสอบ เป็นบัตรที่มีค่าเฉลยของบัตรทดสอบที่ผู้เรียนได้ทำไปแล้ว เป็นการตรวจสอบหรือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในการศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของชุดกิจกรรมควรประกอบด้วย

- 1 จุดประสงค์ของกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์ของกิจกรรม
- 2 คำชี้แจง เป็นการอธิบายรายละเอียด หรืออธิบายกติกาของกิจกรรมนั้นๆ
- 3 กิจกรรม เพื่อฝึก กปฏิบัติหรือฝึกการคิด และการใช้ทักษะในเรื่องนั้นในการทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมการร้องเพลง กิจกรรมการเล่นเกมส์ เป็นต้น
- 4 เนื้อหา เป็นส่วนที่แทรกอยู่ในกิจกรรม
- 5 แบบฝึกหัด เป็นแบบฝึกหัดที่ฝึกไปพร้อมๆ กับการทำกิจกรรม หรืออาจแยกส่วนออกมาก็ได้
- 6 ใบกิจกรรม ซึ่งเป็นการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริง กล่าวคือ การเรียนรู้จากกิจกรรมควรมีการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง เช่น หากต้องการหาความยาวของประตู ก็ให้นักเรียนลงมือวัดจริง แล้วจึงนำค่าที่ได้มาเปลี่ยนให้เป็นหน่วยตามที่ใบกิจกรรมต้องการ เป็นต้น

5. ขั้นตอนของการสร้างชุดกิจกรรม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, หน้า 53-54) มีขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรม ดังนี้

- 1 กำหนดเรื่องเพื่อทำชุดการสอน อาจกำหนดตามเรื่องในหลักสูตรหรือกำหนดเรื่องใหม่ขึ้นมาได้ การจัดแบ่งเรื่องย่อยจะเกิดขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาและลักษณะการใช้ชุดการสอนนั้นๆ การแบ่งเนื้อหาเรื่องเพื่อทำชุดการสอนในแต่ละระดับย่อยไม่เหมือนกัน
- 2 กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการแบบสหวิทยาการได้ตามความเหมาะสม
- 3 จัดเป็นหน่วยการสอน จะแบ่งเป็นกี่หน่วย หน่วยหนึ่งๆ จะใช้เวลานานเท่าใดนั้นควรพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นผู้เรียนควรพิจารณา
- 4 กำหนดหัวเรื่อง จัดแบ่งหน่วยการสอนเป็นหัวข้อย่อยๆ เพื่อสะดวกแก่การเรียนรู้ แต่ละหน่วยควรประกอบด้วยหัวข้อย่อย หรือประสบการณ์ในการเรียนรู้ ประมาณ 4-6 หัวข้อ

5 กำหนดความคิดรวบยอดหรือหลักการ ต้องกำหนดให้ชัดเจนจนกว่าจะให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดหรือสามารถสรุปหลักการได้

6 กำหนดจุดประสงค์การสอน หมายถึงจุดประสงค์ทั่วไปและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมรวมทั้งการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ให้ชัดเจน

7 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็แนวทางในการเลือกและผลิตสื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่าน การทำกิจกรรมตามบัตรคำสั่ง การตอบคำถาม การเขียนภาพ การทดลอง การเล่นเกม การแสดงความคิดเห็น การทดสอบ เป็นต้น

8 กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้การสอบแบบอิงเกณฑ์ (การวัดผลที่ยึดเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์โดยมีการนำไปเปรียบเทียบกับคนอื่น เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด

9 เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ผู้สอนใช้ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนในแต่ละหัวเรื่องเรียบร้อยแล้ว ควรจัดสื่อการสอนเหล่านั้นแยกออกเป็นหมวดหมู่ แฟ้มที่เตรียมไว้ ก่อนนำไปหาประสิทธิภาพเพื่อหาความตรงความเที่ยงต่อการนำไปใช้ เราเรียกสื่อการสอนแบบนี้ว่า ชุดการสอน โดยปกติรูปแบบของชุดการสอนที่ดีควรมีขนาดมาตรฐานเพื่อความสะดวกในการใช้และความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการเก็บรักษาโดยพิจารณาในด้านต่างๆ เช่น การใช้ประโยชน์ ความประหยัด ความคงทนถาวร ความน่าสนใจ ความทันสมัยทันเหตุการณ์ ความสวยงาม เป็นต้น

10 สร้างข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนพร้อมทั้งเฉลย การสร้างข้อสอบเพื่อทดสอบก่อนและหลังเรียนควรสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดให้เกิดการเรียนรู้โดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นสำคัญ ข้อสอบไม่ควรมากเกินไป แต่ควรเน้นครอบคลุมความรู้สำคัญในประเด็นหลักมากกว่ารายละเอียดปลีกย่อย หรือถามเพื่อน ความจำเพียงอย่างเดียว และเมื่อสร้างเสร็จแล้วควรเฉลยไว้ให้พร้อมก่อนส่งไปหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

11 หาประสิทธิภาพของชุดการสอน เมื่อสร้างชุดการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว
แล้วต้องนำชุดการสอนนั้นๆ ไปทดสอบโดยวิธีการต่างๆ ก่อนนำใช้จริง เช่น ทดลองใช้เพื่อ
ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมและความตรงของ
เนื้อหา เป็นต้น

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2545, หน้า 97-99 อ้างถึงใน ชัชยงค์ พรหมวงศ์,
2533, หน้า 25 ได้เสนอขั้นตอนการผลิตชุดการสอนโดยนำเอาวิธีระบบเข้ามาใช้ในระบบ
การผลิตชุดการสอน ซึ่งเป็นชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เหมาะสำหรับกลุ่มการสอน
แบบศูนย์การเรียนมีทั้งหมด 10 ขั้นตอน คือ

1 กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา
หรือบูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการตามที่เหมาะสม

2 กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน
โดยประมาณเนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์
หรือหนึ่งครั้ง

3 กำหนดเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตนเองว่าในการสอนแต่ละหน่วยควร
ให้ประสบการณ์ออกมาเป็น 4-6 หัวเรื่อง

4 กำหนดความคิดรอบยอดและหลักการ จะต้องให้สอดคล้องกับหน่วย
และหัวเรื่อง โดยสรุปรวมแนวความคิด สาระ และหลักเกณฑ์สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางการ
จัดเนื้อหาที่สอนคล้องกัน

5 กำหนดวัตถุประสงค์ ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง เป็นจุดประสงค์ทั่วไป
ก่อนแล้วเปลี่ยนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไขและเกณฑ์พฤติกรรมไว้
ทุกครั้ง

6 กำหนดกิจกรรมการเรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
ซึ่งจะเป็นแนวทางในการเลือกและการผลิตสื่อการสอน กิจกรรมการเรียน หมายถึง
กิจกรรมทุกอย่าง ที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่าน บัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพทำการ
ทดลองทางวิทยาศาสตร์ เล่นเกม ฯลฯ

7 กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบประเมินผลให้ตรงกับ
วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม โดยใช้การสอนแบบอิงเกณฑ์ (การวัดผลที่ยึดเกณฑ์หรือ
เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ โดยไม่มีการนำไปเปรียบเทียบกับคนอื่น เพื่อให้ผู้สอน

ทราบว่า หลังจากผ่านกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8 เลือ กและผลผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูใช้ถือเป็นสื่อ การสอนทั้งสิ้น เมื่อผลผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้วจัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็น หมวดหมู่ในกล่อง ที่เตรียมไว้ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ เรียกว่า ชุดการสอน หรือ ชุดกิจกรรม

9 หาประสิทธิภาพชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่าชุดการสอนที่ สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นล่วงหน้า โดย คำนี้ถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นการเพื่อช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน บรรลุผล

10 การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงจะมีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้ว สามารถนำไปสอนผู้เรียนตามประเภทของชุดการสอนและระดับ การศึกษาโดยกำหนดขั้นตอนการใช้ ดังนี้

10.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาพื้นฐานความรู้เดิม ของผู้เรียน (ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

10.2 ชี้แนะไปสู่บทเรียน

10.3 ชี้แนะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ (ชั้นสอน ผู้สอนบรรยายหรือ แบ่งกลุ่มประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

10.4 ชี้แนะสรุปผลการสอน เพื่อสรุปความคิดรวบยอดและหลักการ ที่สำคัญ

10.5 ทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อดูพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยน ไปแล้ว

อรอนงค์ ฟ้าคะนอง (2548 อ้างใน อัฐวุฒิ คำแสน, 2554, หน้า 7-8 ได้สรุปขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ ไว้ดังนี้

1 ชื่อชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์

2 กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ

3 กำหนดวัตถุประสงค์

4 กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน

5 กำหนดแบบประเมินผล

6 เลือกและผลิตสื่อการสอน

7 หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์

8 นำชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ไปทดลองใช้

จันทร์จิรา รัตน์ไพบูลย์ (2549, หน้า 48 การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ผู้สร้างจะต้องรู้จักการสร้างชุดกิจกรรมก่อนว่า ต้องมีการดำเนินการอย่างไร ซึ่งขั้นตอนในการดำเนินการมีดังนี้

1 ขั้นที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ การกำหนดหน่วย หัวเรื่อง และ
มโนคติ

2 ขั้นที่ 2 การวางแผน วางแผนล่วงหน้า กำหนดรายละเอียด

3 ขั้นที่ 3 การผลิตสื่อการเรียนเป็นการผลิตสื่อประเภทต่างๆ ที่
กำหนดไว้ในแผน

4 ขั้นที่ 4 หาประสิทธิภาพเป็นการประเมินคุณภาพของชุดกิจกรรม
โดยนำไปทดลองใช้ ปรับปรุง ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 69 ได้ให้หลักการในการออกแบบการ
สร้างชุดกิจกรรม ดังนี้

1 ออกแบบชุดกิจกรรม

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุด
กิจกรรม โดยละเอียดทั้งทฤษฎี แนวคิด หลักการสำคัญในการสร้างชุดกิจกรรม

1.2 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสอน
ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ เช่น มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

1.3 ออกแบบชุดกิจกรรม

2 เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้มีองค์ประกอบครบถ้วน
โดยทั่วไปจะมีองค์ประกอบ คือ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
สาระการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผล และอาจมีภาคผนวกท้ายแผนที่แสดง
ให้เห็นถึง สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ใบกิจกรรม ใบงาน ใบความรู้ เครื่องมือวัดประเมินผล
เป็นต้น

3 สร้างชุดกิจกรรม โดยการผลิตสื่อ และเครื่องมือต่างๆ ของแต่ละ
กิจกรรม ตามตารางออกแบบชุดกิจกรรม และแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

4 เขียนคู่มือการใช้ชุดกิจกรรม โดยคู่มือมีองค์ประกอบ คือ คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับครู คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน รายการอุปกรณ์ในชุดกิจกรรม แผนการจัดกาเรียนรู้ และเครื่องมือวัดประเมินผลการเรียนรู้จากชุดกิจกรรม

6. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม เป็นการนำชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try out ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้เพื่อปรับปรุงให้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ก่อนนำไปทดลองใช้จริง ซึ่งขั้นตอนในการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม นักการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวคิดในการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

ธีรชัย ปุณณโชติ (2532, หน้า 4-23 ได้นำเสนอขั้นตอนในการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นทดสอบนักเรียน 1 คน (One-to-one-testing โดยเลือกนักเรียนที่ยังไม่เคยเรียนเรื่องที่จะสอนมาเลย จำนวน 1 คน แล้วให้เรียนจากชุดกิจกรรมจนจบ โดยปฏิบัติดังนี้

1. ตอบแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test
2. เรียนจากชุดกิจกรรมจนจบบทเรียน
3. ทำแบบฝึกหัดในบทเรียนไปพร้อมกันในขณะที่เรียน
4. ตอบแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test

แล้วนำผลที่ได้รับมาพิจารณาปรับปรุงส่วนที่ยังเห็นว่าบกพร่อง เช่น เนื้อหา สื่อต่างๆ แบบทดสอบ ฯลฯ ให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นทดสอบกับกลุ่มเล็ก (Small group testing ใช้ กับนักเรียน 10 คน ที่ยังไม่เคยเรียนบทเรียนดังกล่าว ดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นที่ 1 ทุกประการ เมื่อเสร็จกระบวนการแล้วนำชุดกิจกรรมมาแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่ง และนำผลหรือคะแนนจากการทำแบบฝึกหัด และการทำแบบทดสอบหลังเรียนไปหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมโดยใช้เกณฑ์ 90/90 หรือ 80/80 ก็ได้

ขั้นที่ 3 ขั้นทดลองภาคสนาม (Field testing โดยการทดลองใช้กับนักเรียนทั้งชั้นเรียน จำนวนประมาณ 35 คน โดยวิธีการเช่นเดียวกับขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 แล้วนำผลไปหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

การคำนวณค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมใช้เกณฑ์ 90/90

90 ตัวแรก คือ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของกลุ่มในการทำแบบฝึกหัด ในบทเรียน

90 ตัวหลัง คือ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของกลุ่มในการทำแบบฝึกหัด และในการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ไม่ต่ำกว่า 90 ทั้งคู่ก็ถือว่าชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพอยู่ในขั้นใช้ได้

อย่างไรก็ตามชุดกิจกรรมบางวิชาที่มีเนื้อหาหายาก อาจหาประสิทธิภาพได้ต่ำกว่าเกณฑ์ 90/90 แต่ไม่ควรต่ำกว่า 80/80 จึงถือว่าพอใช้ได้

7. ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

ธงชัย ต้นทัพไทย (2548, อ้างใน พฤติ มาเนตร, 2553, หน้า 19) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมไว้ว่า เป็นสื่อการสอนที่มีคุณภาพ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน และส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีโอกาสฝึกปฏิบัติและแสดงความคิดอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ตามศักยภาพ ของแต่ละบุคคลได้อย่างเต็มความสามารถ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสมบูรณ์ทั้งด้านความรู้ เป็นคนดี และมีความสุข เสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรกับผู้อื่นจากการศึกษาประโยชน์ของชุดกิจกรรม

ศิริณา อธิสุวรรณศิลป์ (2548, อ้างใน เครือวัลย์ แสงโสภา, 2556, หน้า 36) สรุปประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

- 1 ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้แจ่มกระจ่างยิ่งขึ้น
- 2 ช่วยลดภาระผู้สอน เพราะมีการจัดเตรียมลำดับขั้นตอนเรียบร้อยแล้ว
- 3 ช่วยในการสอนนักเรียนที่มีความสามารถหรือสนใจแตกต่างกัน
- 4 ช่วยรักษามาตรฐานการเรียนรู้ เพราะผู้ที่เรียนจากชุดกิจกรรมจะได้รับความรู้ในมาตรฐานเดียวกัน
- 5 มีการวัดและการประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้แก่นักเรียน
- 6 เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกฝนการตัดสินใจ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 7 มีความรับผิดชอบตนเอง และสังคม

8 ใช้ได้กับทุกระดับการศึกษา
 9 เราความสนใจของนักเรียนได้มาจากสื่อที่หลากหลาย
 นิธิวดี เพียรรักกิจการค้า (2554, หน้า 31 ได้สรุปว่า ประโยชน์ของชุด
 กิจกรรม มีดังนี้

- 1 ช่วยให้เกิดการเรียนรู้การสอนที่มีประสิทธิภาพ
 - 2 นักเรียนสามารถค้นคว้าด้วยตนเอง
 - 3 นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง
 - 4 นักเรียนได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม
 - 5 ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายในการเรียน
 - 6 ช่วยลดภาระงานของครูผู้สอน
- สรุปได้ว่า ประโยชน์ของชุดกิจกรรม มีดังนี้

- 1 ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- 2 ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดได้ด้วยตนเอง
- 3 ช่วยดึงดูดความสนใจ
- 4 ทำให้นักเรียนไม่เบื่อเวลาเรียน
- 5 ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้
- 6 ช่วยให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมนั้นด้วยตนเอง
- 7 ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้
- 8 ให้นักเรียนสามารถนำความรู้ในเรื่องที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหา
- 9 เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

เทคนิคฟลอร์ไทม์ (Floortime)

1. ความหมายของฟลอร์ไทม์ (Floortime)

ฟลอร์ไทม์ คำว่า ฟลอร์ไทม์ (Floortime) เกิดจากการผสมกันของคำว่า floor ที่แปลว่า “พื้น” กับคำว่า time ที่แปลว่า “เวลา”

ฟลอร์ไทม์ หมายถึง ช่วงเวลาพิเศษที่สมาชิกในครอบครัวใช้ส่งเสริมพัฒนาการให้เด็ก ในบรรยากาศที่รู้สึกได้ถึงความปลอดภัย เป็นสุข สนุก และปลอดภัย ซึ่งมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการแต่ละขั้นสมบูรณ์และก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ โดยใช้

ความสนใจและอยากจะทำสื่อสาร รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับระดับ พัฒนาการ ระบบการรับรู้ข้อมูล และการวางแผนสั่งการกล้ามเนื้อของเด็กแต่ละคน “พลอร์โทม” หมายถึง ช่วงเวลาพิเศษที่สมาชิกในครอบครัวใช้ส่งเสริมพัฒนาการให้เด็ก ในบรรยากาศที่รู้สึกได้ถึงความปลอดภัย เป็นสุข สนุก และปลอดภัยซึ่งมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการแต่ละขั้นสมบูรณ์และก้าวหน้าขึ้นเรื่อยๆ โดยใช้ความสนใจและ อารมณ์ของเด็กเป็นเครื่องนำทาง

2. หลักการและองค์ประกอบของเทคนิคพลอร์โทม

ศาสตราจารย์นายแพทย์แอสตันลีย์ กรีนสเปน จิตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเรื่อง พัฒนาการทางอารมณ์และจิตใจของเด็กแห่งมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์จอร์จ วอชิงตัน ตั้งสมมติฐานว่าความยากลำบากของเด็กออทิสติกในการสร้างปฏิสัมพันธ์และสื่อสารกับ ผู้คนรอบข้างเกิดจากความบกพร่องของสมอง ทำให้เขาไม่สามารถเชื่อมต่อข้อมูลระหว่าง ความต้องการและอารมณ์ให้แสดงออกมาทางระบบสั่งการกล้ามเนื้อ ท่านเรียกสมมติฐาน นี้ว่า Affect Diathesis Hypothesis

การที่เด็กออทิสติกไม่สามารถเชื่อมต่อระหว่างความต้องการและอารมณ์ ให้แสดงออกมาทางระบบสั่งการกล้ามเนื้อ เด็กจึงอยู่ในสถานะที่แสดงออกมาไม่ได้ว่า ตัวเองต้องการอะไร และรู้สึกอย่างไร พฤติกรรมและคำพูดของเด็กจึงมีลักษณะซ้ำซาก และสะเปะสะปะ เนื่องจาก “ขาดเจตนาเป็นตัวกำกับ”

นอกเหนือจาก “ความบกพร่อง” เรื่องการเชื่อมต่อระหว่างเจตนากับการ กระทำแล้ว-เด็กออทิสติกยังมี “ความบกพร่อง” อีกหลายอย่างซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการ สร้างสัมพันธภาพระหว่าง เขากับคนใกล้ชิด ได้แก่ ความบกพร่องในการรับรู้และเข้าใจโลก รอบตัว เช่น เด็กอาจจะรู้สึกว่าสัมผัสที่ “แผ่วเบา” ของพ่อแม่ที่แน่นแรงจนเขาแทบทนไม่ไหว รวมทั้งไม่เข้าใจว่าคนที่อยู่ใกล้ซัดพยายามจะบอกอะไรกับเขา ไม่เข้าใจว่าคนที่เดินมาหา กำลังจะทำอะไรเขาและไม่สามารถสั่งการกล้ามเนื้อให้ทำงานตามลำดับขั้นตอนที่ ถูกต้องได้

ดังนั้น เมื่อเด็กเล็กๆ คนหนึ่งต้องเผชิญกับโลกที่วุ่นวายสับสน โดยคนใกล้ชิด ไม่สามารถปลอบประโลมและตอบสนองความต้องการของเขาได้ เขาจึงต้องพยายามเอา ตัวรอดโดยการถอยหนีและปิดกั้นตัวเองให้อยู่แต่ใน “เกราะ” หากผู้คนรอบข้างไม่เข้าใจ และปล่อยให้เด็กอยู่ “ในมุมสงบ” มากเกินไป “หรือ” “รุกล้ำ” จนเด็กรู้สึกไม่ปลอดภัย เด็กก็

ยิ่งจะถอยห่างจากสิ่งแวดล้อมภายนอกมากขึ้นเรื่อยๆ ลักษณะของการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสมกับความบกพร่องทางสมองของเด็กจึงมีส่วนทำให้เด็กมีอาการผิดปกติมากขึ้น

ดังนั้นแทนที่จะสรุปว่า การแสดงออกที่ผิดปกติของเด็กออทิสติกนั้นเป็น “อาการแสดงของโรค” ซึ่งจะต้องปรับลดไม่让孩子แสดงพฤติกรรมแปลกๆ ซึ่งสังคมไม่ยอมรับ ควรมองอย่างเข้าใจว่าการแสดงออกดังกล่าวเป็นผลของความพยายามในการปรับตัวของเด็กเพื่อความอยู่รอดของเขาเอง

ความเข้าใจที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้ใกล้ชิดหาทางช่วยเหลือเด็กออทิสติกได้ โดยพยายามหาช่องทางที่เหมาะสมในการสร้างสัมพันธภาพเด็ก เพื่อช่วยให้เขารู้สึกมั่นคงปลอดภัยเพียงพอที่จะยอมติดต่อกับโลกภายนอก

เด็กออทิสติกบางคนไม่สามารถสร้างสัมพันธภาพและสื่อสารกับใครได้เลย ตั้งแต่เกิด เด็กบางคนมีพัฒนาการได้บางส่วน แต่ไม่สามารถก้าวไปจนถึงขั้นที่จะสื่อสารโต้ตอบไปมา เพื่อให้ผู้อื่นให้ความช่วยเหลืออย่างที่เขาคงต้องการได้ (ถ้าไม่ได้รับการบำบัดรักษา เช่น การพยายามส่งเสียงให้แม่สนใจเมื่อแม่หันมามองก็ดึงมือแม่ไปที่ประตู ถ้าแม่ยังไม่ขยับตัวก็ออกแรงดึงมากขึ้น เมื่อแม่ก้มลงมามองหน้าก็ส่งเสียงบอกความต้องการ ถ้าแม่ส่ายหน้าไม่เข้าใจ ก็อาจจะทิ้งพลังทั้งตั้ง จนกระทั่งแม่ยอมเปิดประตูให้ เป็นต้น

เด็กทั่วไปเมื่ออายุประมาณ 18-20 เดือน จะสื่อสารโต้ตอบกับผู้เลี้ยงดูไปมา ในลักษณะเช่นนี้ได้ต่อเนื่องยาวนาน (อาจจะถึงครึ่งชั่วโมง ในขณะที่เด็กซึ่งมีความบกพร่องนั้น มักจะพยายามสื่อสารแค่ 5-10 วินาทีเท่านั้น ก็ทำท่าว่าจะหมดความสนใจไปแล้ว

เด็กที่สื่อสารด้วยท่าทางที่ไม่สมบูรณ์ อาจจะพัฒนาไปสู่การสื่อสารด้วยคำพูดโดยพูดเป็นคำ วลี หรือประโยคสั้นๆ ดูเฉินๆ จึงเหมือนกับเด็กพูดซ้ำธรรมดา เมื่อเด็กอายุราว 2 ขวบถึง 2 ขวบครึ่ง และได้เผชิญกับอะไรมากขึ้น โดยไม่ค่อยเข้าใจภาพที่มองเห็นและเสียงที่ได้ยินจึงอาจตกใจรู้สึกกลัว (ภาพและเสียงจากโทรทัศน์น่าจะมีผลเสียต่อเด็กเป็นอย่างมาก

แต่ถึงแม้ว่าเด็กจะรู้สึกกลัวและตกใจมากแค่ไหน เขาก็ไม่สามารถแสดงให้ผู้ใกล้ชิดได้รับรู้ เด็กจึงไม่ได้ความช่วยเหลือและปลอบประโลมอย่างที่ควรจะเป็นโลกภายนอกจึงไม่ใช่สถานที่ที่น่าอยู่สำหรับเขา เด็กที่มีพัฒนาการไปได้บ้างแล้วจึงค่อยๆ ถดถอยกลับสู่พัฒนาการระดับแรกเกิดคืออยู่แต่ในโลกของตัวเอง

การถดถอยของเด็กที่พัฒนาไปได้บ้างแล้ว อาจเกิดจากปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ที่มากระทบ เช่น ความเจ็บป่วยหรือความเครียดในครอบครัวทำให้พัฒนาการพื้นฐานที่ไม่สมบูรณ์อยู่แล้ว เกิดการสั้นคลอนจนกระทั่งถดถอยในที่สุด

สมมติฐานของคุณหมอกรีนสเปน นำมาสู่แนวทางรักษาที่พยายามเชื่อมต่อระหว่างการรับรู้ ความรู้สึก อารมณ์ และการสั่งการกล้ามเนื้อขึ้นมาอันเป็นการแก้ปัญหาพื้นฐาน แทนที่จะคอยตามแก้พฤติกรรมที่เด็กแสดงออก เช่น การทำอะไรซ้ำๆ หรือทำอะไรไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ สำหรับผู้ดูแลเด็กออทิสติกแล้ว การคอย “ตามล้างตามเช็ด” คือ คอยตามแก้ปัญหาพฤติกรรมแบบไม่รู้จักจบจักสิ้นนับเป็นภาระที่หนักมากจริงๆ

การแก้ปัญหาพื้นฐานในที่นี้ เปรียบเหมือนการฝึกกำลังกล้ามเนื้อขาให้แข็งแรง ถ้าเด็กหกล้มบ่อยเพราะมีกล้ามเนื้อขาที่อ่อนแรง ซึ่งจะได้เป็นผลดีและแน่นอนกว่าการคอยประคองหรือคอยช่วยให้เด็กลุกขึ้นทุกครั้งที่เขาล้มลงและการฝึกให้กล้ามเนื้อขาแข็งแรงนอกจากจะช่วยให้เด็กเดินได้โดยไม่มีล้มแล้ว ยังเป็นพื้นฐานของการพัฒนาการขั้นต่อไปคือการวิ่งและกระโดดอีกด้วย

หากจะเปรียบเทียบการพัฒนาเด็กกับการสร้างบ้าน การแก้ปัญหาพื้นฐานก็ควรจะหมายถึงการที่จะตอกเสาเข็มให้มั่นคงแข็งแรงก่อนที่ขึ้นโครงสร้าง เพื่อให้ “บ้าน” นั้นคงทนถาวร ไม่ชวนเซ โยกเยกหรือพังครืนลงมา เมื่อเจอแรงลมแรงฝน

คุณหมอกรีนสเปนและคณะได้วางรูปแบบการแก้ปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็ก ที่มีความบกพร่องในการสร้างปฏิสัมพันธ์และสื่อสารกับผู้อื่น เรียกชื่อว่า Developmental Individual-Difference Relationship-Based (DIR) Model Developmental ว่าด้วยการพัฒนาการของการมีสัมพันธภาพ การสื่อสาร และการคิด โดยใช้ความต้องการและอารมณ์ของเด็กเป็นแรงขับเคลื่อน Individual-Difference คำนี้ถึงความแตกต่างในเรื่องระบบการรับรู้ การประมวลผลและการวางแผนสั่งการกล้ามเนื้อของเด็กแต่ละคน Relationship-Based ใช้สัมพันธภาพที่ตีระหว่างผู้ดูแลกับเด็กเป็นใบเบิกทาง

3. การบำบัดแบบพลอร์โทม

เกิดจากแนวคิดพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

3.1 ภาษา สติปัญญา อารมณ์ และทักษะทางสังคมของมนุษย์ เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าการเจริญเติบโตของสมองและพัฒนาการด้าน

จิตใจของเด็ก ซึ่งก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในขวบปีแรกๆ นั้น เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ที่ดูแลใกล้ชิด โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความอบอุ่นปลอดภัย และความรัก ความผูกพัน ซึ่งมีให้แก่เด็กอย่างสม่ำเสมอ ปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนา ด้านการสื่อสารของเด็ก ทั้งการส่งเสียง การแสดงกิริยาอาการ และการพูด เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกและความต้องการของตัวเอง เด็กที่เกิดมาปกติ แต่ขาดการดูแลใกล้ชิดอย่างเด็กกำพร้าตามสถานสงเคราะห์ จึงมีการพัฒนาด้านภาษาและสังคมช้ากว่าเด็กที่เติบโตในครอบครัวของตัวเองสัมพันธ์ภาพที่ดีจะทำให้เด็กอยากสื่อสารกับคนใกล้ชิด และอยากโต้ตอบเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตัวเองต้องการ การเชื่อมต่อระหว่างอารมณ์และความต้องการออกมาเป็นการกระทำจึงจะเกิดขึ้น และเนื่องจากเด็กออทิสติกมีความบกพร่องหลักอยู่ตรงนี้ เด็กจึงต้องการความช่วยเหลืออย่างมากโดยการ “ฝึก” ในชีวิตจริงให้มากที่สุดเท่าที่โอกาสจะอำนวย ในขณะที่เด็กทั่วไปสามารถฝึกทักษะเหล่านี้ได้เองโดยอาศัยการเลี้ยงดูปกติ

3.2 สมอของเด็กมีความแตกต่างกันในเรื่องของการรับรู้สิ่งเร้า การประมวลข้อมูล และการวางแผนสั่งการกล้ามเนื้อ

เด็กแต่ละคนรับรู้สิ่งเร้าต่างๆ ได้แก่ ภาพ เสียง สัมผัส กลิ่น สัญญาณประสาทจากการเคลื่อนไหวของข้อต่อและการทรงตัวได้ไม่เหมือนกันส่งผลให้พฤติกรรมของเด็กแตกต่างกันตั้งแต่แรกเกิด ทารกที่ไวต่อเสียงมากกว่าปกติ อาจจะกระสับกระส่าย ร้องกวน ในขณะที่ทารกซึ่งมีระบบรับรู้เฉื่อยกว่าปกติ จะตอบสนองเฉพาะเวลาที่มีเสียงดังและน่าสนใจมากๆ เสียงพูดของคนรอบข้างจึงไม่พอที่จะกระตุ้นให้เด็กสนใจได้

การวางแผนสั่งการกล้ามเนื้อที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เด็กบางคนทำอะไรได้เพียงขั้นตอนเดียวและทำซ้ำไปซ้ำมา เช่น หยิบของเล่นโยนลงพื้นหรือเคาะของเล่นกับพื้นซ้ำๆ กันเป็นเวลานาน เด็กบางคนจับรถของเล่นเล่นเข้าออกประตูโรงรถซ้ำแล้วซ้ำเล่า ในขณะที่เด็กปกติสามารถเล่นสมมุติว่าตัวเองขับรถไปตลาด ซื้อกับข้าว เสร็จแล้วเอากับข้าวกลับมากินที่บ้านได้

ความรู้ความเข้าใจใน “ระบบ” ของเด็กแต่ละคน จะช่วยให้ผู้ดูแลสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้ดีพอที่เด็กจะเรียนรู้ “โลก” ได้ เด็กที่โดยรวมแล้วไวต่อความรู้สึกมากกว่าปกติ จะไม่มีสมาธิพอที่จะเรียนรู้ได้ในสภาพแวดล้อมที่ “อึกทึกครึกโครม” เมื่อเด็กอยู่ในมุมสงบเขาจึงจะพอเรียนรู้ได้เมื่อเรียนรู้ได้ในระดับหนึ่งแล้ว การค่อยๆ เพิ่ม

สิ่งเร้าเข้าไปจะช่วยให้เด็กปรับตัวจนกระทั่งเขาสามารถเรียนรู้ได้ในสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกับผู้อื่น พัฒนาการของเด็กแต่ละด้านจะต้องสอดคล้องกัน

3.3 พัฒนาการของเด็กแต่ละด้านจะต้องสอดคล้องกัน

โดยทั่วไปนิยมแบ่งพัฒนาการของเด็กเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การทำงานของกล้ามเนื้อเล็กและใหญ่ จิตใจ อารมณ์และสังคม และการส่งเสริมพัฒนาการก็เน้นการฝึกที่ละด้านเช่นเดียวกัน เช่น การฝึกภาษา จะเริ่มตั้งแต่การฝึกออกเสียง พูดเป็นคำ และพูดเป็นประโยคตามลำดับ ส่วนการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์นั้นมักจะทำในรูปแบบฝึกหัด โดยให้เด็กดูรูปเหตุการณ์ต่างๆ แล้วจับคูใบหน้าที่ของคนให้ถูกต้องกับความรู้สึกในสถานการณ์นั้นๆ

สำหรับแนวทาง DIR/ ฟลอร์ไทม์ จะพิจารณาพัฒนาการเป็นภาพรวมว่าเด็กมีพัฒนาการอยู่ในระดับ “ใช้การได้” หรือไม่ เช่น ในการพูดนั้น จะดูว่าเด็กสามารถพูดเพื่อบอกถึงอารมณ์และความต้องการที่แท้จริงของตนเองได้หรือไม่ เป็นต้น

4. วิธีการบำบัดแบบ DIR/ฟลอร์ไทม์

ประกอบด้วยวิธีการสำคัญ 3 วิธี ได้แก่

4.1 ฟลอร์ไทม์ เป็นการส่งเสริมพัฒนาการที่บ้าน ให้ทำวันละ 8-10 รอบ รอบละ 20-30 นาที โดยไม่รวมเวลาที่ทำกิจวัตรประจำวัน เช่น ขณะกินอาหาร อาบน้ำ แต่งตัว

4.2 การแก้ปัญหาก็เป็นระบบที่บ้าน ทำวันละ 6-10 รอบ รอบละ 20-30 นาที แบ่งเป็น

1 การฝึกเพื่อแก้ไขความบกพร่องของสมอง ได้แก่ การเล่นที่มีเป้าหมายเพื่อแก้ไขความบกพร่องพื้นฐานของสมองในเรื่องระบบรับรู้และสั่งการกล้ามเนื้อ

2 การฝึกและสอน ได้แก่ การฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน และการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม เช่น การควบคุมอารมณ์ การกินยาก นอนยาก รวมทั้งการช่วยเหลือคลายความกังวลและกังวล เป็นต้น

3 การฝึกอย่างเป็นระบบ ได้แก่

3.1 การทำกิจกรรมบำบัด เพื่อช่วยปรับสมดุล (บูรณาการ ของระบบการรับรู้ (sensory integration, SI) เพิ่มประสิทธิภาพของการประมวลข้อมูลผ่านการมองเห็น และระบบสั่งการกล้ามเนื้อ

3.2 การฝึกพูด เพื่อช่วยพัฒนาการสังการกล้ำเนื้อที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง และส่งเสริมพัฒนาการด้านการสื่อสาร

3.3 การฝึกโดยนักจิตวิทยา เพื่อแก้ไขปัญหาพฤติกรรม และพัฒนาทักษะการเล่น

3.4 การศึกษาพิเศษ เพื่อช่วยพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนในชั้นเรียน

5. องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของแนวทาง DIR/ฟลอร์ไทม์

องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของแนวทาง DIR/ฟลอร์ไทม์ คือ การส่งเสริมพัฒนาการในช่วงเวลาพิเศษระหว่างเด็กกับสมาชิกในครอบครัว ที่เรียกว่าเวลา “ฟลอร์ไทม์” ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

5.1 ทำในบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นสุข และปลอดภัย ในสภาพแวดล้อมที่เด็กคุ้นเคย ก่อนที่จะขยายทักษะที่เด็กทำได้ไปใช้ในสภาพแวดล้อมนอกร้าน ไม่แนะนำให้หลีกเลี่ยงสิ่งที่เด็กทำไม่ได้ หรือปล่อยให้เขาออกไปไหนต่อไหน ทั้งทั้งที่เด็กยังไม่พร้อม โดยหวังว่า “ปาฏิหาริย์” จะช่วยให้เขาปรับตัวเองได้ทำอย่างจริงจังและต่อเนื่องผู้ปกครองจะต้องบริหารจัดการเรื่องเวลาที่ใช้ฝึกให้มากและถี่พอ โดยพยายามดึงข้อดีของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวมาใช้เป็นประโยชน์สูงสุดเหมาะสมกับเด็กแต่ละคนโดยมีการปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการและ “ระบบ” ของเด็กแต่ละคน โดยใช้สิ่งที่เด็กสนใจเป็นเครื่องนำทาง

5.2 ทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ผู้ปกครองจะต้องบริหารจัดการเรื่องเวลาที่ใช้ฝึกให้มากและถี่พอ โดยพยายามดึงข้อดีของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัว มาใช้ให้เป็นประโยชน์สูงสุด

5.3 เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน โดยมีการปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการและ “ระบบ” ของเด็กแต่ละคน โดยใช้สิ่งที่เด็กสนใจเป็นเครื่องนำทาง

6. ลักษณะสำคัญของฟลอร์ไทม์

ลักษณะสำคัญของฟลอร์ไทม์ ได้แก่

6.1 ให้เด็กเป็นผู้นำการเล่นหรือการทำกิจกรรม โดยพยายามเปลี่ยนให้สิ่งที่เด็กทำอยู่คนเดียวให้เป็นกิจกรรมที่ทำด้วยกัน ผู้ใกล้ชิดต้องทำตัวเป็นผู้เล่นตามที่ดี และคอยหาจังหวะกระตุ้นให้เด็กได้ตอบกลับไปกลับมาเรื่อยๆ

1 ถ้าเด็กเห็นรถของเล่นไปมา ท่านก็ควรจะนำรถอีกคันหนึ่งมาเซ็นใกล้ๆ เพื่อหาช่องทางที่จะแข่งกัน หรือเอารถของท่านขวางทางรถของเด็ก ถึงแม้เขาจะตอบสนอง โดยการหันรถหนี ก็ถือว่าใช้ได้ ให้พยายามต่อไป

2 ถ้าเด็กอยากอ่านหนังสือ ก็ให้ชวนกันดูรูปหุ่นรูปนี้ หรือถามตอบ คำถามกัน ถ้าเด็กยังพูดไม่ได้ ท่านควรพยายามเปลี่ยนกิจกรรมที่เขาพลิกหน้าหนังสือไปมา ให้กลายเป็นเกมที่เล่นกัน 2 คน

3 ถ้าเด็กไม่ทำอะไรเลย เอาแต่นอนดูใบไม้นอกหน้าต่างๆ ก็ให้ ชี้ชวนดูสิ่งต่างๆ ภายนอก แต่ถ้าเขาไม่ตอบสนอง ก็อาจจะลองเอาภาพของคนในครอบครัว หรือรูป การ์ตูนที่เด็กคุ้นเคยวางบังหน้าต่างขอเพียงเขาตั้งรูปออก ก็ถือว่ามีการโต้ตอบแล้ว

4 ถ้าเด็กเอกาแต่วิ่งหนี ทุกครั้งที่ท่านเข้าใกล้ ท่านก็อาจจะแสร้งทำเป็น ว่า เขาวิ่งเมื่อได้ยินสัญญาณเสียงจากท่าน “ระวัง เตรียมตัว ไป” เป็นต้น

6.2 ใช้กิจกรรมและวิธีการตรงตามระดับพัฒนาการของเด็ก โดยประเมิน ก่อนว่า ในช่วงเวลานั้นๆ เด็กมีพัฒนาการระดับใด เด็กออทิสติกมักจะก้าวไปสู่พัฒนาการ ระดับต่อไปนี้

- 1 เด็กสงบ สนใจ จดจ่อ หรือไม่
- 2 หากเด็กสนใจ จดจ่อ เขาจดจ่ออยู่กับสิ่งของหรือตัวท่าน
- 3 ท่านรู้สึกถึงความรักและความผูกพันระหว่างท่านกับเด็กหรือไม่
- 4 เด็กสื่อสารกับท่านด้วยท่าทางหรือไม่
- 5 เด็กพูดโต้ตอบกับท่านหรือไม่ เล่นสมมติได้หรือไม่
- 6 เด็กพูดคุยกับท่านเป็นเรื่องราวที่ต่อเนื่องหรือไม่

เด็กออทิสติกมักจะก้าวไปสู่พัฒนาการระดับต่อไป ในขณะที่พัฒนาการ ระดับก่อนหน้านั้นยังไม่สมบูรณ์เต็มที่ เช่น แสดงสีหน้าท่าทางได้บ้างแต่ยังไม่สมบูรณ์ ครบถ้วนทุกอารมณ์ (ระดับ 3 ไม่สมบูรณ์ หรือโต้ตอบกลับ ไปกลับมาด้วยสีหน้าท่าทางได้ แค่ 10-20 รอบ (ระดับ 4 ไม่สมบูรณ์ ก็มักจะพูดได้แล้ว (ระดับ 5 ขึ้นต้น ในกรณีเช่นนี้ ท่านควรส่งเสริมพัฒนาการระดับ 5 ให้เด็กโดยการตั้งชื่อให้เขาพูดโต้ตอบทั้งในการสนทนา ประจำวันและในการเล่นสมมติโดยใช้เทคนิคของระดับ 3-4 คือเพิ่มสีหน้าท่าทางในการ สื่อสารและพยายามโต้ตอบกันไปมาให้ยาวนานที่สุดด้วย

ถึงแม้ว่าการกระตุ้นพัฒนาการระดับที่เด็กทำได้ดีที่สุดจะช่วยให้เด็กมี พัฒนาการขั้นต่ำนั่นดีขึ้นด้วย เป็นช่วงเวลาที่เด็กมีความสุข อบอุ่น ใจกว้างใจ ควรแสดง

ความเข้าใจสภาพร่างกายและจิตใจของเด็กในขณะนั้น กล่าวคือถ้าเด็กกำลังสับสนและเหนื่อยล้า ก็ควรจะเริ่มต้นด้วยคำพูดที่อ่อนโยนและพลอร์โทมกับเด็กในช่วงนี้ผู้ที่ทำพลอร์โทมต้องสำรวจสภาพร่างกายและจิตใจของตัวเอง ทั้งก่อนและระหว่างที่ทำพลอร์โทมการที่เด็กไม่ตอบสนองหรือปฏิเสธ ไม่ได้หมายความว่าเขาไม่ต้องการความช่วยเหลือ เด็กทำดีที่สุดเท่าที่สมองของเขาจะรองรับได้แล้ว เขาไม่ได้อยากขัดใจ เพียงแต่เขายังทำตามไม่ได้พยายามมองหาความพอดีในการกระตุ้น ความพอดีคือระดับที่ไม่แรงมากจนเด็กหนีกลับเข้า “โลกของเขา” แต่ต้องแรงพอที่จะทำให้เด็กสนใจและมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นได้ พยายามความละเอียดอ่อน และการสังเกตปัจจัยแวดล้อมอย่างถี่ถ้วน จะช่วยให้หาความพอดีของการกระตุ้นได้ในที่สุดผู้ดูแลใกล้ชิดเด็กควรตรวจสอบตนเองโดยตรงไปตรงมาว่าได้ปรับตัวให้เหมาะสมต่อการช่วยเหลือเด็กหรือยัง แยกแยะเขามากเกินไปหรือไม่ บังคับควบคุมเขาตลอดเวลาหรือเปล่า คอยพึ่งพาความช่วยเหลือจากผู้อื่นมากเกินไปหรือเปล่า ต้องมีกฎเกณฑ์ถึงแม้ว่าการทำพลอร์โทมอย่างจริงจังแล้ว ควรใช้เทคนิคพลอร์โทมผสมผสานในการทำกิจวัตรประจำวันด้วย เช่น กินอาหาร อาบน้ำ แต่งตัว โดยทำตามความสนใจของเด็ก และเปลี่ยนสิ่งที่เด็กกำลังทำอยู่ให้เป็นกิจกรรมที่สร้างปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกันไปมาให้มากที่สุดโดยหลีกเลี่ยงการสื่อสารทางเดียวกับเด็ก ในประเทศสหรัฐอเมริกา คลินิกและโรงพยาบาลที่ให้บริการแบบนี้ จะช่วยประเมินคุณภาพของการทำพลอร์โทมของแต่ละครอบครัวว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงไร หากยังไม่ดีพอ จะแก้ตรงไหน เนื่องจากผู้ใหญ่แต่ละคนอาจจะมีจุดอ่อนหรือมีสิ่งที่ตนเองพยายามหลีกเลี่ยงโดยไม่รู้ตัว และคนที่อยู่ใกล้ชิดก็อาจจะเคยชินจนไม่ทันสังเกตเห็นจึงไม่สามารถให้คำแนะนำซึ่งกันและกันได้ เทคนิคพลอร์โทมสำหรับพัฒนาการระดับที่ 1 และ 2 เน้นการเล่นสนุกด้วยกัน เปลี่ยนสิ่งที่เด็กทำอยู่คนเดียว ให้กลายเป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกันระหว่างเด็กและผู้ดูแลใกล้ชิด โดยพยายามเล่นจนกระทั่งเด็กหัวเราะ ติดใจ และอยากเล่นอีก การกระตุ้นให้เด็กโต้ตอบกลับไปกลับมาให้นานที่สุดจะช่วยให้ “โลกภายใน” ของเด็กชัดเจนและเป็นรูปเป็นร่างมากขึ้น เมื่อเด็กเรียนรู้ที่จะติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ดีขึ้น เขาจะค่อยๆ สงบลงรวมทั้งพฤติกรรมกระตุ้นตัวเองและการทำอะไรซ้ำซากอยู่คนเดียวก็จะลดลงด้วย

เนื่องจากเด็กออทิสติก มีแนวโน้มที่จะเล่นหรือทำอะไรซ้ำซาก เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้แก่ตัวเองเนื่องจากช่วยให้เขาคาดการณ์ล่วงหน้าได้ หากเปลี่ยนวิธีเล่นและพบกับการต่อต้านอย่างรุนแรงให้กลับไปเล่นแบบเก่า แล้วค่อยๆ หาโอกาสเพิ่มความซับซ้อนของการเล่นในวันหลังไป การเล่นที่ซับซ้อนเป็นพื้นฐานสำคัญของการเล่นสมมุติใน

พัฒนาการระดับต่อไป การเล่นสมมติเป็นการเล่นที่มีประโยชน์ต่อพัฒนาการด้านภาษา อารมณ์ และความคิดของเด็กเป็นอย่างมากจัดเป็นสนามฝึกสำคัญของทักษะการคิดอย่างต่อเนื่อง การใช้คำต่างๆ และเป็นสถานการณ์ที่เด็กจะได้ “ทดลอง” รู้สึกถึงอารมณ์ต่างๆ เนื่องจากเวลาเล่นเป็นเวลาที่ได้รู้สึกสนุกและปลอดภัยมากพอการขยายขอบเขตอารมณ์ของเด็กให้หลากหลายและลึกซึ้งซึ่งมีความสำคัญมากในการที่จะช่วยให้ “ตัวตน” ของเด็กมั่นคงชัดเจนไม่ว่าอารมณ์ของเขาจะเปลี่ยนจากดีใจ รื่นเร่ใจ ไปเป็นอารมณ์อยากเอาชนะ อิจฉา กลัวหรือโกรธ เขาก็จะไม่ถดถอย ไม่นั่น การต้องทำสิ่งที่ยากเกินความสามารถก็มักจะเป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่ทำให้เด็กหงุดหงิด ควรแสดงความเข้าใจในความลำบากของเค้า เมื่อต้องทำสิ่งที่ไม่ถนัดถึงแม้ว่าสิ่งนั้นจะเป็นสิ่งที่ดูง่ายในสายตาของคนอื่นการช่วยชวยกิจกรรมให้สั้นลง จะให้เค้าทำกิจกรรมนั้นสำเร็จได้ง่ายขึ้น และมีกำลังใจมากขึ้น แต่ถ้าเค้ายังทำไม่ได้ ก็ให้ชวนกันคิดหาวิธีว่าจะทำอย่างไรดีโดยช่วยป้องกันไม่ให้เด็กรู้สึกว่าการที่เขาทำไม่ได้ เป็นเพราะว่าตัวเขาเป็นเด็กไม่ดี” วิธีคิดแบบต้องการให้ชี้ถูกและผิดหรือคิดแบบสุดโต่งนั้นไม่ได้เกิดเฉพาะกับเด็กที่ “ระบบ” บกพร่องอย่างเด็กออทิสติกเท่านั้น ผู้ใหญ่หรือเด็กโตบางคนก็มีแนวโน้มเช่นนี้ด้วยการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาตายตัว คือ คำตอบต้อง เป็นอย่างนี้ไม่มีทางเป็นอย่างอื่น ก็มีสวนขัดขวางไม่ให้เกิดพัฒนาความคิดอย่างเต็มที่ กิจกรรมการปรับสมดุล (การบูรณาการ ของ “ระบบรับรู้” ที่ทำโดยนักกิจกรรมบำบัดนั้น มีความสำคัญมากต่อเด็กออทิสติก เนื่องจากพบว่าเด็กออทิสติกเกือบทุกคนมีความบกพร่องของระบบรับรู้ คือไม่เชื่อเกินไป ก็ไวเกินไป การช่วยปรับสมดุลจะทำให้เด็กสงบขึ้น สามารถจดจ่อและเรียนรู้จากสิ่งต่างรอบตัวได้ดีขึ้น

6.3 เป็นช่วงเวลาที่เด็กมีความสุข อบอุ่น ไว้วางใจ ท่านควรแสดงความเข้าใจสภาพร่างกายและจิตใจของเด็กในขณะนั้น กล่าวคือ ถ้าเด็กกำลังสับสนและเหนื่อยล้า ท่านก็ควรจะเริ่มต้นด้วยคำพูดที่อ่อนโยน “ดูหนูเหนื่อยจังเลย” และฟลอร์ไทม์ระหว่างท่านกับเด็กในช่วงนี้ ก็อาจจะเป็นการช่วยเกา ลูบหรือนวด ตามตำแหน่งที่เด็กชี้บอก แต่ถ้าเด็กแสดงความตึงเครียด สนุกสนานท่านก็ควรที่จะเริ่มด้วย “เล่นกันให้สนุกเลย” แล้วเล่นกันแบบทำทางหลายๆ เป็นต้น

6.4 ผู้ที่ทำฟลอร์ไทม์ต้องสำรวจสภาพร่างกายและจิตใจของตัวเองทั้งก่อนและระหว่างที่ทำฟลอร์ไทม์กับเด็กว่ามีความพร้อมหรือไม่ เพราะถ้าท่านหงุดหงิด ท่านอาจจะเรียกร้องการตอบสนองจากเด็กเกินไป ถ้าท่านหุดหู่ เศร้าหมอง ท่านอาจจะได้ตอบ

กับเด็กอย่างเฉื่อยชาขาดชีวิตชีวาและถ้าท่านขาดสมาธิ ท่านก็จะช่วยให้เด็กจذبและมีสมาธิไม่ได้

พึงระลึกเสมอว่า การที่เด็กไม่ตอบสนองหรือปฏิเสธท่าน ไม่ได้หมายความว่าเขาไม่ต้องการความช่วยเหลือ เด็กทำดีที่สุดเท่าที่ระบบสมองของเขาจะรองรับได้แล้ว เขาไม่ได้อยากขัดใจท่าน เพียงแต่เขายังทำตามที่ท่านต้องการไม่ได้ ท่านควรหักห้ามใจความเสียใจหรือผิดหวัง และพยายามทำหน้าที่ในแต่ละวันให้ดีที่สุด

6.5 พยายามมองหา “ความพอดี” ในการกระตุ้น ความพอดี คือ ระดับที่ไม่แรงมากจนเด็กหนีกลับเข้า “โลกของเขา” แต่ต้องแรงพอที่จะให้เด็กสนใจและมีปฏิสัมพันธ์กับท่านได้ ความพยายาม ความละเอียดอ่อน และการสังเกตปัจจัยแวดล้อมอย่างถี่ถ้วน จะช่วยให้ท่านหาความพอดีของการกระตุ้นได้ในที่สุด

6.6 ผู้ดูแลใกล้ชิดเด็กควรตรวจสอบตนเองอย่างตรงไปตรงมา ว่าท่านได้ปรับตัวให้เหมาะสมต่อการช่วยเหลือเด็กหรือยัง ปกป้องเขามากเกินไปหรือไม่ บังคับควบคุมเขาตลอดเวลาหรือเปล่า คอยพึ่งพาความช่วยเหลือจากผู้อื่นมากเกินไปหรือไม่ หรือคอยหลบหลีกปัญหาโดยพยายามทำตัวให้ไม่ว่างหรือเปล่า

6.7 ต้องมีกฎเกณฑ์ ถึงแม้ว่าการทำฟลอร์ไทม์ควรเป็นเวลาที่ได้มีความสุขและเป็นผู้นำการเล่นหรือทำกิจกรรม แต่ก็ต้องมีข้อห้ามที่ชัดเจนได้แก่ ห้ามทำร้ายร่างกาย ห้ามทำของเสียหาย หากมีการละเมิด ท่านจะต้องปฏิเสธการกระทำนั้นแสดงอย่างหนักแน่นด้วย ท่าทาง คำพูด และน้ำเสียง

7. เทคนิคฟลอร์ไทม์สำหรับพัฒนาการ

เทคนิคฟลอร์ไทม์ แบ่งระดับพัฒนาการ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ดังนี้

7.1 ฟลอร์ไทม์ พัฒนาการระดับ 1 สงบ สนใจ จดจ่อ และจดจ่อกับโลกภายนอก (รับรู้โลกใบเดียวกัน)

ทารกเกิดจะต้องปรับตัวให้เข้ากับโลกภายนอกครรภ์ของแม่ โดยการรับรู้ทั้ง แสง สี เสียง และสัมผัส การได้รับสัมผัสอันอ่อนละมุน น้ำเสียงที่นุ่มนวล และใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใสของผู้ดูแลใกล้ชิด จะทำให้ทารกมีความพึงพอใจ และค่อยๆ เรียนรู้ที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ทำให้เขามีความสุขและจะเริ่มแยกแยะสัมผัสสักรอบๆ ตัวเขาได้ หากทารกมีระบบรับรู้เฉื่อยกว่าปกติ สิ่งเร้าปกติรอบตัวไม่ว่าจะเป็นภาพ เสียง สัมผัส กลิ่น หรือการเคลื่อนไหว อาจจะไม่แรงพอที่จะกระตุ้นให้เขาสนใจได้ ในทางตรงข้าม เด็กที่ไวความรู้สึกมากกว่าปกติ สิ่งเร้าธรรมดาๆ ก็อาจจะรบกวนเขาอย่างมาก

เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาการระดับ 1

เพื่อให้เด็กสงบ สนใจ และสามารถจดจ่อกับสิ่งแวดล้อมภายนอกได้นานเพียงพอที่ “ทำความรู้จัก” และมีปฏิสัมพันธ์กับคนใกล้ชิด ชั้นย่อยของพัฒนาการระดับ 1 ได้แก่

- 1 สามารถจดจ่อต่อการเล่นที่กระตุ้นระบบรับรู้ (แบบที่เด็กชอบ) และใช้ประสาทสัมผัสการขั้นพื้นฐาน (Sensory-motor play เช่น จิกจี ปูไต่ จับมือแล้วกระโดดด้วยกัน
- 2 สนใจและจดจ่อกับวัตถุ ของเล่น หรือเหตุการณ์รอบข้าง โดยผู้ใกล้ชิดคอยชี้ชวน
- 3 สนใจและจดจ่อกับวัตถุ ของเล่น หรือเหตุการณ์รอบข้าง โดยไม่ต้องมีคนคอยชี้ชวน
- 4 สนใจและจดจ่อในการสื่อสารกลับไปมากับผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด
- 5 สนใจและจดจ่อในการทำกิจกรรมกับเด็กวัยใกล้เคียงกัน
- 6 สนใจและจดจ่อในการทำกิจกรรมกับกลุ่มเด็กวัยใกล้เคียงกัน
- 7 สงบและจดจ่อได้ทุกสถานการณ์

7.2 ฟลอร์ไทม์ พัฒนาการระดับ 2 มีสัมพันธภาพกับผู้อื่น

โดยทั่วไป เมื่อทารกมีอายุราว 2-5 เดือน การเลี้ยงดูใกล้ชิดจะทำให้เขาเริ่มสนใจและผูกพันกับคนรอบข้าง เด็กจะชอบเมื่อมีคนมาทักทายหรือมาเล่นด้วย ถ้าทารกแสดงอาการเฉยเมย ไม่ตอบรับ “ไมตรี” เมื่อคนใกล้ชิดเข้าไปทักทาย ก็อาจจะทำให้ผู้ใกล้ชิดบางท่านรู้สึกเบื่อหน่าย และค่อยๆ หหมดกำลังใจที่จะเล่นด้วย ในขณะที่บางท่านเริ่มใช้วิธี “บังคับ” จับให้เด็กหันหน้ามาดู ซึ่งการกระทำประการหลัง จะทำให้เด็กที่อ่อนไหวไวความรู้สึก ปิดช่องทางการติดต่อมากขึ้น

เป้าหมายของการพัฒนาการส่งเสริมพัฒนาการระดับ 2

เป้าหมายของการกระตุ้นพัฒนาการระดับ 2 คือ การวางรากฐานของความไว้วางใจระหว่างเด็กกับบุคคลใกล้ชิด ซึ่งเด็กจะสามารถพึ่งพาได้ เมื่อเขารู้สึกไม่สบายใจหรือเครียด และช่วยให้เด็กรู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและสังคม ซึ่งจะต้องร่วมทุกข์ร่วมสุขกันต่อไป ชั้นต่อนย่อยของพัฒนาการระดับ 2 ได้แก่

- 1 มีสัมพันธภาพกับคนใกล้ชิดในการเล่นที่สนุกสนาน
- 2 มีสัมพันธภาพกับคนที่เล่นสนุกได้ต่อเนื่องยาวนานขึ้น

- 3 มีสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ถึงแม้ว่าเด็กจะรู้สึกหงุดหงิด
- 4 มีสัมพันธภาพกับผู้อื่น โดยการสื่อสารโต้ตอบกลับไปกลับมา
- อย่างต่อเนื่อง
- 5 มีสัมพันธภาพกับผู้อื่นในอารมณ์ที่หลากหลาย เช่น กลัว ตกใจ
- อิจฉา
- 6 มีสัมพันธภาพกับเด็กวัยใกล้เคียงกัน โดยผู้ใหญ่เป็นผู้ชี้ชวน
- 7 มีสัมพันธภาพกับเด็กวัยใกล้เคียงกันได้เอง
- 8 มีสัมพันธภาพกับกลุ่มเด็กวัยใกล้เคียงกัน

7.3 ฟลอร์ไทม์ พัฒนาการระดับ 3 การพัฒนาภาษากาย

โดยทั่วไป เมื่อทารกอายุราว 3 เดือน จะเริ่มแสดงอารมณ์ให้ผู้ใกล้ชิดรับรู้ เมื่อผู้นั้นตอบสนองโดยการยิ้มตอบ ทารกก็จะยิ้มให้อีก การโต้ตอบเช่นนี้ก็คือจุดเริ่มต้นของการสื่อสารด้วยสีหน้าท่าทางนั่นเอง ปัญหาในการรับรู้สิ่งเร้า และปัญหาในการทำความเข้าใจสิ่งที่มองเห็นและได้ยิน รวมทั้งความบกพร่องในการวางแผนสั่งการกล้ามเนื้อ ทำให้เด็กออกทีสติก ไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่นด้วยน้ำเสียง สีหน้า และท่าทาง เด็กบางคนมีสีหน้าเรียบเฉย ส่วนเด็กที่พอจะแสดงสีหน้าท่าทางได้บ้าง ก็มักจะเป็นฝ่ายตอบสนองมากกว่าจะเริ่มสื่อสารเอง และการโต้ตอบของเด็กก็มักจะทำได้เพียงช่วงสั้นๆ

เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาการระดับ 3

เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาการระดับ 3 คือ การช่วยให้เด็กสามารถส่งสัญญาณให้ผู้ใกล้ชิดรับรู้ได้โดยไม่ต้องใช้คำพูด ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้รับการตอบสนองที่เหมาะสม เช่น เมื่อเด็กแสดงสีหน้าท่าทางว่ากลัวอะไร ผู้ใกล้ชิดก็มักจะช่วยปลอบใจ ถ้าเด็กแสดงสีหน้าหวั่นใจ เด็กก็จะได้รับกำลังใจจากผู้ใหญ่หรือเวลาที่เด็กเริ่มแสดงความโกรธ ก็จะมีผู้แสดงสีหน้าท่าทางที่สื่อถึงการรับรู้และเข้าใจ เป็นต้น การรับและส่งสัญญาณเช่นนี้ในหลากหลายสถานการณ์ นอกจากจะช่วยให้เด็กรู้สึกมั่นใจและไว้วางใจคนใกล้ชิดแล้ว ยังเป็นรากฐานของทักษะการควบคุมอารมณ์ต่อไปด้วย

ขั้นตอนย่อยของพัฒนาการระดับ 3 ได้แก่

1. เป็นฝ่ายตอบสนอง เมื่อผู้ใกล้ชิดมาเล่นด้วย เช่น ยิ้มตอบ
- เมื่อพ่อแม่จะเอ
2. เป็นฝ่ายเริ่มสื่อสาร เมื่ออยากได้สิ่งที่ต้องการ เช่น ดึงมือพ่อแม่
3. โต้ตอบกลับไปกลับมา ในการเล่นหรือการทำกิจกรรมที่เด็ก

สนใจอย่างมาก

4. เริ่มแสดงอารมณ์และความรู้สึกทางสีหน้า
5. มีการโต้ตอบกลับไปมากับผู้ใกล้ชิดในอารมณ์ต่างๆ
6. มีการโต้ตอบทางสีหน้าท่าทางกับเด็กอื่น โดยมีผู้ใหญ่ช่วยชี้แนะ
7. มีการโต้ตอบทางสีหน้าท่าทางกับเด็กที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี
8. มีการโต้ตอบทางสีหน้าท่าทางกับเด็กอื่นๆ ได้เอง

7.4 ฟลอร์ไทม์ พัฒนาการระดับ 4 สื่อสารเพื่อแก้ปัญหา

เด็กทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 9-18 เดือน จะเริ่มใช้การสื่อสารไปมา ระหว่างเขากับผู้ใหญ่เพื่อแก้ปัญหาให้ตัวเอง เช่น กางแขนให้แม่อุ้ม พอแม่อุ้มแล้ว ก็โยกตัวไปมา เพื่อให้แม่ออกเดิน หรือจูงมือแม่ไปที่ประตู ส่งเสริมและแสดงกิริยาอาการให้รู้ว่าอยากออกไปข้างนอก เมื่อออกนอกบ้านได้แล้วก็ชี้ไปที่ชิงช้า เพื่อสื่อสารให้รู้ว่าอยากที่จะเล่น เป็นต้น

เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาการระดับ 4

เป้าหมายของการกระตุ้นพัฒนาการระดับ 4 คือ การเพิ่มความมั่นใจแก่เด็กว่า เขานั้นสามารถแก้ไขปัญหาให้ตัวเองได้ หรือทำให้ความต้องการของตนเอง บรรลุผลได้โดยการสื่อสารกับผู้อื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความมุ่งมั่นในการเอาชนะอุปสรรคต่อไป

ขั้นตอนย่อยของพัฒนาการระดับ 4 ได้แก่

1. เด็กสามารถใช้กิริยาอาการหรือคำสั้นๆ เพื่อสื่อสารให้ได้สิ่งที่ต้องการ
2. เด็กสามารถวางแผนการทำงานของกล้ามเนื้อได้หลายขั้นตอนเพื่อแก้ปัญหาให้ตัวเอง เช่น ลากเก้าอี้มาที่หน้าตู้กับข้าว ปีนขึ้นไปหยิบขวดนมลงมา เปิดฝาหยิบขนมออกมา แล้วหันมามองหน้าแม่ เป็นต้น
3. เด็กสามารถวางแผนการทำงานของกล้ามเนื้อ เพื่อสื่อสารให้ผู้ใกล้ชิดทำสิ่งที่เด็กต้องการ เช่น หยิบรถของเล่น แล้วไปดึงมือพ่อ พาไปที่เขavnกุกญแจ กระตุกมือพ่อ เมื่อพ่อหยิบกุกญแจ ก็จูงมือพ่อไปที่หน้าประตู เป็นต้น

7.5 ฟลอร์ไทม์ พัฒนาการระดับ 5 สื่อด้วยสัญลักษณ์ (การพูดและการ

เล่นสมมุติ

เป็นการเล่นที่มีประโยชน์ต่อพัฒนาการด้านภาษา อารมณ์และความคิดของเด็กเป็นอย่างมากจัดเป็นสนามฝึกสำคัญของทักษะการคิดอย่างต่อเนื่อง การใช้คำต่างๆ และเป็นสถานการณ์ที่เด็กจะได้ “ทดลอง” รู้สึกถึงการณ์ต่างๆ เนื่องจากเวลาเล่นเป็นเวลาที่เด็กรู้สึกสนุกและปลอดภัยมากพอ

เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาการระดับ 5

เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาการระดับ 5 คือ ช่วยให้เด็กมีความมั่นใจในการพูดและการแสดงออก เพื่อสื่อถึงความรู้สึกและความต้องการของตนเองได้ ทุกอารมณ์และความรู้สึก

1. เล่นสมมุติโดยเลียนแบบกิริยาอาการจริง เช่น ทำท่าทอดไขบนกระทะของเล่น
2. เล่นสมมุติโดยมีบทสนทนาที่เลียนแบบคำพูดในชีวิตจริง
3. เริ่มบอกความต้องการของตนเองได้ เช่น จะไปตลาด
4. ใช้ทั้งกิริยาอาการและคำพูดในการเล่นสมมุติ เช่น ทำท่าไม่สบาย บอกว่าจะไปหาหมอ และทำท่าว่าหายแล้ว
5. เริ่มสนทนาโต้ตอบได้
6. เล่นสมมุติเป็นเรื่องราวที่มีรายละเอียดมากขึ้น และพูดโต้ตอบในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น
7. เริ่มมีจินตนาการในการเล่นสมมุติว่าตนเองเก่งกล้าสามารถเกินจริง เช่น เทาะได้ มีกำลังมหาศาล
8. เล่นสมมุติได้หลายบทบาท
9. เริ่มคาดเดาความรู้สึกหรือการกระทำของผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆ เช่น ถ้าตัวเองเล่นปลั๊กไฟ แม่จะดุ
10. ตอบสนองต่ออารมณ์ของผู้อื่นได้เหมาะสม เช่น พ่อแม่ดุ ก็ทำหน้าสลด
11. แก้ไขข้อขัดแย้งในการเล่นกับเพื่อนได้ เช่น ผลัดกันเล่น รอคอย แลกของเล่นกัน ยืนยันความเป็นเจ้าของ และเริ่มปกป้องตนเองได้
12. ใช้ตัวการ์ตูนหรือของเล่นพวกรถยนต์ แทนตัวเองในการเล่นสมมุติได้

13. เล่นสมมุติในเรื่องราวที่สื่ออารมณ์ได้หลากหลาย ได้แก่ การเลี้ยงดูรักใคร่ใกล้ชิด การพลัดพราก การบอดเจ็บ ความกลัว ความโกรธ ความรู้สึกเศร้า ดีใจ แปลกใจ และการแข่งขัน

7.6 ฟลอร์โธม์ พัฒนาการระดับ 6 เพื่อการเชื่อมโยงเหตุและผล

วิธีการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในระดับนี้เน้นการ “ตั้งให้เด็กตอบคำถาม” ที่เรียกว่า “ปิดวงรอบการสื่อสาร” โดยกระตุ้นให้เขาตอบสนองต่อคำพูดของผู้ใหญ่ เช่นเดียวกับที่ผู้ใหญ่ตอบสนองต่อคำพูดของเขา ถ้าเด็กพูดไม่ปะติดปะต่อ ผู้ใหญ่ต้องช่วยเชื่อมโยงให้ทั้งในชีวิตจริงและในการเล่นสมมุติ เช่น “เมื่อไหร่จะกินข้าว ตอนนี้รู้สึกเหนื่อย ตกลงว่าหิวจะกินข้าว หรือเหนื่อยอยากจะนอน” หรือ “รถคันนี้วิ่งมาดี ๆ จุ ๆ ทำไมมาจอดตรงนี้ล่ะ” ถ้าเด็กไม่ตอบ จึงค่อยให้ตัวเลือก “น้ำมันหมด หรือยางแตก”

เป้าหมายของการเสริมสร้างพัฒนาการระดับ 6

เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาการระดับ 6 คือ การช่วยให้เด็กสามารถโต้ตอบได้อย่างสมเหตุสมผลทั้งในชีวิตจริงและในการเล่นสมมุติ ซึ่งจะช่วยให้เขารู้สึกมั่นใจในการดำเนินชีวิตมากขึ้น และสามารถรับมือกับความเครียดได้ดีขึ้น เพราะรู้ว่าตัวเองรู้สึกอย่างไร เพราะอะไร และจะทำอย่างไรต่อไป

ขั้นตอนย่อยของพัฒนาการระดับ 6 ได้แก่

1. โต้ตอบการสนทนาทั้งในชีวิตจริงและในการเล่นสมมุติทุกครั้ง
2. สามารถตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วย ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม
3. รู้จักโต้เถียง ตอรอง และสามารถตัดสินใจที่จะเลือกทำอะไรหรือไม่ทำอะไรได้เอง
4. เชื่อมโยงเหตุผลและผลได้ทุกเรื่อง คือ ไม่สะเปะสะปะ ไม่เปลี่ยนเรื่องไม่เปลี่ยนประเด็น
5. เข้าใจมิติเรื่องเวลา เข้าใจมิติเรื่องสถานที่
6. สามารถบอกสาเหตุของการกระทำและความรู้สึกของตนเองได้
7. สามารถเปรียบเทียบความคิดและความชอบของตนเองกับของผู้อื่นได้
8. สามารถบอกตัวเองและตัดสินใจเลือกได้

9. เล่นสมมุติเป็นเรื่องราว โดยมีจุดเริ่มต้น การดำเนินเรื่อง และมีตอนจบ

7.7 ฟลอร์โธม์ พัฒนาการระดับ 7 เพื่อพัฒนาความคิดรวบยอด

วิธีคิดแบบต้องการให้ชี้ถูกและผิดหรือคิดแบบสุดโต่งนั้น ไม่ได้เกิดเฉพาะกับเด็กที่ “ระบบ” บกพร่องอย่างเด็กออทิสติกเท่านั้น ผู้ใหญ่หรือเด็กโตบางคนก็มีแนวโน้มเช่นนี้ด้วย การเรียนการสอนที่มีเนื้อหาตายตัว คือ คำตอบต้องเป็นอย่างไร ไม่มีทางเป็นอย่างอื่น ก็มีสวนขัดขวางไม่让孩子พัฒนาความคิดอย่างเต็มที่

เด็กออทิสติกที่ผ่านพัฒนาการขั้นพื้นฐานมาบางส่วนแล้ว อาจจะเป็นนักอ่านที่เยี่ยมยอด จดจำบทความต่างๆ ได้แม่นยำ แต่เมื่อเรียนถึงชั้นประถมปีที่ 3-4 เด็กอาจจะเริ่มมีปัญหาในการเรียน เนื่องจากไม่ค่อยเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน เพราะว่าสรุปความคิดรวบยอดไม่ได้ นอกจากข้อติดขัดใน “ระบบ” ของตัวเองแล้ว สาเหตุอื่น ที่อาจจะทำให้เด็กไม่สามารถพัฒนาต่อไปได้ คือ การที่ผู้ครอบงำสนใจให้เขาเรียนรู้เฉพาะเนื้อหาวิชาการ ซึ่งก็มักจะไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตของเขาโดยตรง หรือการที่ผู้ปกครองไม่เข้าใจความสำคัญของความคิดรวบยอดหรือไม่แน่ใจว่าจะช่วยให้เด็กพัฒนาต่อไปได้อย่างไร

โดยทั่วไปการพัฒนาความคิดรวบยอดทำได้โดย

1. ใช้การพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น แทนการสั่งให้เด็กทำโน่นทำนี่
2. ส่งเสริมให้เด็กเข้าใจเหตุผลในการกระทำของตัวเอง
3. ไม่ถามคำถามที่ทราบดีคำตอบอยู่แล้ว
4. ไม่คอยตามแก้ปัญหาให้เด็ก แต่พยายามกระตุ้นให้เขาคิดวิธี

แก้ปัญหาออกมาเอง

5. เพิ่มประสบการณ์ทางสังคมให้เด็ก

7.8 ฟลอร์โธม์ พัฒนาการระดับ 8 วิธีคิดแบบ “โลกนี้มีสีเทา” (Gray-area thinking)

โลกของเด็กปกติที่มีอายุ 7-8 ปี จะเริ่มขยับจากโลกภายในครอบครัวไปสู่สังคมที่ใหญ่ขึ้น ความคิดแบบหลากหลายเหตุผล และความคิดแบบ 3 มุมมอง จะช่วยให้เด็กพัฒนาต่อไป จนกระทั่งเข้าใจถึงความหนักเบาของอารมณ์และสถานการณ์ต่างๆ และเข้าใจด้วยว่าอะไรบางอย่างที่มีอิทธิพลต่อเพื่อโกรธมากน้อยแค่ไหน และความเป็นเพื่อนนั้นไม่ได้หมายความว่าต้องติดตลอดเวลา ตีกันก็ได้ โกรธกันก็ได้ โกรธมากก็ได้ โกรธน้อยก็ได้ ในด้านความรู้สึกของตนเองก็เช่นกัน เด็กจะเริ่มเรียนรู้ว่าความกลัวหรือความกังวลไม่ได้

เป็นเรื่องคอขาดบาดตายเสียทุกครั้ง เขาจะเริ่มบอกได้ว่ากลัวอะไรมากกว่าอะไร กลัวมากกว่าแค่นั้น และทำไม่ถึงกลัวมากกว่า ความสามารถในการแยกแยะความรู้สึกนี้จะพัฒนาต่อไปจนโตเป็นผู้ใหญ่

การส่งเสริมพัฒนาการระดับนี้ ทำโดยการกระตุ้นให้เด็กบอกระดับของความรู้สึก เช่น “แม่รู้ว่าวันนี้ลูกไม่ค่อยอยากไปโรงเรียน ไม่อยากมากแค่นั้นละ เมื่อเปรียบเทียบกับเมื่อวานนี้ วันไหนไม่อยากมากกว่า” คำตอบแค่ว่า “อยากหรือไม่อยาก” นั้น ไม่เพียงพอที่จะส่งเสริมพัฒนาการระดับนี้ การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น ทั้งในชีวิตจริงและในเนื้อหาที่เรียน จะช่วยให้เด็กพัฒนาความคิดได้ดีขึ้นเรื่อยๆ

7.9 ฟลอร์ไทม์ พัฒนาการระดับ 9 ความคิดสะท้อนตัวตน

เมื่ออายุ 10-12 ปี เด็กทั่วไปจะเริ่มเข้าใจตัวเองดีขึ้นอีกระดับหนึ่ง จะเริ่มมีความคิดเป็นของตัวเอง สามารถประเมินความคิดและการกระทำโดยอาศัยมาตรฐานของตนเอง เช่น “วันนี้ทำข้อสอบเลขไม่ค่อยดี เพราะเรียนไม่ค่อยรู้เรื่อง สู้ตอนสอบคราวที่แล้วไม่ได้” หรือ “เมื่อกี้ไม่น่าพูดกับเพื่อนแบบนั้นเลย ไม่รู้ว่าเพื่อนจะโกรธหรือเปล่า เมื่อก่อนเวลาที่เพื่อนลืมนามของมาให้ ก็ไม่เคยพูดอย่างนี้” ซึ่งถ้าเป็นช่วงอายุก่อนหน้านี้ เด็กอาจจะคิดแบบขาวและดำ “ใครพูดกับคนอื่นแบบนี้ แสดงว่าคนคนนั้นเป็นคนไม่ดี” และช่วยให้เด็กมั่นใจว่า การทำอะไรไม่ได้ หรือการมีคนมาต่อว่านั้น ไม่ได้หมายความว่าตนเองเป็นอย่างนั้นจริงๆ ซึ่งเป็นการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในช่วงวัยรุ่นต่อไป

โดยสรุป แนวทาง DIR/ฟลอร์ไทม์ มีความแตกต่างจากการรักษา รูปแบบเดิม 3 ประการ คือ

ประการแรก คือ แนวทางใหม่นี้ สรุปว่าพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กออทิสติกนั้น เป็นเรื่องของพัฒนาการที่ล่าช้าและไม่สมบูรณ์ ไม่สรุปว่าเป็น “อาการแสดงของโรค”

ประการที่สอง คือ แนวทางใหม่นี้ ไม่จับจ้องและมุ่งแก้ไข พฤติกรรมที่ผิดปกติ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาปลายเหตุ แต่เน้นแก้ไขที่ต้นตอของปัญหา และส่งเสริมพัฒนาการขั้นพื้นฐาน

ประการที่สาม คือ แนวทางใหม่นี้ ให้ความสำคัญที่ “กระบวนการ” มากกว่า “ผลลัพธ์” จึงไม่เน้นการบอกและสอนให้เด็กจดจำข้อเท็จจริงต่างๆ และการฝึก

ทักษะซ้ำๆจนเด็กทำได้ แต่มุ่งส่งเสริมกระบวนการคิดแก้ปัญหาด้วยตัวเองของเด็กเอง เพื่อให้เด็กสามารถประยุกต์ใช้ได้มีโอกาสอื่นๆ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน

1. ความหมาย

การเรียนรู้แบบเล่นปนเรียน เป็นวิธีการต่างๆ ที่นำมาสอนความรู้หรือทักษะ ซึ่งครูต้องการจูงใจผู้เรียนให้เรียนรู้จากกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่เด็กคิดว่าเด็กได้เล่น

ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2525 หมายถึง เป็นวิธีการสอนที่ให้เด็กได้เล่นได้เล่นได้ทำกิจกรรม ควบคู่ไปกับการเรียนตามหลักจิตวิทยาหรือหลักธรรมชาตินั้นย่อมชอบการเล่น การแสดง ชอบกิจกรรมอยู่แล้ว การจัดบทเรียนให้มีกิจกรรมการเล่นย่อมจะทำให้เด็ก สนุกสนานและอยากเรียนมากขึ้น ครูควรจะทำบทบาทเรียนไว้ในการเล่นการทำกิจกรรม เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนด้วยการกระทำ ด้วยการแสดง ด้วยการเล่น ภายใต้การควบคุมของครู เป็นการนำเอาความสนุกสนานของเด็กมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน

ประภาพรรณ สุวรรณสุข และเลขา ปิยะอัจฉริยะ (2556, หน้า 611 หมายถึง การที่เด็กสร้างประสบการณ์ให้กับตนเองเพื่อเรียนรู้และรับรู้สิ่งแวดล้อม รวมทั้ง สิ่งที่ไม่ใครจะสอนเขาได้ ด้วยการเล่นเด็กสามารถช่วยให้ตนเองสามารถปรับตัว และ เปลี่ยนแปลงความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ตรงกับความเป็นจริงรอบๆ ตัว การเล่นเป็นความจำเป็นหรือสำคัญมากสำหรับเด็กเท่า ๆ กับการทำงานมีความจำเป็น หรือสำคัญมากสำหรับผู้ใหญ่ เพราะอันที่จริงแล้วการเล่นก็คือการทำงานของเด็กนั่นเอง

2. ทฤษฎี / แนวคิด

การเล่นเป็นการแสดงออกถึงความสามารถในการใช้ร่างกาย ความคิด ภาษา การแสดงออกทางอารมณ์และการสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นการใช้พลังงานส่วนเกิน ของเด็ก ซึ่งเป็นการฝึกซ้อมตามสัญชาตญาณ ทั้งยังเป็นการทบทวนการปฏิบัติตาม วัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและเป็นการลองผิดลองถูก ที่ค้นคว้า ด้วยการสัมผัสด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการกระทำที่เป็นผลรวมของพฤติกรรมทั้งหมดของเด็ก อันเป็นส่วนสำคัญของพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก

นิรมล ชยุตสาหกิจ (2546 ความสัมพันธ์ระหว่างการเล่นและการเรียนรู้ ที่เด่นชัดคือการเล่นเป็นตัวนำไปสู่การค้นพบและการเรียนรู้ การเล่นทำให้เด็กเป็นอิสระ และเกิดความสนุกสนาน

เลขา ปิยะอัจฉริยะ (2554 ได้สรุปไว้ว่า การเล่นคือการทำงานของเด็ก การเล่นเป็นกิจกรรมหลักที่เด็กทุกคนจะทำโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงอายุ 3-8 ปี และเมื่อการเล่นมีความสำคัญและช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายต่อเด็กมากขึ้น ครูผู้สอนต้องควรเลือกกิจกรรมอุปกรณ์ที่ช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายต่อเด็กมากขึ้น เป็นที่น่าสนใจของเด็ก และมีคุณค่าทางการศึกษาด้วย

สุชา จันทร์เอม (2543 การเล่นของเด็ก หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำใดๆ ที่ให้ความสนุกสนานแก่เด็กโดยไม่คำนึงถึงผลของมัน การเล่นเกิดจากความสมัครใจของเด็ก ไม่มีบังคับใดๆ ทั้งสิ้น การเล่นแตกต่างจากการทำงาน เพราะว่าการทำนั้น ต้องการทำให้สำเร็จ เด็กสามารถแยกการเล่นกับการทำงานได้ เป็นต้นว่า เด็กรู้ว่าการทำนั้น ได้แก่ การช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน หรือการเรียนหนังสือ

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า การเล่นเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเด็ก การเล่น นอกจากจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินยังมีประโยชน์ด้านอื่นซึ่งสุรงค์ จันทร์เอม (2521 ได้เสนอไว้ว่าการเล่นเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ เจริญเติบโต ช่วยให้เด็กรู้สึกสบาย ร่าเริงแจ่มใส เป็นการออกกำลังกายที่ดียิ่ง การเล่นช่วยให้เด็กเข้าใจ สิ่งอื่นๆ ดีขึ้นช่วยให้เด็กปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมช่วยเสริมบุคลิกลักษณะของเด็กที่ดี การเล่นช่วยให้เด็กสร้างมิตรภาพและให้เด็กรู้จักการแก้ปัญหา รู้แพ้รู้ชนะและได้รับความพึงพอใจจากการเล่นการเล่นของเด็กจัดเป็นการศึกษาอย่างหนึ่ง เด็กได้พัฒนาลักษณะต่างๆจากการเล่นช่วยให้เด็กมีความรู้ที่กว้างขวาง และทำให้เด็กทราบว่าตนชอบอะไร มีความสามารถทางไหนการเล่นเป็นการแสดงออกอย่างหนึ่งของเด็ก เพราะเด็กได้ระบาย อารมณ์ ความต้องการต่างๆ เป็นการฝึกมารยาท รู้จักการกระทำที่ถูกต้องจากการเล่น

ในส่วนที่เกี่ยวกับทฤษฎีการเล่น Spodek ได้เสนอแนวทฤษฎีคลาสสิก ไว้เป็น ทฤษฎีการเล่น 4 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีการระบายพลังงาน หลักการของทฤษฎีบอกว่า ปริมาณพลังงานที่มีนั้นร่างกายได้ใช้ไปกับการทำงานส่วนการเล่นจะเกิดขึ้นเมื่อพลังงานในร่างกายมากเกินไป ความต้องการทฤษฎีการพักผ่อน หลักการนี้เชื่อว่าการเล่นเป็นการทำให้พลังงานที่ใช้ไปคืนกลับมา หลังการทำงานที่เหน็ดเหนื่อย ร่างกายจะต้องการกิจกรรมที่ผ่อนคลาย ทฤษฎีการ

เตรียมออกกำลังกายการเล่นปืนพุดกิจกรรมสัญชาติญาณ เป็นสร้างกิจกรรมในอนาคต เป็นการฝึกคิดเตรียมบทบาทในการทำงานในอนาคต ทฤษฎีการสรุป การเล่น เป็นการ รื้อฟื้นบททวนย้อน ทำกิจกรรมที่ผ่านมาของชีวิต

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้

การเล่นของเล่นที่มีส่วนช่วยเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กอย่างมาก สำหรับการเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา ทิศนา เขมมณี (2543, หน้า 87-89) ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. การเล่นเกมสำรวจตรวจค้น (Exploration play) การเล่นที่ส่งเสริมการ รับรู้และประสบการณ์ ซึ่งมีพื้นฐานมาจากความสนใจ สงสัยและความกระตือรือร้น อยาก รู้อยากเห็นที่มีในตัวเด็กซึ่งจะช่วยให้เด็กได้ข้อมูลเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับสิ่งที่สำรวจโดยทำให้เกิด การเรียนรู้และพัฒนาการ ด้านความคิดรวบยอด และจะเป็นพื้นฐานการนำไปสู่การค้นพบ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาที่ไม่เคยเรียนรู้หรือไม่ประสบการณ์มาก่อน

2. การเล่นเกมทดสอบ (Testing play) การเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการคิด อย่างมีเหตุผลการที่เด็กได้สำรวจและทดลองเพื่อทดสอบ ช่วยให้เด็กได้พัฒนาความคิด อย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่สำคัญมาก เด็กที่สำรวจสิ่งของต่างๆ มักจะมีการทดสอบคุณสมบัติของสิ่งนั้นๆ เช่น เด็กกดปุ่มพัดลม ปิด เปิด และนั่งดูใบพัด หมุน เป็นต้น

3. การเล่นเกมออกกำลังกาย (Physicay play) การเล่นที่ส่งเสริมความ พร้อม ในการเรียนรู้เป็นการเล่นในลักษณะการออกกำลังกายช่วยพัฒนากล้ามเนื้อทั้งเล็ก และใหญ่ ทั้งยังช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อต่างๆ ให้เกิดความพร้อมในการ เรียนรู้ ซึ่งแม้ว่า Physical play จะมีบทบาทที่ชัดเจนในการพัฒนาทางกาย แต่ก็มีส่วน สัมพันธ์ในการพัฒนาทางสติปัญญาด้วย เพราะความพร้อมทางกายเป็นองค์ประกอบ สำคัญที่จะช่วยให้พัฒนาการทางสติปัญญาด้วยเพราะความพร้อมทางกายเป็นองค์ประกอบ สำคัญที่จะช่วยให้พัฒนาการทางสติปัญญาเป็นไปอย่างเหมาะสม

4. การเล่นเกมสมมติและการเล่นเลียนแบบ (Dramatic play and initiation) การเล่นที่ส่งเสริมการใช้ความคิดและจินตนาการ เป็นการกระตุ้นให้เด็กใช้ความคิดและ จินตนาการของตนฝึกการคิดคำนึง การสร้างมโนภาพ ซึ่งจะทำให้เด็กเข้าใจนามธรรม มากขึ้น รวมทั้งรู้จักปรับตัว เข้ากับผู้อื่นได้

5. การเล่นสร้าง (Construction play) เป็นการเล่นที่เด็กจะนำข้อมูลความรู้ทัศนคติต่างๆ จากประสบการณ์มาสัมพันธ์กันในรูปแบบใหม่ อันก่อให้เกิดความคิดและประสบการณ์ใหม่ในด้านสร้างสรรค์ เพื่อให้การเล่นประสบความสำเร็จ การเล่นลักษณะนี้มีค่อนข้างมากในชนบท วัสดุอุปกรณ์ในการเล่นมักทำจากวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุที่มีอยู่ในธรรมชาติ เช่น การเล่นร้อยดอกไม้ และนำไปเล่นสมมติซื้อขายดอกไม้

6. การเล่นเกมแบบสัมผัสกระทำ (Manipulative play) เป็นการเล่นที่ส่งเสริมการสังเกตการณ์คิดจำแนก การคิดเปรียบเทียบและการคิดหาความสัมพันธ์ เช่น การเล่นต่อตัว นำภาพมาต่อให้เป็นรูปภาพ เป็นต้น

7. การเล่นเกมที่ส่งเสริมทักษะทางภาษาและความจำ (Verbal play) ทักษะทางภาษาของเด็ก เป็นดัชนีบ่งชี้ประการสำคัญประการหนึ่งของพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก การเล่นเกมช่วยฝึกทักษะการฟัง ทำให้เด็กสามารถเข้าใจผู้อื่นได้ง่าย การเล่นเกมช่วยฝึกทักษะการพูด ทำให้เด็กสามารถสื่อความคิดต่างๆ ของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ เช่น การเล่านิทาน ร้องเพลงและการทำท่าประกอบจังหวะ การเล่นเกมเล่าเรื่อง การเล่นเกมท่องคำคล้องจอง และทำท่าประกอบเป็นต้น

8. การเล่นเกม (Games) เป็นการเล่นที่ส่งเสริมการคิดการตัดสินใจเกมบางอย่างเด็กต้องอาศัยการออกกำลังกาย การเล่นเกมนี้มีส่วนช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็กในการเล่นเกมเด็กต้องจดจำกติกา ข้อตกลง ต้องตัดสินใจและใช้ไหวพริบ นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาด้านร่างกาย สังคม และสติปัญญา

4. เทคนิคการสอนเรียนปนเล่น

เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่เพื่อนครูจะนำไปเป็นแนวทาง และปรับปรุงประยุกต์ใช้ให้เข้ากับเนื้อหาวิชาของแต่ละคน ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพิมพ์ดีดไทย เทคนิคการสอนเรียนปนเล่นอย่าเพิ่งตกใจ ว่าเรียนไปด้วยเล่นไปด้วยแล้วอย่างนี้เด็กจะได้รับความรู้หรือเปล่าชั้นตอนสำคัญๆ มีดังนี้

เริ่มเข้าสู่บทเรียนด้วยเรื่องต่างๆ ไป (เล่าเรื่องตลกๆ ซึ่งชั้นตอนนี้เป็นเทคนิควิธีสอนของผู้สอนที่ต้องฝึกฝน ซึ่งเป็นเรื่องไม่ยาก เรียนรู้กันได้ เข้าสู่บทเรียนด้วยเนื้อหาตามแบบแผนการสอนและสังเกตบรรยากาศพฤติกรรมผู้เรียนชั้นตอนนี้สำคัญมาก เด็กจะได้รับเนื้อหาอย่างน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ที่จะต้องนำ EQ มารวมกับ IQ ให้ได้ มีมุขตลกมาสอดแทรก และที่สำคัญครูต้องตามทันมุขต่างๆ ที่นักเรียนนำมาพูดกัน ขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูจะต้องปล่อยให้เด็กเรียนมีการทำกิจกรรมร่วมกันแม้จะเป็น

งานเดี่ยวแต่นักเรียนก็สามารถที่จะมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นได้เด็กสามารถเคลื่อนไหวที่ภายในห้อง แต่ไม่ใช่สร้างความวุ่นวาย ขั้นสุดท้ายซึ่งสามารถสรุปและตรวจสอบได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในคาบนั้นประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด คือ การตรวจสอบชิ้นงาน โดยวิธีต่างๆ เช่น นำเสนอหน้าชั้นเรียน การร่วมอภิปรายรายงานผล การแชร์ความคิดเห็น การโหวตให้คะแนนหรือแม้แต่การร่วมส่ง SMS ให้แก่ผลงานที่นักเรียนชื่นชอบ

เทคนิคการสอนวิธีเรียนปนเล่น จึงน่าจะเป็นอีกหนทางหนึ่งที่เพื่อนครูจะนำไปเป็นแนวทาง และปรับประยุกต์ใช้ให้เข้ากับเนื้อหาวิชาของแต่ละคน

5. ความสำคัญต่อร่างกายของการเล่นของเด็ก

1. กล้ามเนื้อมัดเล็ก หมายถึง การใช้มือ การหยิบจับ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการที่เด็กจะพัฒนาการ การเขียน การทำงานในชีวิตประจำวันและการช่วยเหลือตัวเอง

2. กล้ามเนื้อมัดใหญ่ คือ กล้ามเนื้อแขนขา การทรงตัว ทำให้เด็กสุขภาพดี แข็งแรง คล่องแคล่ว ทะมัดทะแมงเล่นกีฬาได้ดี

3. ด้านสังคมและจริยธรรม การที่เด็กเล่นเป็นกลุ่ม จะเรียนรู้การปรับตัวอยู่กับผู้อื่น พอใจที่จะอยู่ร่วมกับสังคมและมีกิจกรรมร่วมกัน รวมทั้งเรียนรู้ว่าทำอะไรให้เป็นที่ยอมรับของคนอื่น (การเล่นของเด็กโตก็จะมีกติกาเกิดขึ้น นั่นก็คือ พื้นฐานที่เด็กจะได้พัฒนาในด้านของการที่จะเติบโตขึ้นมาอยู่ในกฎระเบียบของครอบครัว โรงเรียน และสังคมได้

4. ด้านภาษา ในการเล่นหลายๆ อย่าง เด็กจะต้องมีการพูดจา สื่อสาร มีการตอบโต้ โดยเฉพาะการเล่นบางอย่างจะต้องใช้การพูดในการเล่น เช่น การเล่นเป็นหมอ พยาบาล พ่อแม่ลูก เป็นการพัฒนาทางด้านภาษาอย่างดี ในแต่ละวัย แนนอนว่าจะมีการเล่นที่แตกต่างกัน เนื่องจากความพร้อมทางร่างกายและระดับพัฒนาการของสมองต่างกัน ซึ่งมีความสำคัญมากถ้าพ่อแม่เข้าใจว่าในแต่ละวัยเหมาะที่จะเล่นอะไร พ่อแม่จะได้ช่วยสนับสนุนส่งเสริมได้อย่างถูกต้อง จริงๆ แล้วเด็กนั้นชอบเล่นตั้งแต่แรกเกิด ย่าคิดว่าเด็กเล็กๆ จะเล่นอะไรไม่เป็น เราจะเห็นว่า ปัจจุบันนี้จะมีของเล่นสำหรับเด็กตั้งแต่ขวบขวบปีแรกซึ่งยังเดินไม่ได้ ของเล่นวัยนี้ควรจะมีสีสันสดใส ของที่เคลื่อนไหวได้มีเสียงดัง หยิบได้ เขย่าได้ กลิ้งได้ ของเล่นวัยนี้จะทำให้เด็กได้พัฒนาในด้านของการใช้มือ การมองตามความเคลื่อนไหว สีสันสดใสจะทำให้มองตาม เป็นการฝึกกล้ามเนื้อด้วย

การเล่นของเด็กช่วงขวบปีแรก มักเป็นการเล่นคนเดียว เด็กที่โตขึ้นคือประมาณ 2-3 ขวบ เด็กจะเริ่มเล่นรวมกลุ่ม เมื่อเด็กเห็นคนอื่นเล่น ก็จะสนใจและเดินเข้ามาเล่นด้วย แต่เวลาเล่นกลับเล่นคนเดียว ไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์กัน ของเล่นเด็กวัยนี้จะเป็น

ของเล่นที่เริ่มใช้กล้ามเนื้อมัดย่อยและมัดใหญ่เข้ามาบ้าง เช่น การขีดเขียนของเล่น ดอก เรียง เตะ ขวางเกิดขึ้นบ้าง สามารถที่จะเรียงบล็อก สามารถต่อภาพจิ๊กซอร์ได้บ้าง เล่น ตุ๊กตาได้ เมื่อเด็กอายุ 3 ขวบขึ้นไป ก็จะเริ่มเล่นเป็นกลุ่ม แบบมีปฏิสัมพันธ์กัน วัยนี้จะชอบ เล่นซุกซนวิ่ง ปีนป่าย กระโดดในที่กว้าง เช่น วิ่งเล่น ไล่จับ ไปวิ่งเล่น ไปขี่จักรยานเล่น เครื่องเล่นในสนามเด็กเล่น เมื่ออายุ 6 ขวบขึ้นไป จะเพิ่มการเล่นแบบเกมซึ่งมีกติกาจะเริ่ม เข้ามา เช่น หมากฮอส เกมเศรษฐี งูไต่บันได ซึ่งเด็กวัยนี้จะเริ่มเข้าใจกติกาการเล่นได้บ้าง แล้ว เด็กจะเริ่มสนใจกีฬามากขึ้นเช่น ปิงปอง, แบดมินตัน, ฟุตบอล การเล่นวัยนี้จะช่วย พัฒนาในเรื่องของการเข้าสังคมได้มากแน่นอน พ่อแม่จะมีบทบาทสำคัญที่ช่วยส่งเสริมลูก น้อยในด้านพัฒนาการ แต่ก่อนอื่นต้องเข้าใจและเห็นความสำคัญก่อนว่า การเล่นนั้นเป็น เรื่องที่สำคัญต่อพัฒนาการของเด็ก และมีประโยชน์ต่อพัฒนาการสมองเด็กมาก เพราะ ปัจจุบันหลายครอบครัวมักเน้นไปที่เรื่องของการเรียนอย่างเดียว ทำให้เด็กไม่ได้เล่นอย่าง เหมาะสม ซึ่งคุณพ่อคุณแม่สามารถช่วยเหลือลูกน้อยได้โดยสร้างทัศนคติที่เหมาะสม พ่อแม่มีส่วนชักจูงและเป็นแบบอย่างให้เด็กเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเล่นกีฬา พ่อแม่ ต้องเป็นตัวอย่างปลุกฝัง ให้เด็กดูและเห็นว่า การออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประโยชน์ ซึ่งเด็กจะได้ร่วมกิจกรรมมากขึ้น และที่สำคัญมากก็คือ การที่พ่อแม่ร่วมเล่นกับเด็กตั้งแต่ แรกเกิดจนถึง 5-6 ปี จะช่วยให้เด็กเล่นได้อย่างสร้างสรรค์และได้ประโยชน์เต็มที่ มีจินตนาการ มีพัฒนาการอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ที่เด็กจะได้รับความสนุกสนาน การชี้แนะ จากพ่อแม่ และความผูกพัน ใกล้ชิด มีการเรียนรู้ ซึ่งกันและกันเกิดขึ้นในระหว่างนั้นจัด เวลา กิจกรรมประจำวันให้เหมาะสม ให้มีโอกาสได้เล่นสม่ำเสมอทุกวัน เตรียมอุปกรณ์ สนับสนุน เช่น ของเล่น อุปกรณ์กีฬา รวมทั้งหาสถานที่ที่เหมาะสมที่ต้องใช้ในการเล่นตรงกัน ข้ามกับเด็กที่ไม่ได้เล่นหรืออยู่กับผู้ใหญ่ที่ไม่ชอบเล่นกับเด็กหรือสุขภาพไม่ดี เล่นไม่ไหว เด็ก ไม่รู้จะเล่นกับใคร จะมีผลกระทบในด้านของบุคลิกลักษณะคือ อาจเป็นเด็กไม่ร่าเริงแจ่มใส ทักษะทางสังคมน้อย ปรับตัวไม่ดี ไม่ทะมัดทะแมงคล่องแคล่วว่องไว ความตื่นตัวสนใจ สิ่งแวดล้อมน้อย รวมทั้งส่งผลถึงการพัฒนาการทางสติปัญญาไม่เต็มที่ด้วย

ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process)

1. หลักการและแนวคิดทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

กระบวนการกลุ่มเป็นวิทยาการที่ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มคนเพื่อนำความรู้ไปใช้ ในการปรับเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมของคนซึ่งจะนำไปสู่การเสริมสร้างความสัมพันธ์

และการพัฒนาการทำงานของกลุ่มคนให้มีประสิทธิภาพ จุดเริ่มต้นของคันทวีวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ก็คือการศึกษาของกลุ่มคนด้านพลังกลุ่มและผู้ที่ได้เชื่อว่าเป็นบิดา ของกระบวนการกลุ่ม ก็คือ เคอร์ธ เลวิน (Kurt Lewin) นักจิตวิทยาสังคมและนักวิทยาศาสตร์ชาวเยอรมันโดยเริ่มศึกษาตั้งแต่ประมาณปี ค.ศ 1920 เป็นต้นมา และได้มีผู้นำหลักการของพลังกลุ่มไปใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การพัฒนาบุคลิกภาพและจุดประสงค์อื่นๆ วงการรวมทั้งในวงการศึกษา

แนวคิดพื้นฐานของกระบวนการกลุ่มก็คือ แนวคิดในทฤษฎีภาคสนามของ เคอร์ธ เลวิน ที่กล่าวโดยสรุปไว้ ดังนี้

พฤติกรรมของบุคคลเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม

1.1 โครงสร้างของกลุ่มจะเกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกันและจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของสมาชิกกลุ่ม

1.2 การรวมกลุ่มจะเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มในด้านการกระทำ ความรู้สึก และความคิด

1.3 สมาชิกกลุ่มจะมีการปรับตัวเข้าหากันและจะพยายามช่วยกันทำงาน โดยอาศัยความสามารถของแต่ละบุคคลซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานลุล่วงไปได้ตามเป้าหมายของกลุ่ม

2. หลักการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม ที่สำคัญมี ดังนี้

2.1 การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย การเรียนรู้ที่เกิดจากการบรรยายเพียงอย่างเดียวไม่พอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาพฤติกรรม แต่การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียนโดยกระบวนการกลุ่มจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของแต่ละคนทั้งในด้านความคิด การกระทำและความรู้สึกมาแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

2.2 การเรียนรู้ควรจะเป็นกระบวนการกลุ่มที่สร้างสรรค์บรรยากาศการทำงานการทำงานกลุ่มที่ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความรู้สึกนึกคิด มีบทบาทในการรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนโดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนจะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา และช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน

2.3 การเรียนรู้ควรเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเองการเรียนรู้ด้วยการกระทำกิจกรรมด้วยตนเองจะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้เนื้อหาวิชาหรือสาระจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง จดจำได้ดี อันจะ

นำไปสู่การปรับเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมของตนได้รวมทั้งสามารถนำไปสู่การนำไปพัฒนาบุคลิกภาพทุกด้านของผู้เรียน

2.4 การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้ที่เป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกด้าน ดังนั้น ถ้าผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีระและมีขั้นตอนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้หรือตอบคำถามการรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. หลักการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม

การเรียนแบบกระบวนการกลุ่ม คือ ประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่นักเรียนได้รับจากการลงมือร่วมปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของแต่ละคนแต่ละคนในกลุ่มมีอิทธิพลและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน หลักการสอนโดยวิธีกระบวนการกลุ่ม มีหลักการเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน, 2540)

3.1 เป็นการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนโดยให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด

3.2 เป็นการเรียนการสอน ที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากกลุ่มให้มากที่สุด กลุ่มจะเป็นแหล่งความรู้สำคัญที่จะฝึกให้ผู้เกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถปรับตัวและเข้ากับผู้อื่นได้

3.3 เป็นการสอนที่ยึดหลักการค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตัวเองของนักเรียนเอง โดยครูเป็นผู้จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพยายามค้นหา และพบคำตอบด้วยตนเอง

3.4 เป็นการสอนที่ให้ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ ว่าเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้ และคำตอบต่างๆ ครูจะต้องให้ความสำคัญของกระบวนการต่างๆ ในการแสวงหาคำตอบ

3.5 รูปแบบและขั้นตอนการสอนแบบกระบวนการกลุ่มรูปแบบการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม รูปแบบการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน, 2540) มีขั้นตอน ดังนี้

1 ตั้งจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมาย เชิงพฤติกรรม

2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนลงมือประกอบกิจกรรมด้วยตนเองและมีการเพื่อทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้มีประสบการณ์ในการทำงานกลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นนำ เป็นการสร้างบรรยากาศและสมาธิของผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน การจัดสถานที่ การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย แนะนำวิธีดำเนินการสอน กติกาหรือกฎเกณฑ์การทำงาน ระยะเวลาการทำงานขั้นสอน เป็นขั้นที่ครูลงมือสอนโดยให้นักเรียนมือปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มๆ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง โดยที่กิจกรรมต่างๆ จะต้องคัดเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในบทเรียน เช่นกิจกรรม เกม และเพลง บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง การอภิปรายกลุ่ม เป็นต้น

2.2 ขั้นวิเคราะห์ เมื่อดำเนินการจัดประสบการณ์เรียนรู้แล้วจะให้นักเรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมต่างๆ ความสัมพันธ์กันในกลุ่ม ตลอดจนความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน โดยวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำงานกลุ่มให้คนอื่นได้รับรู้ เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์การเรียนรู้ของกันและกัน ขั้นวิเคราะห์จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และมองเห็นปัญหาและวิธีการทำงานที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการทำงาน เป็นการถ่ายโอนประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดี จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นแนวคิด ที่ต้องการด้วยตนเอง เป็นการขยายประสบการณ์การเรียนรู้ให้ถูกต้องเหมาะสม

2.3 ขั้นสรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้ นักเรียนสรุป รวบรวมความคิดให้เป็นหมวดหมู่ โดยครูกระตุ้นให้แนวทางและหาข้อสรุป จากนั้นนำข้อสรุปที่ค้นพบจากเนื้อหาวิชาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับตนเองและนำหลักการที่ได้ไปใช้เพื่อการปรับปรุงตนเอง ประยุกต์ใช้ให้เข้ากับคนอื่นประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และดำรงชีวิตประจำวัน เช่น การปรับปรุงบุคลิกภาพ เกิดความเห็นอกเห็นใจ เคารพสิทธิของผู้อื่น แก้ปัญหา ประดิษฐ์สิ่งใหม่ เป็นต้น ขั้นประเมินผล เป็นการประเมินผลว่า ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด โดยจะประเมินทั้งด้านเนื้อหาวิชาและด้านกลุ่มมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ ประเมินด้านมนุษยสัมพันธ์ ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม เช่น ผลการทำงาน ความสามัคคี คุณธรรมหรือค่านิยมของกลุ่ม ประเมินความสัมพันธ์ในกลุ่ม จากการให้สมาชิกติชมหรือวิจารณ์แก่กันโดยปราศจากอคติ จะทำให้ผู้เรียนสามารถประเมินตนเองได้และจะทำผู้สอนเข้าใจนักเรียนได้ อันจะทำให้ผู้เรียนผู้สอน

เข้าใจปัญหาซึ่งกันและกันอันจะเป็นหนทางในการนำไปพิจารณาแก้ปัญหาและจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียน

3.6 ขนาดของกลุ่มและการแบ่งกลุ่ม

การแบ่งกลุ่มเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติงานร่วมกันนั้น ผู้สอนอาจจะแบ่งกลุ่ม
โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอน (คณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ สำนักงาน, 2534, หน้า 230) เช่น

1 แบ่งกลุ่มตามเพศ ใช้ในกรณีครุมีวัตถุประสงค์ที่ชี้เฉพาะลงไป
เช่น ต้องการสำรวจความระหว่างเพศหญิงและชาย ในด้านต่างๆ เช่น ทศนคติ ค่านิยม
ฯลฯ

2 แบ่งตามความสามารถ ใช้ในกรณีที่ครุมีภาระงานมอบหมายให้
แต่ละกลุ่มแตกต่างกันไปตามความสามารถ หรือต้องการศึกษาความแตกต่างในการทำงาน
ระหว่างกลุ่มที่มีความสามารถสูงและต่ำ

3 แบ่งตามความถนัด โดยแบ่งกลุ่มที่มีความถนัดเรื่องเดียวกันไว้
ด้วยกัน

4 แบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ โดยให้สมาชิกเลือกเข้ากลุ่มดับคนที่
ตนเองพอใจ ซึ่งครุทำได้แต่ไม่ควรใช้บ่อยนักเพราะจะทำให้เด็กเรียนขาดประสบการณ์ใน
การทำงานกับบุคคลที่หลายหลาย

5 แบ่งกลุ่มแบบเจาะจง ครูเจาะจงให้เด็กบางคนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
เช่น ให้เด็กเรียนเก่งกับเด็กที่เรียนอ่อนเพื่อให้เด็กเรียนเก่งช่วยเด็กที่เรียนอ่อนหรือให้เด็ก
ปรับตัวเข้าหากัน

6 แบ่งกลุ่มโดยการสุ่ม ไม่เป็นการเจาะจงว่าให้ใครอยู่กับใคร

7 แบ่งกลุ่มตามประสบการณ์ คือ การรวมกลุ่มโดยพิจารณา
เด็กที่มีประสบการณ์คล้ายคลึงกันมาอยู่ด้วยกันเพื่อประโยชน์ในการช่วยกันวิเคราะห์หรือ
แก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งโดยเฉพาะ

4. วิธีการสอนที่สอดคล้องกับหลักการการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม

4.1 การระดมความคิด เป็นการรวมกลุ่มที่ประกอบด้วยสมาชิก 4-5 คน
และให้ทุกคนแสวงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง เพื่อรวบรวมความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ได้
หลายแง่มุม ทุกความคิดได้รับการยอมรับโดยไม่มีการโต้แย้งกัน แล้วนำความคิดทั้งหมด
มาผสมผสานกัน

4.2 ผู้สอนสร้างสถานการณ์สมมติขึ้นโดยให้ผู้เรียนตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีการสรุปผลในลักษณะของการแพ้การชนะ วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมต่างๆ วิธีการสอนนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและเกิดความสนุกสนาน

4.3 บทบาทสมมติ เป็นวิธีการสอนที่มีการกำหนดบทบาทของผู้เรียนในสถานการณ์ที่สมมติขึ้นมาโดยให้ผู้เรียนสวมบทบาทและแสดงออกโดยใช้บุคลิกภาพ ประสบการณ์และความรู้สึกนึกคิดของตนเป็นหลัก วิธีการสอนนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาวิเคราะห์ความรู้สึกและพฤติกรรมของตนอย่างลึกซึ้ง ทั้งยังช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา

4.4 สถานการณ์จำลอง เป็นวิธีการสอนโดยการจำลองสถานการณ์จริงหรือสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงแล้วให้ผู้เรียนอยู่ในสถานการณ์นั้นพร้อมทั้งแสดงพฤติกรรมเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ วิธีนี้จะช่วยให้ผู้เรียนฝึกทักษะการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจจะไม่กล้าแสดงออก

4.5 กรณีตัวอย่าง เป็นวิธีการสอนที่ใช้การสอนเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงแต่นำมาดัดแปลงเพื่อให้ผู้เรียนใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์และอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอันจะนำไปสู่การสร้างความเข้าใจและฝึกทักษะการแก้ปัญหา การรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับผู้เรียนยิ่งขึ้น

4.6 การแสดงละคร เป็นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทตามบทที่มีผู้เขียนหรือกำหนดไว้ให้ โดยผู้แสดงจะต้องแสดงบทบาทตามที่กำหนดโดยไม่นำเอาบุคลิกภาพและความรู้สึกนึกคิดเข้ามาใส่ในการแสดงบทบาทนั้นๆ วิธีนี้จะช่วยให้มีประสบการณ์ในการรับรู้เหตุผล ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของผู้อื่นซึ่งจะช่วยฝึกทักษะการทำงานร่วมกันและรับผิดชอบร่วมกัน

4.7 เป็นวิธีการสอนโดยการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยที่มีสมาชิก ประมาณ 6-12 คน และมีการกำหนดให้มีผู้นำกลุ่มทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแล้วสรุปหรือประมวลสาระที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน วิธีการนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเสนอข้อมูลหรือประสบการณ์ของตนเองเพื่อให้กลุ่มได้ข้อมูลมากขึ้นวิธีการสอนที่สนับสนุนหลักการสอนแบบกระบวนการกลุ่มเหล่านี้ เป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้การจัดประสบการณ์

การสอนที่หลากหลายและผู้สอนอาจใช้วิธีสอนอื่นๆ ได้อีก โดยยึดหลักสำคัญ คือ การเลือกใช้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอนแต่ละครั้ง

4.8 การประเมินผลการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม (ทีศนา แชมมณี และคณะ, 2545) มีดังนี้

1 การให้ผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองซึ่งผู้สอนควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองจะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายและมีประโยชน์ต่อผู้เรียนยิ่งขึ้น

2 การให้ผู้เรียนร่วมประเมินผลการเรียนรู้จากการทำงานร่วมกัน ซึ่งสามารถประเมินผลได้ 2 ลักษณะ คือ

(1) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม

(2) การประเมินผลความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

4.9 บทบาทของครูและนักเรียนในการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม บทบาทครู (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน, 2540) มีดังนี้

1 มีความเป็นกันเอง มีความเห็นอกเห็นใจนักเรียน สร้างบรรยากาศที่ดีต่อการเรียน สนใจ ให้กำลังใจ สนทนา ไถ่ถาม

2 พูดน้อย และจะเป็นเพียง ผู้ประสานงาน แนะนำ ช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการเท่านั้น

3 ไม่ชี้นำหรือโน้มแนวความคิดของนักเรียน

4 สนับสนุน ให้กำลังใจ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานแสดงออกอย่างอิสระ และแสดงออกซึ่งความสามารถของนักเรียนแต่ละคน

5 สนับสนุนให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ สรุปผลการเรียนรู้และประเมินผลการกระทำให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

การสื่อสาร

1. ทฤษฎีการสื่อสาร

ทฤษฎีการสื่อสาร คือ การอธิบายการสื่อสารในด้านความหมาย กระบวนการองค์ประกอบ วิธีการ บทบาทหน้าที่ ผล อิทธิพล การใช้ การควบคุม แนวคิดของศาสตร์ต่างๆ แนวโน้มอนาคต และปรากฏการณ์เกี่ยวกับการสื่อสาร แต่การอธิบายต้องมีการ

อ้างอิงอย่างมีเหตุผลที่ได้จากหลักฐาน เอกสาร หรือปากคำของมนุษย์ (มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช นนทบุรี, 2547, อัดสำเนา

2. ความหมายของการสื่อสาร

กิจกรรมที่มุ่งสร้างความร่วมมือหรือคล้ายคลึงกันให้เกิดขึ้นระหว่างบุคคล
ที่เกี่ยวข้อง

อริสโตเติล (Aristotle, 1960, p. 97 หมายถึง การแสวงหา “วิธีการชักจูงใจ
ที่พึงมีอยู่ทุกรูปแบบ”

วอเรน ดับเบิลยู วีเวอร์ (Werren W. weaver, 1949, p. 95 กระบวนการ
ทุกอย่างที่จิตใจของคนๆ หนึ่ง อาจมีผลต่อจิตใจของคนอีกคนหนึ่ง การสื่อสารจึงไม่
หมายความว่าเพียงการเขียนและการพูดเท่านั้น หากแต่ยังรวมไปถึง ดนตรี ภาพ การแสดง
บัลเลต์ และพฤติกรรมทุกพฤติกรรมของมนุษย์อีกด้วย

เจอร์เก้น รอยซ์และเกรกอรี เบทสัน (Jurgen Ruesch and Gregory Bateson,
1951, pp. 5-6 การสื่อสารไม่ได้หมายถึงการถ่ายทอดสารด้วยภาษาพูดและเขียน ที่ชัด
แจ้งและแสดงเจตนาชัดเจนเท่านั้น แต่การสื่อสารยังรวมไปถึงกระบวนการทั้งหลายที่คนมี
อิทธิพลต่อกันด้วย คำนิยามนี้ยึดหลักที่ว่า การกระทำและเหตุการณ์ทั้งหลายที่คนมีอิทธิพล
ต่อกันด้วย คำนิยามนี้ยึดหลักที่ว่า การกระทำและเหตุการณ์ทั้งหลายมีลักษณะเป็นการ
สื่อสาร หากมีผู้เข้าใจการกระทำและเหตุการณ์เหล่านั้น หมายความว่าความเข้าใจที่
เกิดขึ้นนั้นได้เปลี่ยนแปลงข่าวสารที่คนๆ นั้นมีอยู่ และมีอิทธิพลต่อบุคคลผู้นั้น

เอ็ดเวิร์ด ซาร์พียร์ (Edward Sapir, 1933, p. 79 การสื่อสารคือการตีความ
โดยสัญชาตญาณต่อท่าทางที่แสดงเป็นสัญลักษณ์โดยไม่รู้ตัว ต่อความคิดและต่อ
พฤติกรรมของวัฒนธรรม วัฒนธรรมของบุคคล

จอร์จ เกร็บเนอร์ (George Gerbner, 1966, p. 102 การสื่อสารคือการ
แสดงปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social interaction โดยใช้สัญลักษณ์และระบบสื่อสาร
(message systems

คาร์ล ไอ โฮฟแลนด์ (Carl I. Hovland, 1953, p. 12 และคณะ (การสื่อสาร
คือกระบวนการที่บุคคลหนึ่ง (ผู้ส่งสาร สิ่งสิ่งเร้า (โดยปกติเป็นภาษาพูดหรือเขียน เพื่อ
เปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลอื่น (ผู้รับสาร

จอร์จ เอ มิลเลอร์ (George A. Miller, 1951, p. 6 “การสื่อสาร หมายถึง
การถ่ายทอดข่าวสารจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง”

ชาร์ล อี ออสกู๊ด (Charles E. Osgood, 1974, p. 12 “ในความหมายโดยทั่วไปแล้ว การสื่อสารเกิดขึ้นเมื่อฝ่ายหนึ่งคือผู้ส่งสาร มีอิทธิพลต่ออีกฝ่ายหนึ่ง คือผู้รับสาร โดยใช้สัญญาณต่างๆ ซึ่งถูกส่งผ่านสื่อที่เชื่อมระหว่างสองฝ่าย”

เอเวอเรท เอ็ม โรเจอร์ส และเอฟ ฟลอยด์ ชูเมคเกอร์ (Everett M. Rogers F. Floyd Shoemaker, New York: The Free Press p. 11 “การสื่อสาร คือ กระบวนการซึ่งสารถูกส่งจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร”

วิลเบอร์ ชแรมม์ (Colin Cherry” New York: Wiley, 1957, p. 219 “การสื่อสารคือการมีความเข้าใจร่วมกันต่อเครื่องหมายที่แสดงข่าวสาร”

แอบเน่ เอ็ม ไอเซนเบิร์ก และเทรี คาว แกมเบิล (Abne M Eisenberg and Teri Kwai Gamble, New York : Mamillan, 1982, p. 18 ได้กล่าวว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการในการรับรู้ร่วมกันในเรื่องของความคิด ความรู้สึกและความรู้

จากการศึกษานิยามของคำว่า การสื่อสารต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วเราพอสรุปได้ว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน

3. วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร

การสื่อสารในชีวิตของแต่ละบุคคลนั้นล้วนมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไปและส่งผลต่อการดำเนินชีวิตได้คือ ทำให้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว ทำให้ทราบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สร้างความสัมพันธ์ทางสังคม ทำให้เกิดการแสดงออก ทำให้เกิดการพักผ่อนหย่อนใจ ทำให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้เกิดกำลังใจ

4. วิธีการสื่อสาร

4.1 การสื่อสารด้วยวาจา หรือ วจนภาษา คือ ภาษาพูดที่เปล่งออกมาเป็นเนื้อหา เช่น การร้องเพลง การพูด เป็นต้น

4.2 การสื่อสารที่มีใช้วาจา หรือ อวจนภาษา คือ ภาษากาย กิริยา ท่าทาง สีหน้า ดวงตา น้ำเสียง การแต่งกาย สัญลักษณ์

5. รูปแบบของการสื่อสาร

การสื่อสารทางเดียว (One-way communication เป็นการส่งข่าวสารหรือ การสื่อสารไปยังผู้รับแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยที่ผู้รับไม่สามารถมี การตอบสนองทันที กับผู้ส่ง แต่อาจจะมีผลป้อนกลับไปยังผู้ส่งภายหลังได้ เช่น การเขียนจดหมาย การสื่อสารแบบนี้ผู้ส่งและผู้รับไม่สามารถมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันได้ทันที จึงมักเป็นการสื่อสารโดยใช้สื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อีเมล sms เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ถึงแม้สื่อมวลชนจะเป็น

การสื่อสารทางเดียวกั้ตามปัจจุบัน รายการวิทยุส่วนใหญ่และรายการโทรทัศน์บางรายการ ได้เปิดโอกาสให้ผู้ฟังหรือผู้ชมร่วมแสดงความคิดเห็นโดยการโทรศัพท์ ทำให้การสื่อสาร กลายเป็นการสื่อสารแบบสองทาง

การสื่อสารแบบสองทาง (Two-way communication) เป็นการสื่อสารที่ผู้รับ มีการตอบสนองป้อนกลับทันที (immediate response) ส่งกลับมายังผู้ส่ง โดยที่ผู้ส่งหรือ ผู้รับอาจจะต่อหน้ากันหรืออยู่คนละสถานที่ก็ได้ แต่มีการเจรจาโต้ตอบกันไปมา โดยเป็น การผลัดกันทำหน้าที่ผู้ส่งและผู้รับ

6. ระดับกิจกรรมทางการสื่อสาร

6.1 ระดับตัวเอง (Intrapersonal communication) เป็นการสื่อสารกับตัวเอง เป็นทั้งผู้ส่งและผู้รับในขณะเดียวกัน เช่น การเขียน การอ่าน การวิเคราะห์ตัวเอง การเตือน ตัวเอง

6.2 ระดับระหว่างบุคคล (Interpersonal communication) เป็นการสื่อสาร ระหว่างคนสองคน เป็นการสื่อสารที่มี feedback ซึ่ง feedback นี้จะมีอิทธิพลอย่างมาก ในการสื่อสาร โดยสามารถแบ่งได้เป็น

- การสื่อสารแบบเผชิญหน้า (face to face) เป็นการที่ผู้รับผู้ส่งสารเห็น หน้ากัน พูดคุยกัน

- การสื่อสารระหว่างบุคคลแบบมีสื่อกลาง (interposed communication) เป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลโดยการใช้สื่อเป็นตัวกลาง อาจจะเป็นจดหมาย โทรศัพท์ วิทยุสื่อสาร

6.3 ระดับกลุ่มย่อย (Group communication) เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล กับกลุ่มชนซึ่งเป็นคนจำนวนมาก เช่น การสอนในห้องเรียน การฟังการปราศรัย หาเสียง

6.4 ระดับมวลชน (Mass communication) เป็นการสื่อสารโดยใช้สื่อมวลชน ประเภท วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ รวมถึงสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น นิตยสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ เป็นต้น เพื่อการติดต่อไปยังผู้รับสารจำนวนมากซึ่งเป็นมวลชนหรือกลุ่มคนให้ได้รับข้อมูล ข่าวสารเดียวกันในเวลาพร้อมๆ หรือไล่เลี่ยกัน

7. องค์ประกอบของการสื่อสาร

7.1 ผู้ส่ง ผู้สื่อสาร แหล่งข่าว (sender, communicator, source)

เป็นแหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบในการจัดเตรียมสาร ทำให้มีผู้รับรู้สาร ผู้ส่ง สารอาจเป็นคนเดียวหรือกลุ่มคนก็ได้ ซึ่งเป็นผู้นำเรื่องราวข่าวสาร เพื่อส่งไปยังผู้รับ โดย

วิธีการใดวิธีการหนึ่ง โดยใช้ภาษาพูด เขียน ภาษามือ ภาพ สัญลักษณ์ เป็นต้น เพื่อให้ผู้รับเข้าใจ ซึ่งผู้สื่อสารจะสื่อสารได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้สื่อสารต่อไปนี้

- ทักษะในการสื่อสาร ได้แก่ ความสามารถในการพูด การเขียน ต้องรู้คำศัพท์ การสะกดและไวยากรณ์เป็นอย่างดี การแสดงอากัปกิริยาและการมีเหตุและผลต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับเรื่องที่พูด ความสามารถในการทำความเข้าใจเนื้อหาที่จะพูด

- เจตคติ เป็นความรู้สึกรู้สึกจากภายในของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างลึกซึ้ง ด้วยการสะสมมานาน เจตคติของผู้ส่งสารต่อสารที่จะส่ง หากผู้ส่งสารมีความสนใจสารที่จะส่งออกไปนั้นจะส่งผลให้การส่งสารเป็นไปด้วยความมั่นใจ จริงใจ เช่น ผู้พูดนิยมกลัวไม่อย่างมาก ก็จะทำให้ผู้พูด พูดด้วยความมั่นใจให้ข้อมูลด้วยความจริงใจและส่งผลให้ผู้ฟังมีความเชื่อมั่น เจตคติของผู้ส่งสารต่อผู้รับสาร หากผู้ส่งสารไม่มีความจริงใจหรือตั้งใจที่จะทำให้ผู้รับสารได้ประโยชน์จากสารแล้ว จะทำให้มักจะทำปรากฏให้ผู้รับสารทราบไม่ว่าทางใดก็ตาม หนึ่ง จนเกิดความสงสัยและไม่เชื่อมั่นในตัวผู้ส่งสาร

- ความรู้ ผู้ส่งสารต้องมีความรู้ทั้งในเรื่องที่จะพูด การเลือกเนื้อหาที่น่าเชื่อถือและสอดคล้องกับเรื่องที่จะพูด เหมาะสมกับผู้ฟัง การเลือกใช้สื่อ รวมไปถึงความรู้เกี่ยวกับผู้รับสาร

- ระบบสังคมและวัฒนธรรม เป็นตัวกำหนดให้ผู้ส่งสารมีบทบาท หน้าที่หรือตำแหน่งในสังคมเป็นอย่างไรอย่างหนึ่ง เช่น บุคคลจากภาครัฐ อาวุโส ซึ่งมีผลต่อการยอมรับและเข้าใจในสารอย่างมาก วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ (ความเกรงใจ การแสดงท่าทาง การพูดอธิบายเรื่องราว

- อื่นๆ เช่น บุคลิกภาพผู้ส่งสาร น้ำเสียง ความสนิทสนมระหว่างผู้ส่งและผู้รับ กระฉับกระเฉง ยิ้มแย้ม

8. การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

8.1 สารที่ควรเรียนรู้ โดยปกติเป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ผ่านประสบการณ์สำคัญ ได้แก่ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก อย่างไรก็ตามควรทำความเข้าใจสาระที่ควรเรียนรู้ตามลักษณะการใช้ภาษาที่แฝงอยู่ในการจัดประสบการณ์ทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ดังนี้

8.1.1 การฟัง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้เสียงที่ได้ยิน การตระหนัก

ถึงความหมายของเสียงนั้นในบริบทแวดล้อม และการตีความสิ่งที่ได้ยินโดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิม การรวบรวมข้อมูล การจินตนาการ หรือความชื่นชอบของเด็ก ทั้งนี้ สารที่ควรเรียนรู้เกี่ยวกับการฟังแบ่งออกเป็น 3 ด้าน (Jalongo, 1992, p. 67) ได้แก่

(1) ด้านความสามารถในการได้ยินและจับใจความ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์และภูมิหลังของเด็ก ครูจึงต้องปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการและความจำเป็นนั้นๆ

(2) ด้านความตั้งใจฟัง เกิดขึ้นเมื่อมีแรงจูงใจ มีเหตุผลที่ดี หรือมีประโยชน์ต่อเด็ก

(3) ด้านนิสัยในการฟัง เป็นพฤติกรรมตอบสนองต่อสถานการณ์ในการฟัง นิสัยที่ดีในการฟังเกิดจากการที่เด็กมีความสนใจ ได้รับข้อมูลหรือสารที่ชัดเจน และการได้ตอบสนองต่อสิ่งที่ได้ยิน

ดังนั้น สิ่งที่ครูควรตระหนักและวางแผนในการกำหนดสาระที่เด็กควรเรียนรู้ด้านการฟัง คือ การช่วยให้เด็กมีความไวต่อการใช้บริบท หรือสิ่งชี้แนะเพื่อการตีความ และการเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ยินกับประสบการณ์ของเด็ก โดยที่ครูเป็นผู้ช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ต่างๆ อย่างเพียงพอ เหมาะสมกับวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสนใจของเด็ก เพื่อเป็นแรงจูงใจที่ช่วยให้เด็กมีความตั้งใจในการฟัง และพัฒนาไปสู่การมีนิสัยที่ดีในการฟังในที่สุด

8.1.2 การพูด เป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารกับผู้อื่น สารที่เด็กควรเรียนรู้เพื่อให้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีความหมาย และตรงตามความต้องการของเด็ก ได้แก่

(1) คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็ก หรือคำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องราวที่เด็กสนใจ

(2) การเรียงลำดับคำต่างๆ เพื่อใช้ในการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ

(3) การใช้คำพูดที่เป็นที่ยอมรับ และ/หรือคำพูดที่สุภาพ

(4) การใช้คำพูดให้เหมาะสมกับบุคคลที่ต้องการสื่อสารด้วย

(5) ความมั่นใจในการพูดกับผู้อื่น

(6) การยอมรับความคิดที่ผู้อื่นแสดงออกด้วยการพูด

(7) ความสนใจที่มีต่อคำใหม่ๆ สารเหล่านี้ช่วยให้เด็กสามารถมากขึ้น

8.1.3 การอ่าน เป็นกระบวนการที่เด็กใช้ในการถอดรหัสสัญลักษณ์ และทำความเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดผ่านสัญลักษณ์เหล่านั้น องค์ประกอบของการอ่านที่เด็กควรเรียนรู้ (สุภัทรา คงเรือง, 2539, หน้า 19-20) ได้แก่

- (1) ความรู้เกี่ยวกับการใช้หนังสือ ได้แก่ การรู้ทิศทางในการถือหนังสือ การรู้ส่วนประกอบของหนังสือ และ การรู้ทิศทางในการอ่าน
- (2) ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ได้แก่ การรู้ว่าการอ่านกับการเขียนสัมพันธ์กัน การรู้จักคำคุณตา การรู้ว่าคำคืออะไร การรู้จักตัวอักษรตัวแรก และตัวสุดท้ายของคำ และ การรู้รูปร่างและทิศทางของตัวอักษร
- (3) ความรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายวรรคตอน ได้แก่ การรู้ความหมายของเครื่องหมายคำพูด เครื่องหมายคำถาม และเครื่องหมายอัศเจรีย์
- (4) ความรู้เกี่ยวกับการใช้สิ่งชี้แนะในการคาดคะเนและตรวจสอบการคาดคะเน ได้แก่ การคาดคะเน และตรวจสอบการคาดคะเนโดยอาศัยภาพ ความหมายของคำ โครงสร้างของประโยค และ/หรือ พยัญชนะต้นของคำ

8.1.4 การเขียน เป็นกระบวนการแสดงออกถึงความรู้สึก ความต้องการ และความคิดผ่านทางเครื่องหมายและสัญลักษณ์ต่างๆ องค์ประกอบของการเขียนที่เด็กควรเรียนรู้ (ภาวิณี แสนทวีสุข, 2538, หน้า 9) ได้แก่

- (1) การสร้างสัญลักษณ์ภาษาเขียน หมายถึง การสร้างภาพ และ/หรือข้อความ ด้วยการวาด การลอก การจํามาเขียนทั้งที่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์และถูกต้องสมบูรณ์ การคิดพยัญชนะขึ้นเสียงของคำ ตลอดจนการคิดสะกดคำ
- (2) ทิศทางการเขียน หมายถึง การจัดเรียงตำแหน่งของสิ่งที่เขียน ตั้งแต่การจัดเรียงตามแนวตั้งและแนวนอนอย่างสะเปะสะปะ ไปจนกระทั่งเด็กสามารถเขียนจากซ้ายไปขวา และบนลงล่างอย่างสม่ำเสมอ
- (3) วิธีถ่ายทอดความหมายของสัญลักษณ์ภาษาเขียน หมายถึง การแสดงความหมายของภาพ และ/หรือข้อความที่ตนเขียนให้ผู้อื่นรับรู้ด้วยการบอกให้ครูช่วยเขียนให้ เขียนเองบางส่วน ตลอดจนเขียนเองทั้งหมด
- (4) ความซับซ้อนของความหมาย หมายถึง ความชัดเจน ความละเอียดลออ และครอบคลุมความหมายที่ต้องการสื่อโดยใช้หน่วยไวยากรณ์ที่เป็นตัวอักษร คำ หรือประโยคต่างๆ

ทั้งนี้ การนำเสนอสาระการเรียนรู้ด้านภาษา ทั้งประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้โดยแยกตามทักษะการใช้ภาษานั้น เพื่อให้ครุมีความกระจ่างชัดต่อ ทักษะทางภาษาในแต่ละทักษะ ไม่ได้หมายถึงการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กโดยแยกแต่ละ ทักษะออกจากกัน การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยด้านภาษาต้องเป็นการบูรณา การทุกทักษะเข้าด้วยกัน โดยจัดกิจกรรมที่สนับสนุนให้เด็กได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อ ความหมายในชีวิตประจำวันอย่างแท้จริง

8.2 การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย
การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กด้านภาษาจำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้เด็กได้คุ้นเคย กับการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย และเป็นองค์รวม เนื่องจากสภาพแวดล้อมในห้องเรียน เป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อความต้องการในการเรียนภาษาของเด็ก การจัดสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของเด็กต้อง สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็ก ส่งเสริมให้เด็ก สำรวจ ปฏิบัติจริง เป็นผู้กระทำด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เด็กเป็นอิสระได้สังเกตและตั้ง สมมุติฐาน ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับบุคคลรอบข้าง เป็นสิ่งแวดล้อมที่เน้น ความหมายมากกว่ารูปแบบ ควรยอมรับการสื่อสารของเด็กในรูปแบบต่างๆ โดยคำนึงถึง ความหมายที่เด็กต้องการสื่อมากกว่าความถูกต้องทางไวยากรณ์ (हररषषष ढलवलषषषष, 2535, pp. 211-212)

ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยควรมีวัสดุอุปกรณ์ ส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือที่มีคุณภาพ เด็กที่ได้อยู่ในห้องเรียนที่มีวรรณกรรมสำหรับเด็กที่มี คุณภาพมีแนวโน้มที่จะรักการอ่านและการอ่านวรรณกรรมที่ดีจะกลายเป็นส่วนสำคัญ ของชีวิตในอนาคตของเด็ก อีกทั้งยังเป็นส่วนที่กระตุ้นให้เด็กมีความต้องการอ่านบ่อยครั้ง ซึ่งส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้วัสดุอุปกรณ์ที่ควรมี ในห้องเรียนได้แก่วรรณกรรมสำหรับเด็กที่มีความหลากหลายในด้านของผู้แต่ง และผู้วาด ภาพประกอบ มีระดับความยากแตกต่างกัน มีวัสดุที่ใช้สำหรับการอ้างอิง ประกอบด้วย พจนานุกรม แผนที่ บัญชีคำศัพท์ และสารานุกรม นิตยสารสำหรับเด็ก นอกจากนี้ครูควร จัดให้มีสื่อสำหรับการเขียนทั้งกระดาษที่ไม่มีเส้น และมีเส้นหลายสี หลายแบบ หลายขนาด กระดาษบันทึกเล็กๆ ซองจดหมาย ดินสอ ปากกา สีชนิดต่างๆ เครื่องเหลาดินสอ ตราขาย และแท่นประทับ นอกจากนี้ยังอาจจัดสื่อสำหรับการเย็บกระดาษ ซึ่งประกอบด้วยเครื่อง เย็บกระดาษ ที่เจาะกระดาษ เชือก กาว เทปใส กระดาษกาว คลิปหนีบกระดาษ กรรไกร เป็นต้น โดยควรจัดวางให้เด็กสามารถเลือกหยิบใช้และนำมาเก็บคืนได้ด้วยตนเองด้วย

8.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษา

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยควรจัดให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย (DAP) ไม่ควรเป็นการสอนทักษะทางภาษาอย่างเป็นทางการ แต่ควรเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความท้าทายให้เด็กเกิดความต้องการที่จะร่วมกิจกรรม และสามารถประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง หรือมีผู้ใหญ่คอยชี้แนะ เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับพัฒนาการทางภาษาของเด็ก และช่วยให้เด็กก้าวไปสู่พัฒนาการทางภาษาในขั้นต่อไป ครูควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างกันของเด็ก ตัวอย่างการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย มีดังต่อไปนี้

8.3.1 การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ (Morning Message เป็นกิจกรรมที่เด็กและครูได้สนทนาร่วมกันในช่วงเริ่มต้นกิจกรรมของแต่ละวัน ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และได้เปลี่ยนกันเป็นผู้พูดและผู้ฟัง ครูควรส่งเสริมให้เด็กมีมารยาทที่ดีในการพูดและการฟัง หากเด็กคนใดไม่ต้องการพูดก็ไม่ควรถูกบังคับให้พูด เพื่อให้เด็กที่ไม่มั่นใจในตนเองรู้สึกสบายใจที่จะมีส่วนร่วมในการฟังการสนทนา หัวข้อที่ใช้สนทนาอาจเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และเหตุการณ์พิเศษของแต่ละวัน เช่น วันนี้เราจะทำอะไรกันบ้าง จะมีใครมาที่ห้องเราบ้าง ฯลฯ เป็นข่าวสารจากเด็ก ซึ่งเด็กอาจเล่าเรื่องส่วนตัวของตนเอง หรือเล่าเกี่ยวกับสิ่งของที่ตนนำมา (Show & Tell) เด็กที่ได้เล่าเรื่องจะรู้สึกเสมือนว่าตนเองเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ตนกำลังพูดอยู่ นับว่าเป็นการช่วยขยายประสบการณ์ให้แก่เด็กคนอื่นๆ ด้วย และเมื่อเด็กๆรู้ว่าแต่ละวันเขาสามารถเล่าเรื่องเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนได้ เด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับการเตรียมเรื่องที่จะพูดไว้ล่วงหน้า หรือเป็นหัวข้อที่เด็กสนใจ ซึ่งเด็กๆ จะพยายามหาข้อมูลมาให้มากที่สุดเท่าที่เขาจะทำได้ เด็กๆ อาจหาข้อมูลด้วยการพูดคุยกับคุณพ่อคุณแม่ สังเกตหรือทดลองด้วยตนเอง ฯลฯ

การสนทนาเป็นวิธีการสำคัญและเป็นวิธีการหลักที่ครูจำเป็นต้องใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัย เพราะในขณะที่เด็กสนทนากับครู เด็กจะได้ยินแบบอย่างของการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม เมื่อเด็กสนทนากันเอง เด็กจะมีโอกาสฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้ยินคำศัพท์ใหม่ๆ ได้ทำความเข้าใจการพูดของเพื่อนจากสิ่งชี้แนะ (McGee and Richgels, 2000, p. 160) การที่เด็กได้เล่าเรื่องให้เพื่อนฟังทำให้เด็กรับรู้และเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันมากขึ้น เด็กได้ใช้ภาษาบ่อยขึ้น เด็กจะรู้จักใช้คำถามถามเพื่อน รู้จักการหาข้อมูลไว้ตอบคำถาม

เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และยังช่วยพัฒนาการยอมรับในสิ่งที่ผู้อื่นพูดอีกด้วย ระหว่าง การสนทนา ครูควรมีบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในการสนทนา ถ้ามีผู้ปกครองหรือ ผู้ใหญ่คนอื่นอยู่ด้วยก็ควรให้บุคคลเหล่านั้นเป็นส่วนหนึ่งของการสนทนา ไม่ควรมี บรรยายกาของการตัดสินว่าสิ่งที่เด็กพูดถูกหรือผิดเพื่อส่งเสริมให้เด็กต้องการมีส่วนร่วมใน การสนทนาและติดตามหัวข้อที่สนทนาอย่างสม่ำเสมอ

8.3.2 การอ่านออกเสียงให้เด็กฟัง (Reading Aloud) เป็นกิจกรรมที่ครู เลือกวรรณกรรมสำหรับเด็กที่ดีมาอ่านให้เด็กฟัง ครูควรจัดให้มีช่วงเวลาเฉพาะสำหรับการ อ่านออกเสียงให้เด็กฟัง (Story Time) กิจกรรมนี้อาจจะจัดเป็นกิจกรรมกลุ่มย่อยหรือ จัดสำหรับเด็กกลุ่มใหญ่ก็ได้ โดยครูเลือกหนังสือที่เด็กสนใจมาอ่านให้เด็กฟัง ครูควรอ่าน ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ผู้วาดภาพประกอบ อ่านเนื้อเรื่องพร้อมกับชี้ข้อความขณะที่อ่าน เปิด โอกาสให้เด็กได้ถามคำถาม หรือสนทนาเกี่ยวกับตัวละคร หรือเรื่องราวในหนังสือ ครูอาจ เชิญชวนให้เด็กคาดเดาเหตุการณ์ในเรื่องบ้าง และควรเตรียมข้อมูลที่ช่วยให้เด็กเข้าใจคำ ยากที่ปรากฏในเรื่อง ถามคำถามที่กระตุ้นให้เด็กคิดวิเคราะห์ และจัดกิจกรรมต่อเนื่องจาก เรื่องที่อ่านให้เด็กเลือกทำตามความสนใจ เช่น เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ปรากฏในเรื่องในเด็ก ได้เล่นสมมุติ เตรียมภาพให้เด็กได้เรียงลำดับเรื่องราว เป็นต้น

ช่วงเวลาที่ครูอ่านหนังสือให้เด็กฟังนี้ควรเป็นช่วงเวลาที่ทำให้เด็กรู้สึก อบอุ่น และมีความสุข ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและเด็ก ครูควรอ่านหนังสือให้เด็ก ฟังทุกวันเพื่อช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน และช่วยให้เด็กมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ หนังสือนิสัย การใช้สิ่งชี้แนะในการคาดคะเนและตรวจสอบการคาดคะเน

8.3.3 การให้เด็กเล่าเรื่องซ้ำ (Story Retelling) เป็นกิจกรรมเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการจับใจความ เด็กปฐมวัยเรียนรู้การจับใจความด้วยการฟังนิทาน เพราะนิทานมีโครงสร้าง สีสานในการเขียน และเรื่องราวที่เด็กคุ้นเคย เอื้อให้เด็กสามารถใช้ ความรู้เดิมในการจับใจความจากเรื่องที่ฟังและดูภาพประกอบ เมื่อครูเล่านิทานให้เด็กฟัง แล้ว ครูต้องถามคำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดจับใจความสำคัญ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องเป็น แบบอย่างของการคาดคะเน แปลความ ตีความ และตรวจสอบความเข้าใจ แล้วเก็บ ประเด็นสำคัญในการจับใจความ จากนั้นจึงเปิดโอกาสให้เด็กเล่าเรื่องให้ผู้อื่นฟัง โดยการ เล่าเรื่องอาจเป็นกิจกรรมระหว่างครูกับเด็ก หรือเป็นกิจกรรมระหว่างเด็กกับเด็กด้วยกัน เพื่อให้เด็กเกิดแรงจูงใจในการเรียนและฝึกปฏิบัติในสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว

เทคนิคในการสอนเล่านิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ ได้แก่ ก่อนเล่านิทานครูถามคำถามให้เด็กคาดคะเน และเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม ขณะเล่านิทาน ครูถามคำถามให้เด็กตีความ ให้คาดคะเน ให้แปลความ และตรวจสอบความเข้าใจ หลังเล่านิทานจบควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้ทบทวนเรื่องราวที่ได้ฟัง เช่น การทำแผนผังนิทาน หนังสือนิทาน บอร์ดนิทาน กล้องนิทาน ฉากนิทาน แผ่นพับนิทาน ภาพแขวนต่อเนื่อง การขีดหุ่น ภาพตัดต่อนิทาน บทบาทสมมติ และกะเบาะนิทาน ทั้งนี้ ครูควรเสริมแรงอย่างเหมาะสมขณะเด็กเล่าเรื่องซ้ำให้ผู้อื่นฟังด้วย (อลิสซา เพ็ชรรัตน์, 2539)

8.3.4 การอ่านร่วมกัน (Shared Reading) เป็นกิจกรรมที่มีเครื่องมือหลักหรือสื่อพื้นฐานคือหนังสือเล่มใหญ่ ซึ่งขนาดของตัวหนังสือใหญ่พอที่เด็กที่นั่งอยู่ข้างหลังมองเห็นคำหรือตัวหนังสือในแต่ละหน้า หนังสือเล่มใหญ่ที่เลือกมาใช้ควรเป็นวรรณกรรมเด็กที่เป็นที่คุ้นเคย และเป็นประเภทหายได้

ขั้นตอนของการอ่านร่วมกันเริ่มตั้งแต่การอภิปรายถึงเนื้อเรื่องของหนังสือที่จะอ่าน หรือนำสิ่งของที่สัมพันธ์กับเรื่องมานำเสนอ เพื่อช่วยให้เด็กเริ่มสนใจหนังสือที่จะอ่านและช่วยให้เด็กมีความรู้พื้นฐานในเรื่องที่จะอ่านด้วย อ่านหนังสือให้เด็กฟังทั้งเรื่องเพื่อให้เด็กสนใจ ชี้คำขณะที่อ่านเพื่อให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือ คำ หรือข้อความ เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการอ่าน ให้เด็กสนุกกับส่วนที่ทายล่วงหน้าได้

เมื่ออ่านร่วมกับเด็กหลายครั้งแล้วครูควรจัดกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ส่วนย่อยของข้อความที่เป็นประโยค วลี หรือคำ โดยการทำหน้ากากปิดตัวหนังสือเพื่อให้เด็กเห็นคำหรือวลีที่ต้องการเน้นให้ชัดขึ้นและให้เด็กที่เป็นอาสาสมัครอ่าน นอกจากทำหน้ากากแล้วครูอาจใช้กิจกรรมการเติมคำที่เจาะจงที่หายไป (Cloze) กิจกรรมนี้จะช่วยให้เด็กเข้าใจได้ว่าข้อความหรือคำไม่ใช่รูปภาพ และเรียนรู้ว่าตัวหนังสือจะมีทิศทาง ซึ่งการเติมคำที่หายไปนี้อาจเป็นประเภททางเสียงและประเภททางตา หรือครูอาจใช้กิจกรรมการเน้นที่คำสำคัญด้วยการทำบัตรคำสำคัญไว้ให้เด็กนำไปเทียบกับคำในหนังสือตามความสนใจ หรืออาจทำบัตรภาพจากในหนังสือให้เด็กจับคู่ภาพกับเนื้อความในหนังสือก็ได้

หลังจากที่ได้อ่านร่วมกันแล้ว ครูควรจัดกิจกรรมการสื่อภาษาและกิจกรรมการเล่นเกมภาษา เพื่อให้เด็กได้สื่อความหมายสิ่งที่ได้อ่าน กิจกรรมการสื่อภาษา ได้แก่ การทำหนังสือนิทาน การแสดงละคร การเล่าเรื่องซ้ำ การทำงานศิลปะ การทำภาพผนัง ฯลฯ โดยใช้หนังสือเล่มใหญ่เป็นสื่อ ส่วนกิจกรรมการเล่นเกมภาษา ได้แก่ เกมหาคำที่

เหมือนกันในนิทาน เกมหาชื่อตัวละคร เกมพูดตามเครื่องหมายวรรคตอน เกมลำดับภาพ และข้อความจากเรื่อง เป็นต้น (สุภัทรา คงเรือง, 2539)

8.3.5 การสอนอ่านแบบชี้แนะ (Guided Reading เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้พื้นฐาน ในด้านการอ่านอย่างเหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็ก เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างครูกับเด็กเป็นรายบุคคลหรือทำงานกับเด็กเป็นกลุ่มย่อย 4-8 คน (Stewig and Simpson, 1995)

ครูควรเลือกหนังสือที่มีระดับความยากเหมาะสมกับกลุ่มเด็ก โดยพิจารณาจากความซับซ้อนของเรื่องและภาษาที่ใช้ในนิทาน ลักษณะของประโยคที่เล่าเรื่อง และภาพประกอบ ที่ช่วยให้เด็กคาดเดาเรื่องและคำได้มาใช้ในการอ่านร่วมกับเด็ก กิจกรรมนี้มีเงื่อนไขสำคัญที่กลุ่มเด็กและครูต้องมีหนังสือที่ครูเลือกไว้ทุกคน เมื่อครูประเมินว่าเด็กต้องได้รับการเพิ่มพูนความรู้พื้นฐานเรื่องใด ครูจะตั้งวัตถุประสงค์ในเรื่องนั้น เพื่อนำมาสอดแทรกในการอ่านร่วมกับกลุ่มเด็ก

ความรู้พื้นฐานในการอ่านของเด็ก เช่น ส่วนประกอบของหนังสือ การใช้หนังสือ การคาดเดาเรื่องราวจากภาพหรือโครงสร้างของประโยค การเชื่อมโยงเรื่องราวกับประสบการณ์เดิมของเด็ก การรู้จักคำใหม่ การเล่นกับเสียงของตัวอักษรหรือพยัญชนะต้นของคำ การคาดเดาคำใหม่จากภาพ และตัวอักษร ฯลฯ (Neuman and Bredekamp, 2000) ทั้งนี้ครูต้องกำหนดช่วงเวลาเฉพาะในการสอนอ่านแบบชี้แนะ ซึ่งในแต่ละสัปดาห์เด็กควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนี้อย่างน้อย 1 ครั้ง สิ่งสำคัญในการสอนอ่านแบบชี้แนะคือ การที่ครูสอนทักษะย่อยๆ นี้จะต้องไม่ทำมากเกินไปจนเสียอรรถรสของเรื่องที่อ่านด้วยกัน

8.3.6 การอ่านอิสระ (Independent Reading เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเลือกอ่านตามความสนใจ สื่อที่ใช้ในการอ่านอาจเป็นหนังสือประเภทต่างๆ คำคล้องจอง เนื้อเพลง หรือสื่อต่างๆ เช่น ป้ายข้อความต่างๆ ในห้องเรียน ป้ายประกาศเตือนความจำ คำแนะนำในการใช้และเก็บของเล่น คำขวัญ คำคล้องจองประจำมุม ป้ายสำรวจชื่อเด็กที่มาโรงเรียน ป้ายแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ป้ายอวยพรวันเกิด รายการอาหารและของว่างประจำวัน ปฏิทิน รายงานอากาศประจำวัน และป้ายอวยพรวันเกิดเพื่อน เป็นต้น

ครูควรจัดให้เด็กมีเวลาเลือกอ่านอย่างอิสระตามความสนใจ และอาจจัดทำบันทึกการอ่านของเด็ก โดยการให้เด็กเล่าหรือพูดคุยเรื่องที่อ่านให้ครูหรือเพื่อนฟัง ครูช่วยบันทึกสิ่งที่เด็กอ่าน หรืออาจให้เด็กจดชื่อหนังสือที่ตนอ่านลงในสมุดบันทึก

8.3.7 การอ่านตามลำพัง (Sustained Silent Reading–SSR)

วิธีการส่งเสริมการอ่านที่ดี คือการให้เด็กมีโอกาสในการอ่านจริงๆ ครูควรจัดให้มีช่วงเวลาเฉพาะที่เด็กทุกคนรวมทั้งครูเลือกหนังสือมาอ่านตามลำพัง ช่วงเวลานี้เด็กจะได้เลือกหนังสือที่ตนชื่นชอบหรือสนใจมาอ่าน แม้ว่าชื่อของกิจกรรมจะเป็นการอ่านเงียบๆ โดยไม่รบกวนผู้อื่น แต่ในทางปฏิบัติเด็กอาจพูดออกเสียงพิมพ์ระหว่างอ่านบ้าง ครูไม่ควรบังคับให้ทุกคนเงียบสนิทระหว่างอ่าน กิจกรรมนี้อาจใช้เวลาประมาณ 5–10 นาทีต่อวัน ควรเป็นเวลาที่มีอิสระในการเลือกอ่านโดยครูไม่ต้องมอบหมายงานต่อเนื่องจากการอ่านให้เด็กทำ (Stewig and Simpson, 1995, p. 216)

8.3.8 การเขียนร่วมกัน (Shared Writing เป็นกิจกรรมที่ครูเขียนร่วมกับเด็กโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เด็กใช้กระบวนการเขียนตั้งแต่การการตัดสินใจแสดงความคิดที่ประมวลไว้ออกมาเป็นภาษาเขียนให้ผู้อื่นรับรู้ด้วยการสร้างตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ สื่อความหมายที่ครอบคลุมความหมายที่ต้องการสื่อ โดยจัดเรียงตำแหน่งสิ่งที่เขียนจากซ้ายไปขวา และบนลงล่าง การเขียนร่วมกันทำให้เด็กรู้ว่าความคิดสามารถบันทึกไว้ด้วยข้อความได้ และทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการเขียน

ในการเขียนร่วมกัน ครูอาจเริ่มต้นด้วยการเชิญชวนให้เด็กสนทนาเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เด็กริเริ่มและสัมพันธ์กับประสบการณ์จริงของเด็ก ครูแสดงแบบอย่างของการตัดสินใจถ่ายทอดความคิดเป็นข้อความหรือสัญลักษณ์โดยการกระตุ้นให้เด็กช่วยกันบอกสิ่งที่ต้องการสื่อความหมาย แล้วให้เด็กช่วยกันสรุปข้อความที่เด็กช่วยกันบอกให้กระชับรัดกุม เหมาะที่จะเขียน เพื่อให้เด็กจำข้อความนั้นได้ก่อนลงมือเขียน ให้ครูเป็นคนเขียนข้อความเอง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการวิจารณ์เด็กที่เขียนผิดต่อหน้าเพื่อนและครู จนเด็กที่เขียนเสียกำลังใจ และไม่กล้าเขียนอีก ระหว่างที่เขียนควรหมั่นถามให้เด็กติดตามบอกให้ครูเขียน ควรเขียนให้เด็กเห็นสีลามีมือที่ถูกต้อง เขียนตัวหนังสือขนาดใหญ่พอที่เด็กจะเห็นทิศทางการเขียนที่ถูกต้อง ทั้งนี้ ลายมือที่ครูเขียนมีส่วนสำคัญในการเป็นแบบอย่างให้แก่เด็ก ครูจึงควรระวังเรื่องลายมือและสีลามีมือที่ถูกต้องสวยงาม เมื่อเขียนเสร็จแล้วจึงอ่านทวนให้เด็กฟัง อาจให้เด็กอ่านทวนอีกครั้ง และให้เด็กวาดภาพประกอบ (ภาวิณี แสนทวีสุข, 2538)

ตัวอย่างกิจกรรมการเขียนร่วมกัน ได้แก่ กิจกรรมสำรวจเด็กมาโรงเรียน ซึ่งให้เด็กได้ลงชื่อมาโรงเรียนตามความสมัครใจ จากนั้นเมื่อถึงเวลาสำรวจรายชื่อเด็กและครูสามารถนำไปลงชื่อนี้มาใช้เขียนร่วมกันว่ามีเด็กมาโรงเรียนจำนวนเท่าไร หรือใครไม่มา

โรงเรียนบ้าง กิจกรรมประกาศข่าว โดยการเปิดโอกาสให้เด็กหรือครูแจ้งข่าวสารที่ต้องการให้ทุกคนรับรู้ เมื่อครูเขียนตามที่เด็กบอกแล้วสามารถนำข้อความดังกล่าวมาตีประกาศ เป็นต้น

8.3.9 การเขียนอิสระ (Independent Writing) เป็นกิจกรรมที่เด็กริเริ่มเนื้อหาที่ต้องการสื่อความหมายอย่างอิสระในช่วงเวลาของกิจกรรมสร้างสรรค์และเล่นตามมุม เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กเขียนเพื่อสื่อความหมายตามความสนใจและความสนใจ เด็กเป็นผู้เลือกเนื้อหาในการทำกิจกรรม เช่น การเขียนถ่ายทอดความคิดที่ผลงานศิลปะและผลงานการต่อบล็อก การบันทึกชื่อนิทานที่อ่าน การเขียนเพื่อทำอุปกรณ์ประกอบการเล่นสมมุติ เช่น ใบสั่งยา เมฆ ฯลฯ การบันทึกการสังเกตในมุมวิทยาศาสตร์ ครูอาจเตรียมกิจกรรมให้เด็กได้เขียนอย่างมีความหมายโดยสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้เนื้อหาจากหน่วยการเรียนรู้มาบูรณาการกับการเขียนอิสระตามมุม ประสบการณ์ให้เด็กได้เลือกทำ เช่น การพิมพ์ภาพมือและเท้าที่มุมศิลปะในหน่วยตัวเรา การทำเมนูอาหารที่มุมร้านอาหารในหน่วยอาหารดีมีประโยชน์ เป็นต้น (ภาวิณี แสันทวีสุข, 2538)

พฤติกรรมที่พึงประสงค์

พฤติกรรม (Behaviors) พฤติกรรม เป็นคำที่ใช้โดยทั่วไปในสังคม รวมทั้งในศาสตร์ด้านต่างๆ เป็นคำที่ใช้แทนการแสดงออกของบุคคลในบริบทต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับทุกๆ คนในสังคม หากแต่ในทางวิชาการ จะสรุปว่า พฤติกรรมคืออะไร มีศาสตร์ใดศึกษาเรื่องพฤติกรรม การศึกษาพฤติกรรมเริ่มขึ้นตั้งแต่เมื่อใด นักวิชาการศึกษาประเด็นใดเกี่ยวกับพฤติกรรม และใช้กระบวนการใดในการศึกษา ข้อคำถามที่กล่าวข้างต้นถือเป็นจุดเริ่มต้นของการนำทางผู้อ่านเข้าสู่เรื่องใกล้ตัวที่คำตอบยังใกล้ตัวในหลายประเด็น เพื่อให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจเบื้องต้นถึงขอบเขต และพัฒนาการของการศึกษาพฤติกรรม ซึ่งเป็นฐานต่อการทำความเข้าใจในรายละเอียดต่างๆ ที่จะกล่าวถึงในบทต่อไป

1. ความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) ได้กล่าวไว้ใน มาตราที่ 23 และ 26 เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สรุปได้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา

ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยต้องผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545, หน้า 13-15)

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ จึงมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย

2. ความหมาย

เลฟตัน และแบรนนอน (Lefton & Brannon, 2008, p. 3 ได้แบ่งคำว่า “พฤติกรรม” (Behavior และ “กระบวนการทางจิต” (Mental processes ออกจากกันอย่างชัดเจน โดยสรุปว่า พฤติกรรม คือ การแสดงออกภายนอก เช่น การเคลื่อนไหว การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (การสนทนา และการตอบสนองทางอารมณ์หรือการแสดงออกทางอารมณ์ (การหัวเราะ หรือร้องไห้ นอกจากนี้ยังรวมถึงการทำงานของระบบต่างๆ ภายในร่างกาย เช่น การเต้นของหัวใจ หรือการทำงานของสมอง ซึ่งสามารถใช้เครื่องมือตรวจสอบได้ ในขณะที่กระบวนการทางจิต คือ กระบวนการคิดและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผล ทั้งนี้ สามารถทำนายหรือพยากรณ์กระบวนการทางจิตผ่านการศึกษาพฤติกรรม

คิง (King, 2011 หน้า 4 ได้แบ่งความหมายของ “พฤติกรรม” กับ “กระบวนการทางจิต” ออกจากกันอย่างชัดเจน โดยให้ความหมายของพฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำทุกอย่างของบุคคลที่สามารถสังเกตได้โดยตรง เช่น การจูบ, การร้องไห้, การขับรถไปเรียน ขณะที่กระบวนการทางจิต หมายถึง ความคิด, ความรู้สึก และแรงจูงใจที่บุคคลรับรู้แต่เพียงผู้เดียว โดยไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง เช่น ความคิดที่มีต่อการกระทำ, ความรู้สึกต่อสถานการณ์ และความทรงจำ

เนวิด (Nevid, 2013, p. 4 ได้อธิบายว่า พฤติกรรม คือ การกระทำของบุคคลซึ่งจะครอบคลุมเฉพาะสิ่งที่แสดงออก เช่น การพูด การนั่ง การยิ้ม หรือการเคลื่อนไหว เป็นต้น หากแต่กระบวนการทางจิตเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นส่วนบุคคลซึ่งผู้อื่นไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง เช่น ความคิด อารมณ์ความรู้สึก การรับรู้ การรับสัมผัส หรือแม้กระทั่งความฝัน เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ม.ป.ป ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525, หน้า 580 ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า เป็นการกระทำหรือแสดงออกมาทางกล้ามเนื้อ ความคิด ความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

ธัญญา ชีระอภิรักษ์ (2555, หน้า 5 กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง อาการที่แสดงออกของมนุษย์ ปฏิบัติการโต้ตอบต่อสิ่งเร้าที่อยู่รอบตัว โดยจากการสังเกตหรือการใช้เครื่องมือช่วยวัดพฤติกรรม ซึ่งส่งผลต่อกระบวนการทางร่างกาย

ส่วนนักวิชาการต่างๆ เช่น กริช สืบสนธิ์ (2538, หน้า 48 สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2541, หน้า 14 ถวิล ธาราโกชน์ และศรีนัย ดำริสุข (2544, หน้า 5 ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า พฤติกรรมเป็นการแสดงออกหรือการกระทำกิจกรรมใดๆ ให้ปรากฏแก่การรับรู้ของผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ โดยการแสดงออกจากร่างกายนั้นๆ อาจเปิดเผยหรือซ่อนเร้นก็ได้ และผู้อื่นสามารถสังเกตเห็นได้หรือสังเกตไม่ได้

พฤติกรรม คือ กิริยาของสิ่งมีชีวิตที่แสดงออกมาเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า อันเป็นไปอย่างเหมาะสมเพื่อการอยู่รอดของชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยสิ่งมีชีวิตรับสิ่งเร้าด้วยหน่วยรับความรู้สึก เพื่อแสดงพฤติกรรมตอบโต้ พฤติกรรมสามารถจำแนกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ 4 กลุ่ม ได้แก่

(1 พฤติกรรมที่มีมาแต่กำเนิด เป็นพฤติกรรมแบบง่ายๆ เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ 1 โคนดัส เป็นพฤติกรรมการเคลื่อนที่เข้าหา หรือหนีจากสิ่งเร้าแบบไม่มีทิศทางที่แน่นอน และสามารถรับรู้สิ่งเร้าได้เฉพาะใกล้ๆ ตัวเท่านั้น 2 แทกซิส เป็นพฤติกรรมการเคลื่อนที่เข้าหาหรือหนีจากสิ่งเร้าแบบมีทิศทางที่แน่นอน และสามารถรับรู้สิ่งเร้าที่อยู่ห่างออกไปได้

(2) สัญชาตญาณ เป็นพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างอัตโนมัติ มีแบบแผนแน่นอน และไม่มีการเรียนรู้มาก่อน เช่น พฤติกรรมการย้ายถิ่นและพฤติกรรมการจำศีล

(3) พฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นไม่ได้ ถ้ามาจากการเรียนรู้มาก่อน เช่น ความพึงใจ ความเคยชิน การเรียนรู้อย่างมีเงื่อนไข การเรียนรู้โดยทดลองทำ หรือการลองผิดลองถูก และการเรียนรู้จากการใช้เหตุผล

(4) พฤติกรรมทางสังคม เป็นพฤติกรรมที่ใช้การสื่อสารติดต่อกันในกลุ่มของคน เช่น การสื่อสารด้วยท่าทาง การสื่อสารด้วยเสียง การสื่อสารด้วยการสัมผัส การสื่อสารด้วยสารเคมี

กลุ่มส่งเสริมการเรียนรู้การสอนและประเมินผล สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548, หน้า 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

จากความหมายของพฤติกรรม จะเห็นได้ว่า เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นจากตัวบุคคล ซึ่งแสดงออกหรือไม่แสดงออกโดยตรงการกระทำได้ และพฤติกรรมนั้นๆ เกี่ยวโยงกับบุคคลหลายๆ คน จนกลายเป็นพฤติกรรมในสังคม ทำให้เกิดศาสตร์ทางสาขาวิชาจิตวิทยาที่ทำการศึกษาด้านการเรียนรู้ การจูงใจ บุคลิกภาพ การรับรู้ การฝึกอบรม ประสิทธิภาพผลความเป็นผู้นำ ความพึงพอใจในงาน การตัดสินใจของบุคคล การประเมินผลการทำงาน การวัดทัศนคติ การคัดเลือกการศึกษาเกี่ยวกับกลไกภายในกลุ่ม ที่ทีมงาน การสื่อสาร อำนาจ ความขัดแย้ง พฤติกรรมระหว่างกลุ่ม วัฒนธรรมองค์การ การเปลี่ยนแปลงองค์การ เป็นต้น (Robbin, 1996 อ้างถึงใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541, หน้า 21 และอีกหลายๆ สาขาวิชาการศึกษา ซึ่งการแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งย่อมมีสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น

สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำที่แสดงออกอย่างเปิดเผยหรือซ่อนเร้นทั้งทางกาย วาจา ความคิด จิตวิญญาณ และสังคม เพื่อสนองตอบต่อสิ่งเร้าให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและตามวิสัยพื้นฐานของแต่ละบุคคล

3. ประเภทของพฤติกรรม

จากความหมายที่ผู้เขียนสรุปในหัวข้อข้างต้น พบว่า พฤติกรรมจะประกอบไปด้วยการกระทำหรือการแสดงออกที่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง และกระบวนการทางจิตที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับการแบ่งประเภทของพฤติกรรมที่นักวิชาการบางกลุ่มในสมัยก่อนได้ทำการแบ่ง (Coon & Mitterer, 2013, หน้า 14, จีราภรณ์ ตังกิตติภรณ์, 2556, หน้า 2-3 ดังนี้

3.1 พฤติกรรมภายนอก

พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior คือ การกระทำหรือปฏิกิริยาทางร่างกายที่ทั้งเจ้าตัวและบุคคลอื่นสามารถสังเกตเห็นผ่านอวัยวะรับสัมผัส/ประสาทสัมผัส (ตา หู จมูก ลิ้น หรือ ผิวหนัง หรือใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ช่วยสังเกตซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับคำว่า “พฤติกรรม” ของนิยาม ณ ปัจจุบัน ทั้งนี้ สามารถแบ่งพฤติกรรมภายนอกออกเป็น 2 ประเภท คือ

(1) พฤติกรรมภายนอกชนิดโมลาร์ (Molar Behavior เป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้โดยใช้อวัยวะรับสัมผัส ไม่ต้องใช้เครื่องมือช่วย เช่น การเดิน การวิ่ง การจาม เป็นต้น

(2) พฤติกรรมภายนอกชนิดโมเลกุล (Molecular Behavior เป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นหรือวัดได้ด้วยเครื่องมือทางการแพทย์หรือเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ เช่น การทำงานของต่อมต่างๆ ในร่างกาย การทำงานของอวัยวะภายใน หรือการทำงานของระบบประสาท เป็นต้น

3.2 พฤติกรรมภายใน

พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior คือ กระบวนการที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล จะโดยรู้สึกตัวหรือไม่รู้สึกตัวก็ตาม เป็นกระบวนการที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้และไม่สามารถใช้เครื่องมือวัดได้โดยตรง หากเจ้าของพฤติกรรมไม่บอก (บอกกล่าว เขียน หรือแสดงท่าทาง ได้แก่ ความคิด อารมณ์ความรู้สึก ความจำ การรับรู้ ความฝัน รวมถึงการรับสัมผัสต่างๆ เช่น การได้ยิน การได้กลิ่น ความรู้สึกทางผิวหนัง เป็นต้น ทั้งนี้ พฤติกรรมภายในจำเป็นต้องอนุมานหรือคาดเดาผ่านพฤติกรรมภายนอก โดยพฤติกรรมภายในมีความสอดคล้องกับคำว่า “กระบวนการทางจิต/จิตลักษณะ” ทั้งนี้ พฤติกรรมภายในสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

(1) พฤติกรรมภายในที่เกิดขึ้นโดยรู้สึกตัว (Conscious process เป็นพฤติกรรมที่เจ้าของพฤติกรรมรู้สึกตัวว่ากำลังพฤติกรรมนั้นๆ หากไม่บอก ไม่แสดงอาการ หรือทำทางใดๆ ก็ไม่มีผู้ใดรับรู้ได้ว่าเกิดพฤติกรรมนั้นๆ ยกตัวอย่างเช่น อารมณ์ความรู้สึก ความคิด ความฝัน จินตนาการ เป็นต้น

(2) พฤติกรรมภายในที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้รู้สึกตัว (Unconscious process เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยที่เจ้าของพฤติกรรมไม่รู้รู้สึกตัว หากแต่มีพฤติกรรมภายนอก ยกตัวอย่าง เช่น แรงจูงใจ ความคาดหวัง ความวิตกกังวล เป็นต้น

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรม

พฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมในทางบวกหรือในทางลบ ย่อมจะเกิดขึ้นได้กับทุกคน ในทุกเวลาและทุกสถานการณ์ ปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรม เหล่านี้ขึ้นนั้น ถวิล ธาราโกชน และศรีนัย ดำริสุข (2544, หน้า 7 ได้สรุปดังนี้

4.1 ปัจจัยทางด้านสรีรวิทยา เป็นปัจจัยพื้นฐานทางชีวภาพของมนุษย์ เป็นสิ่งเร้าที่สำคัญทำให้เกิดพฤติกรรม นับตั้งแต่พฤติกรรมอย่างง่าย เช่น เมื่อรู้สึกหิวก็จะไปหาอาหารมารับประทาน เมื่อรู้สึกง่วงนอน ก็จะไปหาที่นอน เพื่อให้ร่างกายได้พักผ่อน

4.2 ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่มนุษย์ต้องเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน และการพบกับสภาพสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันทำให้แต่ละบุคคลเกิดพฤติกรรมแตกต่างกัน ตามสภาพแวดล้อมนั้นๆ เช่น ถิ่นที่อยู่อาศัย ลักษณะดินฟ้าอากาศ แสงสว่าง บรรยากาศการทำงาน เพื่อน หรือสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ก็จัดว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งสิ้น

4.3 ปัจจัยด้านสังคม เป็นปัจจัยที่มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ต้องติดต่อเกี่ยวข้องกัน รวมเรียกว่าสังคม และเมื่อสังคมเกิดขึ้น คนในสังคมก็ต้องมีข้อตกลงร่วมกัน เรียกว่า โครงสร้างของสังคม ตัวอย่างเช่น สังคมของโรงเรียน มีความหมายว่ากลุ่มคนทุกคนที่อยู่ในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียน ครู อาจารย์ นักเรียน เจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายงานต่างๆ เป็นต้น และเพื่อให้อยู่ร่วมกันเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและทำงานให้เกิดประโยชน์แก่สังคม จึงจำเป็นต้องมีข้อกำหนดต่างๆ เพื่อให้แต่ละคนมีสิทธิส่วนบุคคล มีการเคารพสิทธิของผู้อื่น ซึ่งข้อกำหนดเหล่านี้คือ โครงสร้างของสังคม และเป็นเหมือนสิ่งบังคับพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปด้วยความเหมาะสม

ส่วน พวงทอง บ๊องภัย (2540, หน้า 40) ได้สรุปสาเหตุที่ทำให้คนประพฤติปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมแตกต่างกันไป 4 ประการ คือ

(1) ความคิดความรู้สึก คนที่ประพฤติปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน ส่วนมากมาจากความรู้ ความเชื่อ เจตคติ และค่านิยม ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

1 ความรู้ จะได้มาจากประสบการณ์ของตนเอง จากครู พ่อแม่ เพื่อน หนังสือ ตำรา และสิ่งตีพิมพ์อื่นๆ ซึ่งบางอย่างสามารถพิสูจน์ได้ แต่บางอย่างพิสูจน์ไม่ได้

2 ความเชื่อ เป็นการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก ซึ่งส่วนมากได้มาจากพ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย หรือผู้ที่เคารพนับถือ เป็นความเชื่อที่ไม่ต้องการพิสูจน์ และความเชื่อนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต เช่น ความเชื่อด้านการดูแลสุขภาพ ด้านอาหาร ด้านการเลี้ยงเด็ก เป็นต้น

3 เจตคติ เป็นเสมือนภาพสะท้อนให้เห็นความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ เจตคติเกิดจากประสบการณ์ หรือการเรียนรู้จากบุคคลที่อยู่ใกล้ตัว หรือจากคนอื่นๆ ที่มีปฏิสัมพันธ์ด้วย หรืออาจเกิดจากประสบการณ์ของผู้อื่นได้

4 ค่านิยม เป็นความเชื่อที่ปฏิบัติจนเป็นมาตรฐานที่สั่ง คมให้ ความสำคัญ ส่วนมากคนในชุมชนเดียวกันมักจะมีค่านิยมร่วมกัน ซึ่งค่านิยมนี้เป็นสิ่งดี หรือทำให้เกิดปัญหาก็ได้

(2) บุคคลที่สำคัญในชีวิต เป็นต้นเหตุที่มาของพฤติกรรม คือ อิทธิผลของผู้ที่มีความสำคัญในชีวิต โดยคนเราจะรับฟังและประพฤติปฏิบัติตามแบบอย่างที่เราเห็นว่าสำคัญต่อตัวเรา เช่น พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เพื่อนสนิท ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ เป็นต้น

(3) ทรัพยากร เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมของคนเปลี่ยนไป ทรัพยากรในที่นี้ หมายถึง เงิน เวลา ทักษะ บริการสาธารณสุข วัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก หรือสถานที่

(4) วัฒนธรรม เป็นประสบการณ์สะสมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน หลายร้อย หรือหลายพันปี ของผู้คนในสิ่งแวดล้อมหนึ่งๆ วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ การดำเนินชีวิตประจำวัน ก็เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ฉะนั้น วัฒนธรรมจึงเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งของพฤติกรรม และแนวทางการปฏิบัติของแต่ละวัฒนธรรมก็จะแตกต่างกัน

สรุปจะเห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมมาจากภายในตัวบุคคลเอง และจากสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวบุคคลนั้นๆ

5. ตัวชี้วัดคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ตาราง 1 ตัวชี้วัดคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

คุณลักษณะ	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	ปฐมวัย
1. ทักษะ กระบวนการ การคิด	1.1 มีทักษะ การจำแนก เปรียบเทียบ แยกแยะ	1) สามารถจำแนก เปรียบเทียบ แยกแยะ แง่มุมต่างๆ ของการ ทุจริต/ไม่ทุจริต การ ต่อต้าน/ไม่ต่อต้าน เช่น ข้อดี ข้อเสีย ประโยชน์ โทษ ความเหมาะสม ความไม่เหมาะสม	1) บอกเล่า อธิบาย การปฏิบัติ ที่ได้ กระทำ (ดีไม่ ไม่ดี ได้ เหมาะสมกับวัย
	1.2 มีทักษะ กระบวนการคิด เชิงเหตุผลคิด อย่างวิจารณ์ญาณ	2) สามารถแสดง ความเห็น วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และ ประเมินความสมเหตุ สมผล ความ น่าเชื่อถือ และคุณค่าของการกระทำ/ การไม่กระทำ ทั้งของ ตนเองและผู้อื่น	2) บอก เล่า อธิบายผลดี ผลเสียของการ ปฏิบัตินั้นได้
	1.3 มีทักษะ กระบวนการคิด เชิงสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา	3) สามารถปรับตัวใน สังคม และสร้างสรรค์ ผลงานต่อต้านทุจริต	3) ปรับการปฏิบัติ ให้ดีขึ้นได้เหมาะสม กับวัย
2. มีวินัย	2.1 มีวินัยต่อ ตนเองผู้อื่น และ สังคม	1) ปฏิบัติตามข้อตกลง ข้อบังคับ กฎกติกา ระเบียบ และกฎหมาย ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	1. ยอมรับและ ปฏิบัติ ตนตาม ข้อตกลง กฎระเบียบของ ห้องเรียน โรงเรียน

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะ	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	ปฐมวัย
	2.2 มีความ รับผิดชอบต่อ หน้าที่และสิทธิ ของตนเอง	2) เข้าใจ ปฏิบัติตาม หน้าที่และรักษาสีททิตี ของ ตนเองอย่าง ครบถ้วน 3) ยอมรับผลที่เกิดจาก การกระทำของตนเอง	2) รู้และปฏิบัติตาม หน้าที่ของตนเอง อย่างถูกต้อง 3) ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจน สำเร็จ 4) ยอมรับผลที่เกิด จากการกระทำของ ตน และมีการแก้ไข
	2.3 มีความ รับผิดชอบต่อ ชุมชน สังคมและ ประเทศชาติ	4) รู้ เคารพสิทธิ ของผู้อื่น 5) เป็นพลเมืองดี ของ ชุมชน สังคม และ ประเทศชาติ	5) รอดคอย ตามลำดับ ก่อนหลัง 6) เคารพกติกา มารยาท และ ชักชวน ให้ผู้อื่นร่วม ปฏิบัติ
3. ซื่อสัตย์ สุจริต	3.1 ประพฤติตรง ความเป็นจริงต่อ ตนเองทั้งทางกาย วาจา และใจ 3.2 ประพฤติตรง ความเป็นจริงต่อ ผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา และใจ 3.3 ประพฤติตรง ความเป็นจริงต่อ	1) ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง 2) ปฏิบัติโดยค่านึง ถึงความถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัว ต่อการกระทำผิด 3) ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา 4) ไม่ถือเอาสิ่งของหรือ ผลงานของผู้อื่น มาเป็น ของตน	1) พูดความจริง 2) ยอมรับผิดเมื่อ ตนเองกระทำผิด 3) ปฏิบัติตามสิ่งที่ ได้ตกลงไว้ 4) ไม่แย่ง หยิบของ ผู้อื่นมาเป็นของตน

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะ	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	ปฐมวัย
	สังคม และโลกทั้งทางกาย วาจา และใจ	5) ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง 6) ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง	
4. อยู่อย่างพอเพียง	4.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผลรอบคอบ มีคุณธรรม	1) ใช้ทรัพย์สินของตนเอง ดำเนินชีวิตอย่างประหยัด คุ่มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม	1) เล่นใช้สิ่งของที่ตนเองมีอยู่หรือได้รับ ด้วยความพอใจและ นำมาเล่นใช้ เสมอๆ 2) มีพฤติกรรม (ทาทาง วาจา แสดงความรู้สึก ทางบวกต่อสิ่งของที่ตนเองมีอยู่หรือได้รับ 3) กินอยู่ง่าย ตามสภาพ จริง
		2) ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่าง ประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี 3) ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความ รอบคอบ มีเหตุผล	4) ใช้สิ่งของส่วนตน ตามความจำเป็น 5) รู้จักใช้สิ่งของที่มีอยู่ ทดแทนสิ่งที่ชำรุดไม่ซื้อหาใหม่ หรือประดิษฐ์ของเล่นง่ายๆ ได้ด้วยตนเอง

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะ	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	ปฐมวัย
	4.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	4) ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด 5) วางแผนการเรียนการทำงาน และการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	6) รู้จักออม และใช้เงิน ตามความจำเป็นและ ชักชวนผู้อื่นปฏิบัติด้วย 7) ใช้สิ่งของส่วนรวม พอดควรตามความจำเป็น 8) ใช้น้ำไฟเท่าที่จำเป็น และปิดทุกครั้งที่เลิกใช้ สม่่าเสมอ และชักชวน ผู้อื่นปฏิบัติด้วย
5. มีจิตสาธารณะ	5.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ไม่หวังผลตอบแทน	1) ช่วยปฏิบัติในงานที่ได้รับ การร้องขอจากผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน 2) แบ่งปัน ด้วยความเต็มใจ ไม่หวังผลตอบแทน	1) อาสาช่วยงานต่างๆ 2) เห็นใจผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน จากการไม่มีสิ่งของจำเป็น 3) รู้จักแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่นได้ โดยไม่ เรียกร้องสิ่งตอบแทน

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะ	ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	ปฐมวัย
	5.2 รวมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน สังคม	1) รวมกิจกรรม เผยแพร่ความดี ของบุคคลในโรงเรียน ชุมชน สังคมที่เป็น ต้นแบบการไม่ทุจริต 2) รวมกิจกรรม ป้องกันต่อต้านการทุจริต	4) รวมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมและชักชวนให้ผู้อื่นมีส่วนร่วม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

มณี ผ่านจันทาร (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง การสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ผลการวิจัยพบว่า 1 หลังการทดลองเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน มีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์มากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน มีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์มากกว่าเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3 เด็กปฐมวัยที่เป็นบุตรคนโตมีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างจากเด็กปฐมวัยที่เป็นบุตรคนเล็ก 4 เด็กปฐมวัย ที่มีสไตล์การเรียนรู้แบบแอนนาไลติก (Analytic) มีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์มากกว่าเด็กปฐมวัยที่มีสไตล์การเรียนรู้แบบโกลบอล (Global) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5 มีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะสไตล์การเรียนรู้กับการจัดกิจกรรมเท่านั้น ดังนั้น ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงควรตระหนักถึงความสำคัญ โดยการหาวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสม เพื่อนำไปใช้ในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้แก่ เด็กปฐมวัยในโอกาสต่อไป

ศิริพร เลิศพันธ์ (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการพัฒนาทักษะทางสังคม ด้านการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ผลการวิจัยพบว่า 1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านมี

คะแนนทักษะทางสังคมการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นหลังการทดลองเพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน มีคะแนนทักษะทางสังคมด้านการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3 เด็กปฐมวัย ที่มีสไตล์การเรียนรู้แบบแอนนาไลติก (Analytic) มีคะแนนทักษะทางสังคม ด้านการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นน้อยกว่ากลุ่มที่มีสไตล์การเรียนรู้แบบโกลบอล (Global) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4 ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสไตล์การเรียนรู้กับการจัดกิจกรรม โดยสรุปผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลเด็กปฐมวัย ควรใช้การการเล่นพื้นบ้านเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กโดยการสอดแทรกกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านเข้าในบทเรียนหรือกิจกรรมในแต่ละวันเพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะทางสังคมด้านการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นของเด็กปฐมวัยให้มีมากยิ่งขึ้น เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่เข้าจะได้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

อัฉนิมา อ่อนน้อม (2549, บทคัดย่อ) ผลการใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยต่อการพัฒนาสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัยการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการพัฒนาสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย 2) เปรียบเทียบการพัฒนาสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ซึ่งกำลังอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท จำนวน 30 คน แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว เปรียบเทียบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทย 2) แบบประเมินการพัฒนาสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยมีการพัฒนาสัมพันธภาพสูงขึ้นในทุกๆ ด้าน 2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยมีการพัฒนาสัมพันธภาพสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อุไรรัตน์ ไหมอ่อน (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าสังคมของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับ เด็กปกติ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรม

การเข้าสังคม ด้านการควบคุมอารมณ์ ด้านการปฏิสัมพันธ์พูดคุยกับผู้อื่น ด้านการทำกิจกรรมกลุ่ม ด้านการช่วยเหลือและด้านการยอมรับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กออทิสติกระดับปฐมวัย อายุ 3-5 ปี จำนวน 2 คน ที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนอนุบาลเวรตีพัทลุง ซึ่งได้มาโดยวิธีแบบเจาะจง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นระยะเวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 10 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 40 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าสังคมของเด็กออทิสติก และแบบบันทึกพฤติกรรมการเข้าสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และจากการบันทึก วิดีทัศน์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการสังเกตพฤติกรรมเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติพบว่า เด็กมีพัฒนาการการเข้าสังคมดีขึ้น เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ มีปฏิสัมพันธ์พูดคุยกับผู้อื่น มีทักษะในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนมากขึ้น รู้จักการรอคอย การช่วยเหลือ และยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนภายในห้องเรียน

2. ผลจากการบันทึกพฤติกรรมเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ พบว่า พัฒนาการทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง โดยลักษณะทั่วไปเด็กมีพฤติกรรมการเข้าสังคมดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนภายในห้องเรียน เด็กแสดงออกพฤติกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ พูดคุยกับผู้อื่น ลดพฤติกรรมความดื้อรั้น ความก้าวร้าว การทะเลาะวิวาท เด็กรู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น แสดงความเป็นเพื่อน และเคารพกฎกติกาของกลุ่มเพื่อน

3. ผลจากการบันทึกวีดีทัศน์พฤติกรรมเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ พบว่า พัฒนาการทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการทางสังคมดีขึ้น เริ่มรู้จักคบเพื่อน และเล่นกับเพื่อนได้การเล่นกับเพื่อนบางครั้งจะมีการแยกเพศกันบ้างในระยะแรกๆ เด็กเริ่มปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของตนเองได้ เช่น ยอมรับฟังเพื่อนๆ ให้

ความช่วยเหลือเพื่อนได้ เด็กเริ่มมีจินตนาการในการเล่นสามารถเล่นเลียนแบบชีวิตจริง เช่น เล่นขายของ เล่นหมอกับคนไข้ เล่นครูกับนักเรียน เป็นต้น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้

4. เด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน มีพฤติกรรมการเข้าสังคมสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

อาพร ตรีสุน (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการรับรู้ผ่านการมองในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติก ผลการวิจัยพบว่า 1 การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการรับรู้ผ่านการมอง ทำให้ทักษะทางสังคม เรื่องการขอบคุณ การขอโทษของนักเรียนออทิสติกทุกคนสูงขึ้น 2 ทักษะทางสังคม เรื่อง การขอบคุณ การขอโทษ ของนักเรียน ออทิสติกหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

สุภาภรณ์ สงนวน (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญที่สามารถส่งเสริม พฤติกรรมทางด้านสังคมในทางที่ดี ให้เกิดขึ้นกับตัวเด็ก การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านกับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาล 2 จำนวน 44 คน จาก 2 ห้องเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนบ้านพราน ตำบลพราน อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน และแบบสังเกตทักษะทางสังคมมี 6 ด้าน คือ การแสดงออกทางอารมณ์ ความไวในการรับรู้อารมณ์ผู้อื่นการควบคุมอารมณ์ตนเอง การแสดงออกทางสังคม ความไวในการรับรู้ทางสังคม และการควบคุมทางสังคม สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ ในการทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ t-test (Dependent Samples) และ Hotelling's T2 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านมีทักษะทางสังคมทั้ง 6 ด้าน หลังการจัดกิจกรรมสูงขึ้น อยู่ในระดับ ดี และมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านมีทักษะทาง

สังคมทั้ง 6 ด้าน สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสรุปครูผู้สอนเด็กระดับปฐมวัยหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรใช้กิจกรรมการเล่นที่บ้านสำหรับพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย เพื่อให้มีทักษะทางสังคมที่เหมาะสมกับวัยต่อไป

สาวิตรี ผลเจริญพงศ์ (2551, บทความย่อ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติก โดยใช้การเสริมแรงโดยใช้เบี้ยอรรถกร ผลการวิจัยพบว่า การใช้การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติกได้โดยพิจารณาจากความถี่พฤติกรรมก้าวร้าวในระยะเส้นพื้นฐานที่ 1 (A มีค่าเฉลี่ย 8.50 ระยะที่ 2 (B ระยะปรับพฤติกรรม แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงจากระยะเส้นพื้นฐาน พฤติกรรมโดยมีค่าเฉลี่ยของความถี่ 3.40

อิสริย์ เชื่องสุวรรณ (2552, บทความย่อ ได้ศึกษา เรื่อง การออกแบบโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกตามหลักการของดีไออาร์ ผลการศึกษาพบว่าการออกแบบโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกตามหลักการของดีไออาร์ มี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1 ประเมินข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมทางสังคม ความสนใจ และการเล่นของเด็ก 2 ประเมินพัฒนาการเบื้องต้น 3 ออกแบบโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกตามหลักการของดีไออาร์โดยโปรแกรมประกอบด้วยพัฒนาการระดับที่ 4,5 และ 6 คือ ส่งเสริมพัฒนาการด้านการสื่อสารที่ซับซ้อน ความคิดสะท้อนอารมณ์ และการคิดอย่างมีเหตุมีผล ตามลำดับ ภายหลังจากใช้โปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกตามหลักการของดีไออาร์ พบว่า เด็กกรณีศึกษามีพัฒนาการดีขึ้นกว่าก่อนการใช้โปรแกรม จากการเปรียบเทียบค่าความถี่โดยเฉลี่ยของพฤติกรรมหลังการใช้โปรแกรมเท่ากับ 104 ครั้ง ก่อนการใช้โปรแกรม มีค่าเท่ากับ 77 ครั้ง ระยะพักถอนการบำบัด เด็กกรณีศึกษายังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้เอง เช่น ส่งเสียงไม่เป็นภาษา มีพฤติกรรมกระตุ้นตัวเองโดยเลียนแบบเด็กโตด้วยการทุบหน้าอกตนเอง เด็กเล่นของเล่นคนเดียว เป็นต้น ระยะหลังการให้การบำบัดซ้ำ เด็กสามารถคิดแก้ปัญหาได้เอง เช่น เด็กอยากออกนอกห้องจะวิ่งไปหาคุณแจมาเปิด เด็กริเริ่มการเล่นสมมติด้วยตนเองโดยการนำตะกร้าผ้าสมมติเป็นรถแล้วนั่งขับข้างใน มีการแบ่งปันของเล่นแก่เด็กอื่น สามารถพูดปฏิเสธได้เมื่อไม่ต้องการ มีการสื่อสารที่เพิ่มมากขึ้น เป็นต้น

รัตนภรณ์ ตันมณี (2553, บทความย่อ ได้ ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารสองทางในเด็กออทิสติกโดยใช้กระดานสื่อสาร ผลการศึกษาพบว่า หลังการพัฒนา

ทักษะสองทางโดยใช้กระดานสื่อสารร่วมกับเทคนิคการชี้แนะ การเสริมแรง กระณีศึกษา มีความสามารถในการสื่อสารสองทางสูงขึ้น

หรรษา องคสิงห์ (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปรับพฤติกรรม การรอคอยของเด็กออทิสติก โดยใช้กิจกรรมการเล่นการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ปรับพฤติกรรมการรอคอยของเด็กออทิสติก โดยใช้กิจกรรมการเล่น กระณีศึกษาเป็น เด็กชาย อายุ 5 ปี จำนวน 1 คน ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นเด็กออทิสติก ศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านศรี้อย ระดับชั้นอนุบาล 1 ในห้องเรียนคูชานและเรียนในระบบเชื่อมต่อ ด้านกิจกรรมทางสังคมผู้ศึกษาใช้แผนการวิจัยแบบ Single Subject Design รูปแบบ A-B-A ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ 1) แผนการจัดการ ศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อปรับพฤติกรรมการรอคอย 2) แผนการสอนเฉพาะบุคคล ประกอบด้วยกิจกรรมการเล่น 10 แผน 3) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบความถี่ในการรอคอย ลำดับก่อน-หลัง 4) แบบบันทึกพฤติกรรมหลังการสอน และ 5) เครื่องบันทึกวิดีโอ ผลการศึกษาพบว่า กระณีศึกษามีพฤติกรรมการรอคอยขณะทำกิจกรรมหรือเล่นกับเพื่อน ดีขึ้น กล่าวคือ กระณีศึกษามีพฤติกรรม ดังต่อไปนี้ 1) ค่ามัธยฐานพฤติกรรมเดิหนือออก จากกิจกรรมก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 5 และ 4 2) ค่ามัธยฐานพฤติกรรมแย่งเพื่อน เล่นในขณะที่ยังไม่ถึงลำดับของตนเองก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 5 และ 3 แสดงให้เห็นว่าการทดลองประสบผลสำเร็จ เนื่องจากกระณีศึกษามีพฤติกรรมที่ดีขึ้น โดยมีความสนใจในการรวม

สิทธิมล พงษ์พัฒน์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการเล่นตาม มุมประสบการณ์ด้วยสื่อธรรมชาติที่มีต่อพฤติกรรมอหิธาบท 4 ของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์ด้วยสื่อ ธรรมชาติเด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมอหิธาบท 4 มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กิ่งแก้ว ปาจารย์ และแก้วตา นพมณีจรัสเลิศ (2555, บทคัดย่อ) การ ติดตามผลการรักษาเด็กออทิสติกที่ใช้แนวทาง DIR/ฟลอร์ไทม์ พบว่า ที่ได้ติดตามผลการ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีภาวะออทิสซึมระดับปฐมวัย (อายุ 2-6 ปี โดยฝึกให้พ่อแม่ จำนวน 34 ครอบครัว ใช้เทคนิค DIR/Floortime กับเด็กที่บ้านเป็นระยะเวลา 1 ปี เมื่อครบ กำหนดพบว่า เทคนิค DIR/Floortime ช่วยให้เด็กที่มีภาวะออทิสซึมมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ทุกคนแต่ในระดับที่แตกต่างกัน

สุธีญา อภัยยานุกร และคณะ (2556, บทคัดย่อ ได้ ศึกษาการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกในโรงพยาบาลศูนย์ ผลการวิจัย พบว่า 1 สภาพปัจจุบันในการบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกของโรงพยาบาลศูนย์ พบว่า ด้านบุคลากร ให้บริการดีและเป็นมิตร มีกิจกรรมการสอนเด็กเหมาะสม แต่ยังขาด ความรู้ในการสอนเด็กออทิสติก ด้านบริหาร พบว่า นโยบายการให้บริการไม่ชัดเจน ผู้ปกครองต้องรอคิวนาน ยากลำบากและเสียค่าใช้จ่ายมาก ในการเดินทางเพื่อพาเด็กมา รับบริการ และเวลาไม่เพียงพอต่อการพัฒนาเด็ก ด้านงบประมาณ ไม่มีงบประมาณในการ จัดการสถานที่ซึ่งคับแคบและด้านอุปกรณ์ ยังขาดอุปกรณ์ที่เหมาะสม 2 รูปแบบบริการ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกที่ได้จากผลการวิจัย มีองค์ประกอบที่สำคัญ 9 ประการ คือ 1 การส่งเสริมพัฒนาการตั้งแต่แรกเริ่มหรือเร็วที่สุด 2 การบริการช่วยเหลือแบบราย บุคคลและรายครอบครัว 3 การสอนที่เป็นระบบ 4 ให้หลักสูตรและวิธีการสอนที่เฉพาะ สำหรับเด็กออทิสติก 5 การช่วยเหลือหรือการสอนที่เข้มข้น 6 การมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง 7 การทำงานระหว่างกลุ่มสหวิชาชีพ 8 มีเครือข่ายการบริการที่ดี และ 9 มี นโยบายที่ชัดเจนในการให้บริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติก

พัชรารัตติ เมืองหงส์ และรุ่งรัตน์ ศรีอำนาจ (2559, บทคัดย่อ ได้ศึกษา งานวิจัยเรื่อง ผลการศึกษาพัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กที่มีภาวะออทิสซึมโดยใช้ เทคนิค DIR Foortime ผลการวิจัยพบว่า หลังจากการส่งเสริมพัฒนาการด้วยเทคนิค DIR Foortime เด็กที่มีภาวะออทิสซึมทุกกรณีศึกษา มีพัฒนาการแบบองค์รวมเพิ่มสูงขึ้น จาก การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าครูและผู้ปกครองเด็กที่มีภาวะออทิสซึมควรนำเทคนิค DIR Foortime ไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่มีภาวะออทิสซึมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

พรศิริ ศิริเรศ (2560, บทคัดย่อ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุด กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษ โดยใช้เทคนิค Picture Me Reading ผลการวิจัยพบว่า 1 ผลของการพัฒนา ความสามารถการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนพิเศษ โดยใช้เทคนิค Picture Me Reading มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 57.89 นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.53 นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์คะแนน แบบฝึกหัด/ผ่านเกณฑ์คะแนนทดสอบ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58 2 ผลของความสามารถ ในการจำหลังเรียนรู้การอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนพิเศษโดยใช้เทคนิค Picture

Me Reading จำนวน 19 คน พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 78.94 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 21.05

สุปรिता นาฬี (2562, บทคัดย่อ ได้ศึกษาเรื่อง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มีค่าเท่ากับ 0.6667 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 66.67

2. งานวิจัยต่างประเทศ

โอลเซน และฟูลเลอร์ (Olsen & Fuller, 2003, p. 10 ได้ศึกษาที่ว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองร่วมคิดและพัฒนาร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้ปกครองสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจนในการพัฒนาเด็กอย่างมีความหมาย เนื่องจากผู้ปกครองเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กของตน

แฮริงตันและคณะ (Harris & Handleman, 2000 ได้ศึกษาที่กล่าวว่าเด็กออทิสติกที่มีอายุระหว่าง 13 เดือน จนถึง 4.5 ปี ที่สมควรได้รับการวินิจฉัยและรับบริการส่งเสริมพัฒนาการอย่างรวดเร็วที่สุดแต่ระยะเวลาที่ผู้ปกครองใช้ในการยอมรับการวินิจฉัยนาน ทำให้ก่อให้เกิดปัญหาในการเสียโอกาสและเพิ่มความเครียดแก่ครอบครัวมากขึ้น

พายเออร์และโรเบิร์ต (Prior & Robert, 2006 ได้ศึกษา ที่พบว่า การวางแผนการช่วยเหลือเด็กจากความสามารถปัจจุบันของเด็กเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงจุดแข็งของเด็กประกอบกับความต้องการของผู้ปกครอง รวมทั้งการประเมินผลพัฒนาการหลังการสอน และแจ้งผู้ปกครองทราบ จะทำให้เด็กออทิสติกได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้อง

ฮार्ट และคณะ (Heart et al., 1999 ได้เสนอแนะว่าการสอนเด็กออทิสติกมีวิธีการที่หลากหลาย ผู้ให้บริการส่งเสริมพัฒนาการจะต้องเชี่ยวชาญในการเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนาเด็กแต่ละคน ปริมาณเวลาที่เด็กออทิสติกเข้าร่วมในกิจกรรมของโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการ ได้แก่ เวลาในการสอนตามกิจกรรม เวลาที่บุคลากรใช้ในการฝึกเด็ก รวมทั้งการฝึกเด็กที่บ้านของผู้ปกครอง

คาบอต และคณะ (Kabot, Masi, & Segal, 2003 ได้เสนอแนะว่าควรมีโปรแกรมสำหรับผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการช่วยเหลือ การให้ความรู้ผู้ปกครอง และอื่นๆ ที่จำเป็นในการพัฒนาเด็กออทิสติก

กาซารี คาเซ็นไฮเซอร์ และคณะ (Kasari et al. (2008, pp. 125–137 ; Casenhiser, Shanker, and Stieben (2013, pp. 220–241 และ Mancil, Conroy, and Haydon (2008 ซึ่งได้รายงานว่าการเล่นทำให้ทักษะด้านการสื่อสารเพิ่มขึ้น

จอยซ์ และคณะ (Joyce, Mok, and Chung (2014, pp.23–30 ได้ศึกษาพบว่า DIR Floortime สามารถช่วยเด็กที่มีภาวะออทิสซึมพัฒนาไปตามขั้นตอนของพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมตามที่กำหนด และได้สนับสนุนว่าเทคนิคนี้สามารถสร้างพื้นฐานที่แข็งแรงไม่แต่เพียงในด้านสังคม อารมณ์ แต่ยังรวมถึงด้านสติปัญญาอีกด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นดังกล่าว การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม มีส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก หรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดการผลิตชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เพื่อพัฒนาการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ที่มุ่งศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. แบบแผนขั้นตอนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

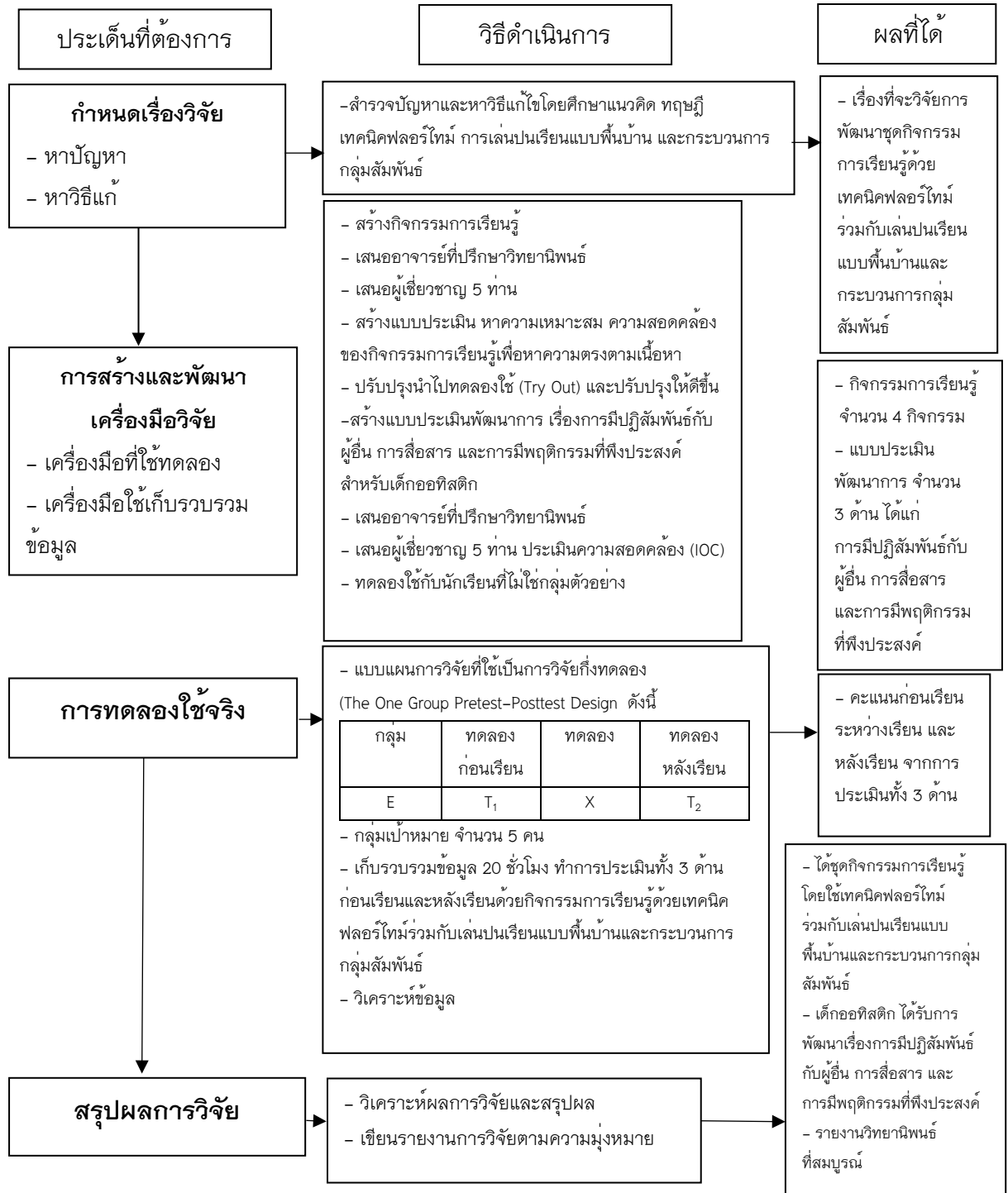
กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กออทิสติก จำนวน 5 คน ที่เข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม(EI) และเตรียมความพร้อมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2561 ซึ่งผู้วิจัยใช้เด็กออทิสติก เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selected ซึ่งมีวิธีการคัดเลือก ดังนี้

- 1.1 ขออนุญาตผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
- 1.2 เป็นเด็กออทิสติก ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสซึม
- 1.3 ประเมินความสามารถพื้นฐาน ตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความ

ต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ที่พบปัญหา 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

แบบแผนขั้นตอนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนของการวิจัยโดยรวม เป็นแผนภาพ ดังนี้

ภาพประกอบ 4 แผนภาพขั้นตอนการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบแผนของการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Design) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลอง รูปแบบกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังเรียนการทดลอง (Random One Group Pretest-Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตน์ และองอาจ นัยพัฒน์, 2551, หน้า 44 ปรากฏในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 แบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	ก่อนเรียน	ตัวแปรอิสระ	หลังเรียน
E	T ₁	X	T ₂

เมื่อ E แทน กลุ่มทดลอง
 T₁ แทน การประเมินก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง
 T₂ แทน การประเมินหลังเรียนของกลุ่มทดลอง
 X แทน การเรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย

เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน

5 กิจกรรม ประกอบแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education

Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP

จำนวน 5 แผน สัปดาห์ละ 1 วันๆ ละ 5 กิจกรรม ใช้เวลา 1 ชั่วโมงต่อครั้ง รวม 20 ชั่วโมง

ทั้งนี้รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังการทดสอบ

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก จำนวน 1 ฉบับ แยกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1 การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสบตากับผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความต้องการอยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นเกมแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 2 การสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประหม่อ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น 3 ด้าน พฤติกรรมที่พึงประสงค์ จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย การขอของเล่นจากคนอื่น การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ การขอบคุณ ใช้ประเมินความสามารถพัฒนาการเด็กออทิสติกโดยการสังเกต พฤติกรรมขณะก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ทั้ง 5 กิจกรรม ประเมินทั้งหมด 5 ครั้ง ตามรายการพัฒนาการเด็กออทิสติก ทั้ง 3 ด้าน คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จำนวน 8 ข้อ การสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จำนวน 9 ข้อ

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือภายใต้การกำกับดูแล และคำปรึกษาของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

2.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน การวัดผลและประเมินผล

2.1.2 ศึกษาคู่มือหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร

2.1.3 ศึกษาแนวทางตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร

2.1.4 ศึกษาคู่มือการพัฒนาเด็กออทิสติกแบบองค์รวม (เทคนิคDIR/ฟลอร์ไทม์ ของกึ่งแก้ว ปาจารย์ (2553, หน้า 6-332

2.1.5 ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเล่นปนเรียน (Play Way Method ความหมาย ทฤษฎี/แนวคิด แนวทางการจัดการเรียนรู้ ข้อค้นพบจากการวิจัยของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 409-413

2.1.6 ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process ความหมาย ทฤษฎี/แนวคิด แนวทางการจัดการเรียนรู้ ข้อค้นพบจากการวิจัยของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 213-219

2.1.7 ศึกษาการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เรื่องการส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และการเล่นเพื่อส่งเสริมเด็กที่มีความต้องการพิเศษของรองศาสตราจารย์ ดร.ปภัสนพร ปรีเอี่ยม (2548, หน้า 1-74

2.1.8 ศึกษากิจกรรมนันทนาการสำหรับเด็กพิการ ความหมาย ประโยชน์ ประเภทของนันทนาการ ของสำนักนันทนาการ กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2558, หน้า 4-92

2.1.9 ศึกษาชุดส่งเสริมวัฒนธรรมไทย เล่นสนุก เล่นแบบไทย ความสุขของผองเพื่อนวัยซน ของต๋อยต๋อง (2559, หน้า 9-135

2.1.10 ศึกษาของเล่นเพื่อพัฒนาเด็กพิการ ของมูลนิธิเพื่อเด็กพิการ (2554, หน้า 8-42

2.1.11 ศึกษาชุดกิจกรรม ของบุญชม ศรีสะอาด (2541, หน้า 95

2.1.12 วางแผนการจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม ประกอบแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP จำนวน 5 แผน

สัปดาห์ละ 1 วันๆ ละ 5 กิจกรรม ใช้เวลา 1 ชั่วโมงต่อครั้ง รวม 20 ชั่วโมง ทั้งนี้รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังการทดสอบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 3 การวิเคราะห์เนื้อหาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ประกอบแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP)

กิจกรรมการเรียนรู้	พัฒนาการ	พัฒนาการที่คาดหวัง
กิจกรรมที่ 1 การเก็บดอกไม้ กิจกรรมที่ 2 การร้อยดอกไม้ กิจกรรมที่ 3 การถวายเป็นรูป เพื่อบูชาพระพุทธรูป กิจกรรมที่ 4 การตากผ้าและ พับผ้า กิจกรรมที่ 5 การเล่นเกม สมมติภายในบ้าน	การมีปฏิสัมพันธ์ กับผู้อื่น จำนวน 8 ข้อ	1. การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือ เสียงพูดของผู้อื่น 2. การสบตากับผู้อื่น 3. การสังเกตหรือแสดงความอยาก รู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดลอม 4. การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม 5. การเล่นเกมสำรวจหรือ เลียนแบบการเล่น 6. การใช้จินตนาการในการเล่นหรือ เล่นเลียนแบบผู้อื่น 7. ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือ ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 8. การปฏิบัติตามข้อตกลงในการ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
จำนวน 5 กิจกรรม ประเมิน จำนวน 5 ครั้ง (ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน	การสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ	1. การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง 2. การสื่อสารหรือพยายามสื่อสาร ให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ 3. การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ ตนเองชอบ

ตาราง 3 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้	พัฒนาการ	พัฒนาการที่คาดหวัง
		4. การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประหม่อม หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น
		5. การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น
	มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์จำนวน 9 ข้อ	1. การทักทาย การไหว้
		2. การรอคอย
		3. การเข้าแถว
		4. การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น
		5. การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น
		6. การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย
		7. การขอของเล่นจากคนอื่น
		8. การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ
		9. การขอบคุณ
รวม		22 ข้อ

2.1.12 สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ประกอบแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) โดยการวิเคราะห์ความสามารถและพัฒนาของเด็กออทิสติก เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้/พัฒนาการที่คาดหวัง ออกแบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ แล้วจัดทำแผนการจัดการศึกษา

เฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP จำนวน 5 แผน เพื่อใช้กับนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย (เด็กออทิสติก จำนวน 5 คน ที่เข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม(EI) และเตรียมความพร้อม ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2561 ที่เรียนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย เนื้อหา จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป เทคนิคการสอน สื่อ/อุปกรณ์ การวัดและประเมินผล เกณฑ์การวัดและประเมินผล ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของกลุ่มบริหารวิชาการ ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา และบันทึกหลังการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน สัปดาห์ละ 1 วันๆ ละ 5 กิจกรรม ใช้เวลา 1 ชั่วโมงต่อครั้ง รวม 20 ชั่วโมง ทั้งนี้รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังการทดสอบ

2.1.13 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้อง ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป เทคนิคการสอน สื่อ/อุปกรณ์ การวัดและประเมินผล เกณฑ์การวัดและประเมินผล

2.1.14 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด และประเมินผล ด้านหลักสูตรและการสอนด้านการศึกษาพิเศษ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุป เทคนิคการสอน สื่อ/อุปกรณ์ การวัดและประเมินผล เกณฑ์การวัดและประเมินผล ความถูกต้องของรูปแบบการเขียนแผนรวมทั้งเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

2.1.14.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินรัตน์ อภิชาติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามและอาจารย์สาขาวิชาการศึกษาพิเศษและการสอนภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและการวัดผล ประเมินผล

2.1.14.2 นางสาวสุพัฒตรา ปัสังคโท ตำแหน่งอาจารย์ ประจำ

ภาควิชาการศึกษาพิเศษและภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
สาขาผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา หลักสูตรและการวัดผล ประเมินผล

2.1.14.3 นางสาววัชรภรณ์ ผิวขำ ตำแหน่งผู้อำนวยการ ศูนย์การ

ศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
วิชาโท สาขาสุขศึกษา วุฒิการศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา หลักสูตร และการวัดผล ประเมินผล

2.1.14.4 นางทัศนีย์ บุตรดีวงศ์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาคำ

น้อย 2 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ วิชาโท สุขศึกษา วุฒิการศึกษา
ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา หลักสูตรและการ
วัดผลประเมินผล

2.1.14.5 นายภัทรนันท์ อิงภู ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคก

แฝก วุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ วุฒิการศึกษาปริญญาโท
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา หลักสูตรและการวัดผล
ประเมินผล

2.1.15 ผู้เชี่ยวชาญประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์
ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์โดยตรวจสอบความ
เหมาะสมในเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความถูกต้องของภาษา โดยใช้แบบ
ประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale ตามวิธี ของ Likert
ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

(บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 69-71 โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินและแปล
ความหมาย ค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
4.51-5.00	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	มีความเหมาะสมมาก
2.51-3.50	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	มีความเหมาะสมน้อย
1.00-1.50	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.1.16 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทล์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทล์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีความเหมาะสมมาก สามารถนำไปใช้สอนได้

2.1.17 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทล์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองสอนกับเด็กออทิสติก จำนวน 5 คน ที่เข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI และเตรียมความพร้อม ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2561 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเหมาะสมของภาษา เวลา กิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิคการสอน สื่อ/อุปกรณ์ และกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้

2.1.18 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทล์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ปรับแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.1.19 จัดพิมพ์ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทล์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ทดลองจริงกับกลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กออทิสติก จำนวน 5 คน ที่เข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม(EI และเตรียมความพร้อมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2561

ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์
รวมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สรุไปได้ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 ขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค
ฟลอร์ไทม์รวมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

2. แบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก

ผู้วิจัยพัฒนาแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก ของหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale มี 5 ระดับ โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้แบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก ที่วัดพัฒนาการหรือความสามารถของเด็กออทิสติกที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคพลอร์โทม ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

2.2 ศึกษาขั้นตอนการสร้างแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก

2.3 สร้างแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคพลอร์โทม ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง	ให้ 5 คะแนน
แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ	ให้ 4 คะแนน
แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือวาจาหรือทางกาย	ให้ 3 คะแนน
แสดงพฤติกรรมได้โดยการจับหรือพาทำ	ให้ 2 คะแนน
ไม่แสดงพฤติกรรมหรือไม่ยอมแสดงพฤติกรรม	ให้ 1 คะแนน

(บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 69-71 โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินและแปลความหมาย ค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
4.51-5.00	มีความสามารถพัฒนาการที่เหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50	มีความสามารถพัฒนาการที่เหมาะสมมาก
2.51-3.50	มีความสามารถพัฒนาการที่เหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50	มีความสามารถพัฒนาการที่เหมาะสมน้อย
1.00-1.50	มีความสามารถพัฒนาการที่เหมาะสมน้อยที่สุด

ซึ่งแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก มี 3 ด้าน จำนวน 22 ข้อ ดังนี้

2.3.1 การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจำนวน 8 ข้อ ได้แก่ (1 การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น (2 การสบตากับผู้อื่น (3 การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม (4 การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม (5 การเล่นเกมสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น (6 การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น (7 ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และ (8 การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

2.3.2 การสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ (1 การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง (2 การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ (3 การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ (4 การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประหม่อ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น และ (5 การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น

2.3.3 การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ (1 การชักทาย การไหว้ (2 การรอคอย (3 การเข้าแถว (4 การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น (5 การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น (6 การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย (7 การขอของเล่นจากคนอื่น (8 การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ และ (9 การขอบคุณ

2.4 นำแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบและนำมาปรับปรุง ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity ความเหมาะสมของภาษา ครอบคลุมของเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านชุดเดิม เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินรายข้อ โดยใช้สูตร IOC ของสมนึก ภัททิยธานี (2553, หน้า 220 เลือกพัฒนาการที่คาดหวังที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติกนั้น สอดคล้องกับตัวชี้วัด

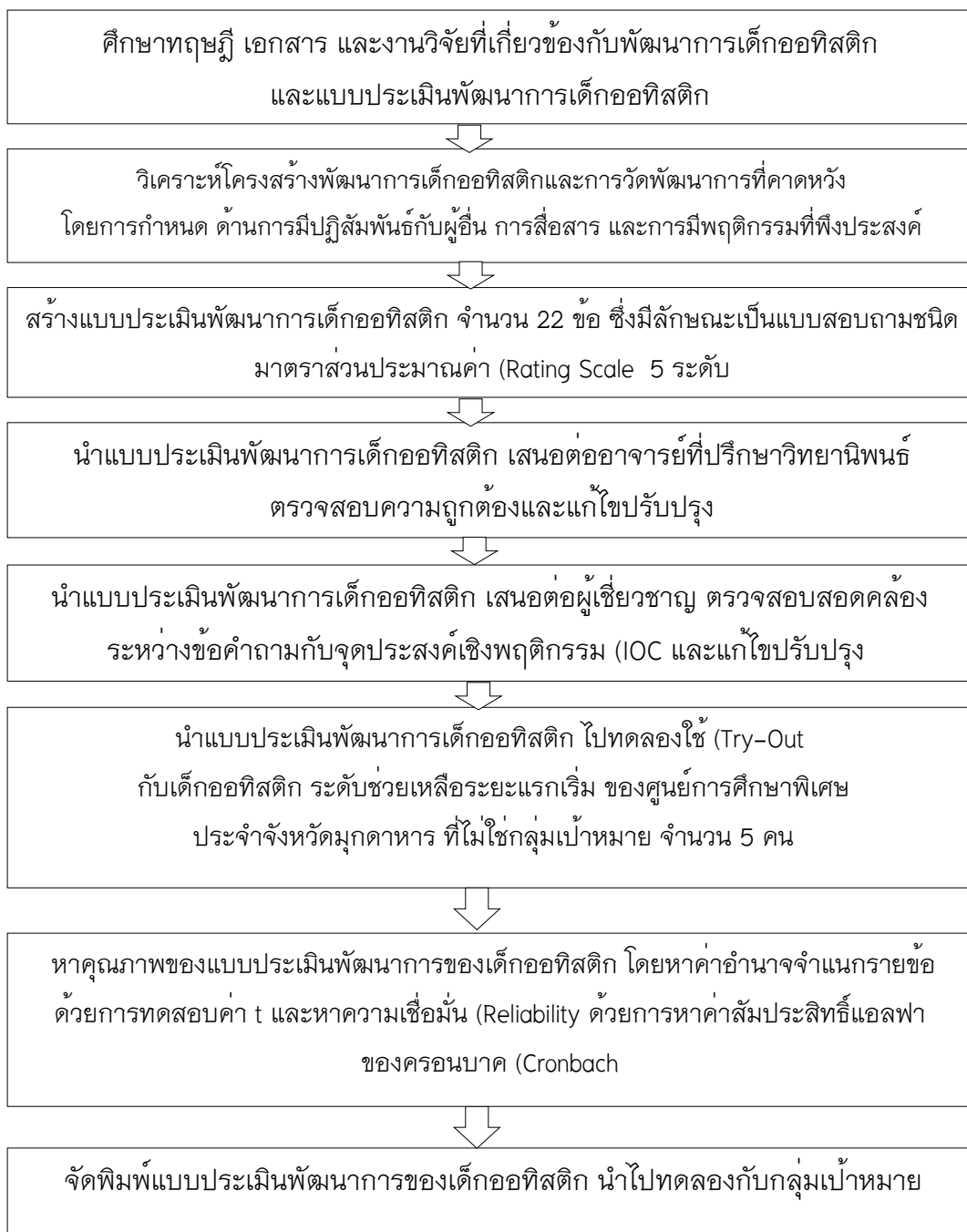
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติกนั้น สอดคล้องกับตัวชี้วัด

-1 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติกนั้นไม่ สอดคล้องกับตัวชี้วัด

2.6 นำแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก ที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลอง ใช้กับไปทดลองใช้ (Try out กับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ของศูนย์ การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน แล้วนำมาหา คุณภาพ วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบ Pearson โดยใช้ Item-total correlation สมนึก ภัททิยธนี (2553, หน้า 214) และการหาค่า ความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (สมนึก ภัททิยธนี, 2553 หน้า 225 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92

2.7 จัดพิมพ์แบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติกเพื่อนำไปใช้กับกลุ่ม เป้าหมายต่อไป

ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก สรุปรูปได้ดัง ภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขออนุญาตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตดำเนินการทดลองเพื่อเก็บข้อมูลทำวิทยานิพนธ์
2. ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ผู้ปกครอง นักเรียน พี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทราบถึงวิธีการทดลอง การปฏิบัติตัวของนักเรียน และรายละเอียดการเก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยดำเนินการวัดผลก่อนเรียน ด้วยแบบประเมินความสามารถ พัฒนาการเด็กออทิสติก 3 ด้าน คือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์
4. ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ และสอบถามผู้ปกครองเด็กออทิสติกรายบุคคล ทั้ง 5 ราย ก่อนการเรียนทดลอง โดยใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิสซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) ด้านที่ 5 พฤติกรรมภาวะออทิสซึม (Autism and PDDs) พัฒนาโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจและผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ.ชาญวิทย์ พรนภดล จำนวน 3 องค์ประกอบ คือ การสื่อสาร จำนวน 10 ข้อ พฤติกรรม จำนวน 20 ข้อ และสังคม จำนวน 10 ข้อ รวมทั้งหมด 40 ข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

คำชี้แจงการตอบแบบคัดกรอง

ไม่เคย หมายถึง	นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย ครูไม่เคยพบพฤติกรรมนี้เลย (0%)
เล็กน้อย หมายถึง	นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย ครูพบพฤติกรรมนี้เล็กน้อย (1-30%)
ค่อนข้างมาก หมายถึง	นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้ ค่อนข้างมาก ครูพบพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก (31-70%)
บ่อยมาก หมายถึง	นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก ครูพบพฤติกรรมนี้บ่อยมาก (71-100%)

ตาราง 4 เกณฑ์การแปลผลคะแนน ดังนี้

คะแนนที่	กลุ่ม	ความหมาย
≤ 60	1	กลุ่มที่อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย
≤ 61-70	2	กลุ่มเฝ้าระวัง ติดตาม ทำซ้ำ
≤ 71-80	3	กลุ่มที่ควรได้รับการช่วยเหลือด้านการศึกษา
≥ 81	4	กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการตรวจประเมินอย่าง เร่งด่วน

จากผลการสัมภาษณ์ และสอบถามผู้ปกครองเด็กออทิสติกรายบุคคล ทั้ง 5 ราย ก่อนการเรียนทดลอง โดยใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิสซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs ด้านที่ 5) พฤติกรรมภาวะออทิสซึม (Autism and PDDs พบว่า

รายที่ 1 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 5 ขวบ เพศชาย จากการคัดกรองพบว่า คะแนนที่เท่ากับ 113 คะแนน อยู่ในกลุ่ม 4 ความหมาย กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน และทั้ง 3 องค์ประกอบเรียงปัญหาที่พบจากมากไปหาน้อย พบว่า พฤติกรรม จำนวน 59 คะแนน สังคม จำนวน 30 คะแนน การสื่อสาร จำนวน 24 คะแนน และได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism โดยได้รับยาจากโรงพยาบาลจิตเวช จังหวัดนครพนม ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง หลังอาหารเช้าและก่อนนอน และพฤติกรรมปัญหาที่พบ คือ มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง ลูกสี่ลูกสนเล่นคนเดียว ทำร้ายสิ่งของหรือของเล่น ไม่รู้จักเล่น ไม่รู้จักลำดับขั้นตอนการเล่นหรือไม่มีจินตนาการในการเล่น ไม่รู้จักรอยคอย พูดสื่อสารไม่ได้ เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการโดยการจับมือคนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น ร้องไห้เวลาไม่พอใจหรือขัดใจ กินเยอะ ชอบวิ่งไปมา ชอบมองธงชาติหรือธงสีที่สะบัดไปมา ชอบจ้องมองพัดลมเวลาสายไปมา เดินเข่างปลายเท้า

รายที่ 2 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 4 ขวบ เพศชาย จากการคัดกรองพบว่า คะแนนที่เท่ากับ 171 คะแนน อยู่ในกลุ่ม 4 ความหมาย กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน และทั้ง 3 องค์ประกอบเรียงปัญหาที่พบจากมากไปหาน้อย พบว่า พฤติกรรม จำนวน 59 คะแนน สังคม จำนวน 30 คะแนน การสื่อสาร จำนวน 26

คะแนน ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism ได้รับยาจากโรงพยาบาล มุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง หลังอาหารเช้าและก่อนนอน และพฤติกรรมปัญหาที่พบ คือ มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง เล่นคนเดียว ไม่รู้จักเล่น ไม่มีจินตนาการในการเล่น ไม่รู้จักรอคอย พูดสื่อสารไม่ได้แต่ชอบเปล่งเสียง ออกมาแต่ไม่มีความหมาย เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการโดยการจับมือคนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น กริตร้องโวยวายเวลาไม่พอใจหรือขัดใจและเอาศีรษะโขลกพื้น สะบัดนิ้วมือ เดินเขย่งปลายเท้า ชอบวิ่งไปมา

รายที่ 3 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 5 ขวบ เพศชายจากการคัดกรองฯ พบว่า คะแนนที่เท่ากับ 120 คะแนน อยู่ในกลุ่ม 4 ความหมาย กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการ ตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน และทั้ง 3 องค์ประกอบเรียงปัญหาที่พบจากมากไปหาน้อย พบว่า พฤติกรรม จำนวน 60 คะแนน การสื่อสาร จำนวน 30 คะแนน สังคม จำนวน 30 คะแนน ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism ได้รับยาจากโรงพยาบาล มุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง หลังอาหารเช้าและก่อนนอน และพฤติกรรมปัญหาที่พบ คือ มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง เล่นคนเดียว พูดสื่อสารไม่ได้แต่ชอบเปล่งเสียงออกมาแต่ไม่มีความหมาย เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือ สิ่งที่ต้องการโดยการจับมือคนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น ชอบดูหนังสือภาพ บันดินน้ำมันเป็นรูปต่างๆ กริตร้องโวยวายเวลาไม่พอใจหรือขัดใจและทิ้งตัวลงนอนกับพื้น เดินเขย่งปลายเท้า ชอบวิ่งไปมา ทำกิจกรรมได้เฉพาะสิ่งที่ตนเองชอบเท่านั้น ไม่รู้จักการ เข้าแถว ไม่รู้จักรอคอย

รายที่ 4 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 4 ขวบ เพศชาย จากการคัดกรองฯ พบว่า คะแนนที่เท่ากับ 117 คะแนน อยู่ในกลุ่ม 4 ความหมาย กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการ ตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน และทั้ง 3 องค์ประกอบเรียงปัญหาที่พบจากมากไปหาน้อย พบว่า พฤติกรรม จำนวน 59 คะแนน การสื่อสาร จำนวน 30 คะแนน สังคม จำนวน 28 คะแนน ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism ได้รับยาจากโรงพยาบาล จิตเวช จังหวัดนครพนม ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง หลังอาหารเช้าและก่อนนอน และพฤติกรรมปัญหาที่พบ คือ มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง เล่นคนเดียว พูดสื่อสาร ไม่ได้แต่ชอบเปล่งเสียงออกมาแต่ไม่มีความหมาย เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการ โดยการจับมือคนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น ชอบฟังเสียงและชอบเคาะเครื่อง

ดนตรี กริตร้องไวววายเวลาไม่พอใจหรือขี้ใจและทิ้งตัวลงนอนกับพื้น เดินเขย่งปลายเท้า ซอบวิ่งไปมา ทำกิจกรรมได้เฉพาะสิ่งที่ตนเองชอบเท่านั้น ไม่รู้จักการเข้าแถว ไม่รู้จักรอคอย

รายที่ 5 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 5 ขวบ จากการคัดกรองฯ พบว่า คะแนนที่เท่ากับ 120 คะแนน อยู่ในกลุ่ม 4 ความหมาย กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน และทั้ง 3 องค์ประกอบเรียงปัญหาที่พบจากมากไปหาน้อย พบว่า พฤติกรรม จำนวน 60 คะแนน การสื่อสาร จำนวน 30 คะแนน สังคม จำนวน 30 คะแนน ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism) ได้รับยาจากโรงพยาบาล มุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง) หลังอาหารเช้าและก่อนนอน มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง เล่นคนเดียว พูดสื่อสารไม่ได้แต่ชอบเปล่งเสียงออกมาแต่ไม่มีความหมาย เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการโดยการจับมือคนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น กริตร้องไวววายเวลาไม่พอใจหรือขี้ใจและทิ้งตัวลงนอนกับพื้น ใช้มือทูปหน้าอกของตนเองแล้วส่งเสริมร้องออกมาแต่ไม่มีความหมาย เดินเขย่งปลายเท้า ซอบวิ่งไปมา ทำกิจกรรมได้เฉพาะสิ่งที่ตนเองชอบเท่านั้น ชอบดูหนังสือ ภาพ ไม่รู้จักการเข้าแถว ไม่รู้จักรอคอย

5. ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ ไท้มร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่สร้างขึ้น จำนวน 5 กิจกรรม สัปดาห์ละ 1 วันๆ ละ 5 กิจกรรม ใช้เวลา 1 ชั่วโมงต่อครั้ง รวม 20 ชั่วโมง ในขณะที่ทดลองและหลังการทดลอง เป็นระยะเวลา 1 เดือน จะมีการประเมินแต่ละกิจกรรม ทั้ง 5 กิจกรรม จนครบ 5 เดือนหลังจากที่ทำการทดลองครบ ทั้งนี้ร่วมการทดสอบก่อนเรียนและหลังการทดสอบ

6. หลังเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวัดผลหลังเรียนด้วยแบบประเมินความสามารถพัฒนาการเด็กออทิสติก 3 ด้าน คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

7. ผู้วิจัยทำการตรวจให้คะแนนแบบประเมินความสามารถพัฒนาการเด็กออทิสติก 3 ด้าน คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้คะแนนประเมินความสามารถพัฒนาการเด็กออทิสติกครั้งสุดท้ายเป็นตัวตัดสิน

8. ผู้วิจัยได้รวบรวมคะแนนที่ได้จากแบบประเมินความสามารถพัฒนาการ

เด็กออทิสติก 3 ด้าน คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน นำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 การหาค่าสถิติพื้นฐานของแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก 3 ด้าน คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 การทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

1.2.1 หาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับเด็กออทิสติก โดยใช้ค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index ; E.I.

1.2.2 เปรียบเทียบผลพัฒนาการเด็กออทิสติก ที่ได้รับการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent samples

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตในขณะทดลองและบันทึกหลังการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ประกอบไปด้วย 1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ของข้อมูลที่ไม่ได้มีการแจกแจงความถี่ และ 2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อมูลที่ไม่ได้มีการแจกแจงความถี่

1.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลที่ไม่ได้แจกแจงความถี่ สามารถคำนวณได้จากสูตรดังนี้ (นครชัยชาญ 2560, หน้า 232)

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$$

เมื่อ \bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
$\sum_{i=1}^N x_i$	แทน	ผลบวกทั้งหมดของข้อมูล
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อมูลที่ไม่ได้มีการแจกแจงความถี่ สามารถคำนวณได้จากสูตรดังนี้ (นครชัยชาญ 2560, หน้า 237)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum x$	แทน	ผลบวกทั้งหมดของข้อมูล
$\sum x^2$	แทน	ผลบวกทั้งหมดของข้อมูลยกกำลังสอง
n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก ประกอบไปด้วย 1 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) 2 ค่าอำนาจจำแนก และ 3 ค่าความเชื่อมั่น

2.1 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) เพื่อวัด ความสอดคล้องของแบบทดสอบกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ของแบบทดสอบแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก สามารถคำนวณได้จากสูตรดังนี้ (นครชัยชาญ 2560, หน้า 161)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ค่าความเที่ยงตรง
$\sum R$	แทน	ผลบวกคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบ ของแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก (สุวิมล ติรกานันท์, 2551, หน้า 152-153)

$$r = \frac{R_U - R_L}{f}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก

R_U แทน จำนวนคนกลุ่มสูงที่ตอบถูก

R_L แทน จำนวนคนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

f แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือต่ำที่เท่ากัน

2.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตร การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient ของ Cronbach (นครชัย ชาญอุไร, 2560, หน้า 184 ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_x^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ค่าดัชนีประสิทธิผล เพื่อหาคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ โดยการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) โดยดัชนีประสิทธิผลที่ใช้ได้ควรมีค่า 0.50 ขึ้นไป โดยใช้สูตรดังนี้ (เผชิญ กิจระการ, 2546, หน้า 1-6

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}$$

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนแบบประเมินพัฒนาการทั้ง 3 ด้าน คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตรค่าเฉลี่ย และร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ที่มุ่งศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อสารความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
EI.	แทน	ค่าดัชนีประสิทธิผล
%	แทน	ค่าร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ก่อนดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อตกเบื้องต้นเพื่อการเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้อำนาจการทดสอบเข้าใกล้ความเป็นจริงที่สุดดังที่ได้แสดงผลไว้บางส่วน และลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทน์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
2. เปรียบเทียบการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทน์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เปรียบเทียบการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทน์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เปรียบเทียบการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทน์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพิ่มเติมจากการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ทั้ง 3 ด้าน คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จากการสังเกตและจากการบันทึกหลังการสอนของแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่เกิดขึ้น แต่ผู้วิจัยจะไม่นำจำนวนครั้งของการเกิดพฤติกรรมมาวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ หากแต่จะวิเคราะห์ในภาพรวมของการเกิดพฤติกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มาใช้กับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม จำนวน 5 คน และได้หาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยคำนวณหาค่า E.I. จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังตาราง

ตาราง 5 แสดงค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I. ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ผลที่เกิดขึ้น	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมของคะแนน		ค่าดัชนีประสิทธิผล
			ก่อนเรียน	หลังเรียน	
การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	5	40	51	169	0.85
การสื่อสาร	5	25	31	94	0.75
การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์	5	45	53	174	0.77
ภาพรวม	5	110	135	437	0.80

จากตาราง 5 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I. ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีค่าเท่ากับ 0.85 การสื่อสาร มีค่าเท่ากับ 0.75 และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีค่าเท่ากับ 0.77 โดยภาพรวมค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I. เท่ากับ 0.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะ แรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียน แบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

จากผลการสัมภาษณ์ และสอบถามผู้ปกครองเด็กออทิสติกรายบุคคล
ทั้ง 5 ราย ก่อนการเรียนทดลอง โดยใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่อง
ทางการเรียนรู้ และออทิสซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs ด้านที่ 5
พฤติกรรมภาวะออทิสซึม(Autism and PDDs พบว่า

รายที่ 1 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 5 ขวบ เพศชาย จากการคัดกรองพบว่า
คะแนนที่เท่ากับ 113 คะแนน อยู่ในกลุ่ม 4 ความหมาย กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการ
ตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน และทั้ง 3 องค์ประกอบเรียงปัญหาที่พบจากมากไปหาน้อย
พบว่า พฤติกรรม จำนวน 59 คะแนน สังคม จำนวน 30 คะแนน การสื่อสาร จำนวน 24
คะแนน และได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก(Autism โดยได้รับยาจาก
โรงพยาบาลจิตเวช จังหวัดนครพนม ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง
หลังอาหารเช้าและก่อนนอน และพฤติกรรมปัญหาที่พบ คือ มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง ลูกลี้ลูกนอน
เล่นคนเดียว ทำร้ายสิ่งของหรือของเล่น ไม่รู้จักเล่น ไม่รู้จักลำดับขั้นตอนการเล่นหรือไม่มี
จินตนาการในการเล่น ไม่รู้จักรอคอย พูดสื่อสารไม่ได้ เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่
ต้องการโดยการจับมือคนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น ร้องไห้เวลาไม่พอใจหรือขัดใจ
กินเยอะ ชอบวิ่งไปมา ชอบมองธงชาติหรือธงสีที่สะบัดไปมา ชอบจ้องมองพัดลมเวลาสาย
ไปมา เดินเขย่งปลายเท้า

รายที่ 2 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 4 ขวบ เพศชาย จากการคัดกรองพบว่า
คะแนนที่เท่ากับ 171 คะแนน อยู่ในกลุ่ม 4 ความหมาย กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการ
ตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน และทั้ง 3 องค์ประกอบเรียงปัญหาที่พบจากมากไปหาน้อย
พบว่า พฤติกรรม จำนวน 59 คะแนน สังคม จำนวน 30 คะแนน การสื่อสาร จำนวน 26
คะแนน ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก(Autism ได้รับยาจากโรงพยาบาล
มุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง หลัง
อาหารเช้าและก่อนนอน และพฤติกรรมปัญหาที่พบ คือ มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง เล่นคนเดียว
ไม่รู้จักเล่น ไม่มีจินตนาการในการเล่น ไม่รู้จักรอคอย พูดสื่อสารไม่ได้แต่ชอบเปล่งเสียง
ออกมาแต่ไม่มีความหมาย เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการโดยการจับมือคนอื่นไป

หาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น กริตร้องโวยวายเวลาไม่พอใจหรือขัดใจและเอาศีรษะโขลกพื้น สะบัดนิ้วมือ เดินเขย่งปลายเท้า ชอบวิ่งไปมา

รายที่ 3 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 5 ขวบ เพศชายจากการคัดกรองฯ พบว่า คะแนนที่เท่ากับ 120 คะแนน อยู่ในกลุ่ม 4 ความหมาย กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน และทั้ง 3 องค์ประกอบเรียงปัญหาที่พบจากมากไปหาน้อย พบว่า พฤติกรรม จำนวน 60 คะแนน การสื่อสาร จำนวน 30 คะแนน สังคม จำนวน 30 คะแนน ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism) ได้รับยาจากโรงพยาบาล มุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง) หลังอาหารเช้าและก่อนนอน และพฤติกรรมปัญหาที่พบ คือ มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง เล่นคนเดียว พูดสื่อสารไม่ได้แต่ชอบเปล่งเสียงออกมาแต่ไม่มีความหมาย เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการโดยการจับมือคนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น ชอบดูหนังสือภาพ บันดิน น้ำมันเป็นรูปต่างๆ กริตร้องโวยวายเวลาไม่พอใจหรือขัดใจและทิ้งตัวลงนอนกับพื้น เดินเขย่งปลายเท้า ชอบวิ่งไปมา ทำกิจกรรมได้เฉพาะสิ่งที่ตนเองชอบเท่านั้น ไม่รู้จักการเข้าแถว ไม่รู้จักรอคอย

รายที่ 4 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 4 ขวบ เพศชาย จากการคัดกรองฯ พบว่า คะแนนที่เท่ากับ 117 คะแนน อยู่ในกลุ่ม 4 ความหมาย กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน และทั้ง 3 องค์ประกอบเรียงปัญหาที่พบจากมากไปหาน้อย พบว่า พฤติกรรม จำนวน 59 คะแนน การสื่อสาร จำนวน 30 คะแนน สังคม จำนวน 28 คะแนน ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism) ได้รับยาจากโรงพยาบาล จิตเวช จังหวัดนครพนม ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง) หลังอาหารเช้าและก่อนนอน และพฤติกรรมปัญหาที่พบ คือ มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง เล่นคนเดียว พูดสื่อสารไม่ได้แต่ชอบเปล่งเสียงออกมาแต่ไม่มีความหมาย เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการโดยการจับมือคนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น ชอบฟังเสียงและชอบเคาะเครื่องดนตรี กริตร้องโวยวายเวลาไม่พอใจหรือขัดใจและทิ้งตัวลงนอนกับพื้น เดินเขย่งปลายเท้า ชอบวิ่งไปมา ทำกิจกรรมได้เฉพาะสิ่งที่ตนเองชอบเท่านั้น ไม่รู้จักการเข้าแถว ไม่รู้จักรอคอย

รายที่ 5 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 5 ขวบ จากการคัดกรองฯ พบว่า คะแนนที่เท่ากับ 120 คะแนน อยู่ในกลุ่ม 4 ความหมาย กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน และทั้ง 3 องค์ประกอบเรียงปัญหาที่พบจากมากไปหาน้อย พบว่า พฤติกรรม จำนวน 60 คะแนน การสื่อสาร จำนวน 30 คะแนน สังคม จำนวน 30 คะแนน

ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism ได้รับยาจากโรงพยาบาล
 มุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง
 หลังอาหารเช้าและก่อนนอน มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง เล่นคนเดียว พูดสื่อสารไม่ได้แต่ชอบเปล่ง
 เสียงออกมาแต่ไม่มีความหมาย เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการโดยการจับมือ
 คนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น กรีดร้องโวยวายเวลาไม่พอใจหรือขัดใจและทิ้งตัว
 ลงนอนกับพื้น ใช้มือทุบหน้าอกของตนเองแล้วส่งเสริมร้องออกมาแต่ไม่มีความหมาย
 เดินเขย่งปลายเท้า ชอบวิ่งไปมา ทำกิจกรรมได้เฉพาะสิ่งที่ตนเองชอบเท่านั้น ชอบดูหนังสือ
 ภาพ ไม่รู้จักการเข้าแถว ไม่รู้จักรอคอย

ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียน
 แบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มาใช้กับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะ
 แรกเริ่ม จำนวน 5 คน และได้หาพัฒนาการของเด็กออทิสติก การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
 ดังตาราง

ตาราง 6 แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
 ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียน
 แบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1

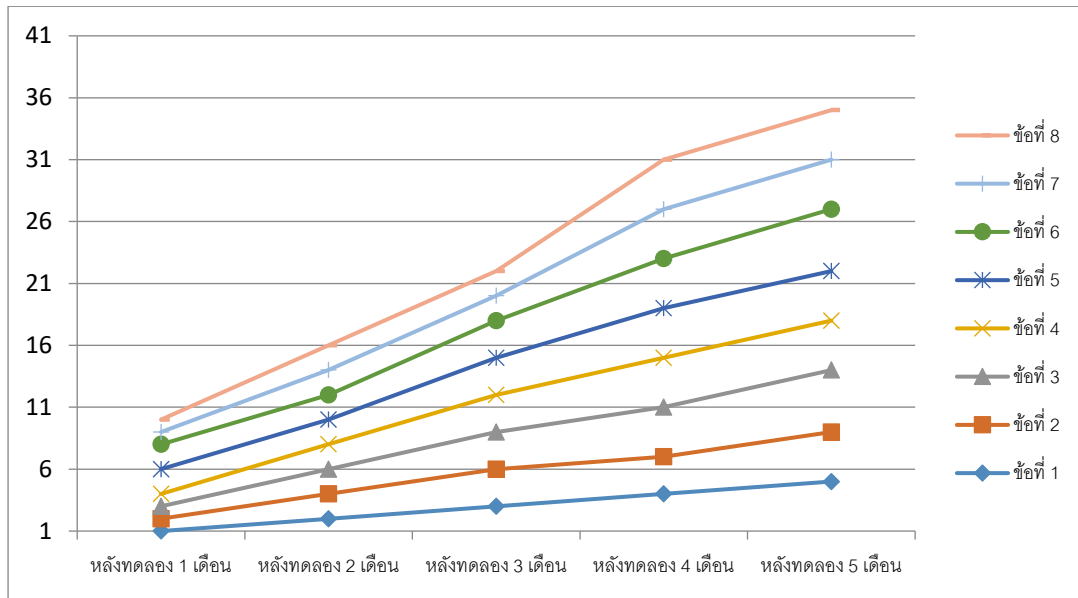
รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น	1	2	3	4	5	5
2. การสบตากับผู้อื่น	1	2	3	3	4	4
3. การสังเกตหรือแสดง ความอยากกรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดลอม	1	2	3	4	5	5
4. การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม	1	2	3	4	4	4
5. การเล่นเกมสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น	2	2	3	4	4	4

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
6. การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น	2	2	3	4	5	5
7. ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	1	2	2	4	4	4
8. การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	1	2	2	4	4	4

จากตาราง 6 สรุปได้ว่า การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น และ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การสบตากับผู้อื่น การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบ การเล่นปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1

ภาพประกอบ 7 กราฟแสดงความสามารถเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1

จากภาพประกอบ 7 กราฟแสดงความสามารถเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป

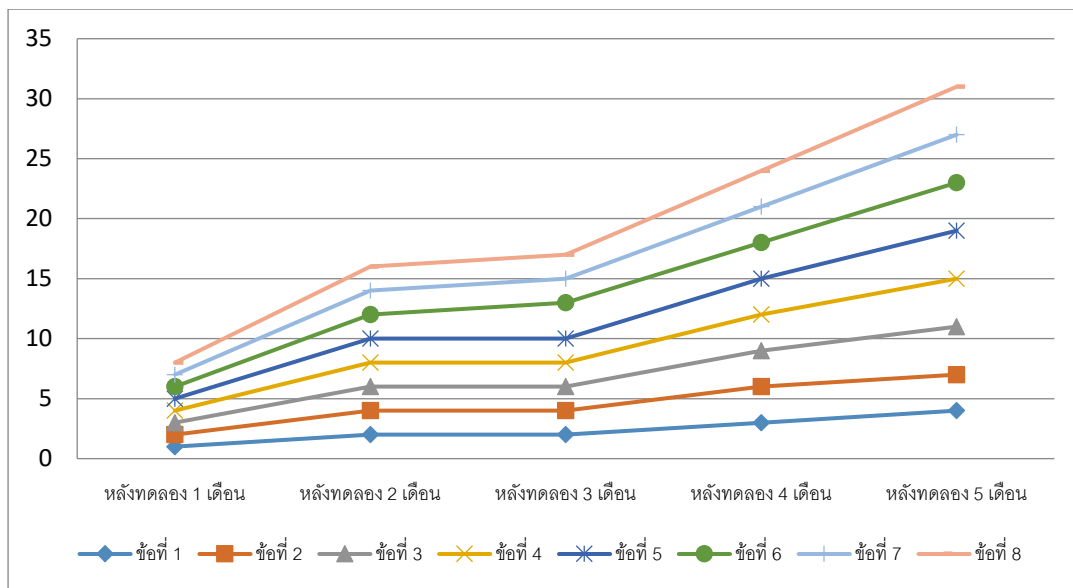
ตาราง 7 แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียน แบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น	1	2	2	3	4	4
2. การสบตากับผู้อื่น	1	2	2	3	3	3
3. การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้ อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม	1	2	2	3	4	4
4. การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม	1	2	2	3	4	4
5. การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น	1	2	2	3	4	4
6. การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น	1	2	3	3	4	4
7. ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	1	2	2	3	4	4
8. การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	1	2	2	3	4	4

จากตาราง 7 สรุปได้ว่า การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่น

ป็นเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อ สิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นเกมสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยการกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การสบตากับผู้อื่น

การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปณเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2

ภาพประกอบ 8 กราฟแสดงการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปณเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2

จากภาพประกอบ กราฟแสดงความสามารถเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือ
 ระยะแรกเริ่ม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค
 ฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม
 นักเรียนคนที่ 2 พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะ
 แรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบ
 พื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 การมีปฏิสัมพันธ์
 กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย
 เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5
 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป

ตาราง 8 แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
 ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียน
 แบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3

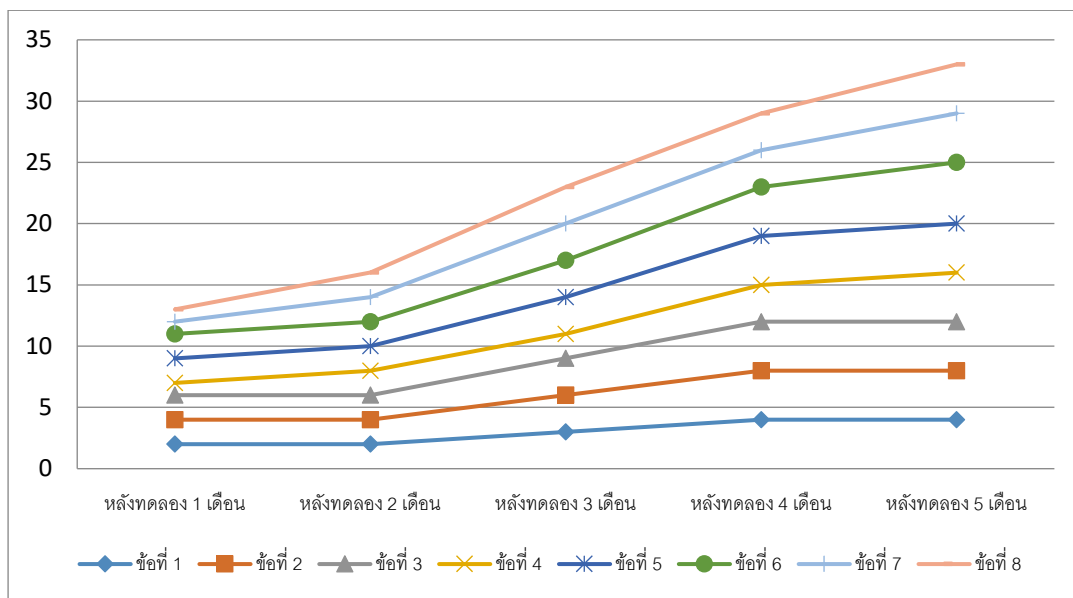
รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น	2	2	3	4	4	4
2. การสบตากับผู้อื่น	2	2	2	3	3	3
3. การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้ อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม	2	2	3	4	4	4
4. การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม	1	2	2	3	4	4
5. การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น	2	2	3	4	4	4

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
6. การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น	2	2	3	4	5	5
7. ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	1	2	3	3	4	4
8. การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	1	2	3	3	4	4

จากตาราง 8 สรุปได้ว่า การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อ สิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น และ 3 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง ทำได้ตามแบบ คือ การสบตาผู้อื่น

ภาพประกอบ 9 แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3

ภาพประกอบ 9 กราฟแสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3

จากภาพประกอบ 9 กราฟแสดงความสามารถเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่โดยชุดเรียนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป

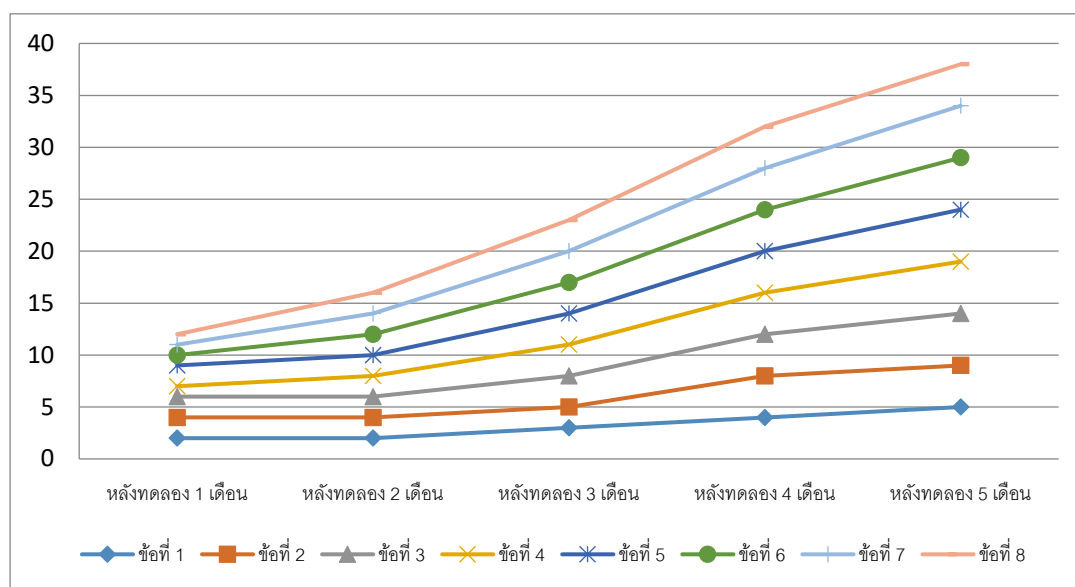
ตาราง 9 แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบ
พื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น	2	2	3	4	5	5
2. การสบตากับผู้อื่น	2	2	2	4	4	4
3. การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้ อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม	2	2	3	4	5	5
4. การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม	1	2	3	4	5	5
5. การเล่นเกมสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น	2	2	3	4	5	5
6. การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น	1	2	3	4	5	5
7. ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	1	2	3	4	5	5
8. การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	1	2	3	4	4	4

จากตาราง 9 สรุปได้ว่า การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่น

ป็นเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การตอบสนองต่อเสียงเรียก หรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นเกมสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่น หรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การสบตากับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปณเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4

ภาพประกอบ 10 กราฟแสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปณเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4

จากภาพประกอบ กราฟแสดงความสามารถเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือ
 ระยะแรกเริ่ม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค
 ฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม
 นักเรียนคนที่ 4 พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือ
 ระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียน
 แบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4 มีค่าคะแนน
 พัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป

ตาราง 10 แสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
 ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียน
 แบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5

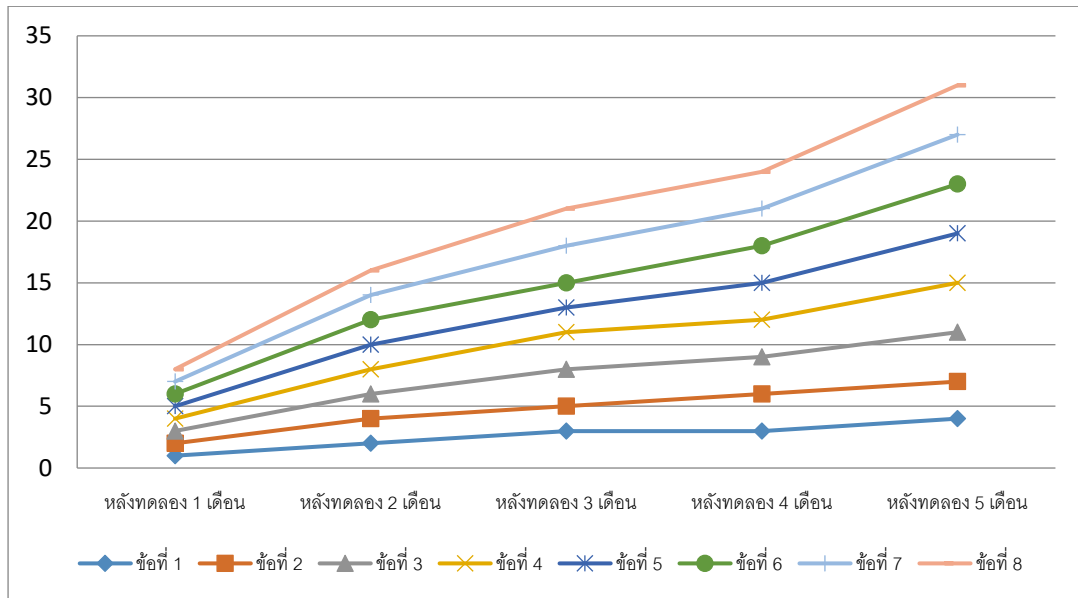
รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การตอบสนองต่อ เสียงเรียกหรือเสียงพูด ของผู้อื่น	1	2	3	3	4	4
2. การสบตากับผู้อื่น	1	2	2	3	3	3
3. การสังเกตหรือแสดง ความอยากรู้อยากเห็น ต่อสิ่งแวดล้อม	1	2	3	3	4	4
4. การเล่นอิสระ อยู่ในกลุ่ม	1	2	3	3	4	4
5. การเล่นแบบสำรวจ หรือเลียนแบบการเล่น	1	2	2	3	4	4
6. การใช้จินตนาการ ในการเล่นหรือเล่นเลียน แบบผู้อื่น	1	2	2	3	4	4

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
7. ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	1	2	3	3	4	4
8. การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	1	2	3	3	4	4

จากตาราง 10 สรุปได้ว่า การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 3 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การสบตากับผู้อื่น

การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5

ภาพประกอบ 11 กราฟแสดงการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5

จากภาพประกอบ 11 กราฟแสดงความสามารถเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5 พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป

3. การสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดย
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและ
กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

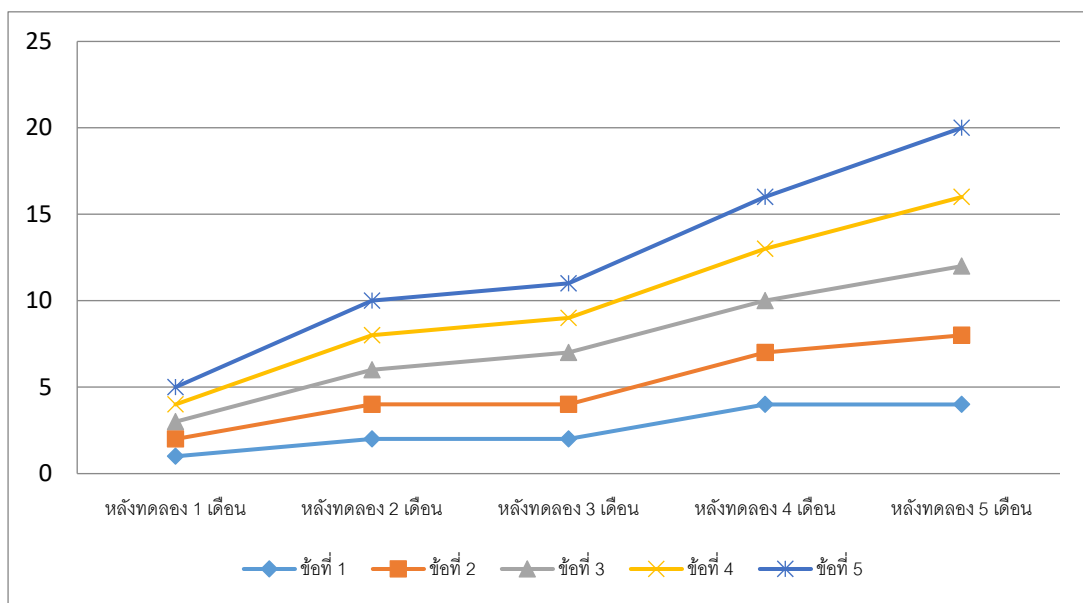
ผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียน
แบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มาใช้กับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะ
แรกเริ่ม จำนวน 5 คน และได้หาพัฒนาการการสื่อสารของเด็กออทิสติก ดังตาราง

ตาราง 11 แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุด
กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและ
กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การรับรู้และปฏิบัติ ตามคำสั่ง	1	2	2	4	4	4
2. การสื่อสารหรือ พยายามสื่อสารให้ผู้อื่น รับรู้และเข้าใจ	1	2	2	3	4	4
3. การบอกหรือพยายาม แสดงสิ่งที่ตนเองชอบ	1	2	3	3	4	4
4. การบอกหรือแสดง อารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประหม่อ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น	1	2	2	3	4	4
5. การเลียนแบบ พฤติกรรมหรือท่าทาง การสื่อสารขณะเล่น	1	2	2	3	4	4

จากตาราง 11 สรุปได้ว่า การสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่งการสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประบมือ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น

ภาพประกอบ 12 แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1

ภาพประกอบ 12 กราฟแสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1

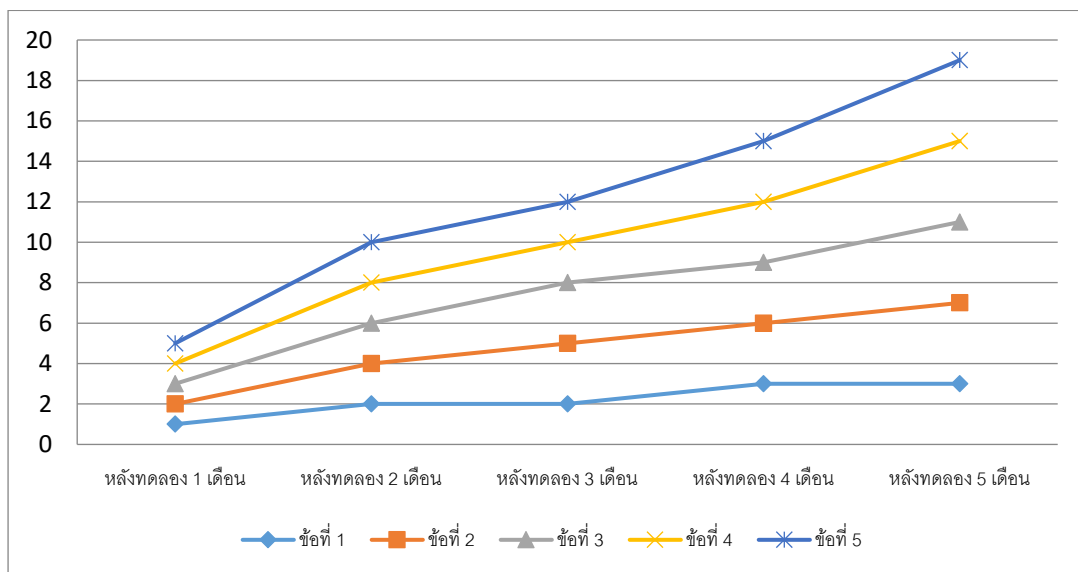
จากภาพประกอบ 12 กราฟแสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 พบว่าการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป

ตาราง 12 แสดงการสื่อสาร ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง	1	2	2	3	3	3
2. การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ	1	2	3	3	4	4
3. การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ	1	2	2	3	4	4
4. การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประทับใจ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น	1	2	2	3	4	4
5. การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น	1	2	2	3	4	4

จากตาราง 12 สรุปได้ว่า การสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประบมือ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่นและ 2 รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง

การสื่อสาร ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2

ภาพประกอบ 13 กราฟแสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2

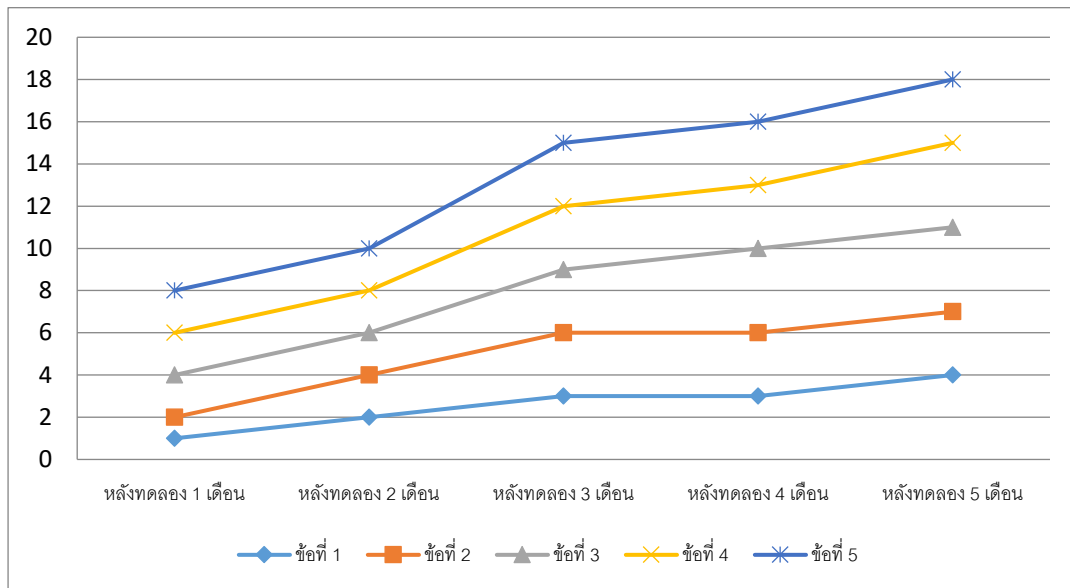
จากภาพประกอบ 13 กราฟแสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 พบว่าการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป

ตาราง 13 แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง	1	2	3	3	4	4
2. การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ	1	2	3	3	3	3
3. การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ	2	2	3	4	4	4
4. การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประบมือ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น	2	2	3	3	4	4
5. การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น	2	2	3	3	3	3

จากตาราง 13 สรุปได้ว่า การสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประหม่อ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น และ 2 รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่นและเข้าใจ และ 2 รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง

การสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3

ภาพประกอบ 14 กราฟแสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3

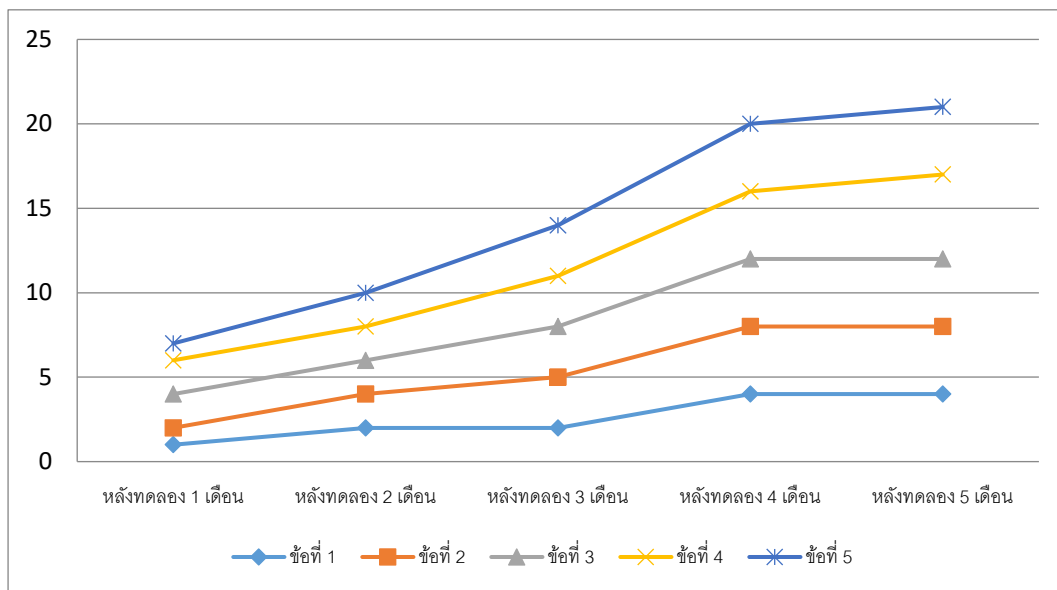
จากภาพประกอบ 14 กราฟแสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 พบว่าการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป

ตาราง 14 แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง	1	2	2	4	4	4
2. การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ	1	2	3	4	4	4
3. การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ	2	2	3	4	4	4
4. การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประทับใจ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น	2	2	3	4	5	5
5. การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น	1	2	3	4	4	4

จากตาราง 14 สรุปได้ว่า การสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประหม่อ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น และ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่นและเข้าใจ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง

การสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4

ภาพประกอบ 15 กราฟแสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4

จากภาพประกอบ 15 กราฟแสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4 พบว่าการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป

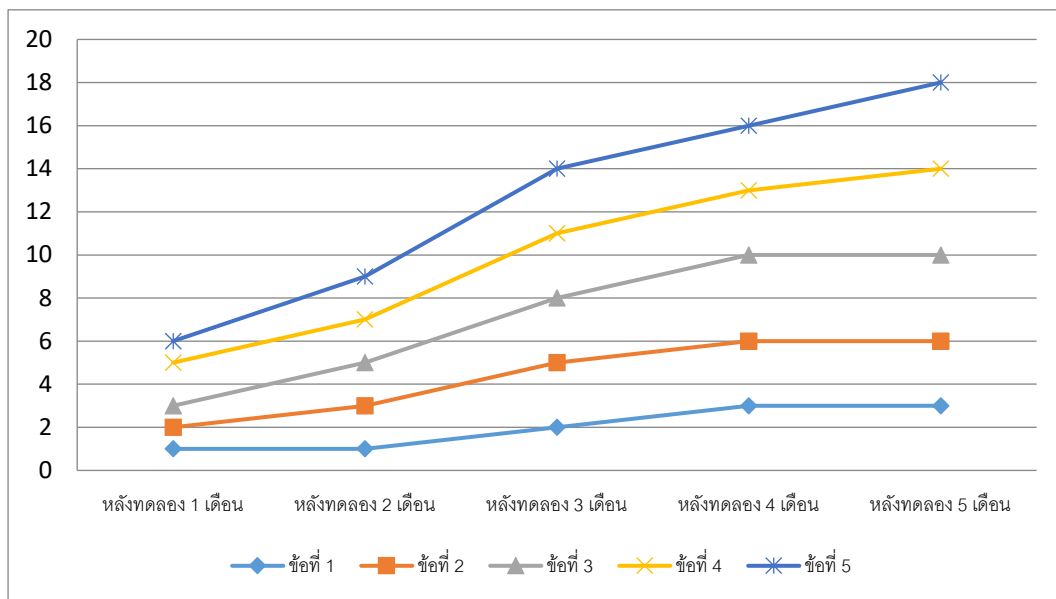
ตาราง 15 แสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง	1	1	2	3	3	3
2. การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ	1	2	3	3	3	3
3. การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ	1	2	3	4	4	4
4. การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประทับใจ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น	2	2	3	3	4	4
5. การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น	1	2	3	3	4	4

จากตาราง 15 สรุปได้ว่า การสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบ

พื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประหม่อ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบและ 2 รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ

การสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5

ภาพประกอบ 16 กราฟแสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5

จากภาพประกอบ 16 กราฟแสดงการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4 พบว่าการสื่อสารของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป

4. การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ผู้วิจัยนำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มาใช้กับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม จำนวน 5 คน และได้หาพัฒนาการของเด็กออทิสติก การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังตาราง

ตาราง 16 แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การทักทาย การไหว้	1	2	2	3	5	5
2. การรอคอย	1	2	2	3	4	4
3. การเข้าแถว	1	2	2	3	4	4
4. การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น	1	2	2	3	4	4
5. การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น	1	2	2	3	4	4

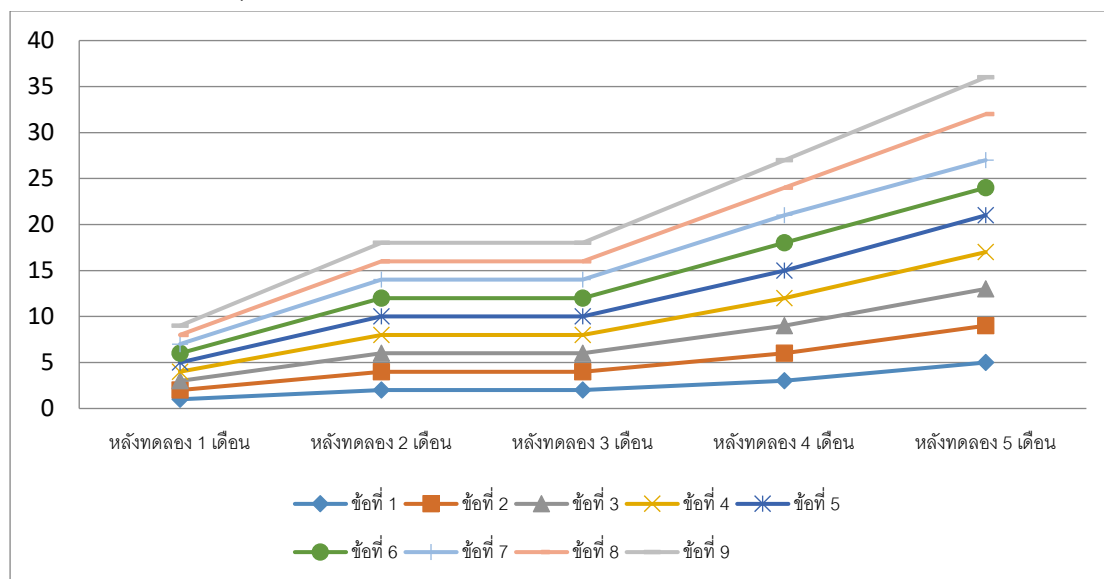
ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
6. การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย	1	2	2	3	3	3
7. การขอของเล่นจากคนอื่น	1	2	2	2	3	3
8. การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ	1	2	2	3	5	5
9. การขอบคุณ	1	2	2	3	4	4

จากตาราง 16 สรุปได้ว่า การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้

1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การ ทักทาย การไหว้ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ใน ระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น การขอบคุณ และ 3 รายการ แสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย การขอของเล่นจากคนอื่น

การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1

ภาพประกอบ 17 กราฟแสดงการพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรมนักเรียนคนที่ 1

จากภาพประกอบ 17 กราฟแสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 พบว่า การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 1 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป

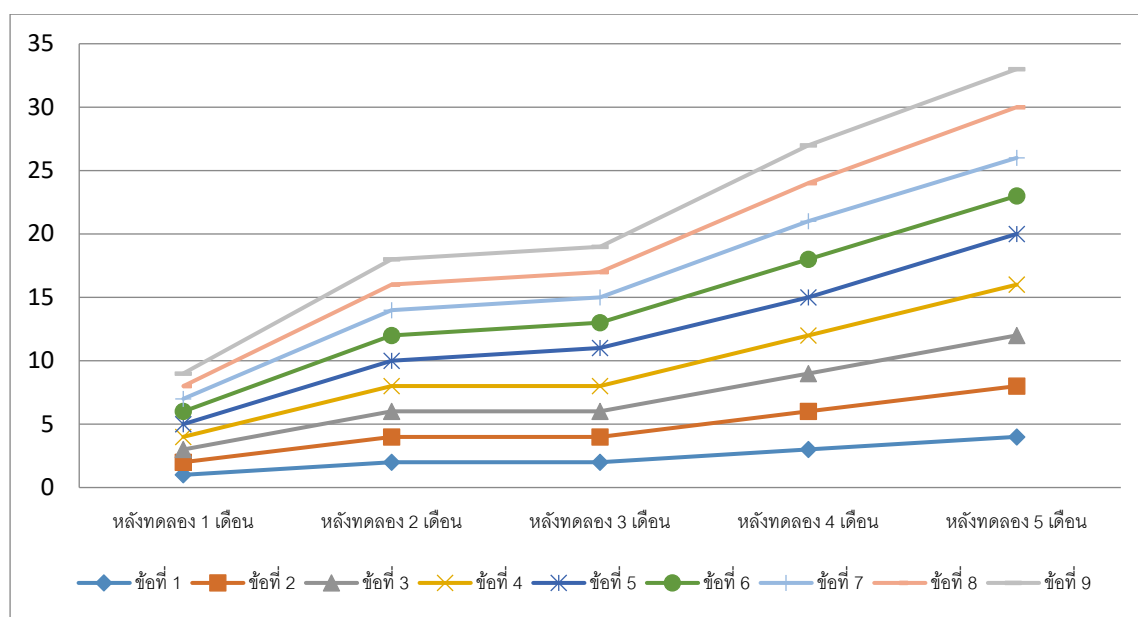
ตาราง 17 แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การทักทาย การไหว้	1	2	2	3	4	4
2. การรอคอย	1	2	2	3	4	4
3. การเข้าแถว	1	2	2	3	4	4
4. การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น	1	2	2	3	4	4
5. การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น	1	2	3	3	4	4
6. การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย	1	2	2	3	3	3
7. การขอของเล่นจากคนอื่น	1	2	2	3	3	3
8. การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ	1	2	3	3	4	4
9. การขอบคุณ	1	2	2	3	3	3

จากตาราง 17 สรุปได้ว่า การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดง

พฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย การขอของเล่นจากคนอื่น และการขอขอบคุณ

การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2

ภาพประกอบ 18 กราฟแสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรมนักเรียนคนที่ 2

จากภาพประกอบ 18 กราฟแสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 พบว่า การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 2 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป

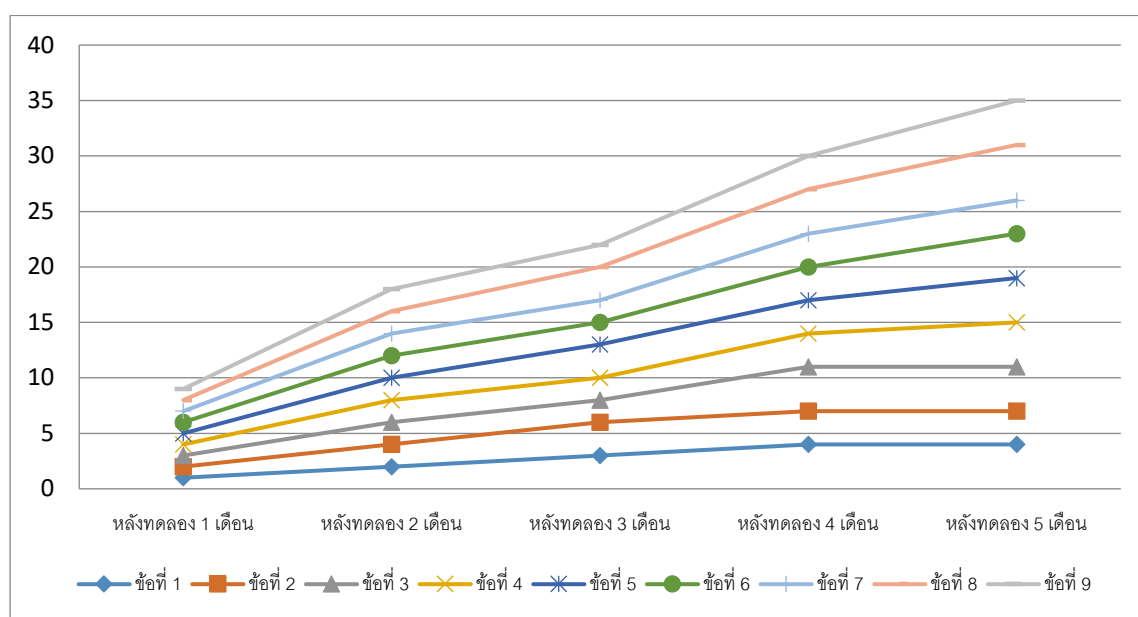
ตาราง 18 แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การทักทาย การไหว้	1	2	3	4	4	4
2. การรอคอย	1	2	3	3	3	3
3. การเข้าแถว	1	2	2	4	4	4
4. การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น	1	2	2	3	4	4
5. การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น	1	2	3	3	4	4
6. การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย	1	2	2	3	4	4
7. การขอของเล่นจากคนอื่น	1	2	2	3	3	3
8. การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ	1	2	3	4	5	5
9. การขอบคุณ	1	2	2	3	4	4

จากตาราง 18 สรุปได้ว่า การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้
 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การทักทาย การไหว้ การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสม

ขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น และการขอบคุณ และ 3 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมโดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือการรอคอย การขอของเล่นจากคนอื่น

การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3

ภาพประกอบ 19 กราฟแสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติกระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรมนักเรียนคนที่ 3

จากภาพประกอบ 19 กราฟแสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติกระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 พบว่า การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 3 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป

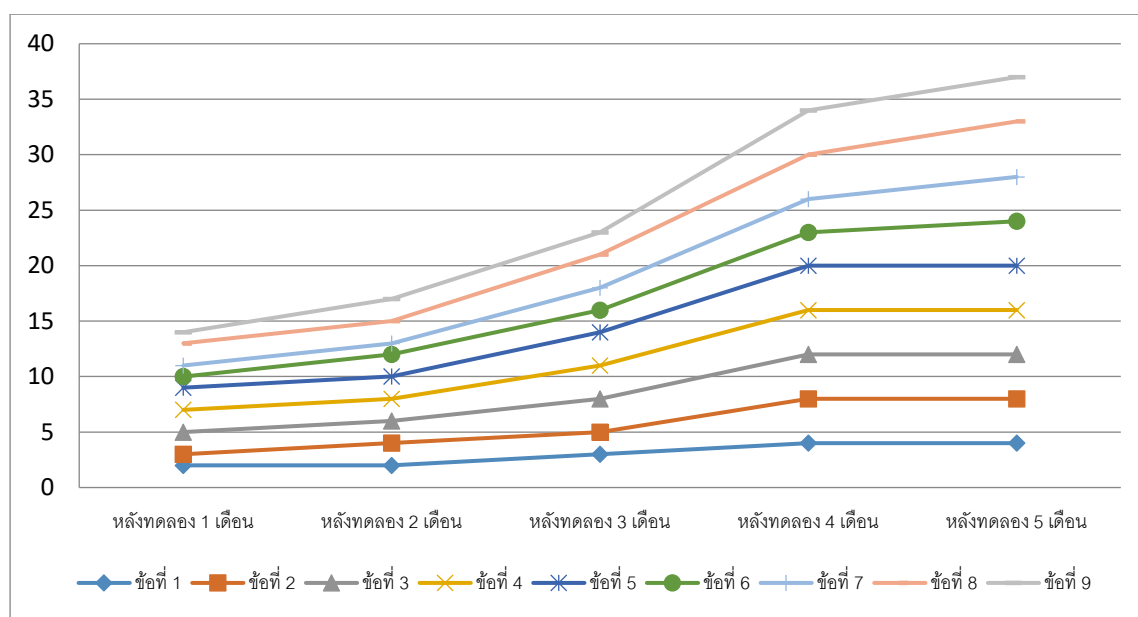
ตาราง 19 แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การทักทาย การไหว้	2	2	3	4	4	4
2. การรอคอย	1	2	2	4	4	4
3. การเข้าแถว	2	2	3	4	4	4
4. การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น	2	2	3	4	4	4
5. การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น	2	2	3	4	4	4
6. การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย	1	2	2	3	4	4
7. การขอของเล่นจากคนอื่น	1	1	2	3	4	4
8. การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ	2	2	3	4	5	5
9. การขอบคุณ	1	2	2	4	4	4

จากตาราง 19 สรุปได้ว่า การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบคือ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่

เล่นการไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย และการขอบคุณ

การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4

ภาพประกอบ 20 กราฟแสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4

จากภาพประกอบ 20 กราฟแสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4 พบว่า การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 4 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป

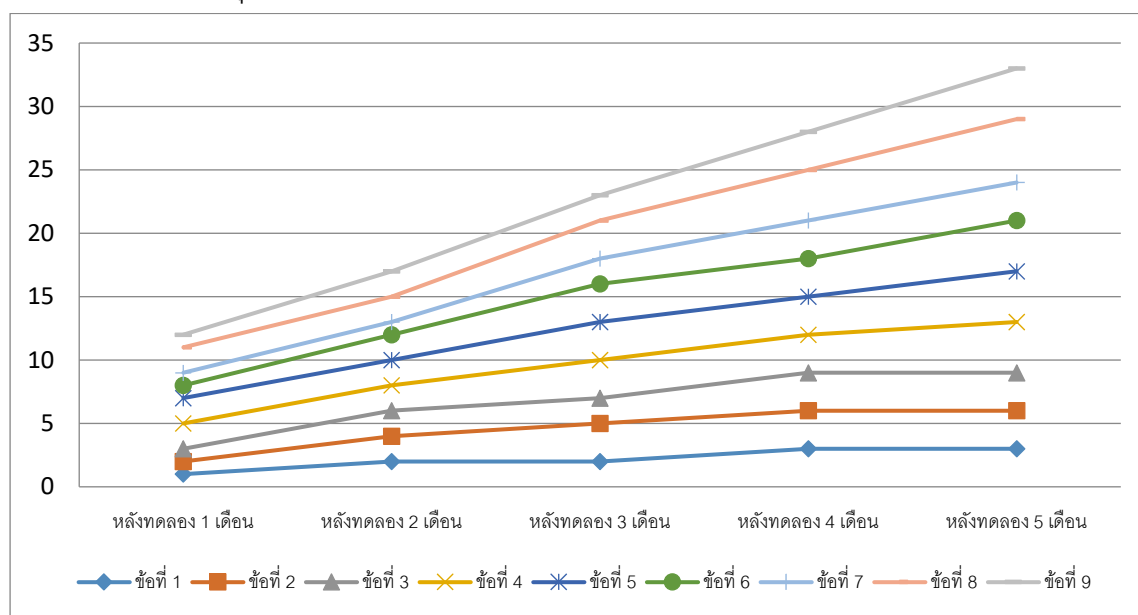
ตาราง 20 แสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5

รายการ	ผลคะแนนหลังการทดลอง					สรุปผล
	1 เดือน	2 เดือน	3 เดือน	4 เดือน	5 เดือน	
1. การทักทาย การไหว้	1	2	2	3	3	3
2. การรอคอย	1	2	3	3	3	3
3. การเข้าแถว	1	2	2	3	3	3
4. การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น	2	2	3	3	4	4
5. การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น	2	2	3	3	4	4
6. การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย	1	2	3	3	4	4
7. การขอของเล่นจากคนอื่น	1	1	2	3	3	3
8. การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ	2	2	3	4	5	5
9. การขอบคุณ	1	2	2	3	4	4

จากตาราง 20 สรุปได้ว่า การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้
 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่น

ขณะที่เล่น การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย และการขอบคุณ และ 3 รายการ พฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมโดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทาง หรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การทักทาย การไหว้ การรอยคอย การเข้าแถว การขอของเล่นจากคนอื่น

การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5

ภาพประกอบ 21 กราฟแสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5

จากภาพประกอบ 21 กราฟแสดงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5 พบว่า การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบ

พื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม นักเรียนคนที่ 5 มีค่าคะแนน พัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพนี้ ผู้วิจัยได้สังเกต สัมภาษณ์ และสอบถาม ผู้ปกครองและบันทึกพฤติกรรมของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ พบว่า

1. จากผลการสัมภาษณ์ และสอบถามผู้ปกครองเด็กออทิสติกรายบุคคล ทั้ง 5 ราย พบว่า

รายที่ 1 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 5 ขวบ เพศชาย และได้รับการวินิจฉัย จากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism) โดยได้รับยาจากโรงพยาบาลจิตเวช จังหวัด นครพนม ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง หลังอาหารเช้าและก่อน นอน และพฤติกรรมปัญหาที่พบ คือ มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง ลุกสี่ลุกนอน เล่นคนเดียว ทำร้าย สิ่งของหรือของเล่น ไม่รู้จักเล่น ไม่รู้จักลำดับขั้นตอนการเล่นหรือไม่มีจินตนาการในการเล่น ไม่รู้จักรอคอย พูดสื่อสารไม่ได้ เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการโดยการจับมือ คนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น ร้องไห้เวลาไม่พอใจหรือขัดใจ กินเยาะ ชอบวิ่งไปมา ชอบมองธงชาติหรือธงสีที่สะบัดไปมา ชอบจ้องมองพัดลมเวลาสายไปมา เดินเข่างปลายเท้า หลังจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ พบว่า ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีรายการ พฤติกรรมที่ผ่าน ได้แก่ มีการตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกต หรือแสดงความอยากหรืออยากเห็นต่อสิ่งแวดลอม การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่น เลียนแบบผู้อื่น การสบตากับผู้อื่น การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือ เลียนแบบการเล่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือ ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตาม ข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร มีการรับรู้และปฏิบัติตาม คำสั่ง การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ การบอกหรือพยายาม แสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประบมือ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น ด้านการมี พฤติกรรมที่พึงประสงค์ การทักทาย การไหว้ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่น ขณะการเล่น การขอบคุณ

รายที่ 2 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 4 ขวบ เพศชาย ได้รับการวินิจฉัยจาก แพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism ได้รับยาจากโรงพยาบาลมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง หลังอาหารเช้าและก่อนนอน และ พฤติกรรมปัญหาที่พบ คือ มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง เล่นคนเดียว ไม่รู้จักเล่น ไม่มีจินตนาการในการเล่น ไม่รู้จักรอคอย พูดสื่อสารไม่ได้แต่ชอบเปล่งเสียงออกมาแต่ไม่มีความหมาย เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการโดยการจับมือคนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น กรีดร้องโวยวายเวลาไม่พอใจหรือขัดใจและเอาศีรษะโขลกพื้น สะบัดนิ้วมือ เดินแข่งปลายเท้า ชอบวิ่งไปมา หลังจากที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ พบว่า ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีรายการพฤติกรรมที่ผ่าน ได้แก่ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความต้องการอยากเห็นต่อ สิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประหม่อ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น ด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสม ขณะที่เล่นการเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ

รายที่ 3 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 5 ขวบ เพศชาย ได้รับการวินิจฉัยจาก แพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism ได้รับยาจากโรงพยาบาลมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง หลังอาหารเช้าและก่อนนอน และ พฤติกรรมปัญหาที่พบ คือ มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง เล่นคนเดียว พูดสื่อสารไม่ได้แต่ชอบเปล่งเสียงออกมาแต่ไม่มีความหมาย เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการโดยการจับมือคนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น ชอบดูหนังสือภาพ บันทึคน้ำมันเป็นรูปต่างๆ กรีดร้องโวยวายเวลาไม่พอใจหรือขัดใจและทิ้งตัวลงนอนกับพื้น เดินแข่งปลายเท้า ชอบวิ่งไปมา ทำกิจกรรมได้เฉพาะสิ่งที่ตนเองชอบเท่านั้น ไม่รู้จักการเข้าแถว ไม่รู้จักรอคอย หลังจากที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ พบว่า ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีรายการพฤติกรรม

ที่ผ่าน ได้แก่ การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความต้องการหรืออยากเห็นต่อ สิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร การรับรู้ และปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประบมือ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น ด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ

รายที่ 4 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 4 ขวบ เพศชาย ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism) ได้รับยาจากโรงพยาบาลจิตเวช จังหวัดนครพนม ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง หลังอาหารเช้าและก่อนนอน และพฤติกรรมปัญหาที่พบ คือ มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง เล่นคนเดียว พูดสื่อสารไม่ได้แต่ชอบเปล่งเสียงออกมาแต่ไม่มีความหมาย เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการโดยการจับมือคนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น ชอบฟังเสียงและชอบเคาะเครื่องดนตรี กรีดร้องโวยวายเวลาไม่พอใจหรือขัดใจและทิ้งตัวลงนอนกับพื้น เดินเขย่งปลายเท้า ชอบวิ่งไปมา ทำกิจกรรมได้เฉพาะสิ่งที่ตนเองชอบเท่านั้น ไม่รู้จักการเข้าแถว ไม่รู้จักรอคอย หลังจากที่ได้รับรู้ชื่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ พบว่า ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีรายการพฤติกรรมที่ผ่าน ได้แก่ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความต้องการหรืออยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับการสบตากับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประบมือ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น ด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย และการขอบคุณ

รายที่ 5 เป็นเด็กออทิสติก อายุ 5 ขวบ ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสติก (Autism) ได้รับยาจากโรงพยาบาลมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ต้องรับประทานยา (Risperdal 0.5 C.C. วันละ 2 ครั้ง หลังอาหารเช้าและก่อนนอน มีสมาธิไม่อยู่นิ่ง เล่นคนเดียว พูดสื่อสารไม่ได้แต่ชอบเปล่งเสียงออกมาแต่ไม่มีความหมาย เวลาที่ต้องการสิ่งของหรือสิ่งที่ต้องการโดยการจับมือคนอื่นไปหาสิ่งของหรือเป้าหมายนั้น กริตร้องโวยวายเวลาไม่พอใจหรือขัดใจและทิ้งตัวลงนอนกับพื้น ใช้มือทุบหน้าอกของตนเองแล้วส่งเสียงร้องออกมาแต่ไม่มีความหมาย เดินเขย่งปลายเท้า ชอบวิ่งไปมา ทำกิจกรรมได้เฉพาะสิ่งที่ตนเองชอบเท่านั้น ชอบดูหนังสือภาพ ไม่รู้จักการเข้าแถว ไม่รู้จักรอคอย หลังจากที่เราเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียน

แบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ พบว่า ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีรายการพฤติกรรมที่ผ่าน ได้แก่ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประทับใจ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสาร ขณะเล่น การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ ด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย และการขอบคุณ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม มีความมุ่งหมายของการวิจัย 1 เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ให้มีดัชนีประสิทธิผล (E.I. ตามเกณฑ์ 2 เพื่อพัฒนา การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ 3 เพื่อพัฒนา การสื่อสาร ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และ 4 เพื่อพัฒนาการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ที่เรียนกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กออทิสติก จำนวน 5 คน ที่เข้ารับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI และเตรียมความพร้อมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2561 ซึ่งผู้วิจัยใช้เด็กออทิสติก เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selected ซึ่งมีวิธีการคัดเลือก ดังนี้ 1 ขออนุญาตผู้ปกครองเพื่อใช้เป็นกลุ่มทดลองในการวิจัย 2 เป็นเด็กออทิสติก ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะออทิสซึม 3 ประเมินความสามารถพื้นฐานตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 ที่พบปัญหา 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก จำนวน 1 ฉบับ แยกเป็น 3 ด้าน คือ 1 การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น 2 การสื่อสาร และ 3 การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ 1.1 การหาค่าสถิติพื้นฐานของ แบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก 3 ด้าน คือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.2 การทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 1.2.1 หาประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับเด็กออทิสติก โดยใช้ค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I. 1.2.2 เปรียบเทียบผลพัฒนาการเด็กออทิสติก ที่ได้รับการเรียนรู้โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent samples 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตในขณะทดลอง และบันทึกหลังการสอนของแผนการจัดการเรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I. ของ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ต่อ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีค่าเท่ากับ 0.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. การสื่อสารของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อภิปรายผล

การวิจัยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

1. ค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I. โดยมีค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I. ของ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีค่าเท่ากับ 0.85 การสื่อสาร มีค่าเท่ากับ 0.75 และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีค่าเท่ากับ 0.77 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ .50 ขึ้นไป

ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนและวิธีการที่เหมาะสม โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์พัฒนาการตามทักษะ ตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561 แนวทางการจัดกิจกรรม ศึกษาการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ และเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย วัดจากสภาพจริง และสอดคล้องกับสมรรถภาพที่ต้องการประเมิน ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ดังกล่าวมีองค์ประกอบครบถ้วน และมีลำดับขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบชัดเจน เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ความร่วมมือของผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง เด็กพิการ ทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสมและบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยกิจกรรมการเรียนรู้ได้สร้างขึ้นตามรูปแบบเทคนิคฟลอร์ไทม์ การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งเป็นรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาการ ระดับ 1 สงบ สนใจ และสามารถจดจ่อกับสิ่งแวดล้อมภายนอกได้นานเพียงพอที่จะ “ความความรู้จัก” และมีปฏิสัมพันธ์ ระดับ 2 การวางรากฐานของ

ความไว้วางใจระหว่างเด็กกับบุคคลใกล้ชิด ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน (Play Way Method) มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย 4 วิธี คือ (1) การเล่นเกมสำรวจตรวจค้น (Exploration play) (2) การเล่นเกมทดสอบ (Testing play) (3) การเล่นเกมออกกำลังกาย (Physical play) (4) การเล่นเกมสมมติและการ เล่นเลียนแบบ (Dramatic play and initiation) และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ 5 ชั้น คือ (1) ชี้นำ (2) ชั้นปฏิบัติการ (3) ชั้นวิเคราะห์ ประสพการณ์การเรียนรู้ (4) ชั้นประยุกต์ใช้ (5) ชั้นประเมินผล สำหรับเด็กออทิสติก ระดับ ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เพื่อใช้พัฒนา ความสามารถพัฒนาการให้กับเด็กออทิสติกและวางแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็น ขั้นตอน ในจัดการเรียนรู้ของเด็กออทิสติก ซึ่งประกอบด้วย คำนำ แบบประเมินก่อนเรียน และหลังเรียน แบบประเมินพัฒนาการของเด็กออทิสติก 3 ด้าน ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์กับ ผู้อื่น การสื่อสาร และการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และเกณฑ์การประเมิน ส่งผลให้ ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้ง 3 ด้าน ที่สูงขึ้น ซึ่งกระบวนการเรียนรู้เป็นไปตามกระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 7-8) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนจาก ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปรีดา นาฬิ (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ชุด กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ มีค่าเท่ากับ 0.6667 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการ เรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 66.67 ปาริฉัตร ภูทอง (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดการสอนสำหรับครูโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่อง โครงสร้าง และหน้าที่ของพืช พบว่า ชุดการสอนสำหรับครูโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืช มีคุณภาพอยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.61) อรสุชา มูลประसार (2556 พบว่า บทเรียนโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ระบบจำนวน จริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6475 ศรีนยา อินทรประเสริฐ (2556 พบว่า บทเรียนโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เศษส่วนของ พหุนาม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.62

พิภูลทอง บุญคำ (2557 พบว่า บทเรียนโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ระบบจำนวนเต็ม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.79 เอกพงษ์ โตชัยศรี (2556 พบว่า บทเรียนโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ลิมิตและอนุพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้น มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6803 ปุญญนุช รัตนกุล (2557 พบว่า บทเรียนโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง สถิติ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.70 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอริสรา ชินตะวัน (2557, บทความย่อ พบว่า บทเรียนโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เมทริกซ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.64

2. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม จำนวน 5 คน และพัฒนาการของเด็กออทิสติก การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องและเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม มีพัฒนาการของเด็กออทิสติก การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ดังนี้

นักเรียนคนที่ 1 พบว่า มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่นและ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การสบตากับผู้อื่น การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบ การเล่นปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือ ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

นักเรียนคนที่ 2 พบว่า มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อ สิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดี

ในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ โดยการกระตุ้นเตือน(ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การสบตากับผู้อื่น

นักเรียนคนที่ 3 พบว่า มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป

แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและ 3 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง ทำได้ตามแบบ คือ การสบตากับผู้อื่น

นักเรียนคนที่ 4 พบว่า มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป

แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นแบบสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การสบตากับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

นักเรียนคนที่ 5 พบว่า มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป

แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น การสังเกตหรือแสดงความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแวดล้อม การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม การเล่นสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 3 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การสบตากับผู้อื่น

ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยกิจกรรมการเรียนรู้ได้สร้างขึ้นตามรูปแบบเทคนิคฟลอร์ไทม์ การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งเป็นรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาการ ระดับ 1 สงบ สนใจ และสามารถจดจอกับสิ่งแวดล้อมภายนอกได้นานเพียงพอที่จะ“มีความความรู้จัก”และมีปฏิสัมพันธ์ระดับ 2 การวางรากฐานของความไว้วางใจระหว่างเด็กกับบุคคลใกล้ชิด ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน (Play Way Method) มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย 4 วิธี คือ (1) การเล่นเกมสำรวจตรวจค้น (Exploration play) (2) การเล่นเกมทดสอบ (Testing play) (3) การเล่นเกมออกกำลังกาย (Physical play) (4) การเล่นเกมสมมติและการเล่นเลียนแบบ (Dramatic play and initiation) และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ 5 ชั้น คือ (1) ชี้นำ (2) ชั้นปฏิบัติการกิจกรรม (3) ชั้นวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ (4) ชั้นประยุกต์ใช้ (5) ชั้นประเมินผล สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เพื่อใช้พัฒนาความสามารถพัฒนาการให้กับเด็กออทิสติก และวางแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนในจัดการเรียนรู้ของเด็กออทิสติก โดยความร่วมมือกันระหว่างครูผู้สอน ผู้ปกครอง และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับ โอลเซนและฟูลเลอร์ (Olsen & Fuller, 2003, p. 10) ได้ศึกษาที่ว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองร่วมคิดและพัฒนาร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้ปกครองสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจนในการพัฒนาเด็กอย่างมีความหมายเนื่องจากผู้ปกครองเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กของตน พายเออร์และโรเบิร์ต (Prior & Robert, 2006) ได้ศึกษา ที่พบว่าการวางแผนการช่วยเหลือเด็กจากความสามารถปัจจุบันของเด็กเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงจุดแข็งของเด็กประกอบกับความต้องการของผู้ปกครอง รวมทั้งการประเมินผลพัฒนาการหลังการสอน และแจ้งผู้ปกครองทราบ จะทำให้เด็กออทิสติกได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้อง และได้รับการสนับสนุนผลงานวิจัยของ ฮาตซ์ และคณะ (Heart et al., 1999) ได้เสนอแนะว่าการสอนเด็กออทิสติกมีวิธีการที่หลากหลาย ผู้ให้บริการส่งเสริมพัฒนาการจะต้องเชี่ยวชาญในการเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนาเด็กแต่ละคน ปริมาณเวลาที่

เด็กออทิสติกเข้าร่วมในกิจกรรมของโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการ ได้แก่ เวลาในการสอน ตามกิจกรรม เวลาที่บุคลากรใช้ในการฝึกเด็ก รวมทั้งการฝึกเด็กที่บ้านของผู้ปกครอง และของคาบอด และคณะ (Kabot, Masi, & Segal, 2003 ได้เสนอที่ว่าควรมีโปรแกรม สำหรับผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการช่วยเหลือ การให้ความรู้ผู้ปกครองและอื่นๆ ที่จำเป็นในการพัฒนาเด็กออทิสติก สอดคล้องกับงานวิจัยดารินทร์ สิงห์สาธร และคณะ (2559, วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า ได้ศึกษาผลของการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ออทิสติกด้วยเทคนิคดีไออาร์/ฟลอร์ไทม์ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา สภาการศึกษาไทย ผลการวิจัยพบว่า เด็กออทิสติกมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการรักษาตามสังคม ดีกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาการด้วยเทคนิคดีไออาร์/ฟลอร์ไทม์ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ($t= 6.708, p<.001$; $t=8.409, p<.001$ และ $t=14.861, p<.001$ ตามลำดับ กิ่งแก้ว ปาจารย์ และแก้วตา นพมณีจรัสเลิศ (2555, บทความ การติดตาม ผลการรักษาเด็กออทิสติกที่ใช้แนวทาง DIR/ฟลอร์ไทม์ พบว่า ที่ได้ติดตามผลการส่งเสริม พัฒนาการเด็กที่มีภาวะออทิสซึมระดับปฐมวัย (อายุ 2-6 ปี โดยฝึกให้พ่อแม่ จำนวน 34 ครอบครัว ใช้เทคนิค DIR/Foortime กับเด็กที่บ้านเป็นระยะเวลา 1 ปี เมื่อครบกำหนดพบว่า เทคนิค DIR/Foortime ช่วยให้เด็กที่มีภาวะออทิสซึมมีพัฒนาการที่ดีขึ้นทุกคน แต่ในระดับ ที่แตกต่างกัน อัจฉิมา อ่อนน้อม (2549, บทความ) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเล่น พื้นบ้านของไทยต่อการพัฒนาสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1 เด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยมีการพัฒนาสัมพันธภาพสูงขึ้นในทุกๆ ด้าน 2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยมีการพัฒนา สัมพันธภาพสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อุไรรัตน์ ไหมอ่อน (2549, บทความ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าสังคมของเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ผลการวิจัยดังนี้ 1 ผลการสังเกตพฤติกรรมเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็ก ปกติ พบว่า เด็กมีพัฒนาการการเข้าสังคมดีขึ้น เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ มีปฏิสัมพันธ์พูดคุยกับผู้อื่น มีทักษะในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนมากขึ้น รู้จักการรอคอย การช่วยเหลือ และยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนภายใน ห้องเรียน 2 ผลจากการบันทึกพฤติกรรมเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็ก ปกติ พบว่า พัฒนาการทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง โดยลักษณะทั่วไปเด็กมีพฤติกรรม การเข้าสังคมมากขึ้น และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนภายในห้องเรียน เด็กแสดงออกพฤติกรรม

ที่สร้างความสัมพันธ์ พูดคุยกับผู้อื่น ลดพฤติกรรมความตื้อรั้น ความก้าวร้าว การทะเลาะวิวาท เด็กรู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น แสดงความเป็นเพื่อน และเคารพกฎกติกาของกลุ่มเพื่อน 3 ผลจากการบันทึกวีดิทัศน์พฤติกรรมเด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ พบว่าพัฒนาการทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการทางสังคมดีขึ้น เริ่มรู้จักคบเพื่อน และเล่นกับเพื่อนได้ การเล่นกับเพื่อนบางครั้งจะมีการแยกเพศกันบ้างในระยะแรกๆ เด็กเริ่มปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของตนเองได้ เช่น ยอมรับฟังเพื่อนๆ ให้ความช่วยเหลือเพื่อนได้ เด็กเริ่มมีจินตนาการในการเล่นสามารถเล่นเลียนแบบชีวิตจริง เช่น เล่นขายของ เล่นหมอบกับคนไข้ เล่นครูกับนักเรียน เป็นต้น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ 4 เด็กออทิสติกระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน มีพฤติกรรมการเล่นที่ซับซ้อนกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สติรมล พงษ์พัฒน์ (2555, บทคัดย่อ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการเล่นตามมุมประสบการณ์ด้วยสื่อธรรมชาติที่มีต่อพฤติกรรมอิทธิบาท 4 ของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์ด้วยสื่อธรรมชาติเด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมอิทธิบาท 4 มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ สงนวน (2551, บทคัดย่อ ได้ศึกษาการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านกับการจัดกิจกรรมแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านมีทักษะทางสังคม ทั้ง 6 ด้าน หลังการจัดกิจกรรมสูงขึ้นอยู่ในระดับ ดี และมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านมีทักษะทางสังคมทั้ง 6 ด้าน สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การสื่อสารของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องและเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การสื่อสารของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม มีพัฒนาการของเด็กออทิสติก การสื่อสาร ดังนี้

นักเรียนคนที่ 1 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่งการสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประทับมือ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น

นักเรียนคนที่ 2 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประทับมือ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่นและ 2 รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง

นักเรียนคนที่ 3 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประทับมือ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น และ 2 รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้การเลียนแบบพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่นและเข้าใจ และ 2 รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง

นักเรียนคนที่ 4 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประทับมือ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น และ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบ การสื่อสารหรือ

พยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่นและเข้าใจ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง

นักเรียนคนที่ 5 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียดได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การบอกหรือแสดงอารมณ์ของตนเอง เช่น ดีใจ ประหม่อ หัวเราะ ยิ้ม โกรธ ร้องไห้ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือท่าทางการสื่อสารขณะเล่น การบอกหรือพยายามแสดงสิ่งที่ตนเองชอบและ 2 รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การรับรู้และปฏิบัติตามคำสั่ง การสื่อสารหรือพยายามสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจ

ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยกิจกรรมการเรียนรู้ได้สร้างขึ้นตามรูปแบบเทคนิคฟลอร์ไทม์ การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งเป็นรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาการ ระดับ 1 สงบ สนใจ และสามารถจดจ่อกับสิ่งแวดล้อมภายนอกได้นานเพียงพอที่จะ “ความความรู้จัก” และมีปฏิสัมพันธ์ระดับ 2 การวางรากฐานของความไว้วางใจระหว่างเด็กกับบุคคลใกล้ชิด ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน (Play Way Method) มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย 4 วิธี คือ (1) การเล่นเกมสำรวจตรวจค้น (Exploration play) (2) การเล่นเกมทดสอบ (Testing play) (3) การเล่นเกมออกกำลังกาย (Physical play) (4) การเล่นเกมและการเปลี่ยนแปลง (Dramatic play and initiation) และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ 5 ชั้น คือ (1) ชี้นำ (2) ชั้นปฏิบัติกิจกรรม (3) ชั้นวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ (4) ชั้นประยุกต์ใช้ (5) ชั้นประเมินผล สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เพื่อใช้พัฒนาความสามารถพัฒนาการให้กับเด็กออทิสติกและวางแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอน ในจัดการเรียนรู้ของเด็กออทิสติก ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการสื่อสารที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับกาซารี คาเซ็นไฮเซอร์ และคณะ (Kasari et al. (2008, pp. 125–137 ; Casenhiser, Shanker, and Stieben (2013, pp. 220–241 และ Mancil, Conroy, and Haydon (2008 ซึ่งได้รายงานว่า การเล่นทำให้ทักษะด้านการสื่อสารเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ

งานวิจัยของดาร์รินทร์ สิงห์สาคร และคณะ (2559, วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า ได้ศึกษาผลของการส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกด้วยเทคนิคดีไออาร์/ฟลอร์ไทม์ โรงพยาบาลสมเด็จกระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา สภากาชาดไทย ผลการวิจัยพบว่า

1 เด็กออทิสติก มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการรักษาด้านการพูด การใช้ภาษา และการติดต่อสื่อสาร ดีกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้วยเทคนิคดีไออาร์/ฟลอร์ไทม์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t= 4.218, p<.01$; $t=6.528, p<.001$ และ $t=6.708, p<.001$ ตามลำดับ

2 เด็กออทิสติกมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการรักษาด้านประสาทรับความรู้สึก/การรับรู้ดีวก่อนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้วยเทคนิคดีไออาร์/ฟลอร์ไทม์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t= 5.787, p<.001$; $t=7.904, p<.001$ และ $t=13.416, p<.001$ ตามลำดับ

อิสริย์ เชื้องสุวรรณ (2552, บทความวิจัย ได้ศึกษา เรื่อง การออกแบบโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกตามหลักการของดีไออาร์ ผลการศึกษาพบว่า เด็กกรณีศึกษามีพัฒนาการดีขึ้นกว่าก่อนการใช้โปรแกรม จากการเปรียบเทียบค่าความถี่โดยเฉลี่ยของพฤติกรรมหลังการใช้โปรแกรมเท่ากับ 104 ครั้ง ก่อนการใช้โปรแกรม มีค่าเท่ากับ 77 ครั้ง ระยะเพิกถอนการบำบัด เด็กกรณีศึกษายังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้เอง เช่น ส่งเสียงไม่เป็นภาษา มีพฤติกรรมกระตุ้นตัวเองโดยเลียนแบบเด็กโตด้วยการทาบหน้าอกตนเอง เด็กเล่นของเล่นคนเดียว เป็นต้น ระยะหลังการให้การบำบัดซ้ำ เด็กสามารถคิดแก้ปัญหาได้เอง เช่น เด็กอยากออกนอกห้องจะวิ่งไปหากุญแจมาเปิด เด็กริเริ่มการเล่นสมมติด้วยตนเองโดยการนำตะกร้าผ้าสมมติเป็นรถแล้วนั่งขับข้างใน มีการแบ่งปันของเล่นแก่เด็กอื่น สามารถพูดปฏิเสธได้เมื่อไม่ต้องการ มีการสื่อสารที่เพิ่มมากขึ้น เป็นต้น

รัตนภรณ์ ตันมณี (2553, บทความวิจัย ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารสองทางในเด็กออทิสติกโดยใช้กระดานสื่อสาร ผลการศึกษาพบว่า หลังการพัฒนาทักษะสองทางโดยใช้กระดานสื่อสารร่วมกับเทคนิคการชี้แนะ การเสริมแรง กรณีศึกษาที่มีความสามารถในการสื่อสารสองทางสูงขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพรศิริ ศิริเรศ (2559, บทความวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้เทคนิค Picture Me Reading ผลการวิจัยพบว่า 1 ผลของการพัฒนาความสามารถการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนพิเศษ โดยใช้เทคนิค Picture Me Reading มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 57.89 นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.53 นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์คะแนนแบบฝึกหัด/ผ่านเกณฑ์คะแนน

ทดสอบ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58 2 ผลของความสามารถในการจำหลังเรียนรู้การอ่าน คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนพิเศษโดยใช้เทคนิค Picture Me Reading จำนวน 19 คน พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 78.94 และมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 21.05

4. การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้อง และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การสื่อสารของเด็กออทิสติก ที่เรียนโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบที่บ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 5 กิจกรรม มีพัฒนาการของเด็กออทิสติก การมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนี้

นักเรียนคนที่ 1 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียด ได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การทักทาย การไหว้ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น การขอบคุณ และ 3 รายการแสดงพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วยการขอของเล่นจากคนอื่น

นักเรียนคนที่ 2 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียด ได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย การขอของเล่นจากคนอื่น และการขอบคุณ

นักเรียนคนที่ 3 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียด ได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การทักทาย การไหว้ การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น และการขอบคุณ และ 3 รายการ

พฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมโดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทาง หรือทางวาจาหรือทางกายคือการรอคอย การขอของเล่นจากคนอื่น

นักเรียนคนที่ 4 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 4 ขึ้นไป แยกรายละเอียด ได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบคือ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่นการไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย และการขอบคุณ

นักเรียนคนที่ 5 มีค่าคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ขึ้นไป แยกรายละเอียด ได้ดังนี้ 1 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง คือ การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ 2 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ คือ การเล่นของเล่นที่เหมาะสมขณะที่เล่น การไม่ทำลายของเล่นขณะที่เล่น การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย และการขอบคุณ และ 3 รายการพฤติกรรมที่อยู่ในระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมโดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทาง หรือทางวาจาหรือทางกาย คือ การทักทาย การไหว้ การรอคอย การเข้าแถว การขอของเล่นจากคนอื่น

ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยกิจกรรมการเรียนรู้ได้สร้างขึ้นตามรูปแบบเทคนิคฟลอร์ไทม์ การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งเป็นรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ เป้าหมายของการส่งเสริมพัฒนาการ ระดับ 1 สงบ สนใจ และสามารถจดจ่อกับสิ่งแวดล้อมภายนอกได้นานเพียงพอที่จะ“ความความรู้จัก”และมีปฏิสัมพันธ์ ระดับ 2 การวางรากฐานของความไว้วางใจระหว่างเด็กกับบุคคลใกล้ชิด ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน (Play Way Method มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย 4 วิธี คือ (1) การเล่นเกมสำรวจตรวจค้น (Exploration play) (2) การเล่นเกมทดสอบ (Testing play) (3) การเล่นเกมออกกำลังกาย (Physical play) (4) การเล่นเกมสมมติและการเล่นเกมเลียนแบบ(Dramatic play and initiation และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ 5 ชั้น คือ (1) ชี้นำ (2) ชี้นำปฏิบัติกิจกรรม (3) ชี้นำวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ (4) ชี้นำประยุกต์ใช้

(5) ชั้นประเมินผล สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบบูรณาการ เพื่อใช้พัฒนาความสามารถพัฒนาการให้กับเด็กออทิสติก และวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอน ในจัดการเรียนรู้ของเด็กออทิสติก ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นไปในทางทิศทางเดียวกันกับ จอยซ์ และคณะ (Joyce, Mok, and Chung (2014, pp. 23-30 ได้ศึกษาพบว่า DIR Floortime สามารถช่วยเด็กที่มีภาวะออทิสซึมพัฒนาไปตามขั้นตอนของพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมตามที่กำหนด และได้สนับสนุนว่าเทคนิคนี้สามารถสร้างพื้นฐานที่แข็งแรงไม่แต่เพียงในด้านสังคม อารมณ์ แต่ยังรวมถึงด้านสติปัญญาอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัย สุนิศา เจือหนองแขง (2554, บทคัดย่อ ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมกระตุ้นระบบการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นนิ้วมือในเด็กออทิสติก ผลการศึกษาพบว่า กรณีศึกษาแสดงพฤติกรรมการเล่นนิ้วมือมีค่าเฉลี่ยลดลงจาก 35.5 เป็น 13 และเวลาเฉลี่ยในการแสดงพฤติกรรมการเล่นนิ้วมือนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมกระตุ้นระบบการรับรู้ความรู้สึกและการเคลื่อนไหวสามารถลดพฤติกรรมการเล่นนิ้วมือของเด็กออทิสติกกรณีศึกษาได้ มณี ผ่านจันทาร (2545 ได้ทำวิจัย เรื่อง การสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน ผลการวิจัยพบว่า 1 หลังการทดลองเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน มีลักษณะนิสัย พึงประสงค์มากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านมีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์มากกว่าเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3 เด็กปฐมวัยที่เป็นบุตรคนโตมีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างจากเด็กปฐมวัยที่เป็นบุตรคนเล็ก 4 เด็กปฐมวัยที่มีสไตส์การเรียนรู้แบบแอนนาไลติก (Analytic มีลักษณะนิสัย ที่พึงประสงค์มากกว่าเด็กปฐมวัยที่มีสไตส์การเรียนรู้แบบโกลบอล (Global อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5 มีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะสไตส์การเรียนรู้กับการจัดกิจกรรมเท่านั้น ดังนั้น ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงควรตระหนักถึงความสำคัญ โดยการหาวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสม เพื่อนำไปใช้ในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กปฐมวัยในโอกาสต่อไป ھرรรษา องคสิงห์ (2554 ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปรับพฤติกรรมการรอยของเด็กออทิสติก โดยใช้กิจกรรมการเล่นการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับพฤติกรรมการรอยของเด็กออทิสติก โดยใช้กิจกรรมการเล่น กรณีศึกษาเป็นเด็กชาย

อายุ 5 ปี จำนวน 1 คน ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นเด็กออทิสติก ศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านศรี้อย ระดับชั้นอนุบาล 1 ในห้องเรียนคู่ขนานและเรียนในระบบเชื่อมต่อด้านกิจกรรมทางสังคมผู้ศึกษาใช้แผนการวิจัยแบบ Single Subject Design รูปแบบ A-B-A ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ 1) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อปรับพฤติกรรมการรอคอย 2) แผนการสอนเฉพาะบุคคล ประกอบด้วยกิจกรรมการเล่น 10 แผน 3) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบความถี่ในการรอคอย ลำดับก่อน-หลัง 4) แบบบันทึกพฤติกรรมหลังการสอน และ 5) เครื่องบันทึกวิดีโอที่ค้นผลการศึกษาพบว่า กรณีศึกษามีพฤติกรรมการรอคอยขณะทำกิจกรรมหรือเล่นกับเพื่อนดีขึ้น กล่าวคือ กรณีศึกษามีพฤติกรรม ดังต่อไปนี้ 1) ค่ามัธยฐานพฤติกรรมเดิหนือออกจากกิจกรรมก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 5 และ 4 2) ค่ามัธยฐานพฤติกรรมแย่งเพื่อนเล่นในขณะที่ยังไม่ถึงลำดับของตนเองก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 5 และ 3 แสดงให้เห็นว่าการทดลองประสบความสำเร็จ เนื่องจากกรณีศึกษามีพฤติกรรมที่ดีขึ้น โดยมีความสนใจในการรวม สาวิตรี ผลเจริญพงศ์ (2551, บทคัดย่อ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติก โดยใช้การเสริมแรงโดยใช้เบี้ยอรรถกร ผลการวิจัยพบว่าการใช้การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติกได้โดยพิจารณาจากความถี่พฤติกรรมก้าวร้าวในระยะเส้นพื้นฐานที่ 1 (A มีค่าเฉลี่ย 8.50 ระยะที่ 2 (B ระยะปรับพฤติกรรม แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงจากระยะเส้นฐานพฤติกรรมโดยมีค่าเฉลี่ยของความถี่ 3.40 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอาพร ดรีสุน (2550, บทคัดย่อ ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการรับรู้ผ่านการมองในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติก ผลการวิจัยพบว่า 1 การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการรับรู้ผ่านการมอง ทำให้ทักษะทางสังคม เรื่องการขอบคุณ การขอโทษของนักเรียนออทิสติกทุกคนสูงขึ้น 2 ทักษะทาง สังคม เรื่อง การขอบคุณ การขอโทษของนักเรียนออทิสติกหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

โดยผู้วิจัยมีความเห็นว่าการส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติก โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สามารถทำให้พัฒนาการแต่ละขั้นของเด็กเพิ่มขึ้น ทุกรณีศึกษาที่มีพัฒนาการเพิ่มสูงขึ้น เด็กมีความสุขและมีสัมพันธ์ภาพกับผู้วิจัยเป็นอย่างดี เนื่องจากได้ลงมือปฏิบัติทุกกิจกรรมกับเด็ก และยิ่งไปกว่านั้นผู้ปกครองของเด็กมีความผูกพัน ความรัก

ความรู้สึกที่ดีต่อกันเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน ลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างแท้จริง และคณะพี่เลี้ยงเด็กพิการ ที่มีส่วนสำคัญในการ ดำเนินกิจกรรมตามกรอบและเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการสอนเฉพาะบุคคล

ข้อสังเกตจากการวิจัย

1. กรณีที่กรณีศึกษามีพฤติกรรมนั่งเล่นของเล่น ชอบเล่นคนเดียว ไม่ชอบเล่นใกล้ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องรักษาระยะห่างในการเข้าไปเล่น แล้วคอยรักษาระดับ ความหนัก-เบาของเสียงพูด การสัมผัส ขึ้นอยู่กับการรับรู้เสียงของกรณีศึกษาว่าชอบแบบ ไหน ความเร็วในการเข้าหา ผลก็คือ กรณีศึกษายอมเล่นด้วย ให้นั่งเล่นด้วยใกล้ๆ โดยไม่ ลุกเดินหนีหรือขยับตัวหนีออกจากผู้วิจัยในขณะที่เล่น

2. กรณีที่กรณีศึกษาไม่ชอบให้สัมผัสตัว ผู้วิจัยต้องรักษาระยะห่างและ ระดับความแรงหนัก-เบาในการสัมผัส สัมผัสทีละนิดเป็นระยะเวลาสั้นๆ พูดคุยด้วย จับของเล่นหรือยื่นของเล่นให้หรือพยายามเล่นด้วย เพื่อให้กรณีศึกษาได้เตรียมตัวก่อนจะ สัมผัสโดนตัว ผลคือ กรณีศึกษาให้สัมผัส โอบกอดตัว หรือการจับมือ เล่นของเล่นด้วยกัน ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ แล้วค่อยนานขึ้นไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียน แบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน สามารถกำหนดเป็น กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือนำไปบูรณาการกับการเรียนการสอนทั้งด้านวิชาการและการ พัฒนาผู้เรียนในทักษะอื่นๆ ที่เน้นการเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic Study ผ่านการเรียนรู้ แบบปฏิบัติจริง

1.2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียน แบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สามารถนำไปใช้กำหนดแนวทางการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้านอื่นๆ เช่น ด้านดนตรี บุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรมด้วยการจัดกิจกรรมผ่านการเรียนรู้แบบปฏิบัติจริง

1.3 ครูผู้สอนหรือผู้ที่สนใจ สามารถนำชุดกิจกรรมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ไปใช้ควรศึกษาเพิ่มเติมและจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลที่เหมาะสมต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับเด็กพิการกลุ่มอื่นที่มีลักษณะของสภาพปัญหาที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กพิการ แต่ละกลุ่มระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กพิการแต่ละกลุ่มระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เพื่อให้กิจกรรมเสริมสร้างทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กพิการที่มีความเหมาะสมและสมบูรณ์มากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ:
บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- กมลรัฐ อินทรทัศน์. (2547). การสื่อสารกับการพัฒนา หน่วยที่ 11-15. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กรมพลศึกษา. (2558). กิจกรรมนันทนาการสำหรับเด็กพิการ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ:
สำนักนันทนาการ.
- กรีช สืบสนธิ์. (2538). วัฒนธรรมและพฤติกรรมสื่อสารในองค์การ. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิ่งแก้ว ปาจริย์. (2553). คู่มือการส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกแบบองค์รวม (เทคนิค
DIR/ฟลอร์ไทม์. กรุงเทพฯ. ช.
- กิ่งแก้ว ปาจริย์ และแก้วตา มณีจำรัสเลิศ. (2555). จุดหมายเหตุทางแพทย์ แพทยสมาคม
แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. กรุงเทพฯ: แพทยสมาคมแห่ง
ประเทศไทย.
- เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง. (2555). การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ: บริษัท บุ๊คส์ จำกัด
- แก้วตา นพมณีจำรัสเลิศ. (2561). การส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามแนวทาง DIR/ฟลอร์ไทม์.
ในสุรีย์ลักษณ์ สุขจิตพงค์, รวิวรรณ รุ่งไพรวลัย, ทิพวรรณ หรรษคุณาชัย,
บานชื่น เบญจสุวรรณเทพ, อติศรีสุดา เฟื่องฟู, จริยา จุฑาภิลิทธิ, พัฏ โจรจน์
มหามงคล. (บรรณาธิการ. ตำราพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก. (น. 247-262).
กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลิฟวิ่ง จำกัด.
- _____. (2559). งานวิจัยติดตามผลรักษาเด็กออทิสติกที่ใช้แนวทาง DIR/Floortime
คลินิกพัฒนาการเด็ก สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว.
วารสารกุมารแพทย์, 55(4), 284-292.
- จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. (2556). จิตวิทยาทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- จิรพร ชะโน. (2551. การพัฒนารูปแบบการสอนสื่อความหมายเพื่อลดพฤติกรรมที่เป็น
ปัญหาในเด็กออทิสติกก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. ขอนแก่น:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จันทร์จิรา รัตน์ไพบูลย์. (2549). การพัฒนาชุดกิจกรรมค้ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
เรื่องการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เครีอวัลย์ แสงโสภา. (2556 . การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ความหลากหลาย
ทางชีวภาพอ่างเก็บน้ำคลองลาก อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- คณะอนุกรรมการจัดทำองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใน
คณะกรรมการบริหารจัดการความรู้ของสำนักงานเลขาธิการสภา
ผู้แทนราษฎร. (2560. องค์ความรู้เกี่ยวกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรัฐธรรมนูญ ฉบับสมุดไทย. กรุงเทพฯ:
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. (2525 . ทักษะและเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ: พัทธ์กษณ์อักษร.
ชัย เรื่องศิลป์. (2538. การละเล่นของเด็กไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552. 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น จำกัด.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2551). ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตร
และสื่อการเรียน การสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 12 . กรุงเทพฯ:
ไทเนรมิตกิจอินเตอร์ โปรเกรสซิฟ จำกัด.
- ชูศรี วงศ์รัตน์ และองอาจ นัยพัฒน์. (2551. แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติ
วิเคราะห์ : แนวคิดพื้นฐานและวิธีการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนัญญา ธีระกนิษฐ. (2555. การพัฒนากิจกรรมพัฒนาตนเองด้วยหลักสังคหวัดดู 4
เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. อุดรธานี: สำนักวิชาศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

- ธีระชัย ปุรณโชติ. (2532). การสร้างผลงานวิชาการการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย ต้นทัพไทย. (2548). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และค่านิยม การบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้ชุดกิจกรรม พัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณรงค์ โพธิ์พุกษานันท์. (2556). ระเบียบวิธีวิจัย หลักการและแนวคิด เทคนิคการเขียน รายงานวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 8 . กรุงเทพฯ: บริษัท แอคทีฟ พริน จำกัด.
- ดารินทร์ สิงห์สาคร และคณะ. (2559). ผลของการส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติก ด้วยเทคนิคดีไออาร์/ฟลอร์ไทม์ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา สภากาชาดไทย. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ปีที่ 27 ฉบับเพิ่มเติม 1 ธันวาคม 2559.
- ดารณี อุทัยรัตนกิจ. (2552). การศึกษาสำหรับคนพิการในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.
- ดำรงศักดิ์ มีวรรณ. (2552). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดย ชุดกิจกรรมแก้ปัญหาทาง วิทยาศาสตร์. สารนิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โดยตน วงศ์ราชา และคณะ. (2553). ผลการใช้ชุดกิจกรรมในการพัฒนาความสามารถ ทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ต้อยติง. (2559). เล่นสนุก เล่นแบบไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: นานามีบู๊คส์ จำกัด.
- ทิตนา แหมมมณ. (2543). 14 วิธีสอน สำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- _____. (2545). ศาสตร์การสอนเพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นฤมล เนียมหอม. (2549). การพัฒนากระบวนการส่งเสริมพฤติกรรมของครู ในการสร้างวินัยในตนเองให้แก่เด็กปฐมวัย โดยใช้แนวทางการสะท้อนความคิดและการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายใน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, :ม.ป.ท.
- นิรมล ชยุตสาหกิจ. (2546). สารานุกรมสำหรับเด็ก. (พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : พาร์อีสท์พับบลิเคชั่น.
- นิติกาญจน์ ไกรสิทธิ์พัฒน์. (2553). ผลการใช้ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดคำนวณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิธิวดี เพียรรักกิจการค้า. (2554). ผลการใช้ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์แบบปฏิบัติการเรื่องโจทย์ ปัญหาสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความฉลาดทาง อารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ถวิล ธาราโกชน และศรีธัญย์ คำวิสุข. (2546). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ: อักษรพิพัฒน์.
- ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. (2556). คู่มือออกทิสติก สำหรับผู้ปกครอง. กรุงเทพฯ: ศรุสภาลาดพร้าว
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2542). นวัตกรรมการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2545). นวัตกรรมการศึกษา ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2559). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจมาศ พระธานี. (2554). ออกทิสซึม : การสอนพูดและการรักษาบำบัดแบบสหสาขาวิทยาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เลขา ปิยะอัจฉริยะ. (2554). การเล่นเป็นการเรียนของเด็ก การละเล่นและเครื่องเล่นเพื่อพัฒนาเด็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปิยลักษณ์ พุกกะวัน. (2554). การศึกษาองค์ประกอบและพัฒนาจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยด้วยรูปแบบการเรียนการสอน MADE. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี, ปีที่ 8 ฉบับที่ 3.
- ปิยะพงษ์ สุริยะพรหม. (2546). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT เรื่องป่าชุมชนเพื่อส่งเสริมเจตคติต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
- ประกายแก้ว แปรโคสูง. (2541). ประสิทธิภาพของวิธีการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องโรคขาดสารอาหารของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.
- ประภาพรรณ สุวรรณสุข และเลขา ปิยะอัจฉริยะ. (2556). “เด็กกับการเล่น” ในเอกสารการสอน ชุดวิชา พฤติกรรมวัยเด็ก เล่มที่ 2 หน่วยที่ 10 สาขาศึกษาศาสตร์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประภัสสร คำเมือง. (2556). การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาทักษะของผู้ดูแลเด็กกอดทิสติก ด้วยระบบการสื่อสารด้วยภาพ. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม. (2548). การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ. เอกสารประกอบการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปัทมมา บันเทิงจิต. (2548). การศึกษาทักษะทางสังคมด้านการละเล่นกับเพื่อนของเด็กกอดทิสติก โดยการจัดกิจกรรมการละเล่นที่บ้านของไทยประกอบการสื่อสารด้วยภาพ. สารนิพนธ์. กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ปาริฉัตร ภูทอง. (2558). การพัฒนาชุดการสอนสำหรับครูโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของพืช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มโรงเรียนพัฒนาทำจัน.
- ปุกณนุช รัตนกุล. (2557). บทเรียนโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง สถิติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พีเออาร์ต แอนด์ ปริ้นติ้ง.

- พรศิริ ศิริเรศ. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้เทคนิค Picture Me Reading. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พฤทธิ มาเนตร. (2553). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบจัดกรอบมโนทัศน์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดเชิงมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรารัตน์ เมืองหงส์ และรุ่งรัตน์ ศรีอำนาจ. (2559). ผลการศึกษาพัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กที่มีภาวะออทิสซึม โดยใช้เทคนิค DIR Foortime. วารสารชุมชนวิจัย ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2561).
- พัชรี จิวพัฒนกุล. (2550). การพัฒนาแบบฝึกเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมสำหรับเด็กออทิสติก. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พุกฉิมพงษ์ เพชรรัตน์. (2552). การศึกษาพฤติกรรมซ้ำๆ ของนักเรียนออทิสติกอายุ 7-10 ปี ใน โรงเรียนศึกษาพิเศษ จากการใช้โปรแกรมปรับพฤติกรรม กิจกรรมการเคลื่อนไหว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิกุลทอง บุญคำ. (2557). การสร้างบทเรียนโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องระบบจำนวนเต็มสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิรุณรักษ์ อิติปิ. (2559). ผลการใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาความพร้อมด้านคณิตศาสตร์สำหรับเด็กออทิสติก. การศึกษาค้นคว้าอิสระด้วยตนเอง กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พีระพงศ์ บุญศิริ. (2536). จิตวิทยาการกีฬา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). โอเดียนสโตร์.
- พวงทอง บ้องภัย. (2540). พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- เพ็ญแข ลิมศิลา. (2541). รวมเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับออทิสซึม. สมุทรปราการ: ช.แสงงาม.

- เพ็ญแข ลิมศิลา. (2545). ออทิสซึมในประเทศไทยจากตำราสัประสพการณ์.
 เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง ครู หมอ พ่อแม่ : มิติแห่ง
 การพัฒนาศักยภาพบุคคล ออทิสติก. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 ภาวิตา ตังทมลศรี. (2552). การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
 ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้า
 ด้วยตนเอง กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มณี ผ่านจันทาร. (2545). การสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยด้วย
 กิจกรรมการเล่นที่บ้าน. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
 มหาสารคาม.
- มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ. (2554). ดอกแก้วกัลยา ชวนน้องเล่น “ของเล่นเพื่อพัฒนาเด็กพิการ”
 เล่มที่ 1. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ปิ่นโต พับลิชชิง
 ในเครือบริษัท ปิ่นโต ครีเอชั่น จำกัด.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2547). ประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีและแนวปฏิบัติใน
 การบริหารการศึกษาหน่วยที่ 5-8. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.
 กรุงเทพฯ: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์.
- _____. (2545). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ:
 อักษรเจริญพัฒน์.
- รัตนภรณ์ ตันมณี. (2553). การพัฒนาทักษะการสื่อสารสองทางในเด็กออทิสติกโดยใช้
 กระดานสื่อสาร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วราลี โกศัย. (2540). ผลการเล่นแบบร่วมมือนอกห้องเรียนที่มีต่อพฤติกรรมชอบสังคม
 ของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2547). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ:
 ภาพพิมพ์.
- ศรินยา อินทรประเสริฐ. (2558). การสร้างบทเรียนโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์
 เรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.
 วิทยานิพนธ์ วท.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ศิริพร เลิศพันธ์. (2548 . ผลการพัฒนาทักษะทางสังคม ด้านการสร้างสัมพันธภาพกับ
ผู้อื่นของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิรินภา อธิสุวรรณศิลป์. (2548. การพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง "ระบบของ
ร่างกาย" สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2544. จิตวิทยาเด็กพิเศษ แนวคิดสมัยใหม่. กรุงเทพฯ:
ภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรีสุดา จริยากุล. (2543. “นวัตกรรมการเรียนการสอน,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
ระบบการเรียนการสอนหน่วยที่ 8-15. หน้า 647-648. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร. (2561. หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความ
ต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง
พุทธศักราช 2561 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร.
- สถิริมล พงษ์พัฒน์. (2555 . ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการเล่นตามมุมประสบการณ์
ด้วยสื่อธรรมชาติที่มีต่อพฤติกรรมอหิธาบาท 4 ของเด็กปฐมวัย.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพร ประมวลศิลป์ ชัย. (2543). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและค่านิยม
ต่อภูมิปัญญาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา
โดยใช้ชุดการเรียนภูมิปัญญาไทยกับการใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์.
ปริญญาานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2541. ทฤษฎีและเทคนิค : การปรับพฤติกรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 3 .
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ:
บริษัทธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์ จำกัด.
- สารโรจน์ แผงยัง. (2529. เทคโนโลยีการผลิตสื่อการสอน หลักการและทฤษฎีที่นำมาใช้.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สาวิตรี ผลเจริญพงศ์. (2551). การปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติกระดับก่อน
ประถมศึกษาโดยการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกร. ปริญญาานิพนธ์ ศษ.ม.
นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สร้อยตระกูล (ติวยานนท์ อรรถมานะ . (2541. พฤติกรรมองค์การ : ทฤษฎีและ
การประยุกต์ พิมพ์ลักษณ์ กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). การวิจัยเพื่อพัฒนาการ
เรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ:
สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2561. หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็น
พิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2558.
(อัดสำเนา.
- _____ . (2561. คู่มือหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่ม
ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561. (อัดสำเนา.
- _____ . (2561. แนวทางจัดกิจกรรมตามหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็น
พิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2561.
(อัดสำเนา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2548. การประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์
และเขียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ:
กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล สำนักวิชาการและมาตรฐาน
การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.
สันทัต ภิบาลสุข และพิมพ์ใจ ภิบาลสุข. (2525). การใช้สื่อการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2 .
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พีระพัฒนา.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2553). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน.
กรุงเทพฯ: ห้างหุ้น ส่วนจำกัด 9119 เทคนิควรรันตั้ง.
- สุชา จันท์ธม. (2543). จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- สุธัญญา อภัยยานุกร และคณะ (2556). การพัฒนารูปแบบบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกในโรงพยาบาลศูนย์. วารสารพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2556.
- สุปรีดา นาฬิ. (2562). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ปีที่ 3 ฉบับที่ 8 พฤษภาคม-สิงหาคม 2563.
- สุภาภรณ์ สงนวน. (2551). การเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านกับการจัดกิจกรรมแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรางค์ จันทร์เอม. (2521). จิตวิทยากับการดำรงชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ: แพรวพิทยา
- สุนิศา เจือหนองแขง. (2554). การใช้ชุดกิจกรรมกระตุ้นระบบการรับรู้สัมผัสและการเคลื่อนไหวเพื่อลดพฤติกรรมการเล่นนิ้วมือในเด็กออทิสติก. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุภัทรา คงเรือง. (2539). ผลการใช้กิจกรรมการอ่าน ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ที่มีต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือของเด็กวัยอนุบาล. (รายงานผลงานวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวิณี แสหนวีสุข. (2538). การพัฒนาชุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ สำหรับเด็กอนุบาล. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หรรษา องคลังห์. (2554). การปรับพฤติกรรมการรอคอยของเด็กออทิสติกโดยใช้กิจกรรมการเล่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2535). ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- หนึ่งนุช กาฬภัคคี. (2543). การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดระดับสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยชุดกิจกรรม วิทยาศาสตร์แบบปฏิบัติการตามแนวคิดคอนสตรัคติวิซึ่มกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรสุชา มูลประसार. (2556). การสร้างโปรแกรมบทเรียนโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ระบบจำนวนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรอนงค์ ฟ้าคะนอง. (2548). การพัฒนาชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อริสรา ชินตะวัน. (2557). การสร้างโปรแกรมบทเรียนโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เมทริกซ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อลิสสา เพ็ชรรัตน์. (2539). การพัฒนาความสามารถในการจับใจความของเด็กวัยอนุบาล โดยใช้เทคนิคการเล่นนิทานแบบเล่าเรื่องซ้ำ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิสริยา หนูจ้อย. (2549). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา เรื่อง ระบบนิเวศในนาข้าว สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัจฉิมา อ่อนน้อม. (2549). ผลการใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของไทยต่อการพัฒนาสัมพันธภาพของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- อาพร ตีนสุน. (2550). ผลการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการรับรู้ผ่านการมองในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติก. ปรินญาณิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อิสริย์ เชื่องสุวรรณ. (2552). การออกแบบโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกตามหลักการของดีไออาร์. วิทยานิพนธ์ พย.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2545). จิตวิทยาชีวิตคู่และการบำบัดคู่สมรส = The psychology of marriage and marital therapy. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บริษัทศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว,
- อุไรรัตน์ ไหมอ่อน. (2549). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าสังคมของเด็กออทิสติก ระดับปฐมวัยที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เอกพงษ์ โตชัยศรี. (2556). การสร้างโปรแกรมบทเรียนโปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องลิมิตและอนุพันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ วท.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing.
- Autism Society of America. (2007). American Academy of Pediatrics Council on Children With Disabilities[Corporate Author. 2007 Nov ; 120(5) : 1162–82. Doi : 10.1542/peds.2007–2362. Epub 2007 Oct 29.
- Casenhiser, D. M., Shanker, S. G., & Stieben, J. (2013). Learning through interaction in children with autism: Preliminary data from a social communication–based intervention. *Autism*.
- Dimillo,s. (2004). Cooperative and Collaborative Learning with 4–8 Year Olds ; How Does Research Support Teacher’s Practice?. *Journal of Instruction Psychology*. 31(2): 130–134.
- Fontichiaro, Kristin. (2007). Active learning through drama, podcasting and puppetry / Kristin Fontichiaro. Westport, Conn: Libraries Unlimited.
- Pieanglo,R. (2003). The special educator’s books of list. *Second Education*. John Wiley And Research Methods in Psychology., San Francisco: United State of America. Jossey–Bass Publication.
- Harrington, J., Rosen, L., Garnecho, A., & Patrick, P. (2006). Parental perceptions and use of complementary and alternative medicine practices for children with autistic spectrum disorders in private practice. *Journal of Developmentaland ehavioral Pediatrics*, 27, 156–161.

- Harris, S. L., & Handleman, J. S. (2000). Age and IQ at intake as predictors of placement for young children with autism: A four- to six-year follow-up. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 30, 137-142.
- Hurth, J., Shaw, E., Izeman, S. G., Whately, K., & Roge, S. J. (1999). Areas of agreement about effective practices among programs serving young children with autism spectrum disorders. *Infants and Young Children*, 12(2), 17-26.
- Kabot, S., Masi, W., & Segal, M. (2003). Advance in the diagnosis and treatment of autism spectrum disorders. *Professional Psychology: Research and Practice*, 34, 26-33.
- Graziano, M.A. (2002). *Developmental Disabilities*. Boston : Allyn & Bacon.
- Greenspan, S. I., & Wieder, S. (1998). *The child with special needs : encouraging intellectual and emotional growth*. New York : Da Capo Lielong Books.
- Greenspan and Wieder. (2002). *Tha functional emotional deveiopmentel questionnaires*. แปลโดยกิ่งแก้ว ปาจารย์ย์. กรุงเทพฯ: พิมพ์สี.
- Joyce, W. S. Mok, & Chung, K. H. (2014). Application of DIR/Floortime Model in the Psychiatric Service for Very Young Children with Autism in Hong Kong. *Hong Kong Journal of Mental Health*, 40(1), 23-30.
- Kasari, C., Paparella, T., Freeman, S., & Jahromi, L. B. (2008). Language outcome in autism: Randomized comparison of joint attention and play interventions. *Journal of Consulting Clinical Psychology*, 76(1), 125-137.
- Mancil, G. R., Conroy, M. A., & Haydon, T. F. (2008). Effects of a modified milieu therapy intervention on the social communicative behaviors of young children with autism spectrum disorders. *Journal of Autism and Developmental Disorders*. Retrieved January 14, 2009 from <http://www.springerlink.com>

- Nurcombe, Barry and others. (2000). "Disorders Usually Presenting in Infancy or Early Childhood (0–5 Years)," in *Current Diagnosis and treatment in psychiatry*. Edited by Michael H. Ebert, Peter T. Loosen and Barry Nurcombe. pp. 533–561. New York: McGraw–Hill.
- Prior, M., & Robert, J. (2006). *Early intervention for children with autism spectrum disorders: Guidelines for best practice*. Australian Government : Department of Health and aging. Australia. Retrieved from <http://www.health.gov.au/interne>
- Solomon, R., Necheles, J., Ferch, C., & Bruckman, D. (2007). Pilot study of a parent training program for young children with autism: The Play Project Home Consultation program. *Autism*.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินรัตน์ อภิชาติ ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และอาจารย์สาขาวิชาการศึกษาพิเศษและการสอนภาษาไทย
2. นางสาวสุพัฒตรา ปลั่งคโท วุฒิการศึกษา ค.บ. (การศึกษาพิเศษ ค.ม. (การศึกษาพิเศษ ตำแหน่งประธานหลักสูตรวิชาการศึกษาพิเศษและภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นางสาววิชรภรณ์ พิวงษ์ วุฒิการศึกษา ค.บ. (การศึกษาพิเศษ ค.ม. (การบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร
4. นางทัศนีย์ บุตรดีวงศ์ วุฒิการศึกษา ค.บ. (การศึกษาพิเศษ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาคำน้อย 2
5. นายภัทรนันท์ อิงภู วุฒิการศึกษา ค.บ. (การศึกษาพิเศษ ค.ม. (การบริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกแฝก

ภาคผนวก ข

หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/๔๖๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธนวัฒน์ ปากหวาน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๙๔๒๑๒๓๑๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเด็กออทิสติกระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สมเกียรติ พลละจิตต์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษารับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภาน)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนวัฒน์ ปากหวาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๓ ๐๕๙๑

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ ศษ ๐๕๔๒.๑๒/๔๔๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิติโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร

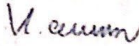
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธนวัฒน์ ปากหวาน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๙๔๒๑๒๓๑๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเด็กออทิสติกระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สมเกียรติ พลละจิตต์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวแก่นักศึกษาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

 (รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภผล)
 ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
 อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นายธนวัฒน์ ปากหวาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๓ ๐๕๙๑

"ศิลปสกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินรัตน์ อภิชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธนวัฒน์ ปากหวาน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๕๔๒๑๒๓๑๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปณเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเด็กออทิสติกระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สมเกียรติ พลละจิตต์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามล)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนวัฒน์ ปากหวาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๓ ๐๕๕๑

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวสุพัตรา ปลั่งคโท

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธนวัฒน์ ปากหวาน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๙๔๒๑๒๓๑๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สมเกียรติ พลละจิตต์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

U. amun

(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามล)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนวัฒน์ ปากหวาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๓ ๐๕๕๑

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธณวัฒน์ ปากหวาน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๙๔๒๑๒๓๑๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือนระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สมเกียรติ พละจิตต์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

V. ๐๐๐๐

(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามล)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธณวัฒน์ ปากหวาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๓ ๐๕๕๑

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาค่าน้อย ๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธนวัฒน์ ปากหวาน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๙๔๒๑๒๓๑๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปณเรยนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือนระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สมเกียรติ พละจิตต์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

U. eumw

(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภพล)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนวัฒน์ ปากหวาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๓ ๐๕๙๑

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกแฝก

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธนวัฒน์ ปากหวาน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๕๙๔๒๑๒๓๑๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสารและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือนระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดมุกดาหาร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารศรี กลางประพันธ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.สมเกียรติ พลละจิตต์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

M. eum

(รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภผล)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายธนวัฒน์ ปากหวาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๓ ๐๕๙๑

สแกนด้วย CamScanner

“คุณสุกุล รักสกุล ทำเพื่อสกลนคร”

ภาคผนวก ค

เครื่องมือในการวิจัย

คู่มือการใช้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟอล์ทไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียน
แบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก
ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

จัดทำโดย

นายชนวัฒน์ ปากหวาน

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทล์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับผู้สอน แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) โดยใช้เทคนิคการสอนเทคนิคฟลอร์ไทล์ เล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ แบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก ซึ่งผู้สอนควรศึกษาให้เข้าใจอย่างชัดเจน ผู้ปกครอง และพี่เลี้ยงเด็กพิการ ศึกษากิจกรรมการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ร่วมกิจกรรมเข้าใจบทบาท และจะบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้ และเพื่อให้ผู้สอนนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทล์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทล์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่มนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ธนวัฒน์ ปากหวาน

คำชี้แจงสำหรับ

ข้อปฏิบัติในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ผู้สอนควรดำเนินการ ดังนี้

บทบาทของครูผู้สอน

ขั้นเตรียมก่อนสอน

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม การจัดชั้นเรียน การเตรียมสื่อการสอน และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP

2. ก่อนดำเนินการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องเตรียมชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติกโดยการตรวจสอบว่าสื่อ วัสดุ อุปกรณ์มีครบและพร้อมใช้งานหรือไม่ ซึ่งประกอบด้วย วัสดุ อุปกรณ์ ทั้ง 5 กิจกรรม ดังนี้

2.1 กิจกรรมที่ 1 การเก็บดอกไม้

2.2 กิจกรรมที่ 2 การร้อยดอกไม้

2.3 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมการถวายเป็นดอกไม้ เพื่อบูชาพระพุทธรูป

2.4 กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมการตากผ้าและการพับผ้า

2.5 กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมการเล่นบทบาทสมมติภายในบ้าน

ขั้นสอน

3. การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามรูปแบบการเรียนการสอนด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม แบ่งออกเป็น 5 ชั้น ดังนี้

3.1 ชั้นนำ

3.2 ชั้นปฏิบัติกิจกรรม (การเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน (Play Way Method + เทคนิคฟลอร์ไทม์ ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 การเก็บดอกไม้ กิจกรรมที่ 2 การร้อยดอกไม้ กิจกรรมที่ 3 การถวายเป็นดอกไม้เพื่อบูชาพระพุทธรูป กิจกรรมที่ 4 การตากผ้าและพับผ้า

กิจกรรมที่ 5 การเล่นบทบาทสมมติภายในบ้าน (กิจกรรมที่ 1-5 ใช้หลักการการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน (Play Way Method + เทคนิคฟลอร์ไทม์ และมีพัฒนาการในระดับ 1

3.3 ชั้นวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้

3.4 ชั้นประยุกต์ใช้ (เทคนิคฟลอร์ไทม์และมีพัฒนาการในระดับ 2

3.5 ชั้นประเมินผล

4. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ผู้สอนต้องดูแล และทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนอย่างใกล้ชิด จนเสร็จกิจกรรม หากนักเรียนมีปัญหา ผู้สอนควรเข้าไปชี้แนะช่วยเหลือให้แรงเสริมเพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จ

5. การประเมินความสามารถของนักเรียนหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามแบบประเมินพัฒนาการของเด็กออทิสติกจนครบ 5 กิจกรรม และบันทึกผลการประเมินลงในแบบประเมินพัฒนาการของเด็กออทิสติก

ขั้นหลังการสอน

6. เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรให้นักเรียนร่วมเก็บสื่อการเรียนการสอนให้เรียบร้อย เพื่อสะดวกในการใช้ครั้งต่อไป และเป็นการฝึกวินัยของนักเรียนร่วมด้วย

บทบาทของผู้ปกครอง

1. เข้าใจพัฒนาการและความแตกต่างรายบุคคลของบุตรหลาน
2. ให้ความร่วมมือและสนับสนุนบุตรหลานในการจัดการเรียนรู้
3. ให้โอกาสบุตรหลานของท่าน ได้ฝึกช่วยเหลือตนเอง ฝึกทักษะและมีส่วนร่วมช่วยรับผิดชอบงานบ้านเล็กๆ น้อยๆ ตามวัยอย่างสม่ำเสมอ

บทบาทของผู้เรียน

1. เคารพและปฏิบัติตามคำสั่งของครูและผู้ปกครอง
2. ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอน

กิจกรรมที่ 1 การเก็บดอกไม้

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ตะกร้าไม้ไผ่ 2. กระบุงไม้ไผ่ 3. กระจาด 4. หมวกสาน 5. ดอกไม้ ใบไม้

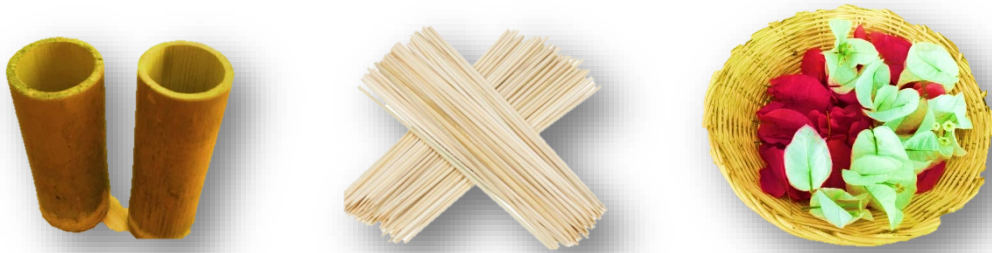
แนวทางการปฏิบัติกิจกรรม

1. ครู ผู้ปกครองและนักเรียนนั่งเป็นวงกลม แล้วไหว้ทักทายกันด้วยความอบอุ่น
2. ครูอธิบายกิจกรรมการเล่นแบบสำรวจตรวจค้น ตามขั้นตอน
3. ครูแจกตะกร้าสานไม้ไผ่ กระบุงไม้ไผ่ และกระจาด สำหรับใส่ดอกไม้ ใบไม้ ให้ผู้ปกครองและนักเรียนตามความเหมาะสม
4. ครู ผู้ปกครองและนักเรียนสวมหมวกแล้วนำนักเรียนเดินออกนอกห้องเรียน เป็นแถว
5. ให้นักเรียนเดินเลือกเก็บดอกไม้และใบไม้ใส่ลงในตะกร้าตามใจชอบ
6. ครูนำผู้ปกครองและนักเรียนเดินกลับห้องเรียน เพื่อทำกิจกรรมต่อไป

ประโยชน์ของกิจกรรมการเก็บดอกไม้

กิจกรรมการเก็บดอกไม้ เป็นกิจกรรมที่ส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจ สงสัย และกระตือรือร้น สนใจในสิ่งที่อยู่รอบตัว ในการเล่นสำรวจนี้ นักเรียนจะใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ มากกว่าการสัมผัสจับต้องหรือดูเฉยๆ นักเรียนอาจจับต้องสิ่งของ ลองดมและค้นหาสิ่งต่างๆ รอบตัว ด้วยการเล่นสำรวจ ซึ่งจะเป็นพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การค้นพบและการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่เคยเรียนรู้และมีประสบการณ์มาก่อน สามารถเล่นแบบสำรวจได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมที่ 2 การร้อยดอกไม้

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ตะกร้าไม้ไผ่
2. กระจาดไม้ไผ่
3. ไม้เสียบ
4. แจกันไม้ไผ่
5. ดอกไม้ ใบไม้

แนวทางการปฏิบัติกิจกรรม

1. ครู ผู้ปกครองและนักเรียนนั่งบนเก้าอี้และจัดเตรียมอุปกรณ์ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด
2. ให้นักเรียนทำกิจกรรมการร้อยดอกไม้ โดยใช้ไม้เสียบร้อยใบไม้และดอกไม้ที่เก็บมา
3. ครูกระตุ้นด้วยคำถาม “นักเรียนเก็บใบไม้อะไรมา” “ใบไม้มีสีอะไร” “นักเรียนเก็บดอกไม้อะไรมา” “ดอกไม้มีสีอะไร” พร้อมให้นักเรียนพูดตาม
4. เมื่อนักเรียนร้อยดอกไม้เสร็จ ให้เก็บผลงานใส่แจกันไม้ไผ่และอุปกรณ์ใส่ตะกร้า
5. ครูฝึกให้นักเรียนทำกิจกรรมตามที่กำหนดให้ พร้อมกับคอยดูแลความปลอดภัย

ประโยชน์ของกิจกรรมการร้อยดอกไม้

กิจกรรมการร้อยดอกไม้ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็ก มีจุดมุ่งหมายหลัก เพื่อพัฒนาความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อมือและตา ส่งเสริมเด็กในด้านการแสดงออกทางด้านความรู้สึกและจินตนาการ ส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กผ่านกิจกรรมการร้อยดอกไม้ พัฒนาความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อมือและตาให้สัมพันธ์กัน การบังคับกล้ามเนื้อทั้งสองส่วนนี้จะพัฒนาเด็กให้มีความสามารถในการหยิบจับสิ่งของได้อย่างมั่นคง เพื่อวางรากฐานในการใช้มือที่ถนัดและเตรียมความพร้อมในทักษะด้านอื่นๆ ต่อไป

กิจกรรมที่ 3 การถวายดอกไม้เพื่อบูชาพระพุทธรูป

วัสดุ/อุปกรณ์

1. แจกันดอกไม้บูชาพระ
2. ชั้นโตกสำหรับใส่เทียนบูชาพระ
3. ไม้ขีดไฟ

แนวทางการปฏิบัติกิจกรรม

1. ครู ผู้ปกครองและนักเรียนนั่งเป็นวงกลม แล้วไหว้ทักทายกันด้วยความนอบน้อม
2. ครู ผู้ปกครองและนักเรียนนำแจกันดอกไม้ไปถวายพระพุทธรูปด้วยความเคารพนอบน้อม เมื่อถวายพระเสร็จแล้วให้กลับมานั่งที่เดิม (โดยให้นักเรียนปฏิบัติทีละ 1 คน จนครบทุกคน)

3. ครูนำสวดมนต์ไหว้พระรัตนตรัย

4. ครูผู้นำกิจกรรมจุดเทียนในชั้นโตก แล้วยกชั้นโตกขึ้นอยู่ระดับหน้าอก พร้อมตั้งจิตอธิษฐาน การทำความดี โดยกล่าวว่า...ข้าพเจ้า...(บอกชื่อของตนเอง...
วันนี้ข้าพเจ้าขออธิษฐานจิตตั้งใจทำความดี...ตัวอย่างเช่น (จะคิดดี พูดดี ทำดี ช่วยเหลือผู้อื่น... แล้วส่งให้คนต่อไป ทุกครั้งที่รับ-ส่งชั้นโตก ให้ไหว้ขอบคุณซึ่งกัน และกันด้วยความอ่อนน้อม อธิษฐานจิตวนไปจนครบทุกคน

5. เมื่ออธิษฐานจิตครบทุกคนแล้ว ครูผู้นำกิจกรรมจะนำชั้นโตกถวายพระพุทธรูปและดับเทียน

6. ครู ผู้ปกครองและนักเรียน ไหว้ขอบคุณซึ่งกันและกันอย่างนอบน้อม และทำกิจกรรมต่อไป

ประโยชน์ของกิจกรรมการถวายดอกไม้เพื่อบูชาพระพุทธรูป

กิจกรรมการถวายดอกไม้เพื่อบูชาพระพุทธรูป เป็นกิจกรรมสมาธิสำหรับเด็ก คือ การฝึกเด็กให้ความสนใจหรือจดจ่อกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างแน่วแน่และตั้งใจในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการสนใจในระยะเวลาสั้นหรือเป็นระยะเวลานานก็ได้ โดยจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาการและความเพลิดเพลินควบคู่กันไป แต่ในวัยเด็ก การจะจับให้เด็กมาสนใจกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นระยะเวลานานๆ คงไม่ใช่เรื่องง่ายๆ เนื่องจากทุกสิ่งทุกอย่างสำหรับเขายังดูใหม่และมีความน่าสนใจอยู่เสมอ เด็กจึงสนใจอยู่กับสิ่งหนึ่งได้ไม่

นาน จึงทำให้ธรรมชาติของเด็กๆ จะถูกเข้าใจว่าไม่ชอบอยู่นิ่ง ซึ่เบื่อ วอกแวก และสนใจกับสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ดังนั้นการที่ครูและผู้ปกครองปูพื้นฐานด้านสมาธิ จะช่วยส่งเสริมให้เด็กจดจ่อกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งนานๆ ได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาสู่ทักษะด้านอื่นๆ ต่อไป

กิจกรรมที่ 4 การตากผ้าและการพับผ้า

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ผ้าฝ้าย
2. กระดังไม้ไผ่
3. ราวไม้ตากผ้า

แนวทางการปฏิบัติกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนนั่งเป็นวงกลม วางผ้าไว้ตรงกลางวงกลม
2. ครูนำผ้าไปตากที่ราวไม้ตากผ้าเป็นตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม
3. เมื่อตากผ้าเสร็จแล้วให้กลับมานั่งเป็นวงกลม แล้วทำกิจกรรมต่อไป

คือ กิจกรรมที่ 5 การเล่นบทบาทสมมติภายในบ้าน เมื่อทำกิจกรรมที่ 5 แล้ว

4. ครูเก็บผ้าที่ตากไว้ นำมาพับผ้าประกอบเพลง สวัสดิ์ตะวัน (โดยทำเป็นคู่เป็นตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม)
5. เมื่อพับผ้าเสร็จแล้ว ให้นำผ้าไปวางไว้ในกระดังไม้ไผ่ให้เรียบร้อย สวยงาม
6. ครู ผู้ปกครองและนักเรียน ไหว้ขอบคุณซึ่งกันและกันอย่างนอบน้อม

ประโยชน์ของกิจกรรมการตากผ้าและการพับผ้า

กิจกรรมการตากผ้าและการพับผ้า เป็นการฝึกเด็กให้ความสนใจหรือจดจ่อกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างแน่วแน่และตั้งใจในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการสนใจในระยะเวลาสั้นหรือเป็นระยะเวลานานก็ได้ โดยจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาการ และความเพลิดเพลินควบคู่กันไป เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของร่างกายได้อย่างประสานสัมพันธ์กัน ผ่านกิจกรรมการตากผ้าและการพับผ้า ซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมที่ 5 การเล่นเกมบาทสมมติภายในบ้าน

วัสดุ/อุปกรณ์

1. ครก/สาก (ไม้) 2. ช้อน (ไม้) 3. ตะกร้าจาม ถ้วย (ไม้ไผ่ /หวาย)
4. แก้วน้ำกระบอกไม้ไผ่ 5. ชั่งใส่ปลา 6. หวดนึ่งข้าวเหนียว 7. ฝาปิดมวญ
8. กระจับข้าว 9. วัสดุในท้องถิ่น เช่น เมล็ดตางพารา เมล็ดตะแบงนา เมล็ดมะค้ำ

แนวทางการปฏิบัติกิจกรรม

1. ครู นักเรียน ผู้ปกครอง นั่งล้อมรอบเป็นวงกลม ภายในบ้าน
2. ให้นักเรียนเล่นอิสระตามจินตนาการ เช่น การเล่นเกมของ การประกอบ

อาหาร

3. ครูคอยสร้างสถานการณ์ และส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ลองทำอะไรใหม่ๆ ผ่านการเล่นเกมบาทสมมติภายในบ้าน
4. เมื่อเล่นเสร็จแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ประโยชน์ของกิจกรรมการเล่นเกมบาทสมมติภายในบ้าน

กิจกรรมการเล่นเกมบาทสมมติภายในบ้าน เป็นการเล่นที่ช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม การนำวัสดุสิ่งของมาเล่นเป็นอย่างอื่น เช่น เอาดอกไม้ ใบไม้มาเล่นทำเป็นผัก การสมมุติหรือจำลองให้วัสดุสิ่งของนั้น ให้มีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ต่างไปจากที่เป็นอยู่ โดยการสมมุติให้กระบอกไม้ไผ่เป็นแก้วน้ำ การจินตนาการอ้างอิงถึงวัสดุสิ่งของหรือสถานที่ เช่น สากแบ่งสมมุติอาณาเขตว่าตรงนี้เป็นประตูบ้านหรือทำเป็นหยิบเงินซื้อของใช้จินตนาการในการเล่นได้ สามารถบอกหรือแสดง สีหน้า ท่าทางพอใจในการทำกิจกรรมหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่น พอใจสิ่งของที่ตนเองชอบ พอใจในผลงานและความสำเร็จ

ของตนเองและผู้อื่นมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรม ทำให้นักเรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

แผนการสอนเฉพาะบุคคล

(Individual Implementation Plan : IIP)

ทักษะ ทางสังคม

เรื่อง การมีปฏิสัมพันธ์ การเล่น การรับรู้ การปฏิบัติตนในสังคมและทักษะชีวิต

ระดับชั้น เตรียมความพร้อม

เป้าหมายระยะยาว 1 ปี 1 ภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2561 เด็กชายปกรณ์ เทียนไชย สามารถ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การเล่น การรับรู้ การปฏิบัติตนในสังคมและทักษะชีวิตได้
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมข้อที่ 1 ภายในเดือนมีนาคม 2561 เมื่อครูกำหนดให้เด็กชายปกรณ์ เทียนไชย สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การเล่น การรับรู้ การปฏิบัติตนในสังคมและทักษะชีวิต เด็กชายปกรณ์ เทียนไชย สามารถทำได้ 3 ครั้งติดกัน โดยทำได้ระดับคุณภาพ 4-5

แผนที่ 1 เริ่มใช้แผนวันที่

สิ้นสุดแผนวันที่

ใช้เวลาสอนคาบละ 50 นาที / ชั่วโมง

เนื้อหา

การมีปฏิสัมพันธ์ การเล่น การรับรู้ การปฏิบัติตนในสังคมและทักษะชีวิต

จุดประสงค์

เด็กชายปกรณ์ เทียนไชย สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การเล่น การรับรู้ การปฏิบัติตนในสังคมและทักษะชีวิตได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม

1. ชำนาญ

- ผู้สอนสร้างความคุ้นเคยกับผู้เรียนโดยการกล่าวคำทักทายผู้เรียน ให้ผู้เรียนหันสบตา และแสดงการทักทายสวัสดิ์ตอบกับผู้สอน จากนั้นแนะนำกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติทราบว่าวันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับอะไร

2. ขั้นตอนปฏิบัติกิจกรรม

- ผู้สอนร้องเพลงรอบ พร้อมให้ผู้เรียนทำท่าประกอบพร้อมกัน ดังนี้

- ครูพาผู้เรียนเดินกลับห้องเรียน และให้ผู้เรียนถอดหมวกนำไปเก็บไว้ตามจุดที่กำหนด แล้วนำตะกร้าดอกไม้มาวางไว้บนโต๊ะ หาทิ้งๆ ของตนเองให้เรียบร้อย เพื่อทำกิจกรรมร้อยดอกไม้ต่อไป

5. ชั้นประเมินผล

- ผู้สอนและผู้ปกครอง ประเมินความสามารถของนักเรียนหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตามแบบประเมินพัฒนาการของเด็กออทิสติก จนครบ 1 กิจกรรม และบันทึกผลการประเมินลงในแบบประเมินพัฒนาการของเด็กออทิสติก

เทคนิคการสอน/วิธีการสอน

- รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ เล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

- การสาธิต การช่วยเหลือ การกระตุ้นเตือน เช่น จับมือทำ ทำตามผู้สอนบอก หรือชี้แนะด้วยวาจา

- การให้เสริมแรงเมื่อผู้เรียนให้ความร่วมมือหรือสามารถทำได้ เช่น คำชมเชย และการ Time Out เมื่อผู้เรียนไม่ปฏิบัติตามกิจกรรมหรือไม่ยอมทำกิจกรรม

สื่อ/อุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวก/บริการ

กิจกรรมที่ 1 เก็บดอกไม้ ได้แก่ ตะกร้าไม้ไผ่ กระบุงไม้ไผ่ สวนดอกไม้ หมวกสาน

การวัดและประเมินผล

วิธีการ - การทดสอบโดยการปฏิบัติ

เครื่องมือ - แบบประเมินพัฒนาการของเด็กออทิสติก

เกณฑ์การวัดและประเมินผล - ผู้เรียนสามารถผ่านจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในระดับ 4-5 คะแนน ติดต่อกัน 3 ครั้งขึ้นไป

ระดับ 1 คะแนน หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรมหรือไม่ยอมแสดงพฤติกรรม

ระดับ 2 คะแนน หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยการจับทำหรือพาทำ

ระดับ 3 คะแนน หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน

(ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย)

ระดับ 4 คะแนน หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ

ระดับ 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นายชนวัฒน์ ปากหวาน

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

ความเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาววัชรภรณ์ ผิวซ่า

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร

ตาราง 21 แบบประเมินพัฒนาการของเด็กออทิสติกโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับการเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้านและ
กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก
ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

ชื่อเด็ก..... อายุ.....ปี
ผู้ปกครองผู้รับผิดชอบ.....
ทักษะ.....

ครูผู้รับผิดชอบ.....
พี่เลี้ยงเด็กพิการ ผู้รับผิดชอบ.....
วันที่เริ่มต้น..... วันที่สิ้นสุด.....

ครั้งที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	สรุปผล การสอน
	วัน/เดือน/ปี ที่สอนจริง															
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น																
1. การตอบสนองต่อเสียงเรียกหรือเสียงพูดของผู้อื่น																
2. การสบตากับผู้อื่น																
3. การสังเกตหรือแสดงความต้องการอยากเห็นตอสิ่งแวดลอม																
4. การเล่นอิสระอยู่ในกลุ่ม																
5. การเล่นเกมสำรวจหรือเลียนแบบการเล่น																
6. การใช้จินตนาการในการเล่นหรือเล่นเลียนแบบผู้อื่น																
7. ปฏิสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น																
8. การปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น																

ตาราง 21 (ต่อ)

	ครั้งที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	สรุปผล การสอน
	วัน/เดือน/ปี ที่สอนจริง																
6. การให้หรือแบ่งของเล่นให้คนอื่นเล่นด้วย																	
7. การขอของเล่นจากคนอื่น																	
8. การเก็บของเล่นเข้าที่หลังจากเล่นเสร็จ																	
9. การขอบคุณ																	

วิธีการประเมินผล ระดับ 1 คะแนน หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรมหรือไม่ยอมแสดงพฤติกรรม
 ระดับ 2 คะแนน หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยการจับทำหรือพาทำ
 ระดับ 3 คะแนน หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน (ทางท่าทางหรือทางวาจาหรือทางกาย)
 ระดับ 4 คะแนน หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ตามแบบ
 ระดับ 5 คะแนน หมายถึง แสดงพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง
 ผ่าน เกณฑ์การประเมินตามวัตถุประสงค์ ทำได้ 3 ครั้งติดต่อกันขึ้นไป โดยทำได้ระดับคุณภาพ 4-5

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

ตาราง 22 ผลการประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการพิจารณา	ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
ด้านที่ 1 องค์ประกอบของกิจกรรมการเรียนรู้							
1. การจัดทำรูปเล่มได้ถูกต้องเหมาะสม และมีความน่าสนใจ	4	5	5	4	4	4.40	เหมาะสมมาก
2. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน	5	4	5	5	4	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
3. มีคำชี้แจงการใช้กิจกรรมการเรียนรู้อย่างละเอียดครบถ้วน	5	4	5	5	5	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
4. มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ชัดเจนเหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่เรียน	5	4	4	4	5	4.40	เหมาะสมมาก
5. การใช้เวลาแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	5	4	4	5	5	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
ด้านที่ 2 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้							
6. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบของแผนชัดเจน	5	4	5	5	4	4.60	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการพิจารณา	ผลการประเมิน จาก ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
7. สาระสำคัญสอดคล้องกับ จุดประสงค์และสาระการเรียนรู้	5	5	4	4	5	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
8. จุดประสงค์สอดคล้องกับ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล	5	5	4	4	5	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
9. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความ ชัดเจนครอบคลุมทั้งพัฒนาการตาม ทักษะด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และพฤติกรรมที่พึง ประสงค์	5	5	4	4	4	4.40	เหมาะสมมาก
10. เนื้อหาแต่ละแผนการจัดการ เรียนรู้เรียบเรียงจากง่ายไปหายากไว้ ชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	5	5	4	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
11. มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ครบ ขั้นตอนและเหมาะสมกับเวลา	5	4	5	5	4	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
12. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความ สอดคล้องสัมพันธ์กันกับกิจกรรมการ	5	4	5	5	4	4.60	เหมาะสมมากที่สุด

เรียนรู้โดยใช้เทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับ เล่นปนเรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์							

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการพิจารณา	ผลการประเมิน จาก ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
13. มีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ นักเรียนเกิดการทักษะด้านการมี ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการสื่อสาร และพฤติกรรมที่พึงประสงค์	4	4	5	4	4	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
14. การใช้สื่อเหมาะสมและสอดคล้อง กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	5	5	4	5	5	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
ด้านที่ 4 การวัดและประเมินผล 15. การวัดและประเมินผลสอดคล้อง กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและ กระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	4	5	4	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
16. มีวิธีการวัดครอบคลุมทั้งทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	5	5	4	5	4	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
17. เลือกใช้เครื่องมือประเมินผลได้ อย่างเหมาะสม	5	4	4	5	4	4.20	เหมาะสมมาก

28. มีเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติได้	5	4	5	4	4	4.20	เหมาะสมมาก
เฉลี่ยรวม						4.55	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 23 ค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(IOC) แบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก
3 ด้าน ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคฟลอร์ไทม์ร่วมกับเล่นปน
เรียนแบบพื้นบ้าน และกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์
กับผู้อื่น การสื่อสาร และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กออทิสติก
ระดับช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	ข้อคำถามที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่/ คะแนนการพิจารณา					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ กับผู้อื่น	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	3	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	7	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	8	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ด้านการสื่อสาร	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	3	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
	5	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ด้านการมีพฤติกรรม ที่พึงประสงค์	1	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	3	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

	4	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	6	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	ข้อคำถามที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่/ คะแนนการพิจารณา					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	7	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
	8	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	9	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
รวม							19.80	-
เฉลี่ย							0.90	ใช้ได้

หมายเหตุ

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก 3 ด้าน
สอดคล้องตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดให้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ หรือตัดสินใจไม่ได้ว่าแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก
3 ด้านสอดคล้องตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดให้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินพัฒนาการเด็กออทิสติก 3 ด้าน
ไม่สอดคล้องตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดให้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายธนวัฒน์ ปากหวาน
วัน เดือน ปีเกิด	18 กุมภาพันธ์ 2528
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	68 หมู่ 2 บ้านกลาง ตำบลคำบก อำเภอดำชะอี จังหวัดมุกดาหาร 49110
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู วิทยาลัยฐานะครูชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร 244 หมู่ 5 ถนนชยางกูร ตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร 49000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคำบกวิทยาคาร ตำบลคำบก อำเภอดำชะอี จังหวัดมุกดาหาร
พ.ศ. 2552	ปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. สาขาวิชาเอกการศึกษาพิเศษ โครงการผลิตครูการศึกษาชั้นพื้นฐาน ระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2562	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม. สาขาวิชาการวิจัย และพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2552	ครูผู้ช่วย ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร ตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร
พ.ศ. 2554	ครู ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร ตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร
พ.ศ. 2560	ครู วิทยาลัยฐานะครูชำนาญการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดมุกดาหาร ตำบลบางทรายใหญ่ อำเภอมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร